

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema
ana iron Ko basa
a iranon
sa pilimpinas.

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ، ١٤٢٢ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفلبينية -
المدينة المنورة .

١٠٨٨ ص ، ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

٢- اللغة الفلبينية - تراجم

١- القرآن - تراجم

٢٢/٠٠٥٠

ديوي ٤٩٩,٢١٨٢٤١

رقم الإيداع : ٢٢/٠٠٥٠

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas.

Iniranon i:
SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

**KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING
OF THE HOLY QUR'AN
Madinah, K.S.A.**

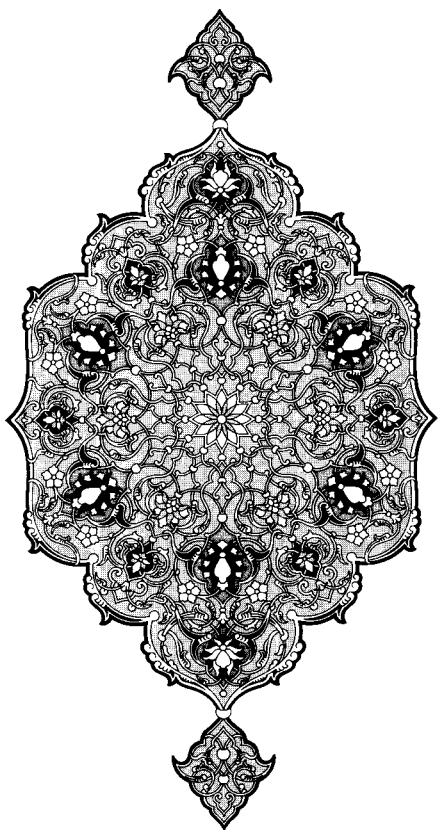
مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema
ana iron Ko basa
a iranon
sa pilimpinas.

Mojamma al Malic Fahd ko kipebomboken ko Qur'an a sesela'an

مقدمة

مقدمة معالي الشيخ : صالح بن عبد العزيز آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم :
﴿ ... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴾ .
والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين ، نبينا محمد ، القائل :
« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ » .
أما بعد :

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين ، الملك فهد بن عبد العزيز آل سعود ، حفظه الله ، بالعناية بكتاب الله ، والعمل على تيسير نشره ، وتوزيعه بين المسلمين ، في مشارق الأرض ومغاربها ، وتفسيره ، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم .

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية ، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ : « بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً » .

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الإيرانية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة الإيرانية إحدى لغات الفلبين التي قام بها الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو منتانج ، وراجعها من قبل المجمع كل من : الشيخ عبدالله حاج علي منيب والشيخ فاروق سعد الدين عبد الرشيد . وفي هذا المقام إنا لنشكر مؤسسة الشيخ عبدالعزيز غرو عالم سارو منتانج لإذنها للمجمع بإعادة طبعها .

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم ، وأن ينفع به الناس .

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز ، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم ، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص . ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله .

والله الموفق ، وهو الهادي إلى سواء السبيل ، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع

العليم

Pamkasan

Inisorat o maporo | Pangkatan a **Sheikh: a si Salih Bin Abdul Aziz Al-Alshiek**, a Wazer ko So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad, a Olowan a Tomitikai Langon sa Al-Majammah.

so Titho a Podi na Ruk o Allah a Kadnan o langowan o Ka-adun, a Kikatharo si-i ko Kitab iyan a Susula-an:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ .

aya ma-ananiyan: Sabnar a miyaka o ma Rekano a pon ko Allah so Sindao a Maliwanag, go so Kitab a Qur'an a Marayag.

go so Salawat na go so Sananga Kalilintad na San ko Pangolo o mga Nabi na go so mga Sogo o Allah, agiyoto so Nabitano a Mohammad, a khikatharo ko:

﴿ خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ ﴾

aya ma-ananiyan: aya Mapiya rukano na so Tao a piyaganad iyan so Qur'an na Sarta a ini pamangundao niyan.

na si-i ko oriya nanan:

na so King golalanun ko mga Sogoan o Dato a so **Khadim Al-Haramain Was Sharifain a si AL-Malik Fahd bin Abdul Aziz Al-Saud**, siyapun sukaniyan o Allah, makapantag ko kasiyapa ko Kitab o Allah a so Qur'an, go so kang galbuka ko kalbod a kaphaka dayamang iyan, na go kapumbumbaraon ko dolondolonan o mga Moslim sa Subangan Sudupan ko liyawao lopa, goso Kapthafsiraon Diron kapma-anai, nago kiptogalinun

ko mga ma-ana niyan ko pimbarang a mga Basa sa Donya.

go paratiya pun a Wazarat AL-So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad sa Al-Mamlakat Al Arabia Al-Saudia ko ka khakailangana ko kiptogalinun ko mga Ma-ana o Al-Qur'an Al-Karim si-i ko kalangolangowan o mga Basa sa Donya na didun Mipundarainon ka para malbod so kapkasabotaon o mga Moslim a aya basa iran na Kuna oba Basa a Arab, go so kapaka moayan o kapanampai a isosogo rukitano si-i anan ko katharoo Nabitano ﷺ:

« بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً »

Aya ma-ananiyan: Panampai niyo Rakun so mini talingomako Rukano sa apiyabo sasatiman a Ayat.

GoPananakawan ko mga pagaritano a khi Basa ko Basa a Muranao (Iranon) na iphaka piya a ginawa a Mojammah Al-Malik Fahd a Putombok ko Qur'an a Susula-an sa Al-Madinah Al-Munawwarah so Kipaladniyan kom Batiyaon a Susula-an si-i sa giyang kai a Qur'an a Initogalin ko Basa a Muranao (Iranon) sa Pilimpinas, a Ping gal buk i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim Saromantang**, go inimpidan anan a maka phapasod sa Al-Mojammah ko omani isa ki **Al-Shiek Abdullah Hadji Ali Monib**, a go si **Al-Shiek Faruok Sa'doddin Abdul Rashid**.

go si-i sa giyang kai a darpa na matamata-an a Sukami na phalamatan ami so Mo-assasah i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim saromantang** ko kiya bugai niyan sa Idin sa Al-Mujammah macasabap kokini tombok non pharoman.

na go phalamatan ami so Allah ko kiya bugai niyan sa Tawfiq ko kiya Pasad a giyang kai a Galbuk a Mala a

so pang ninta badun a baloi niyan a tolabos si-i rukaniyan a Allah a Maginawa na go macang gai a gona ko mga manosiya.

na matamata-an a sukami na magugudam ami a mata-an a giyan kai a kini togalinun sa mga ma-ana a giyang kai a Al-Qur'an Al-Karim-sa apiyapun i kiya panamariron mimpid-na mababalo dun a di niyan makakawa so thito a mapumama-ana o Qur'an a Susula-an a so thithothitho dun a mang gogonanao o katharo sa Qur'an anan a Mo'jizat, go so mga ma-ana a so pukhi bugai ang kanan a kinitogalinunon na badun anan giyanan i taman a miya oma pandapat o ilmo o tomiyogalinon ko sabot iyan ko Kitab o Allah a Susula-an, go pukhi sogaton so nganin a pukhi sogat ko galbuk o Manosiya langolangon a pud ko karibat na go so kap khakorangiron.

na misabap san na pang nin ami ko langowan a puphaka batiya sa giyang kai a initogalin sa basa Muranao a kapaki sabotiniyan si-i sa Mojammah Al-Malik Fahd Litiba-at Al-Moshaf Al-Sharif bil Madinah Al-Monawwarah ko Khato oniyanon a pud ko Ribat odi na sobra ka para miyoman ko ipagimpidon ko kithomboknon shasaroman ko phaka talingoma a masa o miyog so Allah.

so Allah i pumbugai sa Taofiq go sukaniyan i putoro ko lalan a Mathitho, Hai Allah na tarima-angka rukami ka matamata-an a Suka na thithothitho a puphakanug a go thithothitho a matao.

Surah Al-Fatiha-1

1. Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phangunian Nami sa tabang.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran^[1], go salakao ko Mithataridadag^[2].

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

[1] go dika ming ka baloya a pud ko manga tao a miyokit ko lalan a puka rarangitan ka siran a siranoto so kiya tokawaniran so bunar na dairan golalanun, go siran so mga Yahodi.

[2] go dika ming ka mbaloya a pud ko mithataridadag, a siranoto so da matoro ko lalan na dairan mato-on so lalan, go siranoto so manga christian.

Surah Al-Baqarah-2

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipananangila;

3. A siran na Papatiyayaan niran so da Mapayag, go Ipuhmayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuha-mumugai ran;

4. Go siran na Papatiyayaan niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-ona an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan niran, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَلِكِ ﴿١﴾

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى

لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا

رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ

قَبْلِكَ وَيَأْتِ الْآخِرَةَ مِنْ يَوْمِهِمْ ﴿٤﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ

أَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

خَسَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyen niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Mapaparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pukhalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan siran o allah sa gudamun: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giya-bo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! A siran i Puphamaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiyaparatiyaya o manga lalong?-Tanodan, ka Mata-an! A siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

وَعَلَىٰ أَنْبَصَرِهِمْ عَسْنُورَةٌ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ
وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا
يُخَادِعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ ۖ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ مَا كَانُوا
يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن
لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ
قَالُوا أَنزَلْنَا كَمَا ءَامَنَ السَّفَهَاءُ ۖ إِلَّا أَنَّهُمْ
هُمُ السَّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

14. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami; na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di kiran kapagizawizawa.

15. so Allah imbadal kiran ko di-ira kapagizawizawa ko miya maratiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da makalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol.

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasindawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko kawang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on

وَإِذْ الْقَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا
وَإِذْ خَلَقُوا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَهٗ
بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْفَدَ نَارًا فَلَمَّا
أُضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾

صُمُّهُمْ بَكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ
وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصْبَعَهُمْ فِيٓءَآذَانِهِمْ
مِّنَ الضُّرُوعِ حَذَرَ الْمَوْتِ ۗ وَاللَّهُ مُحِيطٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailai ran; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igira-a Mikhunum kiran, na makathangun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Shwasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyanga-o ona an niyo, kaangkano Makapanananggila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukano na katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Ori-pun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukano i manga bunar.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

24. Na amai ka di niyo Manggo-laola-go di niyo dun Mapunggolao-la-na Pananggila-i niyo so Apoi a aya itagon niyan na so manga Mansiya a go so manga Ator,-a ini thiyakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on niran: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyan niran ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya runggit go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan niran a Mata-an! A Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan niran; na so puman so da Pamaratiyaya na giran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ
أُعدت للكافرين ﴿٢٤﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رَزَّوْا مِنْهَا
مِنْ شَرِبَةٍ رَزَّوْا فَالَوْ هَذَا الَّذِي
رَزَقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَتُوا بِهِ مُتَشَبِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٤﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي ءَأَنْ يَضْرِبَ
مَثَلًا مَا بَعُوضَةٌ فَمَا قَوْحَهَا فَأَمَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا
مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا
الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyani o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapakahakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

الَّذِينَ يَتَفَضُّونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyani niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyani niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhirat); oriyani niyan na Ron kano bo Phakandoda.

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ
أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyani niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so lango-wan taman na katawan Niyan.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingka go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ
فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا
مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ
نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي
أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyen niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaongka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

33. Pitharo (o Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya a Mapanothol Iyan kiran so manga Ngaran iran, na Pitharo (o Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! A katawan Ko so Mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo go so Paguuma-an niyo?

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamaratiyaya.

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi Kano a pud ko da Pamaginontolan.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ
عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ
هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

قَالَ يَتَّكِدُمْ أَنْبِئْتُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا
أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي
أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ
مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ
وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyan Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; ka Mataan! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a To-

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ الْحِينِ ﴿٣٦﴾

فَلَقَىٰ آدَمَ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ تَّبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكَرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَإِنِّي فَأَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٤٠﴾

وَأَمَّا نُوحًا إِذْ نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا

miyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Pharatiyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phaguma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat; go Roko kano a pud ko Puhuroroko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko manga Manosiya so mapiya, na Pakalilipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A titho a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Allah),-

46. A siran na tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan niran, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Israil! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko

مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أُولَٰ كَافِرِيَهُ وَلَا
تَسْتَرُوا بِأَيَّتِي تَمُنَّا قَلِيلًا وَإِنِّي
فَأْتَقُونَ ﴿٤١﴾

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَطْلِ وَتَكْتُمُوا
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

﴿٤٤﴾ أَنَا مُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ
أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ نَتْلُونَ الْكِتَابَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٥﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّا
لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٦﴾

الَّذِينَ يَطْمَئِنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقُوا رِيَهُمْ وَأَنْتُمْ
إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٧﴾

يَجْنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكَرُوا نَعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٨﴾

sukano ko manga Ka-adun (ko miya-ona a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatar-ima-on a Safa-at, go da-a khakowa-on a sambi, go di siran Khatabangan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasa-da Kami ko Musa sa pat polo gawii, oriyani niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyani niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyani niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyani noto; kangkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

وَأَتَقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةً وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا
عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ بَحَّيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُدَبِّحُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ
وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ
نَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ
أَخَذْنَا مِنَ الْعِجْلِ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ
ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِمَّن بَعْدَ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanan): Na Thaobat kano ko Miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakatabat kano Niyan: Ka Mata-an! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababantayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyang o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a:) Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasai, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan niran.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapangundaya; go solud kano ko Pin-

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوَّمُوا أَيْتَكُمْ
ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ
فَتَوَبُّوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَنَابَ
عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ النَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ
نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَظَلَلْنَا عَلَيْكُمُ الْعَمَامُ وَأَنْزَلْنَا
عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ كُلًّا مِّن
طَبِيبَتٍ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا
مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا
الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ

to sa Pangangalimbaba-an kano, go Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipiypiya.

59. Na siyambiyani o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongklid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol Iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dow a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagorompong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasason; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatho-on o Lopa, -a lutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyan-

حَطَّيْكُمْ وَسَزَيْدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٥٨﴾ وَإِذْ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرِبَهُمْ
كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا
تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ
طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ
لَنَا مِمَّا تَنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَقَتَّابِهَا فَوُوَّهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصِلَهَا
قَالَ أَسْتَبْدِلُوكَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبَطُوا مِصْرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مَآسَأَ لَسْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ وَبَغَضِبِ

guni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakholog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyayaa so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go siran a manga Yahodi, go so manga Christian, go so manga Sabi-in, -na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapananangila.

64. Oriyan niyan na tomiyalikhod kano ko oriyan noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloi kano dun a pud ko Miyangalologi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatokawan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapro: Na

مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ
الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالنَّصْرَى وَالصَّابِئِينَ مِنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا
فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ ءَاعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي
السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً

Pitharo Ami kiran: A mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

خَلْسَيْنِ ﴿٦٥﴾

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyan niyan, go thoma ko Khipanangnangila.

فَجَعَلْنَهَا نَكِيلًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka khowa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبُحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَنَنْخُذْنَا هَٰذَا وَقَالَ أَعُودُ بِاللَّهِ أَن آكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾

68. Pitharo iran: A Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katatangkaan ko pagulutan noto: Na Nggo-laola-a niyo so Isosogo rukano!

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ قَالَتْ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا يَكْرُ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾

69. Pitharo iran: A Panguniyangka Rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

قَالُوا أَدْعُ لِنَارِكَ يَبِينُ لَنَا مَا لَوْ نَهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا سَسْرٌ أَلْتَنْظِرِينَ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoman; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Kan niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyani noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Lawasaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungka na

قَالُوا ادْعُ لِنَارِكَ يَبِّينَ لَنَا مَا هِيَ
إِنَّ الْبَقْرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ تُثِيرُ
الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا
شِيَةَ فِيهَا قَالُوا لَئِن نَّجِثَتْ بِالْحَقِّ
فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

وَإِذ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَآذَرْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ
مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

فَقَلْنَا أَضْرِبُوهُ بَعْضَهَا كَذَلِكَ يُجِي
اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنْ
الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ
وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ فَيُخْرِجُ مِنْهُ
الْمَاءَ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةٍ

Puphakagumao ron so ig: go Mataban! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kaparatiyaya-a iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kiran a Puphamakinugun niran so Katharo o Allah, na oriyaniyan na Puphamagalinun niran ko oriyaniyan o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kiran ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kiran Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mataban! A so Allah na katawan Niyaniyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kiran a manga Ommi, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) inonta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na bagiyaniyan o siran a Iuphanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran

اللَّهُ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

﴿٧٤﴾ أَفَنظَمُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَحْرَفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

وَإِذَا الْقَوْمُ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بِغُضِّهِمْ إِلَىٰ بَعْضِ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا ءَامَانِي وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

mbaba-a-sun), oriyān niyan na gi-i ran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuphamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhammad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali sukaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiyapiya go so adun a Katotongnai ron, go so manga Wata a ilo go so

لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ
لَّهُمْ مِمَّا كَنَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ
لَّهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا الْكَاذِبُ إِلَّا نَأْيًا
مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخِذُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۖ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

بِكُلِّ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ
بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
تَعْبُدُونَنِي ۖ إِلَّا آلَ اللَّهِ وَبَنِي لَؤْلَٰئِي
بِإِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ
حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا

manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, in-onta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mboga-on so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyani niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuriridowai; na amai ka adun a minioma iran rukano a manga biyag, na Phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukaniyan na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Paparatiyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

الرَّكُوعَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا
مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ
دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرَجُونَ أَنْفُسَكُمْ
مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ
تَسْهَوْنَ ﴿٨٤﴾

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ
أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرَجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ
مِّنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْآيَاتِ
وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسْرَىٰ
تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحْرَمٌ عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجُهُمْ أَفْتَوْا مُنُونًا بِبَعْضِ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
مِنْكُمْ إِلَّا الْخِزْيُ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ
أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Doniya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piya-kathondotondog Ami ko oriyaniyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabayayan o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompong a Piyakambo-khag iyo, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niyo!

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompot): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorkaan siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a phoon ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يَحْقُقُونَ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ
وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَفَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ
يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا
بِهِ فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾

90. Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, a so di ran Kapaparatiyayaa ko Initoron o Allah, kadungki sa Kiputhoronun o Allah ko Limo Iyan ko kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Na miyakakholokog siran sa Rarangit rakhus o isa Rarangit. Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya-a siksa a Phakahina.

91. Na igira-a Pitharo kiran: A Paratiyaya-a niyo so (Kitab a) Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A Paparatiyaya-an nami so (Kitab a) Initoron rukami: Na di ran Paparatiyaya-an so salakao ron, a Sukaniyan so bunar a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran. Tharowangka kiran (Ya Muhammad): Ino niyo Puphamonowa so manga Nabi o Allah gowani, o sukano na Mapaparatiyaya kano?

92. Na Sabunsabunar a Minitalingoma rukano o Musa so manga Rarayag a Karina; oriyaniyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyaniyan, sa sukano na Miyakangolaola kano sa di ontol.

93. Na gowani na Tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao (go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar, go Pamakinuga niyo: Na Pitharo iran: A Piyamakinugami, go siyangka ami: Na Piyakasunup kiran ko

يَسْمَا أَشْرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ
يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَعِيًّا أَنْ
يُنزِلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ قَبَاءً وَيُغْضِبُ عَلَى غَضَبٍ
وَاللَّكْفِيرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾

وَإِذْ أَيْقَلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا
وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ
أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ أَخَذْتُمْ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمَعُوا
قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ

manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiyangkir iran. Tharowangka: A Mikhatararata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khipapariya!

94. Tharowangka: A o Miyaadun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-ona o manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-oko da Pamaginontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag, go lubi (mala-i inam) a di so Miyamanakoto: Makangunanguna so pishakatawan kiran a o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan, go Torowan

قُلْ بِسْمِ اللَّهِ مَا يُرْمَكُم بِهِ
إِيمَانِكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الآخِرَةُ
عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٤﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٥﴾

وَلَنَجْذِبَهُمْ أَكْرَصَ النَّاسِ عَلَى
حَيَوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ
أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ
بِمُرْحَرَجهٍ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ
وَاللَّهُ بِصَيْرُهَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ
فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى
وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

go Thothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibirl, go so Mikail,- na Maturan! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyoronan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makindiyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompong?-Kuna, ka kadakulan kiran na di Maparatiyaya.

101. Na kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompong a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan niran so Pumbatiya-an o manga Shaitan ko Kandadato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dow a Malaikat sa Ingud a Babil

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ فَإِنَّ
اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ
فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ بَدَّ فَرِيقٌ مِّنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كَتَبَ اللَّهُ
وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ
سُلَيْمَنٌ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ
وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا
يَعْلَمُونَ النَّاسَ السَّخِرَ وَمَا نَزَّلَ عَلَىٰ
الْمَلَائِكِينَ بِلَأِبَلٍ هَارُونَ وَمَرْوَةَ

so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A sukami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dow a oto so Pukhasabapan sa gi-ran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kiran, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangkud a so balas a phon.ko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1]; go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab

وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا
 نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ
 مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ بِهِ مِنْ
 أَحَدٍ إِلَّا يَأْذِنُ اللَّهُ وَيَعْلَمُونَ مَا
 يَصُورُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ
 عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي
 الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَيْسَ
 مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ
 مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ ﴿١٠٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا
 رَاعِنَا وَقُولُوا أَنْظِرْنَا وَاسْمَعُوا
 وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٥﴾

مَا يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
 الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkatara-on, go aya tharowa niyo sambu anan: ilaya kamingka go so butad ami.

iyang, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuhamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipatan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

108. Ba niyo pun kabaya a Manguni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaongkir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinganin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakasoi ko oriyang o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyang o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o

عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ
وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

﴿١٠٦﴾ مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ
مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سَأَلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَتَّبِعِلْ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ
سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾

وَدَكْثِيرٍ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَوِيرُدُّوكُم مِّن بَعْدِ إِيمَانِكُمْ
كُفَّارًا حَسَدًا مِّن عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مِّن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقَّ فَاعْتَمُوا
وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ إِنَّ اللَّهَ

Allah so Sogowan Niyan; Mata-an!
A so Allah na so langowan taman
na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so
Sambayang go tonaya niyo so Za-
kat: Ka sa dun sa iyona niyo a ruk o
manga ginawa niyo a mapiya, na
Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka
Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo
Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a
Phakasolud ko Sorga a rowar ko
mimbaloi a manga Yahodi o di na
manga Christian. Giyoto na manga
ongaya iran. Tharowangka: A bu-
gan niyo i Karina niyo o sukano i
manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa
Imbayorantang iyan a ginawa niyan
ko Allah a sukaniyan na Phipiya-
piya, -na adun a bagiyan niyan a
balas rukaniyan si-i ko Kadnan ni-
yan; go da-a Pangandam iran, go di
siran Makamboko (ko Alongan a
Maori).

113. Na Pitharo o manga Yaho-
di: A da so manga Nasrani ko Aga-
ma ontol; go Pitharo o manga
Christian: A da so manga Yahodi
ko Agama ontol. A siran na Kapu-
phangadi-an niran so Kitab. Isha-
nanan a Pitharo o siran a da-a
manga mulung iyan so lagid o
Katharo iran; Na so Allah i Kho-

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَمَا تَقْدُمُوا لَأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ
هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ
قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١١١﴾

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ
شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ
عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتَّبِعُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

kom kiran ko Alongan a Qiyamah ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Darowaka ko tao a ini panapar iyan so Manga Masjid o Allah, ko Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan? -go Piyanamaran niyan Nggalubuk a Kagunukiron? Siran man na da-a Phamakasolud kiran non a ba di Puphanga-aluk^[1]. Adun a bagiyanniran ko Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyanniran ko Akhirat a siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan go so Sudupan: Na apiya anda kano pakasangora, na ro-o dun so Puphangadapan ko Allah. Mata-an! A so Allah na Rangkom^[2], a Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan: Soti Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so nganin a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Puphangongonotan.

117. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Na igira-a adun a Ipunggolalan Niyan a showa-an, na aya bo a Putharoon Niyan non: Na KON^[3], na Khaadun.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا
أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
إِلَّا خَافِيْنَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولَٰؤُا
فَتَمَّ وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ
عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ
بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ
قٰنُونٌ ﴿١١٦﴾

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga alukun go puphanga awan sa siksa.

[2] Maolad so Limo iyan ko manga Oripun iyan.

[3] Ma-adunka.

118. Na Pitharo o siran a da-manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-ona an niran so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

119. Mata-an! A Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

120. Na di Ruka dun Khasawat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onotan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-mambagiyen Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phananabang.

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an niran ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

122. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا
اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَبَهْتَ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَلَا تُسْئَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

وَلَنْ رَضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصْرَىٰ حَتَّىٰ
تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ
وَلَكِنْ أَتَّبَعْتُ أَهْوَاءَ هُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ
تِلَاوَتِهِ ۖ وَأُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ ۖ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatarima-on a sambil^[1] go da-a Phakanggai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Kha-notan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayanan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiyon o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyang-

عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْرَى نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةٌ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾

﴿١٢٤﴾ وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
فَاتَّمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا
قَالَ وَمِن دُرِّيَّتِي قَالَ لَا تَبَالُ عَهْدِي
الظَّالِمِينَ ﴿١٢٥﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا
وَاتَّخَذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى
وَعَهْدًا نَّآئِلَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ
طَهَرَا بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ
وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا
ءَامِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ ءَامَنَ

[1] Sanggar a kilidas iyan pho-on ko siksa.

ka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyen niyan na Pakaphangubongungko ko siksa ko Naraka, -a Mikhatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuhoro o Ibrahim so manga onayan o Baitullah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dowa, a Mbabayorantang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbabayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim arowar ko tao a

مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِعْهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيُسَّ اللَّصِيبُ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنِ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ الْإِلَهِ

Liyalong iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyan: A Mbayorantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibrahim ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyang Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbabayorantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

سَفِهَ نَفْسَهُ، وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا
وَإِنَّهُ فِي الآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْتُ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾

وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ
يَدْبَحِيْنَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمْ الدِّينَ
فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
أَلْمُوتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ
مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ
آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan-tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا مِنْ رَبِّهِمْ وَأَسْمِعِلْ وَأَسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نَفِرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنَتْ بِهِ فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِنْ نَلُّوا فَأَنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقِي فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

قُلْ أَتَحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلِنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُنَا وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

iyoy so manga Galubuk iyo; go Sukami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba sukano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashasaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyan niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyan niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kiran ko Pukhibulatan niran a so thatakna-an niran? Tharowangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a Maka-o ontol.

143. Na lagid oto a biyaloi Ami sukano a pagtao a pishokodan, kangkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloi Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko

أَمْ نَقُولُونَ إِنَّ ابْنَ عِمْرٍ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى
قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
كُتِبَ عَلَيْهِ شَهَادَةٌ عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا
اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُنْشَئُونَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿١٤٢﴾ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ
مَا وَلَهُمْ عَن قِبَلِنَا آلٍ كَانُوا عَلَيْنَا
قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٣﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِنُكْوِتُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ
الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنُعَلِّمَ مَنْ
يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ

tao a Pumbashowi ko Kakakapiri ron. Na Mata-an naya a miyabalo i a tonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Paratiyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangoron Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangoron Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangoron Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoronan ko Kitab na katawan niran ndun a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyoronan ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotan so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun niran, go da ko saba-ad kiran i ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamaginontolan.

وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عِبَادَهُ إِنَّ إِلَهَكُمْ إِبْرَاهِيمَ إِنَّ اللَّهَ لَبَدِئُ الْوَسْطِيِّينَ وَهُوَ يُخَبِّرُكُمْ بِالْأَخْبَارِ إِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ عَزِيزٌ ﴿١٤٣﴾

قَدْ زُرَى تَقَلَّبَ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُؤَيِّنَنَّ قِبْلَتَكَ قَبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

وَلَيْنَ آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَتَّبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيْنَ آتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakikilala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an niran so bunar a siran na katawan niran.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukaniyan i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakatalingoma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so titho a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram; go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sa-

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ وَإِن فَرِيقًا مِنْهُمْ
لَيَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُومُولِيهَا فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ
بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لِلْحَقِّ
مِنَ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمَنَعْتَنِي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

kun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyan, go Pukhindao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamaratiyaya! Panguni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oya-goyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Puhamanotholinka sa mapiya so manga Papantang,-

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا
مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُرِيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا
تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكَرْتُمْ وَأَشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِن لَّا
تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبِّئَنكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakan-dod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tanda o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagaloyan niyan sa dowa nan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriyano o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasin-ta,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipyapiya go Piyayagiran (so Piyamaguma iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Taobat, -a Makalimo-on.

الَّذِينَ إِذَا أَصَابْتَهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٨﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَلْهَدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ
اللَّعِينُونَ ﴿١٥٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا
فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran sa kapapantagan siran a manga Kampir,-na siran man na Miyatang kud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimomon.

164. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakanggihai a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyano o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa; a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an niran

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَٰئِكَ
عَلَيْهِمْ لعنةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

وَاللَّهُمَّ إِنَّهُ وَحْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ
الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ
وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا
بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ
كُلِّ دَابَّةٍ وَنَصْرَفِ الرَّيْحِ
وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أنداداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ رَى الَّذِينَ

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanan.

siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da pamaginontolan, ko masa a kasandungi ran ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandungan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiyakhokoyapta-an niran^[1].

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Doniya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiyataplisa iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamakaawa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasingai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَن لَنَا كَرَةٌ فَنَتَّبِعَ اللَّهُ مَنَّهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ كُلُّوا مِن مَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا نَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

[1] go manga tutupud dun so kalango langowan a gakot o manga kiya kokoyamputa aniran si-i sa Donya.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niran: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagonotan)?

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْلُو كَانُوا آبَاءَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
 ﴿١٧٠﴾

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamaratiyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphanga-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamana-bot.

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً
 صُمُّوا بِكُمْ غَمٌّ لَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
 ﴿١٧١﴾

172. Hai so Miyamaratiyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukanian bo i Pushowasowatun niyo.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ
 ﴿١٧٢﴾

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapo a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba Puphanganinyaya, go di Malawani,-na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ
 وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ
 فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
 ﴿١٧٣﴾

174. Mata-an! A so siran a Puphaguma-an niran so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipuphamasa iran oto sa arga a maito,-na

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ
 الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ غَمًّا قَلِيلًا

siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyan niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbi-tiyara-i o Allah ko Alongan a Qiyamah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamasa iran ko) siksa so Map. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na titho a miyatago ko Kasosorang a Mawantan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini

أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا
النَّارَ وَلَا يَكْلِمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلَا تَزْكِيهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَهَ
بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابُ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا
أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ الَّذِينَ اٰخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي
شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

﴿١٧٤﴾ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالرَّسُولِ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ
وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَكَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Latan.

Pamayandug iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyandi siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambo-nowai. Na siran man so Miyaman-gimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakao-notun ko Adat a mapiya, go tona-in ko Mima-ap (so diyat) sa Phiya-piya-an. Giyanan i Pilubolubodan non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyen noto na adun a bagiyen niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyen o dowa Lokus go so manga dadasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا كَتَبَ عَلَيْكُمُ
الْقِصَاصَ فِي الْقَتْلِ الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدِ
بِالْعَبْدِ وَالْأَنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ
أَخِيهِ شَيْءٌ فَأَبْسَغْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ
بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَعَلَهُ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ أَنْ تَرَكَ حَيْرًا الْوَصِيَّةَ
لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Na sa tao a sambiyani niyan ko oriyani o Kiyani niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى
الَّذِينَ يَبْدُلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Mata-nor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا
فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-ona an niyo, ka-angkano Makapananggila,-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْهِمُ
الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

184. Si-i ko manga Alongan a mabililang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o. (Kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakagaga a Pidiya, a Pungunungkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ
أُخْرٍ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ
طَعَامٍ وَسَكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman.

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ
الْقُرْءَانُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ
مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ

Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowasa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-isha Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kiran, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyaniyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano

مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ
مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ
أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ
الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا
اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي
قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلَيْسَتْ جِبُوبِي وَلِيَوْمُ مَوْئِي
لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ
إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِيَاسٌ لَكُمْ
وَأَنْتُمْ لِيَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ
أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَالَّذِينَ
بَشَرُوهُمْ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ
لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَبْيُنَ
لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ
الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتَمُوا
الصِّيَامَ إِلَى الْآيَاتِ وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ
وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسْجِدِ تِلْكَ

kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbot, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na kawatan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A giyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyaniyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

حُدُودَ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَطْلِ
وَتُدْלוْا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ
بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

﴿١٨٩﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ
مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٠﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Paka-awa-a niyo siran sa sadun sa Kiyapaka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kiran pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَفِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرِجُوهُمْ وَالْفَنَاءُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقْبَلُ لَهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقْتَلُوا فِيهِ فَإِن قَتَلْتُمُوهُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكٰفِرِينَ ﴿١٩١﴾

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

فَإِنِ أَنهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

193. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ أَنهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitasa. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukaniyan sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

الشَّهْرَ الْحَرَامِ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتِ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiya-piya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mi-hipiyapiya.

وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan-tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabaloi so Purun niyan o ba Khibabaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا
 اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ
 حَتَّىٰ تَبْلُغَ الْهَدْيَ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا
 أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفَدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ
 أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَنَّعَ
 بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ
 لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةً
 إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ
 لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
 شَدِيدُ الْعِقَابِ

الْحَجَّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ
 فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَارَفْتْ وَلَا سُوفَ
 وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا
 مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا
 فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

katawan sukaniyan o Allah. Na Puloto kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambabanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyangdadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Mapap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

يَتَأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ
فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَأَذْكُرُوهُ كَمَا
هَدَىٰكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ

لَمِنَ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
النَّاسُ وَأَسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ
آمَنُوا عَفْوَ رَبِّكُمْ ﴿١٩٩﴾

فَإِذَا أَقَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ
فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ
أَوْ أَشْدَّكُمْ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ
قَدِيمًا ﴿٢٠٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

202. Siran man na adun a bagiy-an niran a Kapiya-an po-on ko Pinggalubuk iran; na so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٢﴾

203. Na Pushabota niyo so Allah si-i ko manga Alongan a Mabibilang. Na sa tao a Magalokalok (gomanat sa Mina) ko dow a Alongan, na da-a Dosa niyan, na sa tao a Makaori, na da-a Dosa niyan si-i ko tao a Miyananggila. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Ron kano Pulimoda.

﴿٢٣﴾ وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ
مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٣﴾

204. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in so Allah ko madadalum ko poso iyan; (Takinoba) a sukaniyan i lubi a Pawal.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي
قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ الَّذِي الْخَصَامُ ﴿٢٤﴾

205. Na igira-a Miyakatalikhod, na lomalakao ko Lopa ka Mamina-sa-on go Purarata-an niyan so manga Pur go so manga Wata a Pangangayamun. Na so Allah na di Niyan Khababaya-an so Kapami-nasa.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ
فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٥﴾

206. Na igira-a Pitharo-on: A Kalukun ka so Allah, na awidan sukaniyan o Maratabat si-i ko Dosa. Na aya dun a Khabolosan niyan na so Naraka Jahannam;- a Mikharatarata a Darpa!

وَإِذْ قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْأَيْمِ فَحَسِبَهُ جَهَنَّمَ وَلَيْسَ
إِلَيْهَا ﴿٢٦﴾

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosawat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ
أَتْبَغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهِ
رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

208. Hai so Miyamaratiyaya! Solud kano ko Islam sa Kalangolan-gowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اَدْخُلُوا
فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾

209. Na amai ka somilai kano ko oriyen o Kiyapakatalingoma rukano o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

فَإِن زَلَلْتُمْ مِّنۢ بَعْدِ مَا
جَاءتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾

210. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o Allah a Maporo ago Mala si-i ko bontal a domadaiton sabap ko Kala iyan a matatago ko miyagungkapungkap a gabon, go so manga Malaikat go mitaman so Kokoman? Ka si-i bo Phakandoda ko Allah so manga Kokoman.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي
ظُلْمٍ مِّنَ الْعَمَاءِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَقَضَىٰ الْأَمْرَ إِلَىٰ اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyen niyan so Limo o Allah ko oriyen o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

سَلَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِرَبِّكُمْ ءَاتَيْنَهُم مِّن
ءَايَةٍ مِّنۢ بَيْنِنَا وَمِن مَّبَدَلِ نِعْمَةِ اللَّهِ
مِنۢ بَعْدِ مَا جَاءتَهُ فَإِن اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so Kitab a Bunar, ka-an Niyan Makokom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyorangon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakaso-lud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-ona an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasyon, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلْحِيوةُ الدُّنْيَا
وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ
اتَّقُوا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ
مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٣٢﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيَّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ
مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فِي مَا اختلفُوا فِيهِ وَمَا اختلفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى
اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اختلفُوا فِيهِ مِنْ
الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٣٣﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
مَسْتَهْمَتِهِمُ الْبِأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَرَزَقُوا حَقَّ
يَقُولُ الرُّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى
نَصْرُ اللَّهِ أَلاَ إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ ﴿١٣٤﴾

Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o anto-na-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyan o mbala a Lokus go so manga Dada-shug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapir), a sukaniyan na ipukhagowad iyo, Na thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-ada-tan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkiron, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapanakoto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا
أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا
تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كَرْهٌ لَّكُمْ
وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ
شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ
قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ
وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَالُونَ لَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ
إِنْ أَسْطَلَعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ دِينَكُمْ
عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ

taman sa di kano iran mapakaawako Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukaniyan na di Mapaparatiyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dowo oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dowo oto na Mala a di so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimikiran-

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na

فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾

إِنَّ الدِّينَ أَمْنٌ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ
يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾

﴿٢١٧﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَا آثَمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ
وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا
وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَنْفَكُونَ ﴿٢١٨﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ
الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِن
تَحَاطُّوهُمْ فَأَخْوَفُهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
الْمُفْسِدِينَ مِنَ الْمَصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakarugunan kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an niran Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukaniyan na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Makashoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

لَاغْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّى تُؤْمِنَ
وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ
أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ
مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ
إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ
وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَسَيُنْزِلُ عَلَيْه
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يُتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ آذَى
فَاعْزَلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ
الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-ona iyo Sukaniyan, na Puphanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphangongonotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyan o siran a Pishapan niran (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton niran so Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magungu niran so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so

نَسَاؤَكُمْ حَرَّتْ لَكُمْ فَأَتُوا حَرَّتَكُمْ أَنِّي
شِئْتُمْ وَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَفَّقُوهُ وَيَسِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً
لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصَلِّحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ
عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

لِلَّذِينَ يُؤَلُّونَ مِنْ نَسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ
أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَأِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ
ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ

Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Paparatiyaya-a iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dow a so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyan noto, taman sa di Makipangaroma sa Karoma a salakao ron na amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dow a) na da-a Dosa iran ko

مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي آرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِعَوْلِهِنَّ أَحْقُ بِرِهِنَّ
فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ
الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٩﴾

الطَّلُقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ
تَأْخُذُوا بِمَاءٍ أَنْتُمْ مَوْحُونَ شَيْئًا إِلَّا أَنْ
يَخَافَا إِلَّا يَتِيمًا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيمَا أَفْتَدْتُمْ بِهِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا
تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣٠﴾

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى
تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا

kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalingi sa Kapakipurasya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Iphanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mataan! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Papatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Phakaompiya rukano go lubi a Phaka-

لَقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣١﴾

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَنْ أَجْلِهِنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا
تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا
يَعْمَتُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ
الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ لِيَعْظِمَ عَلَيْكُمْ بِهِ وَأَنْفَعُوا
اللَّهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣٢﴾

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلَنْ أَجْلِهِنَّ فَلَا
تَعْتَدُوا لَهُنَّ أَنْ يَنْكِحَنَّ أَرْوَاجَهُنَّ إِذَا
تَرَضُوا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ
مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكَ أَرْكَانُكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾

soti. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Pakasosowa iran so manga Wata iran sa dowa ragon a tarotop a dowa oto, si-i ko tao a kabaya iyan a Katarotopa niyan ko Kapakasoso. Na Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran go so nditarun niran si-i ko Adat a Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Baraniyawa a rowar ko Khagaga niyan. Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata iyan. go di Pakarugunan so Ama sa sabap ko Wata iyan, na Paliyogat ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na amai ka kabaya iran a Kapakagunukaon Somoso. sa Piyagayonan niran, go Kiyapagodasa-an, na da-a Dosa iran non. Na amai ka kabaya iyo so Kapakasosowa niyo ko manga Wata iyo (ko salakao ko manga Ina iran), na da-a Dosa niyo, igira-a minibugai niyo kiran so tundan niyo kiran, si-i ko Adat a Mapiya. Na Kalukun niyo so Allah go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-i Niyen.

234. Na so Phamatai rukano a adun a Khibagak iran a manga Karoma, na Magun - guniran so manga ginawa iran sa pat Olan go sapolo (Gawi-i): Na amai ka iraot siran ko idda iran, na da-a Dosa niyo ko Kinggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat

﴿ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنِيمَ الرَّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَ اِفْتِصَاءً لَعَنَ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا ءَاتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَرْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغَ أَجْلُهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

a Mapiya. Na so Allah na so gi-niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini Pangilat iyo a garai ko manga Babai (a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i ko manga ginawa niyo. Katawan o Allah a Mata-an a sukano na pukharum iyo siran: Na ogaid na di kano kiran Pakipuphasada sa Masolun inonta o aya Tharo a niyo na Katharo a Patot, go di niyo Phakata-tana-a so Katangkud o Kakhawing taman sa di iraot so idda ko tatalikan non. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga ginawa niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka Imbulag iyo so manga Babai ko da niyo kiran pun Kapamakaya go da pun a Miyapayag iyo kiran a Butang; na bugi niyo siran sa Iphakapiya ginawa iran, Paliyogat ko Kawasa so pantag o Guus iyan, go Paliyogat ko Kasisimpitan so Pantag o Gu-us iyan;- a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko Miphipiypiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo siran ko da niyo kiran pun Kapamakaya, a Sabunar a adun a Miyapayag iyo kiran a Butang, na (Bugan niyo kiran) so sabagi ko

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ
 مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ
 فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمَ اللَّهِ أَنْتُمْ
 سَتَدْرُؤْنَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ
 سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
 وَلَا تَعْرِضُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى
 يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
 يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ
 وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٣٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ
 تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً
 وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى التَّوَسُّعِ قَدْرَهُ، وَعَلَى
 الْمَقْتَرِ قَدْرَهُ، مُتَعَابًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
 عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٦﴾

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ
 وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَرِيضَةٌ
 مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُوبَا أَوْ يَعْفُوا

Miyapayag iyo^[1], inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiya-pakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa titho a Kapuphangongonotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalaka kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan niran a manga Karoma na Thananun niran a adun a bagiyan o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

الَّذِي يَدِهِ عُقْدَةُ الْكِتَابِ وَأَنْ
تَعْفُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ
الْوَسْطَىٰ وَكُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا
عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا
تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ
أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى
الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَا فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَا فِي
أَنْفُسِهِمْ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾

[1] na miya Wajib rukano so kibganiyo kiran ko midiya ko Mahar a Kiyaopakatan.

241. Na adun a bagiyan o Piya-manalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipananggila.

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i titho a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatao o Israil a Miya-oriyani o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbo-

وَالْمُطَلَّقَاتُ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾

﴿٢٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضَلْعَفْهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ
يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَلَمَّا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ
أَبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نَقْتُلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ قَالِ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ

nowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabiran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamanaya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i titho a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukaniyan, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukaniyan, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabiran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan

عَلَيْكُمْ أَلْقَتَالُ أَلَا نُنْتَلُوا قَالُوا
وَمَا لَنَا أَلَا نُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَقَدْ أَخْرَجْنَا مِنْ دِينِنَا وَأَبْنَايَا
فَلَمَّا كَتَبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ تَوَلَّوْا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى
يَكُونُ لَهُ أَلْمَلِكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَحَقُّ بِالْمَلِكِ مِنْهُ وَلَمْ يَجِبْ سَعَةً
مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنْ أَللَّهُ أَصْطَفَا
عَلَيْكُمْ وَزَادَكُمْ بَسْطَةً فِي
أَلْعِلْمِ وَأَلْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي
مَلِكُهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ
مَلِكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ
وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آءَالُ مُوسَى

Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda a bagiyani niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

249. Na kagiya a lomiyi so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kiran. Na kagiya a Maripag iyan noto, Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Pitharo iran: A da Kaphaka-ato tano sa Alongan na-iko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A mada-kul a pagtao a maito a Miyakapugus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kadnan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabukunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

وَأَلْهَكُوا تَحْمِيلَهُ الْمَلَائِكَةَ
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ
 إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ
 إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ
 شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ
 يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ
 عُرِفَ بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا
 مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
 الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ
 الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوُا اللَّهَ
 كُمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٌ غَلَبَتْ
 فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
 الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
 قَالُوا رَبِّنَا أَمْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَكَيْتَ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
 الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

251. Na Miyapugus iran so pagtao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-oriyen niran, si-i ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyaratiyaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ
دَاوُدُ دَجَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ
مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ
بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا
عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿٢٥٣﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ
دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
الْبَيِّنَاتِ وَإِيْدَنَهُ رُوحَ الْقُدُسِ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلْنَا الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ ائْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ
ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَلْنَا أَوْلَٰكِنَّا اللَّهُ يَفْعَلُ
مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamagiontolan.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ يَوْمَ لَا يَبِيعُ
فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا سَفْعَةٌ وَالْكَافِرُونَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Badun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan niran go so nganin a Kiya-iposan niran. Na da-a shushushubun niran a maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dowo oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Ontol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyayan niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Mabagur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ
مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Ni-

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم

yan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan niran na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an niran siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun niran siran ko manga Lilibotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Puphakaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan): Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriyen o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriyen niyan na Inoyag Iyan

مِنَ الظَّالِمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا أُولَئِكَ لَهُمُ الطَّغُوتُ
يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٦٦﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَن آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
رَبِّيَ الَّذِي يُعْبَدُ وَيُمَيْتُ قَالَ أَنَا
أَحْيٌ وَأُمَيْتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ
يَأْتِي بَالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا
مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٦٧﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ
عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُعْبَدُ هَذِهِ اللَّهُ
بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا
أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل لَّبِثْتُ مِائَةَ

bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangu-nungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Mansiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapakatho-oto ora-a, oriyani niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapagoyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapaparatiyaya Ko) na ogaid na adun Thata-tana so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriyani niyan na Tagowingka-on so oman i isa Palao sa saba-ad, oriyani niyan na Talowingka siran: Ka Mamakatalingoma siran Ruka sa Maga-an. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ
وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهٖ وَانظُرْ إِلَىٰ
حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً
لِّلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ
كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لِحِمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ
اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ
تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أُولَمْ تُؤْمِنُ قَالَ بَلَىٰ
وَلَكِن لِّيَطْمَئِنُّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ
أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ
أَجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ
ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriyan niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa,- lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapakilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Papatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya ropa-an niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miyasogat sukaniyan a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضْعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

﴿٦٣﴾ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

يَتَّيِّبُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يُبْطَلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٥﴾

Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowa takup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarintik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagumao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
 ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَقَتِيلًا مِنْ
 أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ
 أَصَابَهَا وَابِلٌ فَتَأْتَتْ أَكْطَافَهَا
 ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ
 فَطُلَّ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٦٥﴾

أَيُّودٌ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ
 مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
 وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ ضِعْفًا
 فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ
 كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
 لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿١٦٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
 مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ
 الْأَرْضِ ۗ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ

Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-inonta o ba kano ron Phipipidung. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangan-galuk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisingai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyan o da Pamaginontolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na giyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so

تَنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِتَّائِبِينَ إِلَّا آتَانِ
تَعْمُرُوا فِيهِ^٤ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفِيرٌ
حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾

الشَّيْطَانُ يُعِدُّكُمْ^٥ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ
بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يُعِدُّكُمْ^٦ مَعْرَةً
مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٨﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُؤْتِ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا
كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٦٩﴾

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ
نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا
لِظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٠﴾

إِنْ تَبَدُّوا^{٧١} وَالصَّادِقَاتِ فَبِعَمَاهُنَّ
وَأِنْ تَخْفَوْهَا وَتُوْتُوهَا الْفُقَرَاءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ
مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿٧٢﴾

﴿٧٣﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ

Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosawat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na ba-
giyan o Khikarurugunan, a siran na
Miyangatatarongko ko lalan ko Al-
lah, a di siran Phakatayod ndadala-
kao ko Lopa, arangan kiran o di
kiran Mata-o na manga Kawasa
sabap ko kagugun - guna ko ginawa,
Khikilalangka kiran so manga to-os
iran: A di siran Phamanguni ko
manga Manosiya sa marusurus. Na
sa dun sa Mipuphamumugai niyo a
Mapiya, na Mata-an! A so Allah na
katawan Niyana noto.

274. So siran a Puphamumugai
siran ko manga Tamok iran si-i ko
Gagawi-i go so Daondao, Masolun
go Mapayag, na adun a bagiyan
niran a balas kiran si-i ko Kadnan
niran: Go da-a Pangandam iran, go
di siran Makamboko (ko Alongan a
Maori).

275. So siran a Pukhun niran so
Piriba-an na di siran Makatindug
inonta so lagid o Kapakatindug o
Ipuphamapus sukaniyan o Shaitan
po-on sa Buthang. Giyoto man na
sabap sa Mata-an! A siran na

وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا تُنْفِسْكُمْ
وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا لِأَنْتَعَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ
إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تظلمون ﴿٧٦﴾

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْتَلُونَ
النَّاسَ الْكَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَاِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يُحْزَنُونَ ﴿٧٨﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا أَلَّا يَقُومُوا
إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ

Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundanan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggo-laola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga

وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧٥﴾

يَمَحُوقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٧٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَنْظُمُونَ وَلَا

Tamok iyo: Sa di kano Makasalimbot, go di kano Kasalimbotan.

280. Na amai ka-adun a (Mabayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gawi-i a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasalimbotan.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Bayadan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Mabayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dow-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dow-a Mama, na isa a Mama a go dow-a Babai, ko Khasawat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kiran so pud

تَظْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

وَإِنْ كَانَتْ دُورَةً فَنظرةٌ إِلَى
مَيْسِرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ
تُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنُكُمْ
بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ
وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ
وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ
اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيَمْلِكِ الَّذِي عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ
شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ
سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ
أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِكِ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ
وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ
وَأَمْرًا تَكَانِ مِنْ رِضْوَانٍ مِنَ الشَّهَدَاءِ
أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ
إِحْدَاهُمَا الْآخَرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَاءُ إِذَا
مَادُّوعُوا وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكْتُمُوهُ صَغِيرًا

iyang. Na di Pagunda so manga Saksi igira-a Tiyawag siran. Na o badun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Giyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayang-dugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na tonaya o Siyarigan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Magumaon,-na Mata-an! A sukaniyan na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i

أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمٌ لِلشَّهَدَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا
تَرْتَابُوا إِلَّا أَن تَكُونَ تَجَرَّةً حَاضِرَةً
تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهَدُوا
إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا
شَهِيدٌ وَإِن تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ
بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ
اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

وَإِن كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا
كَاتِبًا فَرِهْنَ مَقْبُوضَةٌ فَإِن مِّنْ
بَعْضِكُمْ بَعْضًا فليؤدِّ الَّذِي أَوْتِنَ
أَمْنَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا
الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ
عِاثٌ مِّنْ قَلْبِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَإِن
تَبَدَّلُوا مَا فِيْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفَوْهُ

ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagitungun rukano to o Allah. Na Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Shala-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-ona an Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-aga Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٥﴾

ءَا مَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَا مَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا تَفْرِقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ
رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
عَفْرَانَا رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا
تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا
وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا
فَاَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

Surah Ali-Imran-3

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatangangan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) So Kitab, a Bunar, a Tomatanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan; go Piyakatoron Niyan so Taurat go so Injeel:

4. A Miya-ona, a Torowan ko manga Manosiya, go Piyakatoron Niyan so Padoman. Mata-an! A siran a da Pamaratiyaya ko manga Ayat o Allah na adun a bagiyan niran a siksa a Sangat, Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a Makaphaguma-on a maito bo si-i ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-gun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آلِم

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٣﴾

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْقُرْآنَ
إِنَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو نِقْمٍ ﴿٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٥﴾

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ
يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab: So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a giyoto i Onayan o Kitab: Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganangan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na gi-iran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mioto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمْثَلُ بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٧﴾

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyan o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hadapan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّكَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ الْعَاهِدَ ﴿٩﴾

10. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na da dun a Milingding kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-ona an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dowa pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kapir; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kailai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so titho a Thoma ko adun a manga Kailai niyan.

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

15. Tharowangka: A ba Ko rukano Phanothola so Mapiya a di

كَدَّابِءِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْتٌ لَوْ
وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

فَدَكَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الثَّقَاتِ
فَعَثَّةٌ تُقَدِّلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ
رَأَى الْأَعْيُنَ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ
مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ
النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ
مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ
ذَلِكَ مَتَكِعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ
عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ ﴿١٤﴾

﴿١٥﴾ قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ
مِنْ ذِكْرِكُمْ

giyoto? Adun a bagiyon o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosawat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an! A Miyaratiyaya Kami: Na Napiyangka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka;-

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhakalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasawatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandug ko Kapaginontolan. Da-a Patot a Pushowasawatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran.

لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا مِنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ
وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَكُوتُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ لَأَسْلَمُوا وَمَا
أَخْتَلَفَ الَّذِينَ أَوْتُوا أَلْكِتَابَ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ

Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitung.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na Tharowangka ko siran a Piyamugan ko Kitab a go so manga Ummi: A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyani so manga Oripun Niyani.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanotholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyan niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyani siran Makokom, oriyani niyan na Puthalikhod so sal-

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ
اتَّبَعَنِ ۖ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأُمِّيَّةَ أَاسَلَّمْتُمْ فَإِنْ أَسَلَّمُوا
فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلَّغُ ۗ وَاللَّهُ بِبَصِيرٍ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَصِيرَةٍ ﴿٢٢﴾

أَلْوَرَّ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيحًا مِنَ
الْكِتَابِ يُدْعُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ
بَيْنَهُمْ ثُمَّ يُتَوَلَّوْنَ فِرْقًا مِّنْهُمْ

ompok kiran a siran na Somasangka siran.

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalu-mon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iran, sa di siran Kasalimbotan?

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbugaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakangumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakanguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارُ
إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ مَلَكَ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمَلَكَ
مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلَكَ مِمَّنْ تَشَاءُ
وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ
الْغَيْبُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

تُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الْأَيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرزُقُ مَنْ تَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Di khowa-a o Miyamara-tiyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamara-tiyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan; na si-i ko Allah so khandodan.

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukaniyan, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pingalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukaniyan sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Oripun Niyan.

31. Tharowangka (Ya Muhammad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاتُوا وَيَحْذَرُكُمْ اللَّهُ تَعْسَهُ. وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٣٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْشِرُوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

يَوْمَ نَجِدُ كُلَّ نَفْسٍ مَاعَمَلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْتَضِرًا وَمَاعَمَلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ تَعْسَهُ وَاللَّهُ رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o tali-khod siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pamaratiyaya.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

33. Mata-an! A so Allah na tinindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ
إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

35. Gowani na Pitharo (o Han-nato a) Karoma o Imran: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-angka Rakun: Ka Mata-an! A Suka so Puphakanug, a Mata-o.

إِذْ قَالَتْ أُمَّرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ
لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ
أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai! Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shaitan, a Pimorkaan.

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا
أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَئِنَّكَ
كَأَلَّا نُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي
أَعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piyakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miya-kowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab: Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiyara, go Nabi,- a pud ko Minggagalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyao Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggo-laola-an Niyan so kabaya Iyan.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا
 نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكْرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ
 عَلَيْهَا زَكْرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
 رِزْقًا قَالَ يَمْزِجُ مِمَّنِّي لَكَ هَذَا قَالَتَ
 هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
 بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ
 هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ
 سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي
 فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا
 بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا
 وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِي
 الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ
 اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pusha-botangka so Kadnan Ka sa mada-kul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

43. Hai Maryam! Pangongonotan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojiod Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puphuroroko.

44. Giyoto man na pud ko manga Tothol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Maryam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puphangasasawal siran.

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a Mala i Munang si-i sa Do-

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ
أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا
رَمْرُمًا ۖ أَذْكَرَ رَبِّكَ كَثِيرًا وَسَخِجَ
بِالْعُسِيِّ وَالْإِنْبَكْرِ ﴿٤١﴾

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ
اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْكَعِي
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُ أَفْلَهُمْ
أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ
يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِهًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۖ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

niya a go sa Akhirat go pud ko manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so manga Manosiya si-i ko Saloyota go so Kakhasad Iyan. Go pud ko manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata a da-a Miyakakhubot Rakun a Mama? Pitharo (o Malaikat): Giyoto dun man: Ka so Allah na Phagadun nun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Igira-a Ipunggolalan Niyan so kabaya Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so kasorat go so Ongangun go so Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriyatao o Israil: (Na Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na Sabunar a adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a phoon ko Kadnan niyo, ka Mata-an! A Sakun na Khambalan Ko rukano so Botha, a lagid o bontal a Papanok, na Iyopun Ko Sukaniyan, na Mbaloi a Papanok sabap sa idin o Allah: Go pukha-piya Ko so Bota, goso Puphanggalun, go Pukhaoyag Akun so Miyamatai, sa sabap sa idin o Allah; go Maphanothol Akun rukano so Pukhakan niyo, go so mbubutusun niyo ko manga Walai niyo.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ
يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ إِذْ قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بِتَايِبَةٍ مِنَ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ
مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ
الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُخِي الْمَوْتَىٰ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a nana-o niyo o sukano na Khipaparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaonan Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

51. Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbayorantang Kami (Ron).

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Than-

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيَّنَّ يَدَىٰ مِنْ
التَّوْرَةِ وَلِأَجْلِ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي
حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ
رَبِّكُمْ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿٥٠﴾

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

﴿٥٢﴾ فَلَمَّا أَحْسَسَ عَيْسَىٰ مِنْهُمْ الْكُفْرَ
قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ فَأَلَقَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَأَمْنَا
بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

رَبَّنَا ءَأَمْنَا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا
الرَّسُولَ فَأَكْتَنِبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ
الْمَكْرِينَ ﴿٥٥﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ

ganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Makaombao ko siran a da Pamaratiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholun Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyan niyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangu-pud ko Pukhakadowadowa-an.

وَرَأَيْتُكَ إِلَىٰ وَمُطَهَّرِكَ مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَجَاءَ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ
إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُم بَيْنَكُمْ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعْدِبْهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ
وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ
خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

61. Na sa tao a Mamawal Ruka on, ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Moroka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Khowa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayor-antang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا
وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ
لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ﴿١١﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿١٣﴾

قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ
سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ
تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي

so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyen niyan? Ba da-manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na ogaid na sukaniyan na Tomataliyaduk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somisiyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran mai-inungka!

70. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ
وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِمَّنْ بَعْدَهُ عَاقِلًا
تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

هَذَا نُمُّ هَؤُلَاءِ حَخَجَجْتُمْ فِي مَا لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِي مَا لَيْسَ لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَوِضُّوْكُمْ وَمَا يُضِلُّوْنَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

71. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Puphaguma-a so Bunar, a sukano na kawatan niyo?

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبَسُونَ الْحَقَّ
بِالْبَطْلِ وَتَكْفُمُونَ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

72. Na Pitharo o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab: A Paratiyaya-a niyo so Initoron ko Miyamaratiyaya, ko awal o Kadaondao, na Ongkira niyo ko akir iran; ka-an siran mamakakaso;

وَقَالَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَهَ
النَّهَارِ وَكَفَرُوا آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾

73. Go da-a Pharatiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatiyaya) sa badun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kiran-rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyang ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكَرُ قُلُوبِ
الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتِيَ أَحَدٌ مِّثْلَ
مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنْ
الْفَضْلُ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

يَخْصُ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

75. Na adun a pud ko Tiyoronan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tona-in niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta ko Kathaithai a Katitindugan-

﴿٧٥﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ
بِقِطَارٍ يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ
تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمَّتْ
عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا

gka-on, giyoto na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da-a okit a Kakhadosa mi si-i ko manga Ummi. Na Iphagangkob iran ko Allah so Kabokhag, a siran na kawatan niyan (a siran na manga bokhag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-man niyan so diyandi iyan go Man-anggila,- na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyani so Khipananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-phamasa iran so diyandi o Allah a go so manga Sapa iran sa arga a maito, na siran man na da-a Kipantag iran ko Akhirat: Go di siran Imbitiyara-i o Allah go di Niyani siran ila-in ko Alongan a Qiyamah, go di Niyani siran Sotin: Go adun a bagiyani niran a siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud kiran a salompok a ipuphamagalin niran so manga dila iran ko Kitab: Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko Kitab, akuna a ba oto pud ko Kitab; go gi-i ran Tharo-on: A Giyoto na pho-on ko hadapan o Allah, a kuna a ba oto pho-on ko Hadapan o Allah: Ka Iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, a siran na kawatan niran (a siran na manga bokhag)!

79. Di patot ko Manosiya, a ibugai ron o Allah so Kitab; go so

فِي الْأُمِّتِن سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا
يُرَكِّبُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ
بِالْكِتَابِ لِيَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ

Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyani niyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbaloi kano a manga oripun ko a sambu o Allah: Na ogaid na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbaloi kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuhangundao niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puhangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohanani; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyani o Masa a Kambabayorantangi iyo?

81. Na gowani a mba-alan o Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyani niyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiyarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iyan: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ
كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ
وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا
ءَاتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ
ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ
ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي
قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا
مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفٰلْسِفُونَ ﴿٨٢﴾

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimbayorantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangongonotan go tulug, go Ron siran Phamakandoda.

84. Tharowangka: A Piyaratiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriran a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Niran: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimbayorantang.

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginitao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

86. Andamanaya i Kapunggonanaowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyan o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksian niran a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Ma-

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ
أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

قُلْ ءَأَمِنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا
أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ
وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ أَنْ عَلَيهِمْ لَعْنَةُ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

laikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran;-

88. Makakakal siran non; di kiran Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mitha-taobat ko oriyen noto, go Miphipiyapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan niran so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَنْ نُقَبِّلَ تَوْبَتَهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفْرًا فَلَنْ
يُقَبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلءُ الْأَرْضِ
ذَهَبًا وَلَوْ أَقْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ نَسْأَلَوا الْبَرِحَةَ تَنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ
وَمَا تَنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ
عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِيَّ

Moriyatao o Israil, inonta so Kiyar-am o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyan noto, na siran man na siran so da Pama-ginontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Panana-koto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Har-am a) matatago sa Makkah: A Ba-barakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tana-da a manga Rarayag; a so Tinindugan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyabaloi a Somasarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah,-ko tao a Phakagaos ko okiton; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o

إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَاحَرَمَ إِسْرَائِيلَ عَلَيَّ
نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَنْزَلَ التَّوْرَةَ قُلْ
فَأَتُوا بِالتَّوْرَةِ فَأَتَوْهَا إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٤﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فِيهِ آيَاتٌ مُّبَيَّنَاتٌ لِّمَقَامِ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ

Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukano i manga saksi-on? Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so isa ka Sagorompong ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyon o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukhampir iyo a sukano na Kapuphangadian rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayorantang.

103. Go kupiti niyo so Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go-wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

اللَّهُ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصَدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مِنَّ ءَأْمَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَاءُ ۗ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَأْمَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيضَةً مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿١٠٠﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ وَمَن يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

يَتَّيِبُهَا لِلَّذِينَ ءَأْمَنُوا أَتَقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۗ وَلَا تَمُونُ ۗ وَإِلَّا وَأَنتُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۗ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ

Miyabaloi kano sa sabap ko Limo Iyan, a Magari-ari; go Miyatago kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloi so isa rukano ka Sagorompong a Ipuhanolon niran so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabaloi a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagiyen niran a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kiran:) Ino kano Pagongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

شَفَا حَقْرٍ قَوْمِ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾

وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا
الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ
اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyang Kasalimboti so manga ka-adun.

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Papatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyoronan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagiyang niran: So saba-ad kiran na Mapapatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyang niyan na di siran Khatabangan.

112. Minikolob kiran so Kahinang apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangtud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
وَاللَّهُ تَرْجِعُ الْاُمُورَ ﴿١٠٩﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ
ءَامَنَ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا
لَّهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ
وَآكَرَهُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾

لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّا اَذًى ط وَإِنْ
يَقْتُلُوكُمْ يُوَلُّوْكُمْ الْاَدْبَارَ ثُمَّ
لَا يَنْصُرُوْنَ ﴿١١١﴾

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الدِّلَةُ اِنَّ مَاتِقِفُوْا اِلَّا
يَجْعَلِ مِنَ اللّٰهِ وَجْهًا لِلنَّاسِ وِبَآءُ و
يَغْضَبُ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكَنَةُ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا
يَكْفُرُوْنَ بِآيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ
الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا

Miyabaloi siran a Mo-ongkir ko manga Ayat o Allah, go Puphamo-no-on niran so manga Nabi sa di ontol; giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go Miyabaloi siran a Mimamalawani.

113. Kuna a ba siran Mulagiligid: Ka-adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab a pagtao a Mo-ontol; a Puphangadi-an niran so manga Ayat o Allah ko manga oras ko Kagagawi-i, a siran na Puphamanodod siran.

114. Papatariyaya-an niran so Allah a go so Alongan a Maori; go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata; go Puphangadorad siran ko manga Pipiya: Na siran man na pud ko manga Bilangatao.

115. Na sa dun sa Nggolaola-an niran a Mapiya, na di kiran ndun noto Mapapas; ka so Allah na katanan Niyana so Khipananangila.

116. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,-na da dun a Milinding kiran o manga Tamok iran go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man i manga tao ko Naraka,-sa ron siran non ndun Makakakal.

117. Aya ibarat o Ipuhamumugai ran sangkai a Kaoyagoyag sa Doniya na lagid o ndo a katatago-

وَكَاؤُا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

لَيْسُوا سَوَاءً ۗ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ

wan sa Mayao: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbotan niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbotan niran.

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashisinganin niran so Kapakandadamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudaguda-an niyo.

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Papatariyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang

قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْنَاهُ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

يَتَأَيُّمُ الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ
مِن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُؤَامًا
عِنْتُمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

هَآأَنْتُمْ أَوْلَاءٌ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقُومُ
قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا عَلَيْنَا
الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُؤْتُوا بَعْضُكُمْ
إِنَآللهِ عَلَيْهِمْ بَدَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

إِن تَمَسَّكُمْ حَسَنَةٌ تَسُومُهُمْ وَإِن
تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِن
تَصِدُّوْا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ

kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a maito bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolao-la-an.

121. Na gowani na Miyangabala-laga Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambo-nowai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowala lompok rukano a kakhaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiya-bangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggibo a manga Malaikat a Piyamaka-ton?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyak-sa.

كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾

وَإِذْ عَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدًا لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ
تَفْسَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُعِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفٍ مِنْ
الْمَلَائِكَةِ مُنَزَّلِينَ ﴿١٢٤﴾

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ
فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ
آفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Ma-bagur, a Maongangun:

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ ۗ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۗ أَلْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٦﴾

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

لَيَقْطَعَنَّ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَاطِبِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Kha-sowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukhatakup a gi-i Mathakutakup; go Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pamaratiyaya:

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkanano Mipangalimo.

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyama-nanggila,-

134. Siran na Puphamumugai siran, ko Kapakadadaya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya;-

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasingai, o di na Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

﴿١٣٣﴾ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوْا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona an niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamananggila!

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabayagan so da Pamaginontolan;

إِنْ يَمَسَّكُمْ فَرَحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ
فَرَحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ
نُذِرُوا لَهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kapir.

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمْحَقَ
الْكُفْرِينَ ﴿١٤١﴾

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ
الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo: Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a sukano na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakakapir iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyal: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamanalamat.

146. Na madakul a Nabi a Miya-kimbonowai, a biyabid o Sagorompong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go da siran Lunguk go da siran Sangkop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloi a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإَيْنَ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبِهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِنْتُمْ مُوجِبُونَ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكَأَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رِيثُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا

apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya.

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tiyo-man rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyang o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko

وَتَبَّتْ أَعْدَامُنَا وَأَنْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾

فَقَالَهُمْ اللَّهُ تَوَابٌ الدُّنْيَا وَحَسَنٌ تَوَابِ
الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

يَتَابُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّكُمْ وَعَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

بَلِ اللَّهِ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
التَّائِبِينَ ﴿١٥٠﴾

سَنَلْقَى فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنزَلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمْ
النَّارُ وَيَسْ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ
إِذْ تَحْسَبُونَهُمْ بِأَذْنِهِ حَتَّى إِذَا
فَسَلْتُمْ وَتَنْزِعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا
تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ

Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iran so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamara-tiyaya.

153. Gowani ko Puphamanaku-dug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogat rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaolan.

154. Oriyan niyan na Piyakatoronan kano Niyan ko oriyan o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Ipuphagarangan niran so Allah sa kuna a ba bunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phayagun. Gi-i ran Tharo-on: A opama

الذُّنُوبِ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ
الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيُبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿١٥٣﴾ إِذْ تَضَعُونَ وَلَا تَكُونُ
عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ
يَدْعُوكُمْ فِي آخِرَتِكُمْ
فَأَثْبِتْكُمْ عَمَّا يَغْمُرُ لِكَيْلًا
تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً
نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً مِّنْكُمْ
وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ
يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ
يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ
قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِمْ
مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا
مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ
الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي

ka-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatangkud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miyamalagoi rukano ko Alongan a Kiyapakambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko sabad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pimapan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mindadalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

صُدُورِكُمْ وَلِيْمَحِصَ مَا فِي
قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى
الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّكِفُوا كَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي
الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَىٰ لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا
مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكِ
حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo - on niran (a Kakawasa-an).

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لِمَغْفِرَةٍ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٍ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

وَلَيْنَ مَتِّمٌ أَوْ قُتِلْتُمْ لِي اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Mak-ras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pangu-nin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matu-khus Ka (so Showa-an), na Sari-gingka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisasarigon.

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyaniyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratiyaya.

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُم مِّنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsi-yan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyaniyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbotan,-

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَمَ مَن يَعْلَلُ يَأْتِ بِمَا عَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوْفَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

162. Ino so tao a Kidugiyan so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatar-ata a khabolosan!

أَفَمِنَ اتَّبَعِ رِضْوَانِ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسِحْطٍ
مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَنُهُ جَهَنَّمَ وَيَسَّسَ
الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggolaola-an.

هُمَّ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرِهِمْ
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamarat iyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran, go Makapuphangundao kiran ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloi siran sa Paganai, a tithe a matatago ko Kadadag a Mapayag.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kiran so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapunggolaola?. Tharowangka: A sukaniyan na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

أَوَلَمَّْا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ
مِثْلَهَا قُلْتُمْ إِنَّ هَذَا أَقْلٌ هُوَ مِنْ عِنْدِ
أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambaratumowa a dowa madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kadnan niran a Puphagupurun siran;

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّقِي الْجَمْعَانِ فَيَا ذِي
اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
فَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا
لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَافِرِ يَوْمَ يَمِيزُ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ
يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هُمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ
أَطَاعُوا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرءُوا عَن
أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَسَتُبَشِّرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِّنْ

kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboko iran (ko Alongan a Maori).

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyang Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyang o Kinisogot kiran o Pali, na adun a bagiyang o Miphipiyapiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o mangang Manosiya: A Mata-an a so mangang Manosiya na Sabunar a Pithampotampongan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkosan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sasarigan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyangnotan niran so Ikasosawat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Giyoto dun man so Shaitan a Ipuhangangaluk iyan so

خَلْفِهِمُ الْأَخَافُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿١٧١﴾

﴿١٧١﴾ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ
بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرَ عَظِيمٍ ﴿١٧٢﴾

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدِ
جَمَعُوا لَكُمْ فَاتَّخِذُوهُمْ فِرَادَهِمْ إِيْمَانًا
وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ
الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ
يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ

mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyan niran a Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya,- na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi kiran na-an siran Makapuphamagoman sa Dosa: Ka adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamara-tiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Mapiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakitokawi so Migagaib, na ogaid na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسَدِّعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيُذَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُذَرَّ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

kano Pananggila, na adun a bagiyang niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a ipuliligut iran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba kiran noto Mapiya: Kuna, ka Marata kiran noto: Ka ithogor kiran ndun so ini Puligut iran si-i ko Alongan a Qiyamah. Na ruk o Allah so manga Paninggalan ko manga Langit go so Lopa; na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o Allah so Katharo o siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na Pukhamurmuran na sukami i manga Kawasa!- Ishorat ami dun so Pitharo iran go so Kiyapamonowa iran ko manga Nabi sa di Ontol, go Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko mini-ona o manga lima niyo (a Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sogo Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an nami a Sogo taman sa dikami Niyan Kawitan sa Qorban a kun sukaniyan o Apoi. Tharowangka: A Sabunar a Minitalingoma rukano o manga Rasul a Miyaona an Ko, so

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَاءِ أَنفُسِهِمْ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ سَرٌّ
 لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا يَخْلُوا بِهِ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ ۗ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ
 وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
 فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا
 وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
 ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
 لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عٰهَدَ إِلَيْنَا
 بِالْأَنفُسِ لِرُسُلٍ حَقِّقَ يَأْتِينَا
 بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ
 رُسُلٌ مِن قَبْلِ بَالِغَاتِ وَأَبْدَى
 قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنْتُمْ

manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phamonowa, o sukano na Mumamata-an kano?.

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-ona an Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miya-kabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbaban a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-ona an niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Mananggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo

صَدِّقِينَ ﴿١٨٧﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءَ وَبِالْبَيِّنَاتِ وَالزَّبُورِ
وَالكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٨﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ رُحِخَ عَنِ النَّكَارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَتَمَعَ الْعُرُورِ ﴿١٨٩﴾

﴿١٩٠﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِن عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٩١﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لُبِّيئْتُهُ لَلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ

Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko oriyan o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

فَنَبِّدُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggo-laola iran, go Pukhababaya-an niran a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا آتَوْا
وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا
فَلَا تَحْسَبْنَهُمْ بِمَقَارِفٍ مِنَ الْعَذَابِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

190. Mata-an! A adun a matata-go ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a titho a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kadnan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakarondan Ka sukaniyan, ka da-a bagiy-an o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tangana Kamingka a pud ko Miphipi-yapiya.

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamakawa ko manga Ingud iran, go riningasa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran, - na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾

رَبَّنَا إِنَّا أَسْعَمْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي
لِلْإِيمَنِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا
رَبَّنَا فَاعْفُ رِنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْآبِرَارِ ﴿١٩٣﴾

رَبَّنَا وَءَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ
وَلَا تُخْرِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْعَهْدَ ﴿١٩٤﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ
عَمَلَ عَمِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ
بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَأَلْزَمَ الْكُفْرَ الْهَاجِرُوا
وَأَخْرَجُوا مَن دِيرَهُمْ وَأَوْدُوا فِي سَبِيلِي
وَقَتَلُوا وَقْتَلُوا لَا كُفْرَنَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا ذُنُوبَهُمْ جَنَّتِ
بَحْرِي مَن تَحْتَهَا الْآلَنَهْرُ تَوَابًا مِّنْ

niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig;- Balas a pho-on ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamaratiyaya si-i ko manga Ingud:

197. Matag sagad a Kapipiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahanam: A Mikharatarata a kaduna!

198. Ogaid na so siran a Miyangongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipiypiya.

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a tao a titho a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kiran, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

لَا يَعْرِفَنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا

فِي الْبَلَدِ ﴿١٩٦﴾

مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ

الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ هُمْ جَنَّتْ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ

خَيْرٌ لِلَّازِبَرِّارِ ﴿١٩٨﴾

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ

بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ

خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتُرُونَ بِعَابَتِ اللَّهِ

ثَمَنًا قَلِيلًا أَوْ لَتِيكَ لَهُمْ

أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِبْرَ اللَّهِ

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakithambuda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go Miyabumbad pho-on sa dow a oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotongnaya: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukaniyan na miyabaloi a Dosa a Mala.

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

يَأْيُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سُورَةُ النِّسَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْيُهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ
نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا
رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا ﴿٢٠١﴾

وَأَنْتُمْ أَلَيْسَ بِأَمْوَالِكُمْ وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ
بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢٠٢﴾

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَمِينِ فَأَنْكِحُوا

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowo, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Maka-paginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Giyoto man i Marani a di niyo Kapaka-aniyaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamumugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakakowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraoit siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْلُ مَا تُلَدُّنَّ
وَرُبِّعٌ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْلَمُوا فَوَاحِدَةٌ
أَوْ مَمْلُوكَةٌ أَيَّمَنْتُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ
أَلَّا تَعْلَمُوا ﴿٣﴾

وَأَنْتُمْ أَلْيَسَاءَ صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ تَقْسَأْ فَكُلُوهُ
هِيَ سَأْمَرِيَّةٌ ﴿٤﴾

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ
لَكُمْ قِيَمًا وَآرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾

وَأَنْبَلُوا إِلَيْنِمْ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
ءَانَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ
فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ
بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

[1] manga ito i sabot.

iyang. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dadasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyagantatan o mbala a Lokus a go so manga dadasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan niran ko oriyang niran a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan niran siran: Na Kalukun niran so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun niran so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbot, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan niran na Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyan o isa Mama, so lagid o kipantag o dowang

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ
أَوْ كَثُرٌ نَّصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْزُقُوهُمْ
مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾

وَلِيخَشَ الَّذِينَ لَو تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ
ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا
اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ
ظُلْمًا إِنَّمَا يَكُونُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ
مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawanan so dowa, na bagiyan niran so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyan o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyan o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyan o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyan niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyan niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyan niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ
وَلِأَبْوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ
وَلَدٌ وَوَرِثَهُ آبَاؤُهُ فَلَهُمْ الثُّلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلَهُمُ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةِ يُوْصِي بِهَا أَوْلَادِيْنَ ءِآبَاءُكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِّنْ اللَّهِ إِنْ أَلَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿١١﴾ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ
أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبُعُ
مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ
يُوْصِيْنَ بِهَا أَوْلَادِيْنَ وَهُنَّ
الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ تُوْصَوْنَ بِهَا
أَوْلَادِيْنَ وَإِنْ كَانَتْ رَجُلٌ يُورَثُ

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyan o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di giyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyani o Wasiyat a iputhanan niyan sukaniyan o di na bayadan; sa di Makamorala. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Giyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phakasoludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na giyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyan niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayan siran o Allah sa okit (a salakao).

كَذَلِكِ أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ
فَلَئِكَ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِن
كَانُوا أَكْثَرَ مِن ذَلِكَ فَهُمْ
شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِّن بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ ذَيْنَ غَيْرِ
مُضْكَرٍ وَصِيَّةٍ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿١٣﴾

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَن يُطِيعِ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ بَدَّخَلَهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١٤﴾

وَمَن يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَعِدْكَ حُدُودَهُ بَدَّخَلَهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿١٥﴾

وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفِتْحَةَ مِّن
نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِن شَهِدُوا
فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ
يَتَوَفَّيْنَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ
سَبِيلًا ﴿١٥﴾

16. Na so dow a katao a Maka-sogok siran (sa Kashina) a pud rukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiya-piya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

17. Aya bo a Taobat a Matangtud ko Allah (a Katharima-a Niyan non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyan niyan na Pushambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa siks-a-a Malipudus.

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarisi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang), inonta o makasogok siran sa Pakasingai a Mapayag; go pakipagoga-

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَهَا مِنْكُمْ فَقَادُوهُمَا
فَإِنَّ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا
عَنهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا
رَجِيمًا ﴿١٦﴾

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمْ
الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ إِلْتَنَ وَلَا
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارًا
أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ﴿١٨﴾

يَأْتِيَهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَجِلُّ لَكُمْ
أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَاءِ آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا
أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a mada-kul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a Pakasingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kapan-garoma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهْتَنًا وَإِنَّمَا مَيْبِنَا ﴿٢٠﴾

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذَتْ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ

Sosowan; go so manga Ina a manga Karoma Niyo; go so manga Patalilowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakandowaya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaiapos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

وَرَبِّبِكُمُ اللَّاتِي فِي
حُجُورِكُمْ مِّنْ نِّسَائِكُمُ
الَّتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ
الَّذِينَ مِنْ أَوْلَادِكُمْ وَأَن
تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا
قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كَذَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ مَنَ أَنْ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَأْتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ
مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٢٤﴾

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ
فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ نِّسَائِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisina, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so Midiya (ko Tamok) ko Kasala-an o manga Maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-ona an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangongonotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakhanpan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mo-kit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَنَّهُنَّ بَكَحُوا أَخْوَاهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْفَحَاتٍ
وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَ
فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَجِشَةٍ فَاعْلَنَنَّ نَضْفٌ
مَّا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ
ذَلِكَ لِمَنْ حَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
رِجْسَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ﴿٦٦﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ
وَيُرِيدَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ
أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخَلَقَ
الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ

kandagang a pagayonan Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapanga-niyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabaloi oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalus o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kiran so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونُ تَحَكُّرَةً عَنِ تَرَاضٍ مِّنكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ
رَحِيمًا ﴿٣٠﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣١﴾

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ
نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ
عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا
اكتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
اكتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ وَمَاتَرَكَ
الْوَالِدَانَ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَقَدْتُمْ أَيْمَانَكُمْ فَمَا تَوْهَمُ
نُصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyangastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangonontan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Pakaphagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا
فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا
أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَقَتْ لِحَتُ
قَتِينَتِكَ حَفِظْتَ لِلْغَيْبِ بِمَا
حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّيْلِ تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعَظُمَ هُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي
الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ
أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ
سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا ﴿٢٤﴾

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا
حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ يُرِيدُ إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٥﴾

﴿٢٥﴾ وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَاللَّوَالِدِينَ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْحَارِثِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْحَارِثِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ

khakadiat a miya kawang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masalibantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an niran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagaran Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Papatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kiran o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kiran o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan sukaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُحْتَالًا
فَحُورًا ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ
مَاءَ آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءَ
النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا
فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾

وَمَا ذَاعَ عَلَيْهِمْ لَوْءُ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ
اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ
حَسَنَةً يُضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugan Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

يَوْمَئِذٍ يُوذُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا
الرَّسُولَ لَوْ سَوَىٰ بِهِمُ الْأَرْضَ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهُ حَدِيثَنَا ﴿٤٢﴾

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a phon ko Diyamban, o di na Minipur-orada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا
الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا
مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ
حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ
سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لِمَسَمَسِ الْمَسَاءِ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا
عَفُورًا ﴿٤٣﴾

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an niran a Mapokas Kano ko lalan.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ الضَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا
وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَصِيْرًا ﴿٤٥﴾

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyang ami go Siyanka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyang ami go Inonotan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kiran Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito.

مِنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا وَيَحْرِقُوْنَ الْكَلِمَةَ عَنْ
مَوَاضِعِهِۦ وَيَقُوْلُوْنَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لِيَّا
بِالسِّنِّيْهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّيْنِ وَلَوْ اَنَّهَمْ
قَالُوْا سَمِعْنَا وَاطَعْنَا وَاَسْمَعُ وَاَنْظُرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَّهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ
يَكْفُرْهُمْ فَلَا يُوْمِنُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٤٦﴾

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingurun Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتُوْا الْكِتٰبَ اٰمِنُوْا
بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلِ
اَنْ نَّطْمِسَ وُجُوْهًا فَاَرَدُّهَا عَلٰى
اَدْبَارِهَا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا اَصْحٰبَ
السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ﴿٤٧﴾

48. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakotowi

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin niran a Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O anda-manaya i Kiphagangkobun niran ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-andun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an niran so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pimorka-an o Allah, na Dingka dun Miton, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
أَفْرَقَ إِنَّمَا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ مَزَّوْنًا أَنفُسَهُمْ بِاللَّهِ
يَزْكِي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يظْلَمُونَ قِتِيلًا ﴿٤٩﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْحَيِّبِ
وَالطَّغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
سَبِيلًا ﴿٥١﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ
فَلَنْ يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمَلِكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ
النَّاسَ نَفِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِّن فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَاهُم آلَ إِبْرَاهِيمَ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim so Kitab go so Ongangun, go bigan Nami Siran sa Kadato a lubi a Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na Miyaratiyaya-on, na so saba-ad Kiran na Inongkir iran Sukaniyan: Na Ka-a angkosan siran o Naraka Jahannam a Pushokhayao (a ka-dug).

56. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya ko manga Ayat Ami, na Pakapagubongun Nami siran ko Apoi: Na oman Matotong so manga Kobal iran, na sambiyani Nami kiran sa manga kobal a salakao rukaniyan, ka-an niran Pukhata-ami so siksa: Mata-an! A so Allah na tatap a Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Pakasoludun Nami Siran ndun ko manga Sorga, a Pumphamangondas ko kababa-an Niyani so manga Lawasaig,-a kakal Siran non sa dayon sa dayon: Adun a bagiyani Niran ro-o a manga Darodopa a manga Soti: Go Pakasoludun Nami Siran ko Kasisirongan a tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Isosogo Iyan Rukano so kibugani Niyo ko manga Sarig ko khiruk on; na igira-a Khokomun Niyo so manga Manosiya, na Kokomun Niyo so

الْكُتُبِ وَالْحِكْمَةِ وَءَاتَيْنَهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ بِهِءِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّعَنَّهُ
وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ
نَارًا كَمَا نُصَلِّيَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَتْهُمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا
ظِلِيلًا ﴿٥٧﴾

﴿٥٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ
أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ

ontol: Mata-an! A so Allah na sayana a Mapiya so Ipuhangundao Niyan Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyo-to man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miyana an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkiran iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-ona o manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن نَّزَعْتُمْ فِي
شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ
ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ
قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَكَّمُوا إِلَى
الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَن يَكْفُرُوا بِهِ
وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

وَإِذ قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ
اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
يُضُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ
يَمَّا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ ثُمَّ جَاءُوكَ

Dosa)? Na oriyaniyan na Phakao-
ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa:
Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami
a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-
ayonayon!

63. Siran man so katawan o Al-
lah so shisi-i ko manga poso iran; na
Dapayangka kiran, go Pangutho-
maingka siran, go Tharo Ingka sir-
an si-i ko manga ginawa iran sa
Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko
Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sa-
bap sa Idin o Allah. Na opama ka
Mata-an! A siran gowani ko Kasa-
limbotan niran so manga ginawa
iran, na Miyakaoma siran Ruka na
Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah,
go ini Panguni siran sa Ma-ap o
Rasul, na Mata-an a Khato-on nir-
an so Allah a Puphanarima ko Tao-
bat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan
Ka, ka di siran Khabaloi a Mapa-
paratiyaya, taman sa di siran Ruka
Makikokom ko simokut iran, ori-
yan niyan na da-a maguda iran ko
manga ginawa iran a sangka ko ini
Kokom Ka, go Mbayorantang siran
sa titho a Kambayorantang.

66. Na opama o Mata-an! A
Sukami na ini Paliyogat Ami kiran
a Bonowa niyo so manga ginawa
Niyo o di na awa kano ko manga
Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا
وَتَوْفِيقًا ﴿١٢﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ
وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا
بَلِيغًا ﴿١٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا
اللَّهَ وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى
يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا
قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿١٥﴾

وَلَوْ أَنَّا كُنَّا عَلَيْهِمْ أَنْ أَقْتُلُوا
أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرَجُوا مِنْ دِينِكُمْ مَا
فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan niran, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o giyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyaman-gimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Giyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatatarotop so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiya-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titho a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

مَا يُوعِظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنْبِيْهًا ﴿١٦﴾

وَإِذَا لَا تَنبَهُهُمْ مِّنْ لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٧﴾

وَلَهْدِيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿١٨﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُوْلَ فَأُوْلَئِكَ مَعَ الَّذِيْنَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّيْنَ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالشّٰهِدَاءِ وَالصّٰلِحِيْنَ ۗ وَحَسُنَ أُوْلَئِكَ رَفِيْقًا ﴿١٩﴾

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيْمًا ﴿٢٠﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا خُذُوْا حِذْرَكُمْ فَاَنْفِرُوْا ثُبَاتٍ وَّاَنْفِرُوْا جَمِيْعًا ﴿٢١﴾

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّبِطَتْ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَالْ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلٰى اِذْ لَمْ اَكُنْ مَعَهُمْ شَهِدًا ﴿٢٢﴾

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

وَلِينَ اصْبَحْتُمْ فَضَلُّ مِنَ اللَّهِ لِيَقُولَنَّ
كَانَ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ
بِنَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

﴿٧٤﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

75. Na ino kano di Pakipumbo-
nowai sa lalan ko Allah go so (Ka-
lindinga ko) manga Lolobai ko
manga Mama, go so manga Babai;
go so manga Wata?- A siran na gi-
ran Tharo-on: Kadnan Nami! Paka-
awa-a Kamingka sangka-i a Ingud,
a Tanganiyaya so tao ron; go sung-
gai Kamingka sa pho-on ko hada-
pan Ka sa Panarigan; go sungai
Kamingka sa pho-on ko Hadapan
Ka sa Phananabang!

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوَالِدَانَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَوْلَاهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ
لَدُنْكَ وَإِنَّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

76. So siran a Miyamaratiyaya na
gi-i Siran Makimbonowai sa lalan
ko Allah, na so siran a da Pamar-
atiyaya na gi-i siran Makimbonowai
sa lalan ko Tagot: Na Pakimbono-
wai Kano ko manga Tabanga o
Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shai-
tan na butad iyan na Malobai.

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugan Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhaluk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyon o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbotan sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ko

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْفِتْنَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ
كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ
كُتِبَ عَلَيْنَا الْفِتْنَالُ لَوْلَا أَخَّرْنَا إِلَى
أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ
فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ
سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا الْقُورَىٰ لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ
سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

manga Manosiya a Sogo. Na Makatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onotan niyan so Allah: Go sa tao a tomalikhod, na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapingongonotan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompong sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-iyen Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Saringingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kalilintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukaniyan. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onotan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَرُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾

84. Na Pakimbonowai Ka sa lalan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatangkud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phanniksa.

فَقَلِيلٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكُفُّهُ
إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِيضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكُفَّ بِأَسْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ
أَشَدُّ بِأَسَا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyan niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

مَنْ يَشْفَعْ شَفَعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَعَةً سَيِّئَةً
يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُقِيمًا ﴿٨٥﴾

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa lawanon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukaniyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِنَحِيَةٍ فَمَحْيُوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا
أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

87. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiya-mah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

88. Na in o kano khadowa Lompok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

﴿٨٨﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ
أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ
تَهْتَدُوا مِنْ أَضَلِّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingayo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasasariga iran Rukano go so Kapakasasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ
سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا
فَخِذُوا بِهِمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءَكُمْ حَصْرَتٌ صُدُّوهُمْ
أَن يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يَقْتُلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقْتُلُوكُمْ فَإِن
اعْتَزَلْتُمُوهُمْ فَلَمْ يَقْتُلُواكُمْ وَالْقَوَاءُ إِلَيْكُمْ
السَّلَامُ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

سَتَجِدُونَ ءآخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأْمَنُوكُمْ
وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَّارَدٌ وَإِلَىٰ الْفِتْنَةِ
أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِن لَّمْ يَعْزِلُوا كُفُّوا وَيُقْتَلُوا
إِلَيْكُمْ السَّلَامُ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ
فَخِذُوا بِهِمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhapparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dow a Olan a makathondog a dow a oto: Kathaob a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukaniyan go Pumorka-an Niyan, go Thitiyaganan Niyan sa siksa a Mala.

ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولِيَّتْكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿١١﴾

وَمَا كَانَتْ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا
إِلاَّ خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً
فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ إِلاَّ أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ
كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوِّكُمْ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدْيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا
فَجَزَاءُ هُوَ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا
وَعُذِّبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَةُ
وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyama-nagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَتَيَبُّوا وَأَلْتَقُوا لِمَنْ أَلْتَقَى
إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتُمْ مُؤْمِنًا
تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ
كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ
فَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ عَلَىٰ كَيْفِمْ قَتَبْتُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿١٤﴾

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ
أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسَنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٥﴾

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkaron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapakaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatang-kud a so Allah na Phuma-apan Niyan siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a phon ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyaniyan na raotun sukaniyan o Kapatai, na Mata-an a Miyatang-kud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةً فَهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ
مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَضَعْفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوَالِدِينَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿١٨﴾

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ وَمَنْ هَاجَرَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي
الْأَرْضِ مَرْغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ
مِنْ بَيْتِهِ هَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢١﴾

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ الْكٰفِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤَكُمْ

maratiyaya: Mata-an! A so da Pamaratiyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Maka-shambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamaratiyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagan Niyan so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-ontod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamaratiyaya a Paliyogat a mi-phopowakto.

مُهَيِّنَا ﴿١٠١﴾

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ
الصَّلَاةَ فَلَنْتَقِمَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا آسَلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ
طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا
فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَعَفَّلُوا عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ
وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً
وَاجِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ
بِكُمْ أَدَىٰ مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ
أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهَيِّنًا ﴿١٠١﴾

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا
اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ
فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ۗ إِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا
مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
تَأْمُونًا فَإِنَّهُمْ يَأْمُونُ كَمَا
تَأْمُونُ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

105. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a manandig ko Mamakadodorata;

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ
لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoraturan niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ
أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾

108. Puphaguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyan siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasawat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kiran ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-anियaya niyan a ginawa niyan oriyani niyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyani niyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kiran a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَاتَانْتُمْ هَتُوْلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجِدِ لُ اللَّهِ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا ﴿١٠٩﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْمِرْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُ بِهِ
نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ
بَرِيئًا فَقَدْ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُبِينًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ
لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يُضِرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyan o Kiyapayagon o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyaya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miyadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an niran a salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an niran inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iran: A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ (١١٤)

﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾ (١١٥)

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ (١١٦)

﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَّا نُرِيدُ﴾ (١١٧)

﴿لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا يُخَدَّنَ مِن عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ (١١٨)

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niyan ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinin niran ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbugan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iran ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kiran a Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khaton niran a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongaya iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongaya o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Ngalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا ضَلَّانَهُمْ وَلَا مَتِّبِينَهُمْ وَلَا مَأْمُورَهُمْ
فَلْيَبْتَئِكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ
وَلَا مَرْهَمَهُمْ فَلْيَغْيِرْ خَلْقَ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّنْ
دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا
مُّبِينًا ﴿١١٩﴾

يَعِدُّهُمْ وَيُمْنِيهِمْ وَمَا يَعِدُّهُمْ
الشَّيْطَانُ إِلَّا الْآغْرُورًا ﴿١٢٠﴾

أُولَئِكَ مَاؤُنْهَمُ جَهَنَّمُ وَلَا يَخْرُجُونَ
عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ
مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَى
بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbobot kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapagintao ko tao a ini Shalimbobotawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukaniyan na Phipiyapiya, go kidugiyang so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangkud a ruk iran, go Pukababaya aniyo so kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapagintolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ
لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي نِكَاحِ
النِّسَاءِ الَّذِي لَا تَوْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ
لَهُنَّ وَرَرَعِبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضَعِفَيْنِ مِنَ الْوَالِدَانِ
وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kari-mung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katatanor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o manga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushoramig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbugan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miyona an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Paratiyaya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِن أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا
أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَأَحْضَرْتَ الْأَنْفُسَ الشُّحَّ وَإِنْ
تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا
كُلَّ الْمِيلِ فِتْنَةً وَهِيَ كَالْمُعَلَّقَةِ
وَإِنْ تَصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَإِنْ يَنْفَرَايِعِنَ اللَّهُ كُلاًّ مِنْ
سَعْتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganin Niyan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasarigan.

133. O Kabaya Iyan, na Khai-lang kano Niyan, Hai manga Mansiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dow a oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so

الْأَرْضِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾

إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

﴿١٣٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَاقِرًا فَإِنَّ اللَّهَ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوُّا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ حَدِيرًا ﴿١٣٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Marat iyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamar-tiyaya, oriyani niyan na Miyaman-gongkir, oriyani niyan na Miyamaratiyaya, oriyani niyan na Miyamangongkir, oriyani niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir,-na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggona-na-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko manga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyani niran a siksa a Malipudus;-

139. A siran na Pukhowa-an niran so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miyamaratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Niyan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَرَسُولِهِۦ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَالْكِتَابِ الَّذِي
أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِۦ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا
ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَزَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ
لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٧﴾

بَشِيرِ الْمُتَّقِينَ بِأَنَّهُمْ عَذَابَ الْعِلْمَاءِ ﴿١٣٨﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلَيْسَ غِنَاهُمْ
عِنْدَهُمْ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا
سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا
فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخْرُجُوا فِي
حَدِيثٍ غَيْرِهِ ءَاكْفُرُوا إِذَا أَتَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ

nivan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Nivan so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam langon:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Nivan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isung-gai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tomindug siran ko Sambayang, na Tomindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Manosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko siranaya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

جَامِعِ الْمُتَنَفِّقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا ﴿١٤١﴾

الَّذِينَ يَرَبُّونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فِتْحٌ
مِّنَ اللَّهِ فَالْوَالِئَ أَن تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ
كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ
نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾

إِنَّ الْمُتَنَفِّقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ
خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ
قَامُوا كَسَالَىٰ يرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا
يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾

مُدْبِدِينَ بَيْنَ يَدَيْكَ لَا إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَلَا
إِلَىٰ هَؤُلَاءِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ
سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَاتَّخَذُوا
الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أُرِيدُونَ أَنْ يُجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ
سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾

145. Mata-an! A so manga Mon-pik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang:-

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ
النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

146. Inonta so siran a Mithataobat, go Miphipiyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyolabos iran so okit iran ko Kapagintao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا
وَأَعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ
فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ
يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ
شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ
الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا
عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ
سُوِّءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambidaan niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Pamaratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضِ
وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagaran Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٥١﴾

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyoronan ko Kitab a Pakatoronan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di giyoto, sa Pitharo iran: A Pakilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Oriyan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنزِلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى
أَكْبَرًا مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ
اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَإِنَّا لَمُوسَى
سُلْطَنَا مُبِينًا ﴿١٥٣﴾

154. Go ini Poro Ami ko Kaporowan niran so Palao sabap ko Kinindiyandi-in kiran; go Pitharo Ami kiran: A solud kano ko Pinto (o Baital Muqaddas) sa Pangangalimbaba-an kano; go Pitharo Ami kiran: A di kano Phumalawani ko Alongan a Sapto. Na kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَلِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ مُجَدًّا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

155. Na (Pimorka-an Nami siran) sabap ko Kiyabarungkasa iran ko diyandi iran; go so Kiyaongkira iran ko manga Ayat o Allah; go so Kiyabonowa iran ko manga Nabi sa di ontol; go so Kiyatharowa iran: Sa so manga poso ami na Mapupuno;- kuna, ka Piyatri o Allah sukaniyan sabap ko Kiya-ongkir iran, ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito;-

فِيمَا نَقَضِهِمْ بِمِثْقَلِهِمْ وَكَفَرِهِمْ بَيَّأْتِ اللَّهُ وَقُلْنَا لَهُمُ الْآيَاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَعِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

156. Go sabap ko Kiya-ongkir iran; go so Kiyatharowa iran ko Maryam ko tumpo a Mala;

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بِهِنَا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

157. Go so Katharo iran: Sa Mata-an! A Miyapatai ami so Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a sogo o Allah;- a da iran Mapatai, go da iran Masola Sukaniyan, ogaid na Piyakalingo siran, na Mata-an! A siran a da-on Pagayonayon na miyatago siran ndun ko Angangan Rukaniyan, da-a katawi ran non a rowar sa Kaonot sa arangan, ka Mata-tangkud a da iran Mabono Sukaniyan:-

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَنْبَاءَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

158. Kuna, ka ini Poro Sukaniyan o Allah si-i ko Hadapan Niyan; ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun;-

159. Go da (a isa bo) ko Tiyoronan ko Kitab a ba-on ndi Paratiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go sa Alongan a Qiyamah na mabaloi kiran a Saksi;-

160. Na sabap ko da Kapaginontolan o siran a manga Yahodi na Kiyaram Ami kiran so manga Pipiya a Kiyalal kiran;- go sabap ko Kiyapangalang iran ko lalan o Allah sa Madakul;-

161. Go so Kapuphakaya iran ko Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar kiran noto; go so Kaphagaraba iran ko manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol;- na Pithiyagaran Nami so da kiran Pamaratiyaya sa siksa a Malipudus.

162. Ogaid na so Mithatakna ko Kata-o a pud kiran, go so Miyamaratiyaya, na Paparatiyaya-an niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad) go so Initoron ko Miya-ona an Ka: Go Ipuphamayandug iran so Sambyang go Puthonain niran so Zakat go Paparatiyaya-an niran so Allah go so Alongan a Maori: Na siran man na Mbugan Nami siran ndun sa Balas a Mala.

بَل رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَ بِهِ
قَبْلَ مَوْتِهِ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

فِيظَلِمُ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا عَلَيْهِمْ
طَبِيتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ
أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

لَكِنَّ الرَّاْسِيْحُوْنَ فِي الْعَالَمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyariyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboar.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kambitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyani o manga Sogo: Ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shaksaksi-an Niyan so Initoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initoron Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shaksaksi-an Niran: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالذِّكْرِ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۗ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴾

﴿ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۗ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۗ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ﴾

﴿ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴾

﴿ لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ ۗ بِعِلْمِهِ ۗ وَالْمَلَكُوتُ لَهُ ۗ يَشْهَدُونَ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴾

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴾

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamariyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukanian: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ
لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ
بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمَنُوا خَيْرًا لَكُمْ
وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

يَتَأْهَلُ الْكِتَابَ لَا تَقْلُوبُوا فِي
دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى
مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ أَنْتُمْ خَيْرًا لَكُمْ
إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ
يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكَيْلًا ﴿١٧١﴾

manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na Kiyasana-an so Allah a Sasarigan.

172. Di dun iphunama o Al-Masih a kababaloi Niyan a Oripun o Allah, go di iphunama o manga Malaikat a manga dadasug: Ka sa dun sa Ipunama niyan so Kao-oripun niron o Allah go Mumaratabat,- na timo-on Niyan siran ndun si-i ko Hadapan Niyan langon.

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ
عَبْدَ اللَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ
وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ
جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

173. Na so puman so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na ithoman Niyan Kiran sa Tarotop so manga Balas Kiran,- go omanan Niyan Siran ko Kakaya-an Niyan: Na so puman so Minanama go Mimamaratabat, na shiksa-an Niyan siran sa siksa a Malipudus; go da-a Mato-on niran a bagiyan niran a salakao ko Allah, a Panarigan go da-a Phananabang.

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ؕ وَأَمَّا الَّذِينَ
أَسْتَكْفَرُوا فَسَيَكْفَرُوا بِعَذَابِهِمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

174. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a Miyakaoma Rukano a Karina a pho-on ko Kadnan Niyo: Go Piyakatoronan Nami Sukano sa Sindao a Maliwanag.

يَأْتِيهَا النَّاسُ فَدَجَّاءُكُمْ يَرْهَنَنَّ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾

175. Na so puman so Miyamaratiyaya ko Allah, go Tikhus iran non,-na Pakasoludun Niyan siran ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan siran si-i Rukaniyan ko lalan a Matitho.

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ
وَأَعْتَصَمُوا بِهِ ؕ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go sukanian (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magariari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Puphakarayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
 فِي الْكَلْبَةِ إِنَّ أَمْرًا أَهْلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
 وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ
 يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
 أَنْثَىٰ فَلَهَا الثُّلَاثُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
 كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ
 مِثْلَ حَظِّ الْأُنثَىٰ بَيْنَ الَّذِينَ لَكُمْ
 أَنْ تَضْلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Hai so Miyamaratiyaya! Tomanun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ
 أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا بَتَلْنَا
 عَلَيْكُمْ غَيْرِ مَجْلِيِّ الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
 اللَّهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tанда o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puhamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosawat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تُحِلُّوْا شَعْبِرَ
 اَللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهٰدِيَ وَلَا
 الْاَقْلٰتِيْدَ وَلَا ءَامِيْنَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُوْنَ
 فَضْلًا مِّنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَّ اِذَا حَلَلْتُمْ
 فَاصْطَادُوْا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
 اَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 اَنْ تَعْتَدُوْا وَتَعَاوَنُوْا عَلٰى الْاَلْبِ
 وَالنَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلٰى الْاِثْمِ
 وَالْعُدُوْنِ وَاَتَقْوٰا
 اَللّٰهَ اِنَّ اَللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

3. Hiyaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miyasombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun ru-

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ
 الْخٰنِزِيْرِ وَمَا ءَهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ
 وَالْمَوْقُوْدَةُ وَالْمْتَرْدِيَةُ وَالنَّطِيْحَةُ وَمَا
 اَكَلَ السَّبْعُ اِلَّا مَا ذَكَيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلٰى
 النُّصْبِ وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوْا بِالْاَزْلَمِ
 ذٰلِكُمْ فِسْقٌ اَلْيَوْمَ نَبِّسُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا
 مِنْ دِيْنِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ
 اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتَمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَمَ
 دِيْنًا فَمَنْ اَضْطَرَّ فِيْ مَخْبَصَةٍ غَيْرِ

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puhphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyokiran so manga Mahar iran, sa titho kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano phamangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyon o Paratiyaya, na Sabunar a

مَتَجَانِفٍ لِأَتْمِ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٢﴾

يَسْتَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمْ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا
مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَانْقُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٤﴾

الْيَوْمِ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ حَلْالٌ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلْالٌ
لَّهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ
مُسْفَحِينَ وَلَا مَتَّخِذِي أَخْدَانٍ
وَمَن يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ
عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٥﴾

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dow a boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ
إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا
بُرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى
الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ
النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyani niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumbalan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dowan

يَتَّيْبَهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ
لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَيَّ
أَلَّا تَعْدِلُوا ءَاعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾

يَتَّيْبَهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ
أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasan Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Soroga a Puphamangondas ko kabababan niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyano, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasan iran ko diyandi kiran, na Pimorkan Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandonsiyan a puphakapo-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko

عَشْرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾

فِيمَا نَقَضْتُمْ مِيثَقَهُمْ لَعْنَهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلْسِيَةً يَحْرِفُونَ الْكَلِمَةَ عَنْ مَوَاضِعِهَا وَتَسْوَأُ حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا نَزَالَ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّوهُمُ أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotho-
lun kiran ndun o Allah so siyowa
iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sa-
bunar a miyakaoma rukano so Sogo
Ami, a Puphagosai rukano ko ma-
dakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go
adun a pulupusun niyan a madakul:
Sabunar a adun a Miyakaoma ru-
kano a pho-on ko Allah a Sindao a
go Kitab a Miyakaosai (a giya Qur-
an naya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap
ro-o so tao a komidug ko Kasoso-
wat Iyan, ko manga okit ko Kali-
lintad, go Puphakatogalinun Niyan
siran pho-on ko manga lilibotung,
si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin
Niyan, go Puthoro-on Niyan siran
ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir
so siran a Pitharo iran: A Mata-
an! A so Allah na so dun so Al-
Massih a Wata o Maryam. Tharo-
wangka: Na ba-adun a tao a adun a
Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-
to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-
sa-an Niyan so Al-Massih a Wata o
Maryam, go so Ina Iyan, go so tao
ko Lopa sa kalangolangowan ni-
yan? Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, go
so nganin a pagulutan a dowo oto.
Puphangadun sa sadun sa kabaya
Iyan. Na so Allah na so langowan
taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا
كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

يَتَأْهَلُ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ
كثيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ
مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ
كثيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ
رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ وَوَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Kadun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ
اللَّهِ وَأَحِبُّواهُ قُلِ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ
بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ
يَعْرِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَى فِتْرَةِ مِنَ الرَّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ
أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَعَلُ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ
مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَالًا مِمَّا يُؤْتِي أَحَدًا
مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

يَقَوْمِ أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ
فَنفَقُوا خَاسِرِينَ ﴿٦١﴾

قَالُوا يَمْوَسِيٰٓءُ إِنَّا فِيهَا قَوْمٌ جَبَّارِينَ وَإِنَّا
لَنَنذُرُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ
الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَالِبُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٣﴾

قَالُوا يَمْوَسِيٰٓءُ إِنَّا لَنَنذُرُهَا أَبَدًا مَا
دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أنتَ وَرَبُّكَ
فَقِيلَ إِنَّا هَاهُنَا فَاعْبُدُونَا ﴿٦٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي
وَإِخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٦٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A ini sapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dowa Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dowa oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

29. Mata-an! A sakun na tomon ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagari niyan: Na Biyono iyan, na miyabaloi a pud ko Miyangalologi.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢٦﴾ وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِي آدَمَ بِالْحَقِّ
إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبَلُ مِنْ أَحَدِهِمَا
وَلَمْ يُقْبَلْ مِنَ الْآخَرَ قَالَ لَا قُلْتُكَ
قَالَ إِنَّمَا اتَّخَفْتُمُ اللَّهَ مِنَ الْمُنْفِقِينَ ﴿٢٧﴾

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِنُقْتَلَنِي مَا أَنَا
بِبَاسِطِ يَدِي إِلَيْكَ لَا قُلْتُكَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُو أَبَائِي وَإِنَّكَ فَتَكُونُ
مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

فَطَوَعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ
فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai downan downan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mibaloi a pud ko Miyamakashundit.

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِى سَوْءَ أَخِيهِ
قَالَ يُنَوِّلُنِي أَعْرَضْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ
هَذَا الْغُرَابِ فَأُورِى سَوْءَ أَخِي
فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

32. Sabap a makapantag ro-o: Na tiyangkud Ami ko manga Moriyatao o Israil a Mata-an! A sa dun sa Mono ko tao a da Pamono sa tao, o di na da Paminasa ko Lopa, na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyayoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyani niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyani noto a titho a Mimamalawani ko Lopa.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي
إِسْرَائِيلَ أَنْ لَا تَقْتُلُوا نَفْسًا بِغَيْرِ
نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ
فَكَأَنَّمَا قَتَلُوا النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كَثُرُوا
مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمَسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyani niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyani niran sa Akhirat a siksa a Mala;

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ
أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
لَهُمْ جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyan: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyen kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) phoon ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyen niran a siksa a Tatap.

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a phoon ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyan o kiyapakasalimbot iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyan; ka Mata-

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا
عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَأَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا
فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَأَنَّ لَهُمْ مَادِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
لَيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا نَقُوبِلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا
هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا كِتَابًا
مَنْ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ
فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyon so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyon so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapapariyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyon niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhapar-ar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyon masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

عَفْوَرَحِيمٍ ﴿٣٩﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ
الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ
تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ
سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ
يَأْتُوكَ بِحَرْفٍ مِنَ الْكَلِمِ مِنْ بَعْدِ
مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ
هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا
وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ
لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ
لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّر قُلُوبَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خَزَىٰ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Tali-khodingka siran, na da dun a Mibi-nasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphaki-kokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyan noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuphan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipu-phangokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so man-ga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kapir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niyawa na (Kitsan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngring na

لِّلسُّحْرِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَأَحْكَمْ بَيْنَهُمْ
أَوْ أَعْرَضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرَضْ عَنْهُمْ
فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكَمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكَمُ لَكُمْ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ تَوَلَّوْا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أَوْلَتْكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكَمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّيِّنُونَ وَالْأَجْبَارُ
بِمَا اسْتَحْفَظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءً فَلَا
تَخْشَوُا النَّكَاسَ وَأَخْشَوْنَ وَلَا
تَشْتَرُوا بِإِيَّتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ
يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

وَكُنِبَاعَ عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْأَعْيُنَ بِالْأَعْيُنِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miya-ona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ
وَاللِّسَانَ بِاللِّسَانِ وَالْجُرُوحَ قِصَاصًا
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ
لَّهُ وَمَنْ لَعَنَ يَحْكُمُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

وَقَفَيْنَا عَلَى آثَرِهِمْ بَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

وَأَيَّحْكُمُ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَنْ لَعَنَ يَحْكُمُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ
شِرْعَةً وَمِنْهَا جَاً وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagora-doradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, go Iktiyingangka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a titho a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an niran? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

لِيَجْلِبُوَكُمْ فِي مَاءٍ آتَيْنَكُمُ فَاسْتَشِيقُوا
الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ
جَمِيعًا فَيُنزِلُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ
تَخَلِّفُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَن أَحْكَمَ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرَهُمْ أُنْ يَقْتَرُوا
عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا
فَاعْلَمْ أَنَّهُ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ وَإِن كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ
مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ
وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ يَتَوَلَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipukhaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْـَٔرُونَ
فِيهِمْ يَقُولُونَ نَحْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ
فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ
عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا
فِي أَنفُسِهِمْ تَدْمِينًا ﴿٥٢﴾

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهْتُوا لِمَا الَّذِينَ آقَسُوا
بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَعَمْرُؤُا حَوَّطَتْ
أَعْمَلُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرِينَ ﴿٥٣﴾

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyandun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphanginginsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

يَتَأْتِيَ الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْرَضَ عَلَى الْكَافِرِينَ
يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ
لَوْمَةً لَّا يُمِرُّ ذَٰلِكَ فَضَّلَ اللَّهُ يُونُسَ مَن
نَسِيَ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipapariyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapapariyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyararangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ
حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوعًا وَلِعِبَاءَ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّكُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوعًا وَلِعِبَاءَ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا هَلْ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ
ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ
وَأَنْ أَكْذَرُكُمْ فَسِفُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنبِئُكُمْ بِشَرِّ مِنْ ذَلِكَ شُرُوبَةً عِنْدَ
اللَّهِ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ
مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ

biyaloi Niyan siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongonotan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyaya, go Sabunar a siran na lomi-niyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

62. Go Pukhailaingka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a ph-on

أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ
السَّبِيلِ ﴿٦١﴾

وَإِذَا جَاءَ وَكُمُ الْقَوْلَ أَمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا
بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦٢﴾

وَرَأَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسْرِعُونَ فِي الْآثَمِ
وَالْعُدْوَانِ وَأَكْبَهُمُ السُّحْتِ
لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾

لَوْلَا يَنْبَهُهُمْ الرِّبِّيُّونَ وَالْأَجَابِرُونَ
قَوْلُهُمُ الْآثَمِ وَأَكْبَهُمُ السُّحْتِ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٤﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وُلِعُنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُفْقَهُ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلِيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْمَنَ
بَيْنَهُمُ الْعُدَّةَ وَالْبَعْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
كَلِمًا أَوْ قَدْوًا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipurido-wai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasan Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Makapangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikharata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ
فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ
مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا
يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

﴿٦٧﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ
رِسَالَاتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumbokoon so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-on, go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbota bungul siran; oriyani niyan na Piyakataobat siran o Allah; oriyani niyan na mimbota bungul siran so

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِن رَّبِّكُمْ وَلَيُرِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّٰدِقِينَ وَالنَّصْرَىٰ مِّنْ ءَأَمْرِ اللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمَلٍ صَالِحًا فَلَا خَوْفَ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِم رُّسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ
رَسُولٌ بِمَا لَاتَهُوْا أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا
كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّ أَتَّكُونَ فِتْنَةً فَعَمَّوْا
وَصَمَّوْا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ
عَمَّوْا وَصَمَّوْا كَثِيرًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ

madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Masih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Masih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyen o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Mapap? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Masih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

بصِيرًا يَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَنْبِيُّ إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمِمَّنْ إِلَهٌ إِلَّا إِلَهٌُ وَحِدٌ وَإِن لَّمْ تَدْرِيهَا فَمَا قَوْلُهُمْ لِيَمْسَسَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَأَنَّا بِكُلَّانِ الطَّعَامِ أَنْظَرَكُمْ كَيْفَ بَيَّنَّ

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukanian so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkir-un ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Da-wood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatarata dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظَرْنَا
يُوقُونَ ﴿٧٥﴾

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Opama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapakipuridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakingginawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

84. Go andamanaya idi ami Kaparatiyaya-a ko Allah go so Miya-kaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُواهُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
فَلَسِقُونَ ﴿٨١﴾

﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ
ذَلِكَ بِأَن مِّنْهُمْ قَسِيصِينَ
وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾﴾

وَإِذْ أَسْمِعُ مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى
أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آءَامَنَّا
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يَدْخُلَنَا رَبُّنَا مَعَ
الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾﴾

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا وَجَنَّتْ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig-makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipiypiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Paratiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katangka-an ko Puphakikan niyo ko ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapa kano. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a Kapuphago-

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتِ
مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَسْتَدُوا آيَاتِ اللَّهِ
لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ
وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْاَيْمَانَ
فَكَفَرْتَهُنَّ بِطَعَامٍ عَشْرَةَ مَسْكِينٍ مِنْ
أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ
كِسْوَتِهِمْ أَوْ تَحْرِيرِ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرَةٌ
أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَأَحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

saya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na mar-shik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyanang-gila siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyaniyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyaniyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphiyapiya.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ
أَنتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿١١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا
فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلْغُ الْمَعِينُ ﴿١٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا
اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyenoto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لِيَّبُلُوْكُمْ اللهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُۥٓ اَيْدِيْكُمْ وَاَنْتُمْ حٰكِمُوْنَ
لِيَعْلَمَ اللهُ مِنْ يَخْفَاۤهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اَعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٤﴾

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dow a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَقْتُلُوْا الصَّيْدَ وَاَنْتُمْ حٰرِمُوْنَ وَمَنْ قَتَلَهُۥ مِنْكُمْ فَمَتْعِمُوْهُ فَجَزَاءٌ مِّمَّنْ
مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهٖ ذُوْا عَدْلٍ مِنْكُمْ
هٰذَا بِاَبْلَغِ الْكَلِمَةِ اَوْ كَفَّرَةٌ طَعَامٌ
مَسْكِيْنَ اَوْ عَدْلٌ ذٰلِكَ صِيًّا مَّا لِيْذُوْقَ
وَبِالْاَمْرِ عَفَا اللهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْقِمِ اللهُ مِنْهُ وَاللهُ عَزِيْزٌ
ذُوْا نِقَامٍ ﴿١٥﴾

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon, a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopanan ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ronkano Pulimoda.

اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَّعًا
لَكُمْ وَاللِّسْيَارَ وَحَرَمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ
الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرَمًا وَاَتَّقُوا اللهَ
الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشُرُوْنَ ﴿١٦﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyo to man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
فِي مَآبِئِ النَّاسِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَأَهْدَى
وَالْقَلِيدَ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾

﴿ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾

﴿ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴾

﴿ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا
اللَّهَ يَتَأُولَى الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴾

﴿ يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا
عَنْ أَشْيَاءَ إِن بُدِّلَ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ
وَإِن سَأَلْتُمْ عَنْهَا جِنٌّ يُنزَّلُ
الْقُرْءَانَ بُدِّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا
وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴾

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyen niyan na miyabloi siran sa sabap ro-o a manga Kapir.

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupotolan so tangila niyan igira mimbawata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasilah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawata-aninyan so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) Initoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ
أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بُحَيْرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا
وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَضْرِبُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ
وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُمْ مِّن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ
إِلَى اللَّهِ مَرَجِعَكُمْ جَمِيعًا فَيُنذِرَكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pakishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dow a Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dow a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano ndadalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyan o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Baradosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dow a oto na miyangkud a Mindosa, na so dow a salakao i makatindug ko tindug a dow a oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dow a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dow a, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dow a oto) ko oriyan o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَدَةً بَيْنَكُمْ إِذَا
حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ
أَشْرَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَخْرَانٍ مِّنْ
غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَبْتَكُمْ مُصِيبَةٌ الْمَوْتِ
فَعِيسُوهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي
بِهِمْ ثَمَنًا وَّلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ
شَهَدَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لِّلْمَنِ الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾

فَإِنْ عُرِيَ عَلَيْهِ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ
يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْأُولَىٰ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ
لَشَهَدْنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا
أَعْتَدْنَا إِنَّا إِذًا لِّلْمَنِ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ
وَجْهِهَا أَوْ يَحْلَفُوا أَنْ تَرَدَّ أَيْمَنُ بَعْدَ
أَيْمَنِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا لِلَّهِ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyang Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharo-on Niyang: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharo-on niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Tadumingka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbitiyara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiyakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puphakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyangka so Bota, go so Pampangalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا
أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلِمُهُ
الْغُيُوبِ﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مَرَمِيمَ أَذْكَرُ
نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ
أَيَّدْنَاكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ
فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَإِنجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْمَةَ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا
فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرَأُ
الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ
تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ
بَنِي إِسْرَائِيلَ بِلَ عَنَّاكَ إِذْ جُتُّهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ
هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

111. Go gowani na ini ilaham Akun ko manga Hawari-in a Paratiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun: Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami, na Shaksi Ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbabayorantang (Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga Hawari-on: Hai Isa a Wata o Maryam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a Pakatoronan kami Niyan sa Dolang a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan: Kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami a Makakan kami ron go thakna so manga poso ami, go katokawan nami a Sabunar a Pimata-anan Kamingka; go mabaloi kami a pud ko manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Ya Allah! A Kadnan Nami Pakatoroni Kamingka sa Dolang, a pho-on ko Kawang, a mabaloi Rukami a gi-i Khalamilamiyan a ruk o miya-ona Rukami a go so khaori Rukami go Tanda a pho-on Ruka; go Riskhi-i Kamingka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A Sakun na Ithoron Nakun Rukano a nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano ko oriyang noto, na Mata-an! A Sakun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا
بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّ
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ
عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَّ
قُلُوبَنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا
وَتَكُونَنَّ عَلَيْنَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا
لِأَوْلِيَانَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارزُقْنَا
وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَنَزَّلْتُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأِنَّهُ لَأَعْدِيْبُهُ ۗ
أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowa Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma-bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَ الْكَلْبَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِحِ أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُعْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyan niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyan naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٦﴾

لِلَّهِ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَعِينٌ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١١٧﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ
أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ
تَمُرُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Niy-an kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano Phakikhapa-arun, go Biyotawanan Nami kiran so oran a Marugus, go biyaloi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyen niran sa pagtao a manga salakao.

7. Na opama ka Tiyoronan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Karatas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyen niyan na di kiran Maputha-ta-alik.

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ
إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٦﴾

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ
يَأْتِيهِمْ أَنْبَتُهُمْ مَا كَانُوا يَهِيمُونَ ﴿٥﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ
مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَهُمْ مِنْكُمْ لَكُمْ
وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا
الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
ءَاخِرِينَ ﴿٦﴾

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ
بِأَيْدِيهِمْ لَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا
مَلَكَ لَفِظِي الْأَمْرَ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ﴿٨﴾

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimbota sa lagid o karimbota kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka; na Kiyatangkalan so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapanagalimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Puphanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا
وَلَلْبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَائِيلِسُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ أَسْنَهَيْتُمْ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِك فَحَاكٍ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْذِبِينَ ﴿١١﴾

قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قُلْ لِلَّهِ كُنِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ
لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

﴿١٣﴾ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْآلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٤﴾

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَخْتِذُ وَلَا فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي

Puphagupur na di Maphagupur. Tharowangka: A Mata-an! A ini Sogo Rakun a kabalo i Akun a Paganai a tao a Mimbayorantang (ko Allah), na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko manga Panakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A sakun na ikhaluk Akun amai ka sangka-an Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa Alongan noto, na Sabunar a ini Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa Morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka Niyan sa Mapiya, na Sukaniyan si-ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga, a Maka-o ombao ko manga Oripun Niyan; go Sukaniyan so Maongan-gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muhammad): Antona-a shai i mala-a saksi? Tharowangka: A so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano; go ini Ila-ham Rakun angka-i a Qur-an, ka-an Akun rukano aya Mipamaka-iktihar; a go sa dun sa raotun Niyan. Ba Mata-an! a sukano na Pushaksian niyo a Mata-an! A adun a pud o Allah a manga Tohan a sal-

أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسَلَهُ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

مَنْ يُصِرْ عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ
وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا اللَّهُ وَإِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَبِيرُ ﴿١٨﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ
بِهِ ۗ وَمَنْ يُبَلِّغْ أَيْتَانَكُمْ لَتَشْهَدُوا أَنَّ مَعَ
اللَّهِ إِلَهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهُ اللَّهِ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾

akao? Tharowangka: A di Ko Push-aksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbot a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbot.

22. Na si-i ko Alongan a Kali-moda Mi kiran langon: Oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pamanakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason niran a rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Anda-manaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا آتَيْنَ شِرْكَاءَكُمْ الَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾

ثُمَّ لَئِن كُنْتُمْ فَتَنُّهُمْ أَلَا قَالُوا وَاللَّهِ
رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

انظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَصَلَّىٰ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na adun a pud kiran a Puphamakinugun Ka niyan; na Tiya-gowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an niran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyayaan; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuphanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawatun niran Sukaniyan; na da-a Pukhabinasa-an niran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailaingka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piyaguma iran sa Paganai. Na o Pakakasoya siran, na Pagundodan niran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoya-

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا إِلَيْهِ لَا يُؤْمِنُ بِهَا حَقًّا إِذْ جَاءُوكَ بِحُجَّتِكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرٌ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْتَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا أَلَيْسَ لَنَا نَارُ وَلَا نَكِدَّ بِشَايئِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

بَلْ بَدَأْتُمْ مَا كَانُوا يَحْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

goyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyen: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyen: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiya-ongkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratumowa-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di Bubunara: Na ogaid na so da Pamaginontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٢﴾

فَدَحِيسَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِالْقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا أَيْحَسِرُنَا
عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ إِلَّا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ
وَلِلْآخِرَةِ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَنْقُوتُ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٤﴾

فَدَعَلِمَ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يَكْذِبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ
بَيَّاتٍ اللَّهُ يَجْحَدُونَ ﴿٣٥﴾

34. Na Sabunsabunar a Piyakambokhag so manga Sogo ko Miyana an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsabunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kiran sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

36. Aya bo a Tharima (ko Ipuphanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyaniyan na Ron siran Phakandoda.

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a phoon ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kiran a di manga Tata-o.

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِّن قَبْلِكَ فَصَبْرًا
عَلَىٰ مَا كَذَّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَنهَمْ نَصْرًا
وَلَا مُبَدِّل لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ
مِن نَّبَاِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٤﴾

وَإِن كَانَ كِبْرُ عَلِيكَ إِعْرَاضَهُمْ فَإِن
أَسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْغِي نَفَقًا فِي الْأَرْضِ
أَوْ سُلْمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِنَايَةٍ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٦﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ
وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ
فَلْيَأْتِ اللَّهُ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً
وَلَكِن أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ
بِحَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمٌّ مِّثْلَكُم مَّا فَرَطْنَا

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, oriyen niyan na si-i siran Pulimoda ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tago ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyen: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyen ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulangung kano niyan sa maliwanag po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphmanakoto niyo ron!

42. Go Sabunsabunar a Siyogowan Nami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kiran so masakot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kiran

فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ نُرِيدُ بِكُمْ بِهِمْ
يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُغُرُوا فِي
الظُّلُمَاتِ مِنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ
يَشَاءُ يُجْعَلُهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَدَابُ اللَّهِ أَوْ
أَنْتُمْ السَّاعَةُ أَغْرَبَ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ
إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءَ لَعَلَّهُمْ
يَضُرَّعُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ

so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Pinggolaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan niran so sabap a Kiyapakataduma kiran, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minitalumba, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Panginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na oriyen niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapupha-

فَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمَ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْتَهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

فَقَطَّعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَنَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرَفَ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذِقُونَ ﴿٤٦﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ

manothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat siran o siksa, sabap ko da iran Kapangongonotan.

50. Tharowangka: A di Ko rukano Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawasa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopan: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosawat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagitonga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagi-

وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يُمْسِكُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُمُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَىٰ قُلُوبِ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

tonga Ruka a maito bo, ka mis-abap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolonan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Paparatiyaya-an niran so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatad na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggo-laola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyani niyan na Mithaobat ko oriyani niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ
لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَ اللَّهُ عَلَيْهِم
مِن يَبْنِيْنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا
فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ
مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ تَرْجُوا أَن يَكُونَ
بَعْدَهُ وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ
سَيِّئِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

قُلْ إِنِّي نَهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ قُلْ لَأَنْبِغِ أَهْوَاءَ كُمْ قَدْ
ضَلَلْتُمْ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Puphalgalokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipukhokom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phagalokalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut iyo, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-ora Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukaniyan: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Lauh Mahful).

60. Go sukaniyan so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so talik a miyapunto; oriyaniyan na si-i Rukaniyan so Khandodan ni-

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ
بِهِ ۖ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۗ
إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَفْصِلُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَصِّلِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۗ
لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٩﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا
إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنَ سَحَابٍ مِّن رَّرْقَةٍ إِلَّا أَيْعَلُّهَا
وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ
وَلَا يَأْسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ
مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثْكُمْ فِيهِ
لِيُقَضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ
مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

yan; oriyan niyan na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as, a Kaporowan o manga Oripun Niyan, go Pushogowan kano Niyan sa (manga Malaikat a) khisisiyap (rukano). Taman sa igira-a miyakaoma ko isa rukano so Kapatai, na tanga-nun sukaniyan o manga Sogo Ami (a manga Malaikat), a siran na di siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin siran ko Allah, a Kadnan niran a Bunar: Tanodan ka ruk Iyan so Kokoman, go Skaniyan i lubi a maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a Phakasabut rukano ko manga Lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, a Kaphangangarapanan niyo sukaniyan sa Mapayag a Kapangalimbaba-an a go Masolun (Maputharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami Niyan si-i, na khabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na Pushabutun kano Niyan non, go so langowan o boko: Oriyan niyan na sukano na Ipuhanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan so Phakagaga sa Katalingoma-i Niyan rukano sa siksa, a pho-on ko Kaporowan niyo o di na pho-on ko kababa-an o manga ai niyo, o di na

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ
عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ
الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفِرُّونَ ﴿٦١﴾

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۗ أَلَا لِلَّهِ
الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاكِمِينَ ﴿٦٢﴾

قُلْ مَنْ يَنْجِيكُمْ مِنَ ظُلْمَتِ الدِّوَابِّ وَالْبَحْرِ
تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّيِّنَ أَنْجِنَا مِنْ
هَٰذِهِ لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ اللَّهُ يَنْجِيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ
أَوْ يَلْسِكُمْ سُيُوعًا وَيَذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ

Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapakathitinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an niran Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on niran na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyen o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kiran a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miyalimpang siran o Kaoyagoyag ko Doniya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-

بَعْضٌ أَنْظَرَ كَيْفَ نَصْرُفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ ﴿١٥﴾

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَنْسْتُ
عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٦﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا
فَاعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ
غَيْرِهِ وَإِنَّمَا يُسِئُكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ
بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرٌ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿١٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ
وَأَهْوَاءِ غَيْرِهِمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَذَكَّرَ بِهِ لَعَلَّ أَنْ تَنْسَلِ نَفْسٌ بِمَا
كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ

sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipudus: Sabap ko da iran Kaparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamorala,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyen o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah?- Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun;-

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo

وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ كُلُّ عَدَلٍ
لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا
بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا
وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ
فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
إِلَى الْهُدَىٰ أَتَيْنَا قُلُوبَ إِبْرَاهِيمَ هَدَىٰ اللَّهُ
هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمْرًا لِلنُّسُلِمِ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا زَكَاةَ وَهُوَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ

Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahala a manga Katohanan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

75. Na lagid aya a Kapuphakilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miyakailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puphamanudup.

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

يَوْمَ يَنْفَعُ فِي الصُّورِ عَلِيمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٧٦﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَسْرَأْتَنِي
أَصْنَامًا مَا لِلَّهِ إِيَّيْكَ وَرَبِّكَ وَقَوْمَكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٦﴾

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٧﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكُوفَةَ قَالَ هَذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ
الْأَفْلِينَ ﴿٧٦﴾

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَيْنَ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي
لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuhama-nakoto niyo.

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phananadum?

81. Na andamanaya i kikhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukano na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dow a Sagorompong i Kiyapatotan ko Sarig? O sukano na katawi niyo.

82. So Miyamaratiyaya go da iran kumbotun ko Paratiyaya iran

فَلَمَّا رَأَى السَّمَاسَ بَارِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي
هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي
بِرَبِّي مِمَّا تَشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ خَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَدِّثُونَ فِي اللَّهِ
وَقَدْ هَدَيْنَا وَلَا آخَافُ
مَا تَشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يُشَاءَ رَبِّي
شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾

وَكَيْفَ آخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا
تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنزَلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ
الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ

so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na giyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim makapantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyoro Ami ko Miya-ona an Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Yunus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko

بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلِّ مَن الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

وَمِن آيَاتِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَنِبْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ ۗ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمْ

manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkir-un naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so titho a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Mini-oma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuhanorat iyo to ko manga Dap-tar na Puphayagun niyo to, na madakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-ran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukaniyan, a ndadakulan o mapiya, a

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ
وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا
بِهَا قَوْمًا لَيَكْفُرْنَ بِهَا ﴿٨٩﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَتْهُمْ
أَقْدَامُهُمْ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ عَلَيْنَا مِنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ
الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا
وَهُدًى لِلنَّاسِ يُجْعَلُونَهُ قُرْآنًا طَيْسًا
تُبَدُّونَهَا وَأَنْتُمْ كَثِيرٌ مِمَّنْ
عَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلِآءِ آبَاءِكُمْ قُلْ
اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ هُوَ الْبَصِيرُ ﴿٩١﴾

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبْرُوكٌ مُصَدِّقٌ
لِلَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِنُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ

Miyakatanto ko Miya-ona an niyan: Go an Ka Mipamaka-ikhtiyar ko (tao sa Makkah a) Pompongan o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Papatariyaya-an niran naya, go siran na so Sambayang iran na siyapun niran.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iran so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iran: A Inilahaman nako, a da-a ini Ilahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iran: A Phakatoron Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun niran so manga Barokan Niran, (sa gi-iran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuhangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kiran a:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga tali-khodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo

حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ
بِهِ. وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿١٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ
قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ
الظَّالِمُونَ فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا
أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْرُونَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْتُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرْكَبْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ
ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ
شُفَعَاءَ كُفْرًا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ
فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ

a siran so initugo niyo sa Mata-an!
A siran na manga sakotowa siran
rukano o Allah: Sabunsabunar a
miyangapupuka so kiyakhokoyapu-
ta-an niyo, go Miya-ilang rukano so
initugo niyo (a phamakaogop ruka-
no)!

95. Mata-an! A so Allah i di-i
makambatukad ko manga od go
so od a Qormah. Puphakagumaon
Niyan so Oyagoyag a pho-on ko
Miyatai, go Puphakagumaon Niyan
so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag.
Giyoto man so Allah: Na andama-
naya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go
biyaloi Niyan so Gagawi-i a idudu-
kha, go so Alongan go so Olan a
ipuphagitong: Giyoto man i Takus
o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga Bito-on, ka-a
niyo gi-i Mipunana-o ko manga Li-
libotung ko Kalopa-an a go so Ka-
lodan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano pho-on ko ginawa a isa (a
giyoto so Adam): Na adun a ka-
puthakna-an go adun a Kapumbu-
tadan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
Khisasabot.

وَضَلَّ عَنْكُمْ مَآكِلَكُمْ
زَعَمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩٥﴾ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ
الْحَى مِنْ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَى
ذَلِكُمْ اللَّهُ فَآنَى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا
وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ النُّجُومَ لِيَهْتَدُوا
بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمَسْتَوْرُونَ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

99. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so Ig: Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapipingi; go Puphakapon ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Maparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Phuropan niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kapumbawata Iyan a da-a Darodopa Iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا
مِنْهُ خَضِرًا مُخْرِجًا مِنْهُ حَبًّا
مُتَرَكَبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنَ طَلْعِهَا
قِنَوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَعَلْنَا مِنَ الْأَعْنَابِ
وَالزَّيْتُونَ وَالرَّيْحَانَ مُشْبِثًا وَعَيْرٌ مُشْتَبِهٌ
أَنْظُرُوا إِلَى الثَّمَرِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَفُوا
لَهُ بَيْنَ وَبَيْنَ وَبَنَتِ بَعِيرٌ عَلِيمٌ سُبْحَانَكَ
وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٢٠﴾

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ
وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةً وَخَلَقَ كُلَّ
شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ

taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Toma-tanggong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakao-ma rukano, a manga Karina, a phon ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o gina-wa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasan niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayag ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananakoto.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kiran, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٣﴾

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٤﴾

قَدْ جَاءَكُمْ بِصَآئِرٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ
فَلَِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٠٥﴾

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيَقُولُوا
دَرَسَتْ وَلَيْتَنَاهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾

أَتَبِعَ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا أَنَا عَلَيْهِمْ
بَوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾

[1] Di khaganggaman.

[2] kagaganggaman.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ
اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ
زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَلَيْهِمُ إِلَى رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنشِئُهُم بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Makaoma kiran a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن
جَاءَهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ
أَنهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١١٩﴾

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kailai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanan Ami siran ko Kadadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

وَنَقَلِبُ أَفْسَدَهُمْ وَابْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَدَرَهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢٠﴾

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kiran so manga Malaikat, go Minimbitiyara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kiran so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kiran na di manga Tata-o.

﴿١٢١﴾ وَلَوْ أَنَّا زَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ
وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتُونَ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ
قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١٢٢﴾

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai,- a manga Shaitan ko manga Manosiya go so manga Jinn, a Ipuhamodiyok o saba-ad kiran ko saba-ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaolan (a dosa).

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Katarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Pukhakadowadowa-an.

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

116. Na amai ka Onotan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na kha-pokas Ka iran ko lalan o Allah; ka

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَيْطَانٍ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي
بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ
الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرَّهُمْ وَمَا يُفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

وَلِنَصِّحِيَ إِلَيْهِ أَفْعِدَةُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ
وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَتَّبَعِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي
أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
وَالَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ
أَنَّهُ مِمَّنزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَإِنْ تَطَّعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ
يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ

da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyayan niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukano inonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A titho a Kandaro-waka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na titho a Puphamodiyokun

إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنْ كَثُرَ الْيُضْلُونَ بِأَهْوَابِهِمْ بَعِيرٍ عَلِمَ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّا الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَفْقَرُونَ ﴿١٢٠﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِئْسٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَىٰ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجِدَ لَكُمْ وَإِنْ

niran so manga Salinggogopa iran, ka-an kano iran Mapuphamawal. Na amai ka Onotan niyo siran, na Mata-an! A sukano na titho a manga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iran na Ma-atai, na Inoyag Ami sukaniyan, go singgayan Ami sa Sindao a sabap a Pukhilalakao niyan ko manga Manosiya, ba lagid o tao a maka-i ibarat sukaniyan sa matatago ko manga Lilibotung, a di ron Phaka-awa? Lagid aya a kiyapharasi Ami ko da Pamaratiyaya ko Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai Ami ko oman i Ingud, sa manga ala ko manga rarataon i Ongar, ka-an siran non Makapuphagantangan sa marata: Na da-a Kapuphagantangan iran sa marata a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma kiran a Tanda, na Tharo-on niran: A di ami dun Pharatiyaya-an taman sa di kami kabugan sa lagid o ini bugai ko manga Sogo o Allah. So Allah i Mata-o sa sadun sa Ipuhidiya Niyan ko Sogowan Niyan. Na khasogat dun so siran a Mimamarata i ongar a kapakaito, si-i ko Allah, go siksa-a sangat, sabap ko Kiyapagantangan niran sa marata.

أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَشُرِكُونَ ﴿١٢١﴾

أَوْ مَن كَانَ مِيْتًا فَحَيَّيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَوْمٍ آيَةً أَكْبَرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا جَاءَ تَهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلَ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Na sa dun sa kabaya o Allah a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya Iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang: Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di Mapararatiyaya.

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol: Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

127. Bagiyan niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a ma-piya).

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharoon Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharoon o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Ka rukami. Tharo-on Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ
صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ
يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَضَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

﴿١٢٧﴾ هُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ
وَلِيَّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَمَعَشِرَ الْجِنِّ
قَدْ اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ
أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ
بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا آلَافًا مِمَّنْ
أَجَلْتَ لَنَا قَالِ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ
فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

129. Na giyaya i gi-i Ami Kapa-kikhapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da- Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na shaksi-an niran a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so tao ron na di maka-i inungka.

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggolaola-an.

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyani niyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiyaduna Niyan rukano a miyakapon ko Moriyatao o pagtao a sala-ka.

وَكَذَلِكَ نُؤْتِي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ الَّذِينَ آتَيْنَاكُمْ
رُسُلًا مِنْكُمْ يَفْضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي
وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا
شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مَعَامِلَةٌ وَمَا
رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ
يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ
بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا
أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ
مَّا خَرِبْتُمْ ﴿١٣٣﴾

134. Mata-an! A so diyandi rukano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

135. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Punggalubuk Ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwangan so da Pamaginontolan.

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyan a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiy-an o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiy-an o Ipuphamanakoto ami! Na so miyabaloi a bagiy-an o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyabaloi a bagiy-an o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipukhokom iran!

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyan ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimboti ko Agama iran. na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so gi-iran Mbaba-asun a Kabokhag.

إِنَّ مَاتُوا عَدُونَ لَاتِ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَيَّ مَكَاتِرِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَأَقَالُوا هَذَا
لِلَّهِ بِرَعْمِهِمْ وَهَذَا لِلشُّرَكَائِ فَمَا
كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا
يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ
فَهُوَ يَصِلُ إِلَى اللَّهِ شُرَكَائِهِمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

وَكَذَلِكَ زَيْنٌ لِكَثِيرٍ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ
أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ
لِيَرُدُّوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ
دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ
فَدَرَّهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

138. Na Pitharo iran: A giya manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalowin so ngaran o Allah;- a Ipuhangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipuhangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotompok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapushasaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمٌ وَحَرَّتْ حَجْرٌ
لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بَرَعِمَهُمْ
وَأَنْعَمٌ حَرَمَتْ طُهُورُهَا وَأَنْعَمٌ
لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَاءَ عَلَيْهِمْ أَفَرَأَى عَلَيْهِ
سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
يَفْتُرُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ
خَالِصَةٌ لَّذِكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى
أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَيْتَةً فَهُمْ
فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

فَدَخَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ
اللَّهُ أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ فَدْضَلُّوا وَمَا
كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿١٤١﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ
وَعَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ
وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ
كُلُّوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا

Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so saba-ad ko manga Ayam a Pukharoranan go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dow a, go si-i ko Kambing a dow a; Tharowangka: A ba so dow a Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dow a Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o dow a Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukano na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dow a, go si-i ko Sapi a dow a; Tharowangka: A ba so dow a Mama i ini sapar Iyan, antawa-a so dow a Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

حَقُّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ ۖ وَلَا تُشْرَفُوا^٤
إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤٢﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَشَاتٌ
كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿١٤٣﴾

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّكَّانِ اثْنَيْنِ
وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ۗ قُلْ ءَأَلْذَكَرِينَ
حَرَّمَ أَمِ الْأُنثِيَيْنِ أَمَا اسْتَمَلْتِ
عَلَيْهِ أَرْحَامَ الْأُنثِيَيْنِ نَبِيُّنِي يَعْلَمُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ
قُلْ ءَأَلْذَكَرِينَ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثِيَيْنِ
أَمَا اسْتَمَلْتِ عَلَيْهِ أَرْحَامَ الْأُنثِيَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَصَدَّكُمُ اللَّهُ بِهِذَآ فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ
النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Tharowangka (Ya Muham-mad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabaloi a Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukaniyan na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makali-mo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kiran so manga sibo a dow a oto, inonta so ka-a awidan o manga likod a dow a oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolan: Giyo-to man i ini badal Ami kiran sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rangkom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miya-manakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lokus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakam-

قُلْ لَا أُجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَازِرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ فِسْقًا أِهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۚ فَمَنْ أَضْطَرَّ بِغَيْرِ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٥﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ۚ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۗ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿١٤٦﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَسِعَتْ وَلَا يُرَدُّ بِأَسْءَلِنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ ۚ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا ۚ قُلْ هَلْ

bokhaga o siran a Miya-ona an niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyang langon.

150. Tharowangka: A Pakadarpa-pa niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mbabida a kashaksi: Go Dingka Pagonoti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Papatariyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di niyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphagupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasinggai, so Mapapayagon go so Misosolon; go di niyo Mbo-

عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَحْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْتُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

قُلْ هَلُمُّ شُهَدَاءَ كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا إِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعَدِلُونَ ﴿١٥٠﴾

﴿ قُلْ تَعَالَوْا أَنزِلْ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُمُ عَلَيْكُمْ ۗ أَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۗ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدِينَ إِحْسَانًا ۚ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ ۗ إِنَّكُمْ مِّنْ إِمْلَانِي تَحْنُ نَزْفُكُمْ ۗ وَإِيَّاهُمْ ۗ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ ۗ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ ۗ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ

nowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan ruka-no to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol;- da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniya-wa, a inonta so Khagaos iyan;- na igira-a Putharo kano, na Paginon-tolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kini-sogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Ni-yan: Giyoto man i Kinisogo-on Ni-yan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman,- go Torowan go Limo, ka-an niran Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kad-nan niran.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na

بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ. وَأَوْفُوا
الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
لَا تَكْفِفْ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا
قُلْتُمْ فَأَعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّانِكُمْ
بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السَّبِيلَ فَتَنفَرَّ بِكُمْ عَنْ
سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّانِكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkanon Mipangali-mo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyoronan ko Kitab na so dowa pagtao ko Miya-ona an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titho a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: I opama ka Mata-an! A si-i rukami Initoron so Kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo,- go Torowan go Limo: Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o manga Malaikat odi na so kapaka talingoma o kadnan ka hai Mohamad ko masa a kakokoma kon dolon dolonan o manga oripun iyan sa Alongan a Qiyamah. O di na so Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka (a so kashubang o Alongan sa Sudupan)? Si-i ko Alongan a Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka, Na di Makanggai a gona

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى
طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ
دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٦﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ
لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدُقُونَ
عَنَّا ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا
يَصْدُقُونَ ﴿١٥٧﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِي رَبُّكَ أَوْ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ
يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا
إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ
أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انظُرُوا
إِنَّا مُنظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o di na danggalubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na noma-nayao Kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mishi-baya ko Agama iran go Mithitinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagiyan niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

161. Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A Sakun na Tiyoro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makasosogat,- a okit o Ibrahim a Maka-ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيمًا مِثْلَهُ ابْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun

لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ

i Paganai ko Mimbabayorantang
(ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبِئِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا نُزِرُ وَأَنْزِرُهُ وَزُرُّكُمْ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوكُمْ فِي مَاءِ آتَانِكُمْ إِنْ رَبُّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصَّ ﴿١﴾

كَنْتُمْ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ

mad),- na di aya nggagutun a Rarub Ka,- ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so salakao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a bininasa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowaka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iran, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:.

حَرَجٌ مِّنْهُ لِنَسِذِ بِهِءٍ وَذِكْرَى
لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

اتَّبِعُوا مَا نَزَّلَ إِلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

وَكَمْ مِّن قَرِيْبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بِأَسْنَاءِ
بَيِّنَاتٍ أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿٤﴾

فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَاءِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥﴾

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ
وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِمْ بِعَلْمٍ وَمَا كُنَّا
غَائِبِينَ ﴿٧﴾

وَأَلْوَزَنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ نُقِلَتْ
مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٨﴾

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

وَلَقَدْ مَكَنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا
لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyaniyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyaniyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قَلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kapanagalimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا
خَيْرٌ مِّنْ خَلْقِنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ
طِينٍ ﴿١٢﴾

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mata-an! A ska na pud ko Miyamakaito.

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ
فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kiran.

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an!
A suka na pud ko piyangabubugan
sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko
Kiyabaloyangka rakun a dadag, na
Mata-an a Bukunangko siran ndun
sa ayan ko lalan Ka a Maka-o
ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a
Songowangko siran ndun si-i ko
kasangoran niran go si-i ko Tali-
khodan niran, go si-i ko manga
Kawanan niran go si-i ko manga
Diyowang iran: Na dingka Mato-
on so kadakulan kiran, o ba Pana-
nalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka
pho-on rukaniyan (a Sorga), a
Papa-awingun, a ini bowang. Na
Mata-an a sa dun sa Monot ruka
kiran,- na Mata-an a ipuno Akun
sukano dun ko Naraka Jahannam
langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai
Adam! Babalingka Suka go si Kar-
omangka ko Sorga, na Kangkano
sa sadun sa kabaya Iyo a dowo: Na
di Kano Pagobai sangka-i a Kayo,
ka mbaloi kano a pud ko manga
Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shai-
tan, ka-a niyan kiran kasawa-i so
idadalong kiran ko Kaya-an Niran:
Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾

قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ
شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

قَالَ أَخْرَجْنَا مِنْهَا مَذْمُومًا مَذْحُورًا لِمَنْ تَبِعَكَ
مِنْهُمْ لَا مَلَائِجَ هَهُنَا مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

وَيَتَادَمُّ أَسْكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا
مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا
مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءِ تَيْهَمَا وَقَالَ
مَا نَهَيْتُمَا بِرَبِّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dow a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangakakakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dow a, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

تَكُونُوا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونُوا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَاسَمُهُمْ إِيَّيْ لَكُمْ لَئِن

النَّصِيحِينَ ﴿٢١﴾

فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجِرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٢﴾

فَأَلَّا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyoronan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadam!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dow a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kiran so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Niran: Mata-an! A sukaniyan na Pukhailai Kano niyan sukaniyan a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khilai: Mata-an! A biyaloi Ami so manga Shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapapara-tiyaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasinggai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasinggai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

يَبْنِيءَ آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لُبَاسًا يُؤْرِي
سَوْءَ تِكُمْ وَرِيْسًا وَّلِبَاسَ النَّقْوَى ذَٰلِكَ
خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَتِ اللَّهِ لَعَالَهُمْ
يَذَكَّرُونَ ﴿٦٦﴾

يَبْنِيءَ آدَمَ لَا يَفْنَيْنَكُمُ الشَّيْطٰنُ كَمَا
أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا
لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰهُمَا إِنَّهُ
يُرِيَكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطٰنَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٧﴾

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا
ءَابَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّمَا أَمَرَ
اللَّهُ بِالْفَحِشِءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا
وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَأَذِءُوا مَخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapagintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyoro Iyan: Go so salompok na Miyatangkid kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phano-bra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyasan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamaratiyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

بَدَأَ كُمْ تَعْوُدُونَ ﴿٢١﴾

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ
الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

﴿٢١﴾ يَبْنِيْ عَادَمُ خُدُوْا زَيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ
مَسْجِدٍ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوْا إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٢٢﴾

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ
ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ كَذٰلِكَ نَفِصِّلُ الْآيٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَّنَ وَأَلْيَامًا وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyani non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kiran, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanatholun Niran rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kiran so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kiran so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on niran: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تَشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَإِنْ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا نَعْمُونَ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

يَبْنِيءَ آدَمَ إِمَامًا يَتَّبِعُكُمْ رَسُولٌ مِّنكُمْ
يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنْ أَتَقَىٰ وَأَصْلَحَ
فَلَاخَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا
عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَتْلَوْنَ مَا كُتِبَ لَهُمْ
مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولُنَا
يَتَوَفَّوهُمْ قَالُوا أَإِن مَّا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

si-an niran so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kiran sa Makapantag ko Miya-ona kiran: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyani: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kiran ko miya-ori kiran: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piya-kambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran noto, na di kiran kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragam: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan niran ko Naraka Jahannam, a iga-an go

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرِنَهُمْ لِأُولَئِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

وَقَالَتْ أُولَئِهِمْ لِأُخْرِنَهُمْ فَمَا كَانَتْ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تَفْتَحْ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ

adun a Phamangikolob ko kaporo-
wan niran (a Apoi): Na lagid aya a
Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamaratiyaya go
Pinggalubuk iran so manga pi-
piya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Bar-
aniyawa, a inonta so khagaga
niyan,- na siran man i manga tao
ko Sorga, sa ron siran non ndun
Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago
komanga rarub iran a dungki;-Puph-
amangondas ko kababa-an niran so
manga Lawasaig;- go Putharo-on
niran: So Podi na ruk o Allah, a
Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano
Matoro, o da tano Torowa o Allah:
Sabunsabunar a Mini-oma o manga
Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na
Itawag kiran: A giyanan man so
Sorga! A Piyakikhawali rukano, sa-
bap ko Pinggolaola niyo (a Ma-
piya).

44. Na itawag o manga tao ko
Sorga ko manga tao ko Naraka: A
Sabunar a Miyato-on Nami so ini
diyandi rukami o Kadnan Nami a
Bunar: Na ino Miyato-on niyo so
ini diyandi rukano o Kadnan niyo a
Bunar? Tharo-on niran: A owai; na
Ipananawag o Phananawag ko pa-
gulutan niran: A Mata-an a so Mor-
ka o Allah na si-i ko manga
Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko
lalan o Allah go Puphuloloba-an

عَوَاشٍ ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سُوءَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ
الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلِيظٍ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ
مِنْ نَجْمِهِمْ ۖ أَلا تَهْتَبُوهَا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي هَدَىٰ نَسْلَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَنَهْتَدِيَ لَوْلَا
أَن هَدَىَٰنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ مِنَّا بِالْحَقِّ
وَنُودُوا أَن تِلْكَ كِتَابُ اللَّهِ الْكَرِيمِ ۖ أَوْرِثْتُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ
مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۖ أَلَوْ أَنعَمَ فَأَذَنُ مَوْذِنٌ
بَيْنَهُمْ أَن لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa runding, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sorga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharon niran: Kadnan nami! Di Kaminka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharon niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharon kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَفِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ
يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَتِهِمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَعَلَّكُمْ تَعْرِفُونَنَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾

﴿٤٥﴾ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ
النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوَّيرِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ قَالُوا مَا أَعْنَى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ
بِرَحْمَةٍ أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا يَخُوفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ
أَنْ آفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا

ini Pagupur rukano o Allah. Isum-bag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya;-

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbangan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

رَزَقَكُمْ اللَّهُ فَأَلْوَابِ اللَّهِ حَرَمَهُمَا
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا
وَعَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ
نَنْسَهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ
هَذَا أَوْ مَا كَانُوا يَتَّبِعُونَ ﴿٥١﴾

وَلَقَدْ جَنَّاهُمْ بِكُتُبِ فَصَلَّنَاهُ عَلَى عِلْمٍ
هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ
فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدِّدْهُمْ لِعَمَلٍ غَيْرِ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras: Ipundalong Iyan so Gaga-wi-i ko Daondao, na Puphakitondog iyan non sa maga-an: Go (Inadun Niyan) so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on, a Paonotonot ko Sogowan Niyan. Tanodan ka ruk Iyan so Kiyapangadun go so Sogowan; Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan niyo sa kapangalimbaba-an go Masolun: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphulalawan.

56. Go di kano Phaminasa ko Lopa, ko oriyen o kiyatanor iyan, go Panguni kano Ron sa Makapan-tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A so Limo o Allah na marani ko Miphipiyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbotawan ko manga ndo a Puphamalata ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa igira-a miyaka-awid sa Gabon a Kapupunudan (sa Oran), na ipamaka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a miyatai (so Lopa-on), na Pakatoronun Nami ron so ig, na isabap Ami ron a Kapakagumawa Mi ko oman i manga Onga: Lagid aya man a Kaphakagumawa Mi ko Miyamatai: Ka-angkano Puphakatadum.

وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مُسْحَرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ
بَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٦﴾

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ
رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا
بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا أَقْلَّتْ
سَحَابًا نِّفَا لَا سُقْنَهُ لِبَلَدٍ مَّيْتٍ فَأَنْزَلْنَا
إِلَيْهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) in-onta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Mananamamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an! A ipukhawan Nakun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala!

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ
وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا
كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمٍ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي
صَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

قَالَ لِقَوْمٍ لَيْسَ فِي صَلَالَةٍ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأُنصَحُ لَكُمْ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَ كُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ
رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go angkano Makapananggila, ka-angkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a phon ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a

تَرْحَمُونَ ﴿١٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي
الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿١٦﴾

﴿١٥﴾ وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿١٥﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
إِنَّا لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٦﴾

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ
نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ

pho-on ko Kadnan niyo a Minggolalan ko Mama a pud rukano, kangkano Niyan Mapaka-iktihar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyani o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukaniyan, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangtud rukano a pho-on ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakiphawala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo,- a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami, na Tini-phad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapaparatiyaya.

عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن
بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ
بَضْطَةً فَاذْكُرُوا آيَةَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تَفْلِحُونَ ﴿٧١﴾

قَالُوا أَجِئْنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ،
وَنَذَرَ مَا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَ وَأَبْنَاؤُنَا
فَأَنبِئَا مَا تَعْبُدُونَ إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٧٢﴾

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ
رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتُجَدِّلُونََنِي فِي
أَسْمَاءِ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ فَانظُرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾

فَأَنبِئْنَهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِنَا
وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Onta o Allah a nanao niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyani o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kapan-taran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mama-kakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakanganganinun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Papatyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na so Piyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَآخَاهُمْ مِنْ دُونِهِمْ يَنْقُرُونَ عِظَابَ النَّارِ وَاللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ذَكِيمٌ
 وَإِلَى تَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ
 يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
 إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَ تَكْوِيمًا بَيْنَهُ
 مِنْ رَبِّكُمْ هَدًى نَاقَةَ اللَّهِ لَكُمْ
 آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ
 وَلَا تَمْسُوهَا سِوَى فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِنْ
 بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ
 تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهولِهَا قُصُورًا
 وَنَحْنُ نَحْنُ الْجِبَالِ يُؤْتَا فَاذْكُرُوا
 آيَاتِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
 مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ
 قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضِعُوا مِنَ
 آيَاتِهِمْ أَنْ يَعْلَمُوا أَنَّ صَالِحًا
 مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا
 أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
 بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuhangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko suka-no, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambu o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصَلِّحُ اتِّبَاعِي مَا تَعَدْنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ التَّصْحِيحَ ﴿٧٩﴾

وَلَوْ طَآءَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفُلْحِشَةَ مَا سَفَقْتُكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْطَهُرُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikira-nangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyan o Kiyatanor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipapara-tiyaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadukul kano Niyan. Na Pamimikira-na niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-adrukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ كَانَتْ
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرُوا
كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ
يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ
وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ
تُوعِدُونَ وَتَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مِنَ أَمْنٍ بِهِ وَتُبْغُونَهَا
عِوَجًا وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ
قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ وَأَنْظَرُوا كَيْفَ
كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ آمَنُوا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyani o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so lango-wan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukano sa maoto na Miyangalologi dun!

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

بِالَّذِي أَرْسَلْتُ بِهِءِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَأَصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

﴿٨٧﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعِيبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ
مِن قَرْيِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوْلُو
كُنَّا كَرِهِينَ ﴿٨٨﴾

قَدْ أَفْرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ عُدْنَا فِي
مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ بَخَعْنَا اللَّهُ مِنْهَا
وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى
اللَّهُ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ لَئِن
اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخٰسِرُونَ ﴿٩٠﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثْمِينَ ﴿٩١﴾

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabalo i siran a siran i manga logi!

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

95. Oriyan niyan na siyambiyan Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadadaya! Na siniksa Ami siran sa Minitalumba, a siran na di ran Mai-inungka.

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَمْنُونَ فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ
الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾

فَنَوَىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّي وَنَصَحْتُ
لَكُمْ فَكَيْفَ ءَأَسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ
كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا
أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْأَسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٤﴾

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ
عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ ءِآبَاءَنَا الضَّرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَأَمَنُوا وَأَتَّقَوْا
لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a somasana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyangalologi!

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyana o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

أَفَأَمِّنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيْنًا وَهُمْ يَأْمُونَ ﴿١٧﴾

أَوْ أَمِّنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿١٨﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقِضْ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا
وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢١﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangongonotan.

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbaloi a) Nipai, a Marayag!

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٦﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظُرْ
كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّنْ
رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقَّ ۚ قَدْ جِئْتُكُمْ بَيْنِي وَمِنْ
رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٠٩﴾

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن
كُنتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿١١٠﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
مُّبِينٌ ﴿١١١﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ ۖ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنّٰظِرِينَ ﴿١١٢﴾

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na antona-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٩﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

﴿١١٧﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلِقِ

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyamakaito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadun,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titho a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolangko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagagnod, oriyan niyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

فَقَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١١٩﴾

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سِحْرَدِينِ ﴿١٢٠﴾

قَالُوا أءَأَمْتَارِبِ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ أَمْ نَتَّبِعُ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ

إِنَّ هَذَا الْمَكْرُ مَكْرَتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ

لِنُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾

لَأَقْطِعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفِ ثُمَّ

لَأَصْلِبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nako-da ko pagtao o Pir-aon: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kir-an; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyon o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyon o Kiyapakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَمَا نَقِمُ مِنْهَا إِلَّا أَنْتَ أَمْ نَأْتِيَتْ
رَبَّنَا لَمَّا جَاءَ تَنَارُ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتُوفِنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَقَالَ الْمَلَأَمِينَ قَوْمٍ فِرْعَوْنَ أَنْذَرْتُ مُوسَى
وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذُرْك
وَأَهْلِكَ قَالَ سَنُقَبِّلُ أَبْنَاءَهُمْ
وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
وَأَصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أَوِذِنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ
بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ
أَنْ يَهْلِكَ عِدْوَتُكُمْ
وَيَسْتَخْلِفَ كُمْ فِي الْأَرْضِ

Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Pungolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miyakapira ragon (a laon): Go so Kiyakhorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phoon ko Allah, na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyaya-an.

133. Na Biyotawanan Nami kiran so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratabat,- go mimbaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٣٠﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ
وَنَقْصِ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣١﴾

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ
وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى
وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ
لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ
بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٣﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ
وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَّادِيعَ وَالِدَّمَاءَ آيَاتٍ
مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
مُجْرِمِينَ ﴿١٣٤﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِن
كَشَفْتَنَا عَنِ الرِّجْزِ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambo-khag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloi siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan niran so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٥﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَرَ إِلَى
أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذْ هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٦﴾

فَأَنْقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُتَضَعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ
وَمَغْرِبِهَا الَّذِينَ بَرَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ
بِمَاصِرُهُمْ وَأُدمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا
عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰ أَصْنَانِهِمْ
قَالُوا يَا مُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ

Musa! Sungai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukano na pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyai-lang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Samb-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khuduga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

۞ وَاللَّهُ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعَاتٌ لِّمَنْ فِيهِمْ وَبَطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْيَعِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَإِذْ أَخْبَجْنَاكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ لِّمَنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

۞ وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَّمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِّمَّقَتْ رَبِّهِهٗ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُقْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ،

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so langowan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khipanakabor ko Lopa sa di Ontol:

قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرِ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ
تَرَنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ
اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَنِي فَلَمَّا
تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا
وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ
سُبْحَانَكَ بُنْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى
النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمِي فَخَذَّ
مَاءً أَتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخَذَّهَا بِقُوَّةٍ وَأْمَرَ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا
بِأَحْسَنِهَا سَأُوْرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambo-khag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalu-buk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyen (o Kiyalalakao Ni-yan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Ma-puphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukaniyan na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbalo i siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag sir-an, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabaloi tano dun a pud ko Miyangalologi.

كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا
سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا
وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الغَىِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن
حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ
أَلْقَوْا أَنَّهُمْ كَالْبُهَمِ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا
ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ
قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhar-arangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyen (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakangani-na, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiya-a a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mba-loya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biya-loi ran so Sapi (a Tohan) na Kha-sogat siran ndun a Rarangit a phon ko Kadnan niran, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na la-gid aya a imbadal Ami ko Pupha-mangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalu-buk iran so manga rarata, oriyen niyan na Mithaobat siran ko oriyen noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبَنَ
أَسْفًا قَالَ بِنِسْمَا خَلَقْتُنِي مِن بَعْدِي
أَعْمَلْتُمْ أَمْرًا رَّبِّكُمْ وَالْقَى الْأُلُوحَ
وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ
إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوْنِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونَنِي فَلَا تَشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ
وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الرَّحِيمِينَ ﴿١٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَاءُهُمْ
غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

yan noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ikaluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nana-pi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagiyani Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-an! a Sukami na Mimbalingan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko langowan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipananggila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ
أَخَذَ الْأَلْوَابُ فِي نُسْخَتِهَا هُدًى
وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

وَأَخَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ
وَإِنِّي أَتَمِّبُكُمَا فَعَلِ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِن
هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ
وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيْنَا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

﴿١٥٤﴾ وَأَكْتَبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ
قَالَ عَدَايَ أُصِيبُ بِهِ مَن أَشَاءُ
وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَاكْتِبْهَا لِلَّذِينَ يَنْقُوتُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an niran;-

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Ummi, so Pukhaton niran Sukaniyan a Misosorat si-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Puphaka pokas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misasangolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyamangonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Malawanag.

158. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Manosiya! Mataan! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi, a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-angkanon Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a Iputhoro iran so Bunar, go o Ontolun niran Sukaniyan.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ
الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُوبًا
عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَإِنَّا نَجْعَلُ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحْرِمُ عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ
وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا
بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

قُلْ يَتَّبِعُوا النَّاسَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي
وَيُمِيتُ فَتَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ
الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَالِمَتِهِ ۗ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْتَدُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran sa sapolo a go dow a ka lokus a manga pagtao. Na ini Ilaham Ami ko Musa, gowani ko Manguni ron sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator: Na Kiyambowatan noto a sapolo a go dow a Bowalan: Sabunar a Kiyatokawan o oman i isa ka lokus so saguba iran. Na ini sayap Ami kiran so Gabon, go Initoron Ami kiran so Manna go so (Papanok a) Salwa, (na Pitharo Ami kiran a:) Kangkano ko manga Pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa iran i Kiyabinasa-an niran.

161. Na gowani na Pitharo kiran: A Balingkano sangka-i a Ingud (a Baital Moqaddas) go Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo, go Tharokano sa ikhada a dosa go solud kano ko Paitao sa Kapangalimba-an: Ka Napin Nami rukano so manga Kasala-an niyo; Phagomanomanan Nami dun so (Balas ko) Miphipyapiya.

162. Na siyambiyan o siran a da kiran Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piya-katoronan Ami siran sa siksa a phon ko Langit, sabap ko da iran Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so Ingud a matatago ko marani sa Ragat. Gowani ko Pushorang siran sa Pan-

وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا
 أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
 إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ مِنَ
 الْغَيْطِ أَنْ يَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
 فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
 قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرِبَهُمْ
 وَظَلَلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
 الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ كُلَّ وَاوِنٍ
 طَيِّبَتِ مَارِزِقَتُكُمْ وَمَا
 ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
 يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ
 الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
 شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا
 الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ
 خَطِيئَتِكُمْ سَتَزِيدُ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا
 غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا
 عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
 يَمَسُّكُمْ إِذْ يُبْعَدُونَ فِي

وَسْتَأْتُهُمْ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
 حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي

do ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangongonotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiya-mah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukanian na titho a Manapi, a Makalimo-on.

السَّيِّئَاتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيَتَانُهُمْ
يَوْمَ سَبَّتْنَهُمْ شُرْعًا وَيَوْمَ
لَا يَسْتَيْتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
كَذَلِكَ تَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَنْفِقُونَ ﴿١٦٤﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ
ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَنَاهُوا عَنَّا قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
فِرْدًا خَاسِرِينَ ﴿١٦٦﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيُبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ
يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ
وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Naini tupung Ami kiran so manga pipiya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمَامًا مِّنْهُمْ
الصَّالِحِينَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَبَلَّوْنَهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowa-an niran so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niran pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niran so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyan o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرَوُوا
الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى
وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ
يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا
مَا فِيهِ وَالذَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ
يَنْقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niran, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ
وَوظَنُوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾

go Tatadumi niyo so Madadalu-mon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo?-Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyanniran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalalubuk sa ribat?

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَنهَلِكُنَا بِمَافَعَلِ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧٣﴾

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukaniyan o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ النَّارَ الَّتِي نَزَّلْنَا بِهَا عَلَىٰ بَنِي إِدْرِيْسَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَيِّبًا فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaid na sukaniyan na Mishoramig ko Doniya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasungingka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapuphamimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miyadun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipongudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangilailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ
إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوْنَهُ فَشَاطِرٌ
مِّثْلُ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ
يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ
مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَقْصِبْ أَقْصَبَ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَمُؤْمِنُونَ ﴿١٧٧﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ
يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ خَيْرٌ لَّهُمْ الْخَيْرُ
﴿١٧٨﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ
وَإِلَٰئِيسَ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا
وَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَهُمْ
أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ
كُلًّا نَّقَلْنَا فِي الْقُرْآنِ لَعَلَّهُمْ
يُتَذَكَّرُونَ ﴿١٧٩﴾

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyan: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Maba-gur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Mapiyag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatang-kud a Kababaloi a Sabunar a Kiya-pakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyen naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanen Niyan siran ko Ka-

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا
الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

وَأْمُرِي لَهُم مِّنْ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

أَوَلَمْ يَنْفَكُوا مَا بَصَّاحِهِمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنَّا
هُوَ الْآنَ ذُرِّيَّتُهُمْ ﴿١٨٤﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ
أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

pangangkowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyon o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyaya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مَرَسْنَهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْضَةً
يَسْتَلُونَكَ كَانَكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنِ أَكْثَرَ النَّاسِ

لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ
السُّوءُ إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمْلًا حَفِيفًا
فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا
لَئِن آتَيْتَنَا صَالِحًا لَتَكُونَنَّ مِنَ

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Puhangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٨﴾

فَلَمَّا أَتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ
فِيمَاءِ أَتَاهُمَا فَعْتَلَى اللَّهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

أَلَيْسَ كُونَ مَا لَا يُخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ
سِوَاءَ عَلَيْكُمْ أَدْعَاؤُهُمْ أَمْ أَنْتُمْ
صَمِيمُونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَبْصُرُونَ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa-ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuhmanakoto niyo, oriyani niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamanono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikhodinka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipanananggila, na igira-a adun a Miyakasogat kiran a Saramat a pho-on

بِهَا أُمَّ لَهْمَاءَ إِذَاتُ يَسْمَعُونَ بِهَا قَلِيلًا
أَدْعُوا شُرَكَاءَ كُمْ ثُمَّ كِيدُونَ فَلَا
نُنْظِرُونَ ﴿١٩٥﴾

إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ
هُوَ تَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصَرَ كُمْ وَلَا
أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا
وَتَرْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ
لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٩٨﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ
مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

ko Shaitan, na Makatadum siran, na sa maoto na siran na Makapan-gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o manga Shaitan) na ipumbolog iran siran ko Kadadag, oriyen niyan na di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-mangka kiran a Tanda, na Tharon niran: A Inongka oto da Mipanton? Tharowangka: A aya bo a Phagonotan Ko na so Iphagilaham Rakun a pho-on ko Kadnan Ko: Giyaya na manga Rara yag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, go Torowan, go Limo, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so Qur-an, na Puphamamaknuga niyo Sukaniyan, go Lilintad kano: Kangkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kadnan Ka si-i ko Ginawangka, sa Kapangalimbaba-an a go Kaluk, go di Matanog a Katharo, si-i ko Kapitapita go so Kagabigabi; go Dingka mbaloya so Ginawangka a pud ko Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Ma-laikat a) manga rarani ko Kadnan Ka, nadi ran iphumaratabat a Kapushimba-a iran ko Allah: Go gi-iran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron siran Pangangalimbaba-an.

مُبْصِرُونَ ﴿٣١﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ﴿٣٢﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَآئِرٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٣٤﴾

وَأَذْكُرَنَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٣٦﴾

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga Taban ko Kambonowai. Tharowangka: A so manga Taban na Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na Kalukun niyo so Allah, go Tanora niyo so Kaphapantapantagan niyo: Go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, o sukano na Khipapariyaya.

2. Aya bo a titho a Khipapariyaya na so siran, a igira-a Miyaloi so Allah, na Somangkop so manga poso iran, go igira-a Piyan-gadi-an kiran so manga Ayat Iyan, na Makaoman kiran sa Paratiyaya, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

3. Siran na Ipuphamayandug iran so Sambayang go so saba-ad ko ini bugai Ami kiran a Ipuphamumugai ran:

4. Siran man na siran so Khipapariyaya a titho: Adun a bagiyan niran a manga Pangkatan (ko Sor-ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap, go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka sabap ko Bunar, na Mata-an! A adun a Salompok ko Miyamara-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ
بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ
وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ
زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكُرْهُونَ ﴿٥﴾

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Maka-pantag ko Bunar ko oriyen o Kiyapayag iran, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowang pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandingan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyen so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyen so kaposan o da Pamaratiyaya:-

8. Ka thanto Niyen so Bunar na Pagilangun Niyen so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na Inisumbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukano sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothol a iphaka-piya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يُجَدِّدُ لَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا بَيْنَ كَأَنَّمَا
يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٦﴾

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ
الشُّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يَحِقَّ الْحَقُّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ
لَكُمْ أَنِّي مُبْدِكُمْ بِأَلْفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ
بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Gowani na Ipuholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na tami niyo sukaniyan: Ka Mata-an! A bagiyon o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowayan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

إذِ بَغَشِيكُمْ التُّعَاسَ أَمْنَةً مِّنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيَذْهَبَ عَنْكُمْ رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُنشِئَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾

إذِ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتَهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمْ إِلَّا ذُبَابًا ﴿١٥﴾

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolo-san!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Kan Niyam Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphokalobain Niyam so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyatabana rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoi Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

وَمَنْ يُؤَلِّمْهُم يَوْمَئِذٍ دُبرُهُ إِلاَّ مُتَحَرِّفًا
لِقُنَالٍ أَوْ مُتَحَرِّزًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ
بِعُضْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَنَهُ جَهَنَّمَ
وَبئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَ اللَّهُ قَتَلَهُمْ
وَمَارَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَٰكِنَ اللَّهُ
رَحِيٌّ وَبئسَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بُلَاءٌ
حَسَنًا إِنَّا لِلَّهِ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَدِيدٌ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

إِن تَسْتَفِينُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ
الْفَتْحُ وَإِن تَنْهَوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ
فِتْنَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a sukano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata ko manga Binatang si-i ko Allah so manga Bungul a manga Omao,- a siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a Matatago kiran a Mapiya, na Mata-an a Pakapamamakinugun Niyan siran: Na apiya pakapamamakinugun Niyan siran, na Thalikhod siran bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-ma-a niyo so Allah go so Rasul, igira-a Tiyawag kano Niyan ko Phakaoyag rukano; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Phagulutan Niyan so lut o tao a go so poso iyan, go Mata-an! A Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so Tiyoba, ka di khisogat ko siran a Mindadarowaka rukano sa ba Matabis: Go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapanik-sa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko maito kano, a di kano Pakanganganinun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba kano Mabiya o manga Manosiya; na Piyakapagingud kano Niyan (sa Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَرَسُولُهُ، وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَأَن تَرَهُ

تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا

وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾ إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمَّ

الْبُكْمَ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ

وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ

مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ

وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ

الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ، وَأَنَّهُ إِلَىٰ

تُحْشَرُونَ ﴿٢٥﴾

وَأَتَّقُوا فَتَنَةَ الْفِتْنَةِ الَّذِينَ ظَلَمُوا

مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

شَكِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٦﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ

فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَن يَنْخَظِفَكُمْ

النَّاسُ فَتَاوَنَكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَنَصِرِهِ

وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Kangkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukano na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasan Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantangan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan niran, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kiran so manga Ayat Ami, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Ma-putharo Ami so lagid aya: Ka da-a

تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحُونُوا اللَّهَ
وَالرُّسُولَ وَتَحُونُوا ءَامَنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

وَءَعْلَمُوا أَنَّمَا ءَامَوْلُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ ءَاجِرُ
عَظِيمٌ ﴿٣٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَنَقَّوْا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٣٩﴾

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُبْسِتُوكَ
أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِذَا نُنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ
سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا
إِنْ هَذَا إِلَّا ءَأَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٤١﴾

salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talingoma-i Kamingka sa siksa a Malipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Puphangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sambayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyani niyan na pukhabaloi kiran a kashundit; oriyani niyan na Punda-

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَتْ هَذِهِ
هُوَ الْحَقُّ مِن عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا
حِجَابًا مِّنَ السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَا كَانَتْ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
فِيهِمْ وَمَا كَانَتْ اللَّهُ لِمُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ آلَ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ
يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَ لَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا
الْمُنْفِقُونَ وَلَكِن أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ
يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ

agun siran: Na siran a da Pamaratiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miyaipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanga-o ona (a Miyabaloi a ladiyawan).

39. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a mabaloi a Kapanakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ
فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ
أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٣٧﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا
يُعْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ
وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنَّ
أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَانَكُمْ
نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
لِلَّهِ خُمُسَهُ، وَلِلرَّسُولِ، وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنِ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Misikin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowapagtao (sa Badur). Na so Allah si-ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangtud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyen o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyen o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na titho a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا
أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ
الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيْنَةٍ
وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْنَةٍ وَإِنَّ
اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ أَرَادْتُمْ كَثِيرًا لَفِشَلْتُمْ
وَلَنَنْزَعْنَهُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ
سَلَّمَ إِنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano:Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangtud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakando-da ko Allah so mapunggolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagor-ompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-angkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoransorang, ka ka-lalupan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapakilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَقُّتُمْ فِي
أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
فَاتَّبِعُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَسْرِعُوا
فَنَفْسِلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصْبِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
بَطْرًا وَرِشَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ
مُحِطٌ ﴿٤٧﴾

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dow a ka Sagorompong, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphuroronta-in Niran so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-ona o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyani:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-ona an niran: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا
تَرَأْتِ الْفِتْنَانَ كَصَّ عَلَى عَقْبِيهِ
وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا
لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي
قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَوَاءٌ دِينَهُمْ
وَمِنْ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَلَوْ تَرَى إِذِ اتَّوَفَى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةَ يَصْرِفُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَرَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ
اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ ۖ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kiran, oriyen niyan na Pumbarungkasun niran so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kiran, ka-aniran Pukhatadumi.

اللَّهُ يَذُوبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٥٣﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغْتِرًا نِعْمَةً
أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

كَذَابِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
يَذُوبُهُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ
لَا يَنْقُرُونَ ﴿٥٧﴾

فَأَمَّا لَنْتَقِفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرَّ بِهَيْمٍ
مَنْ خَلْفَهُمْ أَعْلَاهُمْ يَذُكُرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

وَأِمَّا تَحَافَتَ مِنْ قَوْمِ خِيَانَةٍ فَاْنِيذُ
إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنْ أَلَّاهُ لَا يُحِبُّ
الْغَائِبِينَ ﴿٥٨﴾

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miyakalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

وَلَا يُحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ
لَا يَعْرِضُونَ ﴿٥٩﴾

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ
عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِنْ
دُونِهِمْ لَنْ نَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوفَىٰ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Sarigingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puphanug, a Mata-o.

وَإِنْ جَحُوا لِلْسَّلَامِ فَأَجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ
حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِبَصِيرَةٍ
وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَأَلْفَ بَيْتٍ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْتَكَ

langon, na Dingka Mapakakhakalayama so manga poso iran, na ogaid na so Allah i Miyakapagayonayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko Miyamaratiyaya so Kapakimbonowai. O adun Rukano a dowo polo, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos: Na o adun Rukano a Magatos, na Phakapugus Siran sa Sanggibo ko siran a da Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan Kano o Allah, ka katawan Niyan a Mata-an! A matatago Rukano so kalobai: Na o adun Rukano a magatos, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos, na o adun Rukano a Sanggibo, na Phakapugus siran sa dowo nggibo, sabap sa idin o Allah: Ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba adun a kowa-an Niyan ko manga Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa di Makapugus ko Lopa. Khabayaan Niyo so Parayasan ko Doniya; na so Allah na kabaya Iyan (a

قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ
إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٣﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَرَضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ
صَكْرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ
مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ خَفَفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ
فِيكُمْ ضَعْفًا إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ
مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٦﴾

مَا كَانَتْ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أُسْرَى حَتَّى
يُشْخِطَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ
الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٧﴾

Mambagiyan Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-ona, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

تَوَلَّوْا كِتَابَ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِي مَا
أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٨﴾

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩﴾

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلُوبًا لَمَّا فِي أَيْدِيكُمْ مِنْ
الْأَسْرَىٰ إِنَّ يَعْلَمُ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا
يُؤْتِيكُمْ خَيْرًا مِمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرُ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakidag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٢١﴾

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Niran so manga Darpa Iran, go ini Panagontaman Niran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi),- na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يهاجِرُوا
مَا لَكُمْ مِنْ وَلِيَّتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يهاجِرُوا
وَإِنْ أَسْتَضَرُّوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapangowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapan-tag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagontaman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyani niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyani niyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagontaman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawani Niyan.

التَّصْرُ الْأَعْلَى قَوْمِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَأُوا وَنَصَرُوا
أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولَئِكَ
الَّذِينَ حَامُوا بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

Surah Al-Taubah (Al-Baraat)-9

1. (Giya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kapir.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Hajji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na giyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyaniyan na da-a kiyorang iran Rukano a maito bo, go da-a Tiyabangan niran a Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kiran so

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ
مُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

وَأَذِّنْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ
الْحُجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ بُيْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ
لَكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا
عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى
مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bownowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyen niyan na sampa-in Ka sukaniyan ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niran Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرْمَ فَأَقْبَلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخَذُوهُمْ
وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ
مَرْصِدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَأَجْرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ اتَّبَعَهُ
مَأْمُومٌ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ
عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا
الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقِيمُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

8. Na andamanaya (i Kapakipu-phasada Iyo kiran) a o Mapugus kano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushawat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukanian: Mata-an! A siran na Miyakaratarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithin-dug iran so Sambayang go tona-in niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyen o Kiyapakindiyandi iran, go Phapa-awingun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niyan a

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فٰنٰسِقُونَ ﴿٨﴾

أَشْتَرُوا بِعِبَادَةِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ ۗ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ
وَنُقِصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ
الْكَفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا
أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ

Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhuluk Iyo Sukaniyan, o Sukano na Khiparatiyaya!

14. Pakimbonowai kano kiran, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kiran, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khiparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakataobatun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

16. Ba Niyo tiyangkap sa Ipun-darainon Kano, ka an katokawi o Allah so siranoto a miyamag-iklas ko kiya prang iran, go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolao-lan.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

الرَّسُولَ وَهُمْ بَدَأُكُمْ
أُولَئِكَ مَرَّةً آخِشْتُنَّهُمْ فَأَلْفَهُمْ أَحَقُّ
أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

فَتَلَوْهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ
وَيُخْرِجُهُمْ وَيَضْرِبُكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَسْفِ
صُدُّوا وَقَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

وَيَذْهَبُ غَيِّظُ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ
اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ
الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ
وَلِيَجْزِيَ اللَّهُ خَيْرُيَمًا
تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ
اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ
أُولَئِكَ حَبِطَتِ أَعْمَلُهُمْ فِي النَّارِ
هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaiik go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadan Niran sa Limo a pho-on Rukanian, go Kasosawat, go manga Sorga, a adun a bagiyan niran ro-o a Kapiiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a Mala.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَن آمَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَأَتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ
فَعَسَىٰ أَوْلِيكَ أَن يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَن آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ
دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأَوْلِيكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ
وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتْ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonganai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipuhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Masosawat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan;- na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thumowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasawat Kano o kadakul iyo, na da-a Mininggai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyan niyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyan niyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا
ءَاۤبَاءَكُمْ وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَآءَ اِنْ
اَسْتَحَبُّوْا الْكُفْرَ عَلٰى الْاِيْمٰنِ
وَمَنْ يَتَّوَلَّهُمْ فَاُوْلٰئِكَ هُمُ
الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٣﴾

قُلْ اِنْ كَانَ ءَاۤبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ
وَاِخْوَانُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيْرَتُكُمْ
اَقْرَبْتُمْوهَا وَتَجْرَةٌ تُنْجِسُوْنَ كِسَادَهَا
وَمَسْكٰنٌ تَرْضَوْنَهَا اَحَبَّ اِلَيْكُمْ
مِنْ اَللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَجِهَادٍ فِيْ سَبِيْلِهِ
فَتَرَبَّصُوْا حَتّٰى يَأْتِيَ اَللّٰهُ بِالْحٰكِمِ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِيْ مَوٰطِنٍ
كَثِيْرَةٍ وَّيَوْمَ حُنَيْنٍ اِذْ
اَعْجَبْتَكُمْ كَمَا كَفَرْتُمْ فَاَمْ تَعْنِي
عَنْكُمْ شَيْئًا وَّضَاقَتْ
عَلَيْكُمْ الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
ثُمَّ وَاَلَيْتُمْ مُدْرِيْنَ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلٰى رَسُوْلِهِ وَعَلٰى

Sogo Iyan go si-i ko Miyamaratiyaya, go Tomiyoron sa manga Tantara a (manga Malaikat) ada Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan so siran a da Pamaratiyaya: Na giyoto i Balas ko manga Kapir.

الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ
جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٣١﴾

27. Oriyan niyan na Phakataobatan o Allah ko kiya-ipos oto so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

ثُمَّ تَوْبُ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٧﴾

28. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an a so manga Pananakoto na Marshik; na di siran pagobai ko Masjid Al-Haram ko oriyan a ungka-i a ragon niran (a Kiyabarungkas o Pasad). Na o ba Niyo khawanun so Kamiskin, na mbugan kano o Allah ko Kakaya-an Niyan, o kabaya Iyan, Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Maongangun.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا
الْمُشْرِكُونَ نجسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ
هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ
يَغْفِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

29. Pakimbonowai Kano ko siran a di Mapaparatiyaya ko Allah, go so Alongan a Maori, go di ran Ishapar so ini Sapar o Allah go so Sogo Iyan, go di siran Magokit ko okit a Bunar, a pud ko siran a bigan ko Kitab, taman sa di siran mugai sa Bowis sa Kathangana-an, a siran na Phapasiyonot siran.

قَالُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ
صَغِيرُونَ ﴿٣٩﴾

30. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Uzair na Wata o Allah, go Pitharo o manga Christian, A so Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto man so Katharo iran ko manga

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ
ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ

ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamokhag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kapadunga iran ko Sindao o Allah a gi-ninggolalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya pun di kabaya o manga Kafir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyogo lyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyan non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyan, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyani, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puhangalang siran ko lalan o Al-

يَأْفُوهِمْ يَضَاهُونَ قَوْلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَالَتْهُمْ
اللَّهُ أَفَىٰ يَوْمِ كُوفٍ ﴿٣٠﴾

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ
ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا
لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
يَأْفُوهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُنَمَّرَ
نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا
مِنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَطْلِ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

lah. Na so siran a Puphanimo-on niran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalanga-an noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bunung iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimi iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tamami niyo so Piyanimi iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowa Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mataan a so Kapphaka oriya (ko kasesela a ko Moharam siiko sapar) na phaka o man. ko Kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphakin niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko iton-

وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ
وَالْفِضَّةَ وَلَا يُفْقُونَهَا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٦﴾

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وُظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ
لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ
حُرْمٌ ذَلِكَ لِلَّذِينَ أُتِّمُوا فَلَا تَطْلُمُوا
فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتْلُوا
الْمُشْرِكِينَ كَأَنَّهُمْ
يَقْتُلُونَكُمْ كَأَنَّهُمْ
اللَّهُ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَا السِّيَرُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحْلُونَهُ عَامًا
وَيُحْكَمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطَّعُوا عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحْلُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ
رَبِّ لَّهُمْ سَوْءُ عَمَلٍ وَاللَّهُ

gan o ini Sapar o Allah na Pupha-kain niran so ini Sapar o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Kapir.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Khasawat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Kipapantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambonowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipudus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukaniyan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dow a ko dow a gowani a shisi-i siran a dow a ko Liyang (a Jabal Tur), na sa maoto na gi-i Niyan Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyan sa manga Tantara a da Niyo mailai, go

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا
قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْقَلْتُمْ
إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعُ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبِكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ
أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا
أَثْنَيْنِ إِذْ هُمْ فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ
لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّا نَرَى اللَّهَ
مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَيْهِ وَأَيْدِيَهُمْ يُجْسِدُ لَمْ تَرَوْهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةَ

biyaloi Niyan so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na giyoto i Maporo: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Giyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaid na Piyakawantan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominyo: Pumbinasa-an niran so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mimatamata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na so Allah na katawan Niyan so Khipanananggila.

اللَّهُ هِيَ الْعَلِيَّةُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

لَوْ كَانَتْ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ
وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا
لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى
يَتَّبِعِينَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾

لَا يَسْتَعِدُّنَا الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapaparatiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ta-ap siran ko Kashasangka iran.

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagaran niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piya-kapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulutulutan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyana so manga Darowaka.

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhlid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikagogowad iran.

49. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatang-kalan niyan ndun so manga Kapir.

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَزَّاتَبَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا
عُدَّةً وَلَكِنَّ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ
فَتَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ
الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا
وَلَا وَضَعُوا خِطْلَكُمْ يَبْعُونَكُمْ
الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمُ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

لَقَدْ اسْتَعَاذَ الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلِ وَقَلْبُوا
لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ
وَوَضَعُوا أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ
كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾

وَمِنْهُمْ مَن يَفْقَهُ أَقْذَنِّي
وَلَا تَنْتَبِهِي الْآلِ فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukha-kababaya.

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ
وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يِقُولُوا
قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَيَكْتُولُوا
وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyan Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dow a Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a phon ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A pud Kami niyo a Khinayayao.

قُلْ هَلْ تَرَى صُورًا بِنَاءٍ إِلَّا إِحْدَى
الْحُسَيْنَيْنِ وَمَنْ نَرَى صُورًا بِكُمْ أَنْ
يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ
عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِيَنَا فَرَصًا
مَعَكُمْ مُرْتَضًى ﴿٥٢﴾

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a pho-on rukano: Mata-an! A sukano na miyabaloi kano a pagtao a manga Songklid.

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُنْفِقَلَ
مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

54. Na da-a Miyakagandawali kiran ko Katarima-a kiran ko Ipu-phamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ يَقْبَلُوا مِنْهُمْ نَفَقَاتِهِمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ

di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogowad.

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksa-a Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphan-ga-aluk.

57. O Makato-on siran sa Khalindongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masowat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasowat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Suka-

كَفِرُونَ ﴿٥٤﴾

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ
كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ
وَمَا هُمْ بِمِنْكُمْ وَلَا كُنْتُمْ قَوْمٌ
يَفْقَهُونَ ﴿٥٦﴾

لَتَوَجِدُونَهُمْ مَلْجَأًا وَوَعْدًا
مُدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿٥٧﴾

وَمِنْهُمْ مَن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْتَخْطُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَاءَ أَرْضِهِمْ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

mi na so bo so Allah i Phangangarapanan nami (na giyoto i Mapiya kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a Khibagiyan non na so Pukhaka-murmuran, go so manga Miskin, go so manga Gomagalubukon; go so Pulayamun so manga poso iran (ko bunar); go so Ka-a ona ko Khika-o oripun, go so adun a manga Bayadan niyan; go so si-i ko lalan o Allah, go so Gi-i Mulayalayag a miya kawang sa Lalan: Paliyogat a pho-on ko Allah, na so Allah na Mata-o, a Maonganun.

61. Na pud kiran so siran a Phuringasa-an niran so Nabi go gi-i ran Tharo-on: A Sukaniyan na Pananangila. Tharowangka: A Pananangila sa Mapiya a bagiyan niyo: Papatariyaya-an Niyan so Allah, go Bubunarun Niyan so Miyamaratiyaya, go Limo ko siran a Miyamaratiyaya a pud Rukano. Na so siran a Phuringasa ko Sogo o Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko Allah; ka-an Kano iran Masowat: A So Allah a go so Sogo Iyan i Patot a Pushowasowatun niran, o siran na Khipapatariyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an naya! A sa dun sa somorang ko

﴿ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ
وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمَوْلَاةِ فُلُوقِهِمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغُرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾

﴿ وَمِنَهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ
وَيَقُولُونَ هُوَ أذنُ قُلُوبِنا خَيْرٌ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

﴿ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ
وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴾

﴿ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ

Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an!
A bagiyan niyan so Apoi ko Jahan-
nam?- Sa Matatap ro-o Giyoto so
Kahina-an a Mala.

64. IpuKhawan o manga Mona-
pik o ba adun a Mitoron a Maka-
pantag kiran a Surah, a Mapayag
Iyan kiran so shisi-i ko manga poso
iran. Tharowangka: A Shagola
kano dun Shandag! Ka Mata-an!
A so Allah na Phakaguma-on Niyan
so IpuKhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran,
na Putharo-on niran ndun: A
sukami na giya-bo a gi-i ami
Kapagikayat go kanggitagita.
Tharowangka: A ba so Allah,
go so manga Ayat Iyan, go so
Sogo Iyan, i Diiniyo pagshao
shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa:
A Sabunar a Miyongkir kano ko
oriyan o Paratiyaya niyo. O Napi-i
Ami so saba-ad rukano na shiksa-
an Nami so saba-ad, sabap sa Mata-
an! A siran na miyabalo i siran a
manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga
Mama go so manga Monapik a
manga Babai, na so saba-ad kiran
na pud ko saba-ad: Ipushogo iran
so marata, go Ipushapar iran so
Mapiya, go gagamakun niran a
manga Lima iran (ka di siran Pha-
mumugai). Piyakalipatan niran so
Allah; na Piyakalipatan siran mam-

وَرَسُولُهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا
فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿١٦﴾

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ
قُلْ اسْتَزِرُوا وَإِنَّ اللَّهَ لَمُخْرِجٌ
مَا تَحْذَرُونَ ﴿١٦﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا
كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ
وَءَايَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ
تَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٥﴾

لَا تَعْتَدُوا وَقَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ
نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ يُعَذِّبُ
طَائِفَةٌ بِأَنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿١٦﴾

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ
فَنَسِيهُمُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١٧﴾

bo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kapir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyen niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-ona an Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-ona an Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalologi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-ona an niran?- A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangababaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbos ko manga ginawa iran.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْكُفَّارَ نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
حَسْبُهُمْ وَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الَّذِينَ
مَقِيمٌ ﴿١٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ
مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا
فَأَسْتَمْتُوا بِنِحْلِهِمْ فَأَسْتَمْتُمْ
بِنِحْلِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِنِحْلِِهِمْ وَخَضُمْتُ
خَاضُوا وَأَوْلِيَّتِك حِطَّتْ
أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأَوْلِيَّتِك هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ
وَأَلْمُؤْتِفِ كَتَّابِ أَنَّهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٢٠﴾

71. Na so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, na so sabad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Ipushindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagonotan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhaliimo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Papiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosawat a pho-on ko Allah a lawan ro-o pun: Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir a go so manga Monapik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyen o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piyagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنٍ طَيِّبَةٍ فِي
جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَرْضَوْنَ مِنَ اللَّهِ
أَكْبَرَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

يَتَّيَبُوهَا وَاللَّهُ يَجْعَلُ الْجَهَنَّمَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَأَغْلظَ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَبئس المصير ﴿٧٣﴾

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا
كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ
وَهُمْ أُولَائِكَ يَبِئسَ مَا كَانُوا
أَعْنَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ
يَتُوبُوا يَكْ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَوُوا

iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kaka-wasa-an Niyan! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyan niran; na o Talikhod siran, na shik-sa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat: Na da-a bagiyan niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miya-kindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyan ko Kakaya-an Niyan, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran, taman ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran non: Sabap ko Kiyadorata iran ko Allah, ko ini bugai ran non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutonga-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

يَعَذِّبُهُمْ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٦﴾

﴿٧٥﴾ وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لَئِن
آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ لِنَصَّدَّقَنَّ وَلِنَكُونَنَّ
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا آتَوْهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ
وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

فَأَعَقَبَهُمُ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ
يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ
وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمَهُ
الْغُيُوبَ ﴿٧٨﴾

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamara-tiyaya, makapantag ko manga Saduka, go so siran a da-a Khato-on niran a rowar ko (maito a) pukhaba-og iran,-na Puphamagurugan niran siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo makasoi, na di siran ndun Puma-apan o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyen Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalim-bagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipangantaman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ
تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ
رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي
الْحَرْقِ نَارِ جَهَنَّمَ أَشَدَّ حَرًّا لَوْ كَانُوا
يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayanginka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kasosongklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayyat o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyam kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kao-onkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurang-kano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyam kiran, go Tharo-on niran: A bagakun Kamangka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

فَإِنْ رَجَعْتَ إِلَىٰ طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ
فَأَسْتَدْنُوكَ لِلكُّرُوجِ فَقُلْ لَّنْ نَّخْرُجُوا
مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ نُّقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ
رَضِيْتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
مَعَ الخُلَفَاءِ ﴿٨٣﴾

وَلَا تَصْلُ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَمَا تَأْوَاهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨٤﴾

وَلَا تَعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ
أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ أَعْمُوا بِاللَّهِ
وَجِهَدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ
أُولُو الظُّلُمِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
نَكُنْ مَعَ القَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miyaparkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyan Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

89. Pithiyagaran siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyani so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

90. Na Miyakaoma so Puphamamitowa a pud ko manga Arab, kaan siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kiran a siksa a Malipudus.

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Mhiphiyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an

رَضَوُا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

لَنَكِينِ الرَّسُولِ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
وَأَوْلِيائِكُمْ لِمَا خَيْرَاتُ
وَأَوْلِيائِكُمْ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ
لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ
مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ
وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ

Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khitanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasawat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kiran. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanothol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambalin-gan Kano kiran, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahan-nam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتِ لَا أَجِدُ
مَا أَجْمَلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ
تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَرْنًا أَلَّا يُحَدِّثُوا
مَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢﴾

﴿١٢﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَكَ وَهُمْ غَنِيَاءُ رِضْوَانًا
بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

يَعْتَدِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
قُلْ لَا تَعْتَدِرُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ
قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَى
عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فِيئْتِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

سَيَحْفَلُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لَتُعَرِّضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رَجَسٌ وَمَا وَلَّهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

97. Adun a manga Arab a Ma-bagur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Initoron o Allah ko Sogo Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphangasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

99. Na adun a pud ko manga Arab a Papatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajirin go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatonog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasawat kiran so Allah, go Miyasawat siran non

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿١١﴾

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٧﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۗ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ سِإِ خَلُّهُمْ بِاللَّهِ فِي رَحْمَتِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩﴾

وَالسَّيْفُونَ الْأَوْلُونَ ۗ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا

(mambo): Na Pithiyagaran Niyan siran sa manga Sorga a Puphaman-gondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makali-liyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanamar siran ko Kapumonapik: Dingka siran kawatan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadawa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatan Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misotingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshorangka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagiyon niran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A

الَّذِينَ هُمْ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ
مُتَنَفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا
عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّوْنَ
إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا
عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ
أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ
وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ
سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ
عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadara kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkirgo an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphagipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shasaksi-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapangongonotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِسَيْرَىٰ اللَّهِ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَدَدُوا إِلَىٰ عَلِيمٍ
الغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنشِرُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَأَخْرُوكَ مُرَجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَاءًا
يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَاءُ تَوْبٍ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا
وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَأَرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
مِن قَبْلُ وَلَيَحْلِفْنَ إِنْ أُرْدْنَا إِلَّا آلَ الْحُسَيْنِ
وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أَشْسَ عَلَى
التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّطَّهُرُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosawat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyalog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Darowaka.

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadalum ko manga poso iran, o di Masharoput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamariyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puphakupatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomtoman ko diyandi Iyan? Na Pakapi-piya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka giyoto man so Da-aga a Mala.

112. (Siran) So manga Baratabat; a manga Barasimba, a khipanalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Pu-

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُيُوتَهُ عَلَى تَقْوَىٰ
مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرًا مِّنْ أَسَّسَ
بُيُوتَهُ عَلَىٰ سَفَا جُرْفٍ هَارٍ
فَأْتَاهَا بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

لَا يَزَالُ بُنِيَ لَهُمُ الْمَذَىٰ بِنَايَةٍ
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِآتٍ لَهُمْ
الْحَسَنَةَ يُقْبَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ
حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ
مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَتِ اللَّهِ
الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿١١٢﴾

التَّائِبِينَ الْعَمِيدُونَ
الْحَمِيدُونَ السَّاجِدُونَ
الرَّكُوعُونَ السَّجِدُونَ

phanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah; na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangunin sa Ma-ap so manga Pananakoto, apiya pun i Katotongnai ran non, ko oriyen o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukaniyan na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukaniyan: Mata-an! A so Ibrahim na lalayan Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyen o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an niran-Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Puphangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakatabat o Allah so Nabi, go so manga

الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّكَاهُونَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ
اللَّهِ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

مَا كَانَتْ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ
يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا
أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾

وَمَا كَانَتْ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا أَيَّاهُ فَلَمَّا
بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأ مِنْهُ إِنَّ
إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَمَا كَانَتْ اللَّهُ يُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ
إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٧﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyen o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyen niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyan siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyen o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadanan niran a Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran

وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ فَرِيقٍ
مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّىٰ إِذَا
صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا
أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ
تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الطَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِّنَ الْأَعْرَابِ أَن يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ
وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَن ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ
وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْغُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنَ عَدُوِّنَا إِلَّا الْكُتُبُ
لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ

ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyan niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipiyapiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyan niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miyamaratiyaya i ba siran liyo langon: Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran, ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kapi, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo: Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipananggila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamaratiyaya, na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا أَلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٦﴾

﴿١١٥﴾ وَمَا كَانُوا الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَنْفِقُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١١٦﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا الَّذِينَ يُلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١١٧﴾

وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١١٨﴾

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-ongkir iran, go Miyamatai siran a kapa-pantagan siran a manga Kapir.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakata-dum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kiran so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyani niyan na tomalikhod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awidakal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miyamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron Somiyarig,- ka Sukaniyan i Khiruk ko Kapa-ar a Mala!

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ
وَمَا تَوَاوَهُمْ كَفُورٌ ﴿١٢٥﴾

أُولَٰئِكَ يَرْوُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ
عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ
بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ
أَنْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ
أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailahami Ami ko Mama a pud kiran?-(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyaringka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyen niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A titho a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakandum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyen o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanandum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyen niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكٰفِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأُمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya sa kaontol; na so siran a da Pamaratiyaya na adun a bagiyan niran a inomun a phulikabo, go siksa a malipudus, sabap ko da iran Kaparatiyaya.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ
حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ مَّا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

5. Sukaniyan so Mimba-al ko Alongan a Masindao go so Olan a maliwanag, na diniyangka Iyan noto ko manga Darpa, kaan niyo katokawi so manga bilangan o manga ragon go so itongan. Da ko Kiya-aduna saya o Allah inonta na sabap ko bunar. Gi-i Niyan shumpadun magosai so manga Tanda ko pagtao a khitotomangkud.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً
وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِنَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَّا خَلَقَ اللَّهُ
ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

6. Mata-an! A adun a Matatago ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao, go so Inadun o Allah ko manga Langit a go so Lopa, a titho a manga Tanda ko pagtao a khipananangila.

إِنَّ فِي آخِنَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so siran a di iran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, go miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya, go Miyasawat siran non, go siran na siran na so manga Ayat Ami na pakalilipatan niran,

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَأَطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ
هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾

8. Na siran man na darpa iran so Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

أُولَٰئِكَ مَا وَهُمْ مِنَ النَّارِ مِمَّا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan niran (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig si-i ko manga Sorga a Pakalma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya, na Mininggolalan kiran ndun so talik kiran (ko kabinasa). Na bobotawanan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na montod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ الْعِوَارِ ﴿٩﴾

دَعَوْنَهُمْ فِيهَا سَبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخْرَجَهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ وَلَوْ يَعْجَلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعَجَلَ اللَّهُمَّ بِالْخَيْرِ لَقَضَى إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ فَتَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّكَ أَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زَيْنٌ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

13. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so miyagapidapid a pagtao ko
miya-ona an niyo gowani a ndaro-
waka siran: a Minitalingoma kiran
o manga Sogo kiran so manga rar-
ayag a karina, na da siran Para-
tiyaya! Lagid aya man a kambalasi
Ami ko pagtao a manga rarata i
ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami
sukano a miyamakasambi ko Lopa
ko oriyan niran, ka Pagilain Nami o
antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an
kiran so manga Ayat Ami, a manga
rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a
di iran ikhaluk so kimbaratumo wa-
an Rukami: A buggai Ka sa Pu-
phangadi-an a salakao si-i, o di na
Sambi-ingka Sukaniyan; Tharo-
wangka (Ya Muhammad): A di Ra-
kun khapatot o ba Ko samb-i
Sukaniyan pho-on ko pantag ko
ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a
rowar ko Iphagilaham Rakun:
Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun
amai ka Sorangun Ko so Kadnan
Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka
kabaya o Allah, na di Ko rukano
aya Kapangadi-an, go di Niyan ru-
kano aya pakitokawan. Na Sabunar
a miyathai Ako rukano ko Kaoya-
goyag Akun ko da pun aya: Ba da-a
sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا
ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَمَا كَانُوا لِلْإِيمَانِ أَكْثَرَ شَاكِرِينَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا تَنَادَى عَلَيْهِمْ أَيُّهَا نَبِيِّنَا قَالِ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنتَ
بِقُرْبَانٍ غَيْرِ هَذَا تُؤْتِنُهُمْ قُلُوبُهُمْ
يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدَّهُمْ مِنْ لِقَائِي
نَفْسِي إِنْ أَتَيْتُهُمْ إِلَّا مَا يُوْحَى إِلَيَّ
أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْهُ عَلَيْكُمْ
وَلَا آدْرَبْتُكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ
فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasu-lang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so di kiran phakabinasa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aroon na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko oriyon o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ
لَأَيْفُلِحُ الْمَجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَؤُلَاءِ شَفَعُوا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ
أَتَسْتَبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحٰنَهُ
وَعَلَىٰ عَمَائِكُمْ كَوْنٌ ﴿١٨﴾

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَأَخْتَلَفُوا وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَبِّكَ لَقَضَىٰ إِلَيْهِمْ
فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن
رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنظِرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِن بَعْدِ ضَرَّاءَ
مَسْتَهْمِهِمْ إِذْ أَهْمَكُم بِنَايْنَا قُلْ اللَّهُ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Puphanganiyaya siran ko Lopa sa di ontol! h ai manga Manosiya! So Kapuphanganiyaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo, sawiti niyo sa di mathai so Kaoyagoyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Pinggolaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoyagoyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-

أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْفُرُونَ
مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ الَّذِي يَسِّرُ لَكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا
كُنْتُمْ فِي الْفَلَكَ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ
طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَ تَهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَوُظِنُوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ لِنِ أَنْجَيْنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾

فَلَمَّا أَنْجَيْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ بِآيَاتِنَا إِنَّ مَا بَعَيْتُمْ
عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِنَّا مَرَّ جَعَلْنَاكُمْ فَنَدَّبْنَاهُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنْ
السَّمَاءِ فَأَخْضَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabapon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kharparoli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimikiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyas so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiya-piya so mapiya, go adun a ipagoman on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinan! Siran man i manga tao ko Sor-ga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ
الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأَزْيِنَتْ وَظَنَّتْ
أَهْلَهَا أَنَّهُمْ قَدْ رُوتَ عَلَيْهِمَ أَتَاهَا
أَمْرًا نَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا
كَانَ لَمْ تَعْنِ بِأَلَمِّسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَنْفَكُونَ ﴿٢٤﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ
وَلَا يَزْهِقُ وُجُوهُهُمْ قَتْرٌ وَلَا ذَلَّةٌ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ
بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن
عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ
الْثَلِّ مَظْلَمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyana niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusunggayana Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumbalan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا
بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا يَبِينْنَا وَبَيِّنَكُمْ إِنْ كُنَّا
عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ ﴿٢٩﴾

هُنَالِكَ تَبْلَوْا كُلُّ نَفْسٍ مِمَّا أَسْلَفَتْ
وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أَمْ مَنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَمَنْ يُدْبِرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ
قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾

khaolaola? Na Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na giyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyan o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangtud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar, Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kadakulan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ
إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ
فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ
اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
أَحَقُّ أَنْ يُنَبِّعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَهُ
فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

وَمَا يَنْبَغُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muhammad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongganoi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-ona a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Maparatiyaya-on, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ
مِثْلِهِ ۚ وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِبُّوا وَعَلِيمِهِ ۚ وَلَمَّا يَا تَهُم
تَأْوِيلُهُ ۚ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمِنْهُمْ مَن لَّا
يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ
عَمَلٌ كُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul, _ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota, _ apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyan shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbot ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), - o di na tangannun Nami Suka, -na si-i siran Rukami bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolao-laan.

بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَعِينُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ
الْضَّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ
تَهْدِي الْعَمَىٰ وَلَوْ كَانُوا
لَا يَبْصُرُونَ ﴿٤٣﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ
النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنَ
الْيَوْمِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُوفِّئَنَّكَ
فَالْيَمَانُ مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا
يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipa-pa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao, antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyaniyan na igira a miyakatana (so siksa) na Pharatiyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphagalo kalokan niyo?

52. Oriyaniyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Taami niyo so siksa a tatap! Da-ami imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَهُ
رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يظلمون ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَعْتِدُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٌ أَوْ نَهَارًا
مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

أَتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْنٌ بِهِ ۗ وَاللَّيْلُ وَقَدْ
كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
الْخَالِدِ هَلْ تُجْرُونَ إِلَّا إِيْمَا كُنْتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titho a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub, go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan, na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka giyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

وَيَسْتَدِينُونَ أَحَقُّ هُوَ قَوْلِي
وَرَبِّي إِنَّهُ لَاحِقٌ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا
الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

الْإِنِّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الْإِنِّ وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشَفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a phagangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an, go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk, a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi- niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di giyoto go da-a mala, a ba di mata- tago ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamaratiyaya go Miyamananggila;_

64. Bagiyon niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ
زُرْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ
إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ لَكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْهُ
تَقْتَرُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ
قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا
عَلَيْكُمْ شُهَدَاءَ إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا
يَعْرَبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ شِقَاكٍ ذَرِّوهُ
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

الْآيَاتِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyang so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangsar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukanon ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago rooman a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyang! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

الْآخِرَةَ لَأُنْبَدِلَ لَكُمْ اللَّهُ
ذَلِكَ هُوَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

وَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

الْآيَاتِ لِلَّهِ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ
إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَتْلُ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ
هُوَ الْعَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِّن سُلْطٰنٍ
بِهٰذَا اتَّقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قُلْ إِن الَّذِينَ يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ لَا يَفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

70. Matag sagad so Kapuphagi-
nutaos iran ko doniya!_ Oriyan ni-
yan, na si-i siran Rukami
phakandod. Na oriyan niyan na
pakita-aman Nami kiran so siksa a
sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya
Muhammad) so Totholan ko Nuh.
Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao
Niyani: Hai pagtao Akun! O ba
rukano mipupunud so katatago
Akun rukano go so Kapuphakita-
dumi Akun (rukano) ko manga
Ayat o Allah, na so bo so Allah i
Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i
Punggolaola-an niyo rakhos o Ipu-
phamanakoto niyo, oriyan niyan na
di kakundongan rukano so Punggo-
laola-an niyo; na oriyan niyan na
dansalun niyo Rakun, sa di niyo
Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-
piyanguni Yakun rukano a sokai:
Da-a sokai Akun inonta so shisi-
i ko Allah, na ini Sogo Rakun a
kabalo i Yakun a pud ko Mimbabay
orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Su-
kaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan,
a go so manga pud Iyan ko Kapal,
go biyaloi Ami Siran a miyamaka-
sambi (ko Lopa), na inulud Ami so
siran a Piyakambokhag iran so
manga Ayat Ami. Na Pamimikira-
nangka so miyambutad o kiya-akir-

مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِتْنَا مَرَجَعُهُمْ ثُمَّ
نَذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٧٠﴾ وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
يَقَوْمِ إِن كَانَ كُبرُ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي
بَيَّانَاتٍ اللَّهُ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ
أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ
وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ
أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلْتِيفَ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُذْرِبِينَ ﴿٧٣﴾

an ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karina, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyabalo siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiyapakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakalingomangka rukami na phakiawa-an Ka rukami so kupit a miyato-on nami ron so manga lokus ami, go a niyo makowa a dowo so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Sukanon Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَنْطَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ يَتْلُونَنَا فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
إِنَّ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ
أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَّ عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
ءَابَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ
وَمَا نَحْنُ لَكُمُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُونِي بِكُلِّ سِحْرِ
عَلَيْمٍ ﴿٧٩﴾

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا
مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٨٠﴾

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingo- ma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyan ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyan pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُّوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ
السَّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُطْلِئُهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na da-a Miyamaratiyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), maka-pantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga Malawani.

فَمَاءٌ آمِنٌ لِّمُوسَىٰ إِذْ دُرِّيَتْهُ مِنْ قَوْمِهِ
عَلَىٰ خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن
يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

84. Na Pitharo o Musa: Hai pag- tao Akun! O sukano na Piyara- tiyaya niyo so Allah, na sukaniyan bo i sarigi niyo o sukano na Mba- bayorantang kano.

وَقَالَ مُّوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنتُمْ ءَامِنُومٌ بِاللَّهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangara-siyan o pagtao a manga Darowaka;

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

وَجِنَّا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyar: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamara-tiyaya!

وَأَرْحَبْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا
لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بَيْوتًا وَاجْعَلُوا
بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوهُ عَنِ
سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ
وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ
يُرَوُّوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowar! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ
فَاسْتَقِيمُوا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangakowala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)! _A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamaminasa! _

92. Na sa alongan nai na shabuntun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na titho a pakalilipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

﴿ وَجَوَّزْنَا بِسَبِيٍّ إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ
فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا
حَتَّىٰ إِذَا آذَرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ
أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِ إِنِّي
إِسْرَائِيلُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾

ءَالْفَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
خَلَقَكَ ءَايَةً وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ
ءَايَاتِنَا الْغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبْوَأَ صَدِيقٍ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا
حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-ona an Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadowa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyangkud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda, taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa),- na Miyakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa, Sa tanan siran langon! Bangka khatugul so manga

فَإِنْ كُنْتَ فِي شكٍ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَفْقَهُونَ الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ فَتَكُونُ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ
رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا
إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا ءَامَنُوا
كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ
كُلَّهُمْ جَمِيعًا إِفَّانْتَ تُكْرَهُ النَّاسَ

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyana so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikirana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-ona a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khinayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٠﴾

وَمَا كَانَتْ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِالْإِذْنِ
اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ
لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ
الَّذِينَ هَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانظُرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ رَبِّي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

105. Go (Pitharo Rakun a): Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabina: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَأَنْ أَوَمَّٔٓ وَّجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِلَىٰ رَبِّكَ يَخِيرُ فَلَا رَادَّ
لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْعَفْوَ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ
اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-on ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan so manga Ayaton, oriyen niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphama-ka-iktiyar rukano go Puphama-nothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kapa-ginutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun niran ko manga rarub iran, ka puphaguma-an niran non; Tanodan! Ka so wakto a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكُنْبُ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ
لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ
وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمِنِعْكُمْ
مِنَّا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَنْتُونُ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ
أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا

kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so papayagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atastanggongan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig- ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyen o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a mapayag!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-ururunon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyen niyan na gamitun

يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿٥﴾

﴿٥﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلِّ
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ
مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَابٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ
مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ ۗ أَلَا يَوْمُ
يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨﴾

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ
نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ

Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a makala a Ka-o onkir iran.

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyen o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miyada rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangandag.

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyen niran a Ma-ap, go balas a mala.

12. Na masikun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilaham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kaka-wasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyap ko langon taman!

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as aya (o Muhammad); Tharowangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pimbaba-as, go Panongganoi kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah!_O sukano i manga bunar!

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a

كَفُورٌ ﴿١﴾

وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ
مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي
إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٌ ﴿١٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
كَبِيرٌ ﴿١١﴾

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ
عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْجَاءٌ مَعَهُ مَلِكٌ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفَرَبَّنَا قُلْ فَاتُوا بَعْشَرَ
سُورٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِينَ وَادْعُوا مِن
أَسْطَعْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا

aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimbayorantang kano (ko Allah)?

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyanan non, na ithoman Nami kiran sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya), a siran na da-a mako-rang kiran non ro-o (sa doniya).

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi: Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pingalubuk iran!

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Puttondogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan go Limo? Siran man i Maparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompong, na so Naraka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na

أَنْزَلَ يَعْلَمُ اللَّهُ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ. وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ. فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ

pagowitun siran ko Kadnan niran, go Tharo-on o manga saksi: A siran naya so miyamamokhag makapan-tag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka so Morka o Allah na ithomparak ko manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran ko lalan o Allah go phuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Go siran na o Ongkirun niran so Akhirat!

20. Siran man na da iran kapalagowi (so siksa) ko Lopa, go da-a bagiyan niran a salakao ko Allah a manga Panarigan! Puthakutakupun kiran so siksa! Da iran gaga-a so Kapamamakinug, go da siran pangilailai!

21. Siran man so liyogi ran so manga ginawa iran: Go diyorat siran o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangtud a Mata-an! A siran si-i ko Akhirat na siran so manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Mishalimbotawan siran ko Kadnan niran,-na siran mani manga tao ko Sorga,, sa ron siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dow a lompok na lagid o bota a go bungul, go so Puphakailai a go Puphakanug. Ba

وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ
كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِن دُونِ اللَّهِ مِن
أَوْلِيَاءَ يُضْعِفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا
يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنَّهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْآخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَاحْتَبُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى
وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ

magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phanadum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhailayami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalalak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thaktakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon ko Hada-pan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun

يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْيَوْمِ ﴿٢٦﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرْنَكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرْنَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ كَفُرُوا وَإِنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٢٧﴾

قَالَ يَنْقُورُ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّي وَعَآءِنِّي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَفَعِمْتِ عَلَيْهِمْ أَنْزَلْ مُكُومَهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَرِهُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَنْقُورُ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَآ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ

boga-on so siran a Miyamara-tiyaya, _Mata-an! A siran na Mi-pumbaratumowa iran so Kadnan Niran, _na ogaid na pukhailai Akun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Antawa-a i makatabang Rakun ko Allah o bogawa Ko siran? Ba kano di Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharon: I shisi-i Rakun so manga Kaka-wasa-an o Allah, go di Akun katawan so Migagaib, go di Akun Putharo-on: I Mata-an! A Sakun na Malaikat. Go di Akun Putharon ko siran a di itutumbo o manga mata niyo i ba da dun a imbugai kiran o Allah a mapiya: So Allah i Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a koto, na khapud Ako dun ko manga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabunar a piyamawal Ka Mingka, na piyakadakul Ka a Kapuphamawalangka rukami: na talingoman-an Ka rukami so ipuphangangaluk Ka rukami (a siksa), o Suka na pud ko manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a phakabugai rukano ron na so Allah o kabaya Iyan: Na di niyo dun kapalagoyan!

ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوْنَ بِهِمْ وَلَكِنِّي
أَرْتِكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿١٦﴾

وَيَقَوْمٍ مِّنْ يَّبْصُرِي مِّنَ اللَّهِ إِنْ طَرَفْتُمْ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا
أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدِرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي
أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَدَدْنَا فَأَكْثَرْتَ
جِدْلَنَا فَاِنَّمَا تَعُدُّنَا إِن كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

قَالَ إِنَّمَا يَا بُنَيَّكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٢٣﴾

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran;

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadaro-waka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan: A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyaniyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ
لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ
فَعَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا
تُبْحَرُونَ ﴿٣٥﴾

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ
قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدَّ أَمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَأَصْنَعُ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا
تُخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ
مُعْرِفُونَ ﴿٣٧﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ
مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ
تَسَخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُهُمْ كَمَا
تَسَخَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan, _go kaologan sa siksa a tatap:

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dowa (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo, _go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

41. Na Pitharo Iyan: A da kano ron, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

42. Na giyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-iko phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan! _Na kiyalutan siran o bagul, na miyabaloi a pud ko miyanga-a alud.

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ قُلْنَا
أَحْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ
ءَامَنَ وَمَاءٌ مِّن مَّعَهُ إِلَّا لَاقِيلٌ ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ وَقَالَ أَرَبِئْتُ رَبُّهَا بَشَرٌ مِّن
مَّجْرُمٍ ﴿٤١﴾ وَمُرْسَاهَا إِن رَّبِّي لَغَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٤١﴾

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ
وَنَادَى نُوْحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ
يَبْنِيَّ أَرْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ
الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جِبَلٍ يَّعَصِمُنِي مِنَ
الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ
إِلَّا مَن رَّحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ
فَكَانَ مِنَ الْمَغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugun ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a da Pamaginontolan!

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukaniyan na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a ma-

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَنَسَمَاءَهُ
أَقْلَعِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
وَأَسْوَتَ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدَ لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي
مِنَ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ
أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

قَالَ يَنْفُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنَّا أَهْلِكَ إِنَّهُ
عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْتَلِنَ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ إِنَّي أَخْطَأُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ
مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي
وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ

piya a si- Ruka go si-i ko manga pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyan niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phonon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya kawatan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyan o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go omanan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

وَأُمَمٌ سَنَّتَ لَهُم مِّمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ
مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَنْقُومِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ
غَيْرُهُ إِنِّي أَنْتُمْ بِالْأُمُوتِ رُونَ ﴿٥٠﴾

يَنْقُومِ وَلَا أَسْتَكَرُ عَلَيْهِ أَجْرًا
أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

وَيَنْقُومِ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا
إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ
وَلَا تُلَوُّوا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minitalingomangka rukami a Karina, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogatun Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shasaksi-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Iphuphamanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyarigan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-aron. Mata-an! A so Kadnan ko na si-ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Niyan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so

قَالُوا يَا هُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا
نَحْنُ بِتَارِكِي آلِ الْعِهْنَانِ عَنْ قَوْلِكَ
وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِ الْعِهْنَانِ
بِسُوءِ قَوْلِ إِيَّايَ شَهِدُ اللَّهُ وَأَشْهَدُ وَأَنَا
بِرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

مِنْ دُونِهِ ۖ فَكَيْدٌ فِي جَمِيعَاتِهِمْ
لَا تُنظِرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا
مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنْ
رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ ۚ
إِلَيْكُمْ وَدَسَخَلْتُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا
تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنْ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُوْدًا وَالَّذِينَ

Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami; go siyabut Ami siran pho-on ko siksa a marugun.

59. Giyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niran; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niran so Sogowan o oman i mangan-galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko limo) a bagiyan o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano pho-on ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phangangarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kapushimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A

ءَامِنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجِّنَهُمْ مِّنْ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ
وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بَعْدَ الْعَادِ
قَوْمٌ هُودٌ ﴿٦٠﴾

﴿٦١﴾ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ
يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ
هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَأَسْتَعِفُّوه ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ إِنْ ربي قَرِيبٌ
مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾

قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ
هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipundolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a pho-on rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a miphagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamara-tiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a pho-on Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapita-

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَيَّ
بَيِّنَةً مِنْ رَبِّي وَءَاتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً
فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ هَذَا
تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿١٣﴾

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَافَةٌ لَكُمْ
ءَايَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعَدْ غَيْرُ
مَكْدُوبٍ ﴿٦٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ
الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ

an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

68. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyang o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-akinan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomitindug, na miyakakhala: Na Piyanothol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyang o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miyakatowa? Mata-an! A giya-ititho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka pha-

فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ جَثِيمِينَ ﴿١٧﴾

كَأَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ نَعْمُودًا
كَفَرُوا وَارْتَبَهُمُ الْآبَعْدَاءُ لِلنَّمُودِ ﴿١٨﴾

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ
بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا
لَيْتَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ
نَكَرَهُمْ وَأَوَّجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
قَالُوا لَا تَتَّخِذْ إِنَّا آُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ
لُوطٍ ﴿٢٠﴾

وَأَمْرًا لَهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٢١﴾

قَالَتْ يَتُوبَلِي ۗ أَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا
بِعَلِي شَيْخَانِ هَذَا الشَّقِيُّ ۗ
عَجِيبٌ ﴿٢٢﴾

قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ

mumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na titho a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miyakandamar sa sabap Kiran, go inigagut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugan.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Paman-

وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَمِيدٌ مُّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ
الْبُشْرَىٰ يُجِدُ لَنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبٍ ﴿٧٥﴾

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ
أَمْرٌ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَنِهْمٌ عَذَابٍ غَيْرِ
مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ
وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ
عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ مُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ
كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَتَقَوْمِ
هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ

garoma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomalakao so Ta-alok Ruka, si-i ko sabad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kiran (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kiran na so kapipita: Ba di marani so kapi-pita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondotodog,

رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَالَنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقٍّ
وَإِنَّكَ لَنَعْلَمُ مَا تُرِيدُ ﴿٧٩﴾

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ إِيَّائِي إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾

قَالُوا يَلْبُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنَاصِلُونَ
إِيَّاكَ فَاغْرِبْ أَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَيْلِ
وَلَا يَنْفَعُ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرُكَ
إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ
الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَنِهَا
سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً
مِنْ سِجِّيلٍ مَنضُودٍ ﴿٨٢﴾

83. Toto-osan si-i ko Kadnan
Ka: Na kuna a ba aya mawatan
ko manga Darowaka!

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a
Madyan so Pagari ran a Shu'aib:
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a
Tohan niyo a salakao Rukaniyan.
Go di kano phangorang ko kapaga-
sad go so kathimbang: Mata-an! A
Sakun na Pukhailai Akun sukano
ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-
an! A Sakun na ikhaluk Akun su-
kano ko siksa ko Alongan a maka-
tangkal.

85. Na Hai pagtao Akun! Taro-
topa niyo so kapagasad go so
kathimbang sa ka-ontol, go da-a
khoranga niyo ko manga Manosiya
ko nganinganin niran: go di kano
phaminasa ko Lopa a mamakakaid
kano.

86. So liyamba rukano o Allah
na aya rukano mapiya, o sukano na
Miyamaratiyaya kano! Na kuna a
ba Sakun i somisiyap rukano!

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba
so Sambayang Ka i Somosogo
Ruka sa kagunuki ami ko Pushim-
ba-an o manga lokus ami, o di na so
(kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko
manga tamok ami sa sadun sa ka-
baya ami? Mata-an! A Suka na titho
Ka a matigur, a puphamando!

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَاهِيٍّ مِنْ
الظَّالِمِينَ يَبْعِدُ ﴿٨٣﴾

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُ شُعَيْبًا قَالَ
يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُضُوا الْمِيثَاقَ
وَالْمِيزَانَ إِنِّي أُرِيكُمْ بِحَيْرٍ وَإِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾

وَيَقَوْمِ أَوْفُوا بِالْمِيعَاقِلِ
وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخُسُوا
النَّاسَ أَمْشِيَاءَ هُمْ وَلَا تَعْوُفُوا
الْأَرْضَ مَقْسُودِينَ ﴿٨٥﴾

بَقِيَّتِ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾

قَالُوا يَنْشُوعِيبُ أَصْلَوْنَاكَ تَأْمُرُكَ
أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ
فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ
الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go Mata-an! A titho a pukhailai ami Suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Pagadatan rukami!

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُمْ عَلَىٰ بَيْتِهِ
مِن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكْكُمْ إِلَيَّ مَا أَنْهَيْتُكُمْ
عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا
أَسْطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

وَيَقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَن
يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ
أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ
مِّنكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

وَأَسْتَغْفِرُورَابِعَكُمْ ثُمَّ تَوَبَّأِلَيْهِ
إِن رَّبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا
رَهْمُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا نَتَّ عَلَيْنَا
بِعَزِّزٍ ﴿٩١﴾

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

93. Go Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a pakaiton niyan, go antawa-a i tao a sukaniyan i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami: Na miyadansal so da pamingontolan o Lalis, na kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

95. Lagid o ba siran ro-o da Madun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tandan Ami go katantowan a mapayag,

قَالَ يَقَوْمِ أَرْهَطِيْ أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ
اللَّهِ وَأَتَّخَذْتُمُوهُ وِرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا
إِنَّ رَبِّيْ يَمَاتَعْمَلُونَ مِحْيَاطًا ﴿١٢﴾

وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَيَّ مَكَانِيْكُمْ إِنِّي
عَمِلْتُ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مِنْ بَآئِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
وَأَرْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿١٣﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ
ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جَنِيْمِينَ ﴿١٤﴾

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا الْآبَعْدَ الْمَدِيْنِ كَمَا
بَعْدَتْ شُعُوْدٌ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ
مُّبِيْنٍ ﴿١٦﴾

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inonotan so Sogowan o Pir-aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

98. Phagolowanan niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakaso-lud o phakasoludunon!

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamumugayan ko mbuganon!

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kiran o manga Katohanan niran, a so Puphanongganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kiran so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a miniooman niran kiran a rowar ko kabina!

102. Na lagid aya so siksa okadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأِيهِ فَانْبَعُوا
أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ ﴿١٧﴾

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ
النَّارَ وَيَتَسَاءَلُونَ الْمُرُودَ
﴿١٨﴾

وَأْتِيعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةُ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
يَتَسَاءَلُونَ الْمُرُودَ ﴿١٩﴾

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقِصُهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿٢٠﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ إِلَّا تَتَابَعًا ﴿٢١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَخَذْنَا الْقُرَىٰ
وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخَذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

103. Mata-an! A adun a Mata-tago ro-o man a titho a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Giyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go giyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod inonta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakatalingoma niyan, na da-a Makatharo a Baraniyawa inonta bo o sabap sa Idin o Allah: Na so saba-ad kiran na marata i okor, go (so saba-ad kiran na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a manga rarata i okor, na khatago ko Naraka: bagiyani niran ro-o so katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a manga pipiya i okor na matago ko Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Pamumugayan a di Puthaman.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ
الْآخِرَةِ ۚ ذَلِكَ يَوْمٌ يَّجْمَعُ لَهُ النَّاسُ
وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلِّمُنَّ نَفْسٌ إِلَّا بِآيَاتِنَا ۚ
فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَمِنَ النَّارِ لَمْ يَخْرُجُوا
وَمِنْهُمْ شَقِيٌّ ﴿١٠٦﴾

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ
فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

﴿١٠٨﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَمِنَ الْجَنَّةِ
خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۗ عَطَاءٌ غَيْرُ
مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

109. Na di Ka pukhadowadowa-i ko Pushimba-an o siran naya. Da ko Kapushimba iran inonta na lagid o Kapushimba o manga lokus iran gowani: Na Mata-an! A Sukami na ithoman Nami kiran ndun so kipan-tag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, na da pagayonayoni so madadalumon: Na o da so Katharo a miyaona a phon ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A matatago siran ndun ko kashasangka iran non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa kiran na Ibut ka Tharotopun kiran ndun o Kadnan Ka so (balas ko) manga Galubuk iran: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-an na Kaip Iyan.

112. Na Ontolangka mana-a so ini Sogo Ruka, go (ontola o) tao a Mithaobat a pud Ka; go di kano Phumalawani: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

113. Na di niyo pagampili so siran a miyamanalimbot, ka masogat kano o apoi; go da-a mambagiyani niyo a salakao ko Allah a manga Panarigan, oriyaniyan na di kano katabangan.

فَلَا تَكُ فِي مَرْيَةِ مِمَّا يَعْبُدُ هَتُولَاءِ
مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَاءَهُمْ مِنْ
قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ نَصِيْبِهِمْ غَيْرِ
مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مَنَّةٍ
مُرِيْبٍ ﴿١١٠﴾

وَإِنْ كَلَّا لَمَّا لَوِيفْتَنَهُمْ رَبُّكَ
أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ
وَلَا تَطْفَؤْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ
النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Na Pamayandugun Ka so Sambayang ko mbala ko kadaondao, go so saba-ad ko gagawi-i: Mata-an! a so manga pipiya na khalalas iyan so manga rarata: Giyanan man na ndao ko Pupha-makindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so balas ko miphipiyapiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko manga pagtao ko miya-ona an niyo, a adun a mibibinta iran a phanapar ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kiran? Go miyatumbang so siran a da Pamagiontolan ko ini Pangalimo kiran, go miyabaloi siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganiyaya, a so tao ron na phipiyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na ogaid) Na di siran khada ko kashosorangsoorang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka giyoto man i Kiyaduna Niyan kiran: Na miyatangkud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamaratiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُلْفًا مِّنَ
الَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ
أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا
مِنْهُمْ وَأَتَّبِعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا
أُتْرَفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصَلِحُونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَا يَرْوُنَّ مُخْلِفِينَ ﴿١١٨﴾

إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ
وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لِأَمْلَانِ جَهَنَّمَ مِّن
الْحِجَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

120. Na so langowan noto a Pupan otholun Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, -na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Showasowatangka Sukaniyan, go Saringka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka o Kadnan Ka so gi-niyo nggolaola-an.

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakapayag (ko ontol a go so ribat).

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا
نُحِيتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ
إِنَّا عَمَلُونَ ﴿١٢١﴾

وَأَنْظِرُوا إِنَّا مُنْظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
يَرْجِعُ الْأَمْرُ كُلَّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ
عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّيَالِكُ أَيُّهَا الْكُتُبِ الْمِينِ ﴿١﴾

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

3. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-ko Kini-ilahamun Nami Ruka sangka-i a Qur-an: Na Mata-an a miyabaloï Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Bito-on go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbaban siran Rakun!

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Taginupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriyatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowä Lokus Ka gowani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

قَالَ يَبْنَؤُا لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَيَّ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُسِّرُ نَعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَنْتَ هَاهُنَا عَلِيُّ أَبِيكَ مِنْ قَبْلِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾

7. Sabunsabunar a adun, a miytago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyan a manga Tanda a ruk o Puphamangisha.

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyan na Pukhababaya-an o Amatano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Amatano na titho a miytago ko karibat, a mapayag!

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawantan), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabaloi ko oriyaniyan a pagtao a Miyamakapiya!

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukano na punggolaola-an niyo.

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf, - a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an manggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisypun nami dun.

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٍ
لِّلسَّالِئِلِينَ ﴿٧﴾

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا
أَيْنَمَا نَا وَأَنحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾

أَقْبَلُوا يُوسُفَ وَأَوَّطَرْهُهُ أَرْضًا يَخُجَلُ
لَكُمْ وَجْهٌ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا نَقْبَلُهُ يَوسُفَ وَالْقَوْه
فِي غَيْبَتِ الْجَبِّ يَلْبِقُطُهُ بَعْضُ
السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْتَانَا عَلَى يَوسُفَ
وَإِنَّا لَهُ لَنَنصِحُونَ ﴿١١﴾

أَرْسَلَهُ مَعْنَا عَدَا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ
وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo mai-ningka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na madakul kami, na Mata-an! A sa maoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanothol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! Mata-an! A lomiyalakao kami a gi-kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyam Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o manga napso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Al-

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ
وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ
عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ
عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا الْخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي
غَيْبَتِ الْجَبِّ وَأَرْحِنَا إِلَيْهِ لِنَتَّيْنَهُمْ
بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءَ وَآبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا بَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا
فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا
وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَ وَعَلَى قَيْصِيهِ يَدْمِرُ كَذِبٌ قَالَ
بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ
جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

lah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropa niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun niran, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai-i! Kati-i so Bagowamama! Na piyaguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiya-piya-angka so darpa Iyan: Masikun a makanggai rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Misir), go an Ami Ron Minda-o so Taawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiyakhasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphipiapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ. قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا عَلْمٌ وَأَسْرُوهُ بِضَعَّةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرْأَتِي أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phakasulang sa maliwanag so manga Darowaka!.

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-a balas ko tao a phikhadiyatan Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipudus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukaniyan i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran):- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bu-

وَعَلَقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهٖءَ كَذَلِكَ لَنَصْرَفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنۢ مِّنۢ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٣٤﴾

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ،
مِنۢ دُبُرٍ وَأَلْفِيَا سَيْدَهَا لِدَا الْبَابِ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا
إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

قَالَ هِيَ رَأودَتْنِي عَنْ نَفْسِيَّ وَشَهِدَ
شَاهِدٌ مِّنۢ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ
قَمِيصُهُ قُدَّ مِنۢ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِّنَ
الْكٰذِبِينَ ﴿٣٦﴾

nar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloi ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa giyadun a ginawa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na titho a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piyamugan niyan so oman i isa kiran sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدِّمَ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ
وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٧﴾

فَلَمَّا رَأَتْهُ قَمِيصُهُ قُدِّمَ مِنْ دُبُرٍ قَالَتْ إِنَّهُ
مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٣٨﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي
لِدُنْيِكَ إِنَّكَ كُنْتِ مِنَ
الْخَاطِئِينَ ﴿٣٩﴾

﴿٤٠﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ
الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتْنَهَا عَنْ نَفْسِهِ
فَدَشَّغَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرُّهَا فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٠﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ
وَأَعْتَدَتْ لهنَّ مَتَكَاوَةً أَنْتَ كُلِّ وَاحِدَةٍ
مِنْهُنَّ سَكِينًا وَقَالَتْ أُخْرَجَ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا
رَأَتْهُنَّ أَكْبَرَتْهُنَّ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ

mailai ran Sukaniyan, na miyaluma siran non, go miyan gakakarad iran a manga lima iran: Na Miyatharo iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini Manosiya! Da ko ungkai inonta na Malaikat a Susula-an!

32. Pitharo (o Zulaikha): Na giyoto man so piyamaganta ako niyo ron! Na Sabunsabunar a piyangabaya-angko Sukaniyan sa giyadun a ginawa Niyan na minda! Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so Sogowan ko Ron, na khalaboson ndun, go khabaloi dun a pud ko Miyamakaito!

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan Ko! So kalaboso i pukhababaya-an Ko a di so ipundolon niran Rakun: Na o di Akongka pakalidasa ko antangan niran a marata, na mita-liyadok Ako kiran go mabaloi Ako a pud ko di manga Tata-o.

34. Na Tiyarima o Kadnan Niyan na piyakalidas Iyan ko antangan niran a marata: Mata-an! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

35. Oriyan o kiyapayag iyan kiran, si-i ko oriyani o kiya-ilaya iran ko manga Tanda, na (miyatomo o Azis a) kalaboson niyan ndun taman ko masa (a kada o siyanta).

36. Na adun a miyapud Iyan ko kalaboso a dowang Mangoda. Pitharo

حَسَّ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ زَادْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَاءَ أُمِّهِ لَيُسْجَنَنَّ وَيَكُونًا مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا لَآتُصِرْفَ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

ثُمَّ دَبَّاهُم مِّن بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ لِيَسْجُنَنَّهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ

o isa sa dow a oto: A Mata-an! A Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! a Sakun na Pithataginup akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotholangka rukami i Ta-abir iyan: Mata-an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Mi-hiphiyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangu-nungkun a pagupur rukano to a dow a ba Akun rukano da Mapanothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na ginyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun, - a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Rukami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat:

39. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katohan-an a mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خَبْرًا نَأْتِي كُلَّ طَائِفٍ مِنْهُ نِيدَسَاتُ يَا وَيْلَهُ
إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا
نَبَأْتُكُمَا بَتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا
ذَلِكَ مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي ابْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانُوا
لَنَا أَنْ نُنْشِرَكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾

يَنْصَحِبِي السَّجْنِ أَرْبَابٌ
مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَّاحِدُ
الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukaniyan,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran kawatan.

41. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaputhalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so puman so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan. Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukaniyan i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukaniyan o Shaitan ko kaloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Misir): A Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango. hai manga Nakoda! Pitowa-a

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ
إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ الْأَتَّعِبُدُوا إِلَّا آيَاتُهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْفَقِيمِ وَلَكِنْ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يَصْخَبِي السَّجَنَ أَمَا أَحَدُكُمْ فَيَسْقَى
رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَا الْآخِرُ فَيُصَلِّبُ
فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ
الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا
أَذْكُرْكُنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي
السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ
وَسَبْعٌ سُنْبُلَاتٍ خَضَرٌ وَأَخْرَجَ
يَأْسْتِ يَتَابِعُهَا الْمَلَأَ أَفْتُونِي فِي رَأْيِي
إِنْ كُنْتُمْ لِلرَّءْيِ يَآعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Kha-ta-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dow a oto, a miyakatadum ko oriy an o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogoi niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an nir-an katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondotondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalingoma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan niran so pithiyagar iyo kiran,- inonta so maito ko tataliyongun niyo:

قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحْلَمَ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ
الْأَحْلَمِ بِعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا
أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ
بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عِجَافٍ وَسَبْعِ سُبُلَاتٍ خُضْرٍ
وَأُخْرَى بَسْتٍ لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى النَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ
فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا لَقِيلًا مِمَّا
نَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَا كُنْ
مَأْقَدٌ مِمَّ هُنَّ إِلَّا لَقِيلًا مِمَّا تَحْصُونَ ﴿٤٨﴾

49. Oriyan niyan na adun a phakatalingoma ko kaiapos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kadnan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabaya-an niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiyani Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ
النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتَنْوِي بِهِ؟ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ
مَا بَالُ النَّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ
رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَأَوْتَنِي يُوسُفَ عَنِ
نَفْسِهِ. قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوءٍ قَالَتْ أُمَّرَأَتُ الْعَزِيزِ الْكَنَ
حَصَّصَ الْحَقُّ أَنَا رَأَوْتُهُ عَنِ نَفْسِهِ
وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٣﴾ وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ

titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbityara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na giyaya man i kiyapaka-khapa-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Mi-hiphiyapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miyamaratiyaya, go Miyamananggila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so

بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُهُ لِنَفْسِي
فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
أَمِينٌ ﴿٥٤﴾

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي
حَفِيظٌ عَلَيْكُمْ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ
يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نَضِيعُ أُجْرًا
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَا نُجْرُ الْأَخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا
وَكَانُوا يَنْقُونَ ﴿٥٧﴾

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ
فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْتُونِي بِأَنْ
لَّكُمْ مِنْ أَيْكُمْ الْأَثَرُونَ أَتَى أَوْفَى

Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Puphamamolosan?

60. Na o di niyo Rakun mapaka-song, na di kano Rakun Makapamoko, go di kano Rakun phagobai.

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolao-la-an nami dun.

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan niran ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kiran, ka-an siran Rukutano makakasoi.

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapamoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapamoko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

الْكَيْلِ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾

فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي
وَلَا تَقْرَبُونَ ﴿٦٠﴾

قَالُوا سُرُودٌ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا
لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَهُمْ فِي
رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا
إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا
مِنَعَنَا الْكَيْلَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا
نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا
ءَامَنُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ
حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾

65. Na kagiya a pamukarun niran so manga barang iran, na miyato-on niran non so manga dagangan niran a inikasoi kiran. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabanogun nami? Kati-i so manga dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pangunungkun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyoto man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kiran i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kiran ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتْعَهُمْ وَجَدُوا
بِضْعَتَهُمْ رَدَّتْ إِلَيْهِمُ قَالُوا
يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضْعُنَا
رَدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفُظُ
أَخَانَا وَنَزِدُكَ كَيْلًا بِعَيْرِ ذَلِكَ
كَيْلٌ سِيرٌ ﴿١٥﴾

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا
أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ
قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿١٦﴾

وَقَالَ يَبْنَئِي لَأَتَدَخُلُوا مِن بَابٍ
وَأَدْخُلُوا مِن أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ
وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٧﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ
أَبُوهُمْ مَكَانَ يُعْنِي عَنْهُمْ مِنَ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي
نَفْسِ يَعْقُوبَ

ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somolud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag: Hai manga Komokoda sa Onta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kiran: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikaso niyan noto, na adun a bagiyani niyan a isa ka awid o satiman a Onta; go sakun na ako akun sukaniyan.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ
إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا
تَبْتَسِ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ
السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
أَتَتْهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسُرِقُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا
تَفْعِدُونَ ﴿٧١﴾

قَالُوا نَفَقْدُ صَوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ
بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا
لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا
سَرِقِينَ ﴿٧٣﴾

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukaniyan ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipushala Ami ko manga Darowaka!

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipagan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

77. Pitharo iran: O ba miyamanukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa ginawa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropa niyo!

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambu iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipiapiya.

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَذِبِينَ ﴿٧٤﴾

قَالُوا جَزَاؤُهُ مِنْ وَجْدِي رَحْلِهِ - فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ تَجَزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أَسْتَحْرَجَهَا مِنْ وَعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كَذْنَا يُوْسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

﴿٧٧﴾ قَالُوا إِنْ يَسْرِفْ فَقَدْ سَرَفَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوْسُفُ فِي نَفْسِهِ - وَلَمْ يَبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titho Kami a Phakasalimbot.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kiran: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pandowan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami a rowar ko kiyatokawan nami, na da rukami i ba ami masiyap so miga-gaib!

82. Na Isha-ingka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-ona ami ro-o, ka Mata-an kami a titho a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pi-pharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masikun a so Allah

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنَ وَجَدْنَا مَتَّعِنَا بِهِ إِنَّا آدَا لظالمون ﴿٧٩﴾

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مَنَّهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ
أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ
وَمَنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ
أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ
اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾

أَرْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا
إِنَّكَ ابْنُكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا
بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

وَسَأَلَ الْقُرْبَىَٰ الَّتِي كَفَّاهَا
وَالْعَيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَاهَا وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِّرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي

na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dowa mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhatadumingka ko Yusuf taman sa mabaloi Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamaratiyaya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go shaduka-i Kamingka: Mata-an! A

بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفَى عَلَى يُونُسَ
وَأَبْيَضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَبِيمٌ ﴿٨٤﴾

قَالُوا تَأْتِيهِ تَفْسُوتٌ تَذَكُرُ يُونُسَ
حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

يَبْنِي أَدْهَبُوا فَتَحَسَبُوا مِنْ يُونُسَ
وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ
لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَاهْلُنَا الضَّرَّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ
مُرْجَانَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي

so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino katawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang-na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyabaloi kami a titho a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

الْمُتَّصِدِّقِينَ ﴿٨٨﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ
وَإِخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾

قَالُوا أَءِذَا نَأْتَاكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ
أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا إِخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

قَالُوا تَأْتَا اللَّهَ لَقَدْ أَتَرْنَاكَ اللَّهَ عَلَيْنَا
وَإِنْ كُنَّا لَخٰطِئِينَ ﴿٩١﴾

قَالَ لَا تَنْتَرِبْ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ يَغْفِرُ
اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ
الرَّحِيمِينَ ﴿٩٢﴾

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى
وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأَنْتُمْ
بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ
إِنِّي لِأَجْدُرِيحٌ يُّوسُفَ لَوْلَا أَن
تُقِنْدُونِ ﴿٩٤﴾

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ
الْكَبِيرِ ﴿٩٥﴾

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na inikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuphakailai Niyan. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

فَلَمَّا أَن جَاءَ الشَّيْرُ الْقَنَهُ عَلَى وَجْهِهِ
فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي
أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dowa Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوْحَىٰ إِلَيْهِ
أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ
اللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾

100. Na Piyakadarpa Iyan so dow a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Ka-

وَرَفَعَ أَبُوهُ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ
سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبْتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءْيَايَ

pangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Taginupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyayan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piya-kaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyen o kiyabinasa-a Rakun o Shaitan a go so manga Pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Ininda-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mabayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Na di Ka kiran makamamasa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan

مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ
بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ
مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ
بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا
يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾

﴿١٠١﴾ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ
وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
وَالْحَقِّي بِالصَّلِحِينَ ﴿١٠١﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ
بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تَشْتَأْهُمْ عَلَيْهِ مِنْ جَزَاءٍ إِنْ هُوَ إِلَّا

a rowar sa undao ko manga Kadun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukanian, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasarig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuhanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalakao ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolosan o siran a miya-ona a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

ذَكَرُوا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٥﴾

وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا
مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

أَفَأَمِنُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ
أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَالِيًا
بِصِرَةٍ أَنَا وَمَن اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ
اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا
نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Taman, sa kagiya a kada-an sa panginam so manga Sogo go miya-antang Iran a Mata-an! a Siran na Sabunar a Piyakambokhag Siran, na Miyakaoma kiran so Tabang Ami, na siyabut Ami so tao a kabaya Ami. Na di kharun so siksa Ami ko pagtao a manga rarata i ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-ona an Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khailai niyo Sukaniyan; oriyaniyan na Pithandingan Niyan

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْشَسَ الرَّسُولُ وَظَنُّوْا
أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا
فَنَجَّىٰ مِنَ نَشْأَةٍ ۖ وَلَا يَرُدُّ بَأْسُنَا عَنِ
الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

لَقَدْ كَانَتْ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي
الْأَلْبَابِ ۗ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ
وَلَكِن تَصَدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْمَرَّةَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

اللّٰهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا
ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ

so Kapa-ar; go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan (sa gi-i ron kanggon-a-i)! Oman i isa-on na Puphalalagoi si-i ko wakto a mapupunto. Titilikun Niyan so Pukhaolaola, Puphayagun Niyan so manga Tanda, ka-an niyo matangkud so Kimbaratumowa-an ko Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto sa manga Palao, go manga lawasaig: Na so oman i manga Onga na biyaloi Niyan non a ngganapa a dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i ko Daondao. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamimikiranun niran!

4. Go adun a matatago ko Lopa a pishalbo a makandada-i da-ir, go manga Pamomolan a manga Anggor, go Purpuran, go manga Qormah a khikariringkit, go di mariringkit: Puphakaigan sa ig a isa; na inilubi Ami so saba-adon ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na aya Iphamumusa na so Katharo iran: a ino amai ka mbaloi kami a botha, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Siran so Miyamangongkir

وَالْقَمَرَ كُلِّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يَدِيرُ
الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بَلِّغَاءُ
رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
أُنثَيْنِ يُغْشَى الْأَيْلَ النَّهَارَ إِنْ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُّتَجَوِّرَاتٌ وَجَعَلَتْ
مِنْ أَعْتَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنَوَانٌ وَغَيْرُ
صِنَوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفُضِلُ
بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنْ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا
كُنَّا تُرَابًا أَمْ نَأْتِيهِ خَلْقٌ جَدِيدٌ وَأُولَئِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الَّذِينَ الْأَعْتَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ

ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-ona an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Mapap ko manga Manosiya si-i ko gi-i ran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyon o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roranan a Wata go so iphagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukaniyan na

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

وَيَسْتَعِجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ
الْمَثَلُتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ
عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ
آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۗ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ
قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْفَىٰ وَمَا
تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ
شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ
الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ
جَهَرَ بِهِ ۗ وَمَنْ هُوَ مُسْتَحْفِيفٌ

magu-una ko Gagawi-i go so phapayag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malai-ka) si-i ko ona-an niyan go si-i ko oriyen niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyen niran a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malai-ka po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanen Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bunar: Na so siran a Puphanongganowin niran a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiran a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowapalad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di

يَأْتِلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ، مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ
مَا يَقُومُ حَتَّىٰ يَبْدُلَهُ مَا يَأْتِلِمْ وَإِذَا
أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلًا مَرَدَّدًا لَهُ، وَمَا
لَهُمْ مِّنْ دُونِهِ، مِّنْ وَالٍ ﴿١١﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ ﴿١٢﴾

وَيَسِيحُ الرِّعْدَ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلَائِكَةُ
مِنْ خِيفَتِهِ، وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ
فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاءُ وَهُمْ
يَجْعَدُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْحَالِ ﴿١٣﴾

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطُ كَفَيْهِ
إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ، وَمَا دَعَا
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya in-onta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakashasaropa-i kiran so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyasan, o di na Pagigimo, borabora a lagid iyan. Lagid

وَاللَّهُ يَسْجُدُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَظَلَمْنَا لَهُمُ بِالْعَدْوِ
وَالْأَصَالِ ﴿١٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَاتُخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ
لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي
الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ
خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبِهَ الْخَلْقَ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أوديةً
يَقْدِرُهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حُلْيَةٍ
أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهٗ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ
وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً

aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobowang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyan o siran a tiyarima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyan niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatarata a kaduna!

19. Ino so tao a bubunaru niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

وَأَمَّا يَنْفَعُ النَّاسَ فِيمَكَ فِي الْأَرْضِ
كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ
وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ، لَوْ أَن
لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ،
لَاقْتَدُوا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ السُّوءُ
الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

﴿١٧﴾ أَمَّنْ يَعْلَمُ إِنَّمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقَّ
كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَنْدُرُّ أَوْلُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ
الْعَيْثُقَ ﴿٢٠﴾

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ۚ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخْفَوْنَ سُوءَ
الْحِسَابِ ﴿٢١﴾

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosowat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go iphagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyen niran so Phakaton-dog a Ingud,-

وَالَّذِينَ صَبَرُوا أَبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ
أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kalilintad a si-i Rukano sabap ko Kiyaphantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyen niyo)!

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى
الدَّارِ ﴿٢٤﴾

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyen o kiyatanto niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o Allah, a kapakashompata-on, go Puphaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ اللَّعْنَةُ
وَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

26. So Allah na puphakaLOWa-gun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun Niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ
إِلَّا لَمْتَعٌ ﴿٢٦﴾

ko Kaoyagoyag ko doniya ko khi-phapantagun Niyan ko Akhirat in-onta na matag sagad a kapipiya ginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a katha-tana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyan niran, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miya-ipos ko miya-ona an niran a manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalinggagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ
مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن أَنَابَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ
أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنُ مَا أَجَبَ ﴿٢٩﴾

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَسْأَلُوا عَنْهُمْ أَلَّذِي أُوحِيَ
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ
رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَإِلَيْهِ مَتَابٌ ﴿٣٠﴾

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapakalalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbityara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolan-gowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyan niyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomotonggo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o salakao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Rukaniyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانَ سُئِرَتْ بِهِ الْجِبَالُ
أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَى
بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِيسِ
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا
تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا
مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَسْتَهْزَيْتُمْ بُرْسِلَ مِنْ قَبْلِكِ فَأَمَلَيْتُمْ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾

أَفَمَنْ هُوَ قَابِئُ عَمَلٍ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ
تَنْتَوْنَهُمْ بِيمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ
يُظَاهِرُونَ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرَهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ
يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

siran a da Pamaratiyaya so antangan niran a marata, go piyakasilai siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa dadagun o Allah, na da dun a Makanggonana-o ron.

34. Adun a bagiyan niran a siksa-ko Kaoyagoyag ko doniya, na matatangud a so siksa ko Akhirat na lawanon sa karugun: Na da dun a bagiyan niran a makarun ko (siksa o Allah).

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابٌ
الْآخِرَةُ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ
وَاقٍ ﴿٣٤﴾

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila!- Na Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: So Pangu-nungkun non na tatap a go so along iyan: Giyoto man i darpa o siran a Miyamananggila; na aya darpa o da Pamaratiyaya na so Naraka.

﴿٣٥﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ
وَوَظَلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا
وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

36. Na so siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Pukhababaya-an niran so Initoron Ruka: Na adun a pud ko pishagorompong a tao a o Ongkirun niyan so saba-adon. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ni Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko Pakisakotowan Sukaniyan. Sukaniyan i Ipuphanolon Nakun, go si-i Rukaniyan so Khandodan Nakun.

وَالَّذِينَ آمَنَتْهُمْ أَكْتَبَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ
يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكُ بِهِ إِلَهًا إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَتَابٌ ﴿٣٦﴾

37. Na lagid man noto a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), a Kokoman a basa Arab. na Ibut o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingo-

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ

ma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalinding Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo ko miyaona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyana a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyana (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangoran Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Kokoman Niyana: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyaona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Ka-

وَلَا وَاقٍ ﴿٢٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ

كِتَابٍ ﴿٢٨﴾

بِمَحْوِ اللَّهِ مَآشَاءً وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ بِمُحْوِ اللَّهِ مَآشَاءً وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٢٩﴾

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ تَوَقَّيْتَهُ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَجْزِيكُمْ لِمُقْتَبِ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

tawan Niyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyan ko phakatondog a In-gud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko Maliwanag-sabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodin!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyan o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so

وَسَيَعْلَمُ الْكَافِرُ لِمَنْ عَقَّبَى الدَّارَ ﴿٤٣﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ
مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ
الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِتَابِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ
النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ
الْحَمِيدِ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ مِنْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggonana-o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A pakawa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kiran so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللَّهُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ
بِأَسْمِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَاكُمْ
مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ وَيَدْعُوتُ بِأَسْمَاءِكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ
وَفِي ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ ﴿٦﴾

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an a o Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-ona an niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miya-oriyen niran? Da-a Mata-o kiran a inonta so Allah. Miyakaoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a Karina; na piyangu-khub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukano to, go Mata-an!! A sukami na titho a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

الَّذِي أَنْبَأَكُمْ نَبَأَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ
فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا
تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾

10. Pitharo o manga Sogo kiran: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman

﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِ اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ
وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Manosiya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Manosiya a lagid iyo, na ogaid na so Allah na Pumbugan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantang Kami dun ko Kiyapamakasaki niyo Rukami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukanodun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Niran: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyanniran. Giyoto man na ruk o tao a

مُسَمَّىٰ قَالُوا إِنَّا نَشْرُؤُ الْبَشَرِ مِثْلًا
تُرِيدُونَ أَن تَصَدُّونَا عَمَّا كَانَتْ يَعْبُدُ
آبَاؤَنَا فَأَنزَلْنَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنِ يَشَاءُ
مِنَ عِبَادِهِ ۚ وَمَا كُنَّا لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ
هَدَيْتَنَا سَبِيلَنَا ۚ وَلَنْصِيرِبَكَ عَلَىٰ مَا
ءَاذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ
لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ
رَبُّهُمْ أَن لَّا يَلْعَنُوا الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾

وَلَنْسُكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ

inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan so siksa Akun.

15. Na Miyanguni Siran sa ta-bang (ko Allah), na miyalogi so oman i takabor a somosorang (ko bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so Naraka Jahannam, go phakaino-mun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a kaphulinowaniyan non Go Pupha-katalingoma-on so kapatai pho-on ko oman i darpa, a di bo phatai sukaniyan: Go si-i ko khabolosan niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pamaratiyaya ko Kadnan niran na so manga Amal iran na lagid o ombi, a inibayog sukaniyan o ndo ko Alongan kapananagompot iyan: Da-a khasakum iran ko Pinggalubuk iran a maito bo: Giyoto man na sukaniyan i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar? O kabaya Iyan, na khailang kano Niyang, go phakasambi sa Ka-adun a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun ko Allah.

وَعِيدٍ ١٤

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ

عَنِيدٍ ١٥

مَنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ

صَدِيدٍ ١٦

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِغُهُ

وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ

وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ

عَذَابٌ غَلِيظٌ ١٧

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ

أَعْمَلُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي

يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا

عَلَىٰ شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ

الْبَعِيدُ ١٨

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُدْهِبْكُمْ

وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ١٩

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ٢٠

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangongonotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on niran: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mi-khaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Ka-pahapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inonotan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o sabap ko idin

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ بَعَا
فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّنا اللَّهُ
لَهَدَيْنَاكُمْ سِوَاءَ سِوَاءٍ عَلَيْنَا أَجْرُ عَنَا
أَمْ صَبْرًا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ ﴿١٦﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرَاتِ
اللَّهِ وَعَدَّكُمْ وَعَدَّ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي
فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَمْوَأ أَنفَسِكُمْ
مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا
أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ
الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧﴾

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
يُحِبُّونَ فِيهَا سَلَامٌ ﴿١٨﴾

o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andamanya i Kiyamba-al o Allah sa ibarat? Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thatakna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibarat ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakatanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo atthatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakaratarata a Phagingudan!

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

تَوَقَّى أَكْلَهَا كُلِّ حِينٍ يَا ذُنُوبَكُمْ أَلَمْ تَصْبِرُوا لِمَا لَمْ تُحِثُّوا بِهِمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ ﴿٢٨﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَنَسَّ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِن مَّصِيرَكُمْ
إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

31. Tharowangka ko manga Oripun Ko a Miyamaratiyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingoma o Alongan a da-a kaphapasa-iron go da-a kambobolay oka-on (a phakabugai a gona).

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ
وَلَا خَلْلٌ ﴿٣١﴾

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalodan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kanggonai):

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ
لَكُمْ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dowo oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kanggonai);

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titho a Darowaka, a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a ungkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun,- na Mata-an! A Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kapumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Niran Mipamayandug so Sambayang: Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kiran, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun

وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَآسَأَ التَّمُوهِ
وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا ۗ
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَظَلُومٌ
كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا
الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ
أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّوا كَثِيرًا ۗ مِنَ النَّاسِ
فَمَنْ تَبِعْنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۖ وَمَنْ عَصَانِي
فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ عَيْرٍ
ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْعَادَهُمْ مِنَ
النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنْ
السَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعَلَّمَ مَا خَفِيَ وَمَا نُعِينُ

Nami go so ipapayag Ami: Na da-makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiyalokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i titho a Puphakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarimaangka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-ninggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyan kiran na taman mbo. ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na

وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ
إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا عَمَّا
يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخَّرُهُمْ
لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ
إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ

Tharo-on o siran a da Pamaginon-tolan: Kadnan Nami! Pakalanata Kamingka sa taman bo ko ta-alik a di mathai: Ka tarima-an Nami so Sogowan Ka, go Pagonotan nami so manga Sogo! (na isumbag kiran:) Ba kano da Shapa gowani sa da dun a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko Piyamagingudan o siran a siyalimbotan niran a manga ginawa iran; go miyapayag rukano so inikidiya Mi kiran; go inumba-alan Nami rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan niran so antangan niran a marata, na si-i ko Allah so (balas o) antangan niran, go da mapatot ko antangan niran o ba-on misabap a kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so Allah a ba ndorat ko diyandi Iyan ko manga Sogo Iyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambiyang sa Lopa sa salakao a Lopa, go (kasambiyang) so manga Langit, go mabayar siran ko Hadapan o Allah, a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailaingka so manga Baradosa sa Alongan noto a piyaphapatonga ko manga patong;-

أَجَلٍ قَرِيبٍ يُحِبُّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعُ
الرُّسُلَ أُولَئِكَ نَكُونُ أَفْسَمُكُمْ
مِن قَبْلِ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿٤٥﴾

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِينِ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ
كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
لِيَتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ، رُسُلُهُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾

يَوْمَ تَبْدُلُ الْأَرْضَ عَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتِ بَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ
الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ
فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapakaktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

سَرَابِلُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَعَشَى
وَجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَلَّغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ ۖ وَلِيَعْلَمُوا
أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya na manga Ayat ko Kitab,-go Qur-an a miyakapayag (ko ontol).

2. Madakul a kapundingandingana o siran a da Pamaratiyaya, sa o ba siran bo miyabaloi a manga Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an siran Puphakakan, go a niran pukhasawiti (so doniya): Go so katutumbanga kiran o inam: Ka katokawan niran bo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ
مُبِينٍ ﴿١﴾

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُهُمُ
الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a bininasa Mi a Phagingud a ba da-a Kitab iyan a mapupunto.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيَةٍ إِلَّا وَهَلَّا كِتَابٌ
مَعْلُومٌ ﴿٤﴾

5. Di ka pungaga-anan o pagtao so Ajial iyan, go di iran khisundod.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا
يَسْتَعِزُّونَ ﴿٥﴾

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyoronan ko undao! Mata-an Ka a titho a Pumbuthangun!

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ
إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

7. Ino Kamingka di khawiti sa Malaikat o Suka na pud ko khipumamata-an?

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami Phakatoronun so Malaikat inonta o rakhus o bunar: Na sa maoto na di siran ndun makanggowamai!

مَا نُنزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنظَرِينَ ﴿٨﴾

9. Mata-an! a Sukami na Sukami i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao; go Mata-an! a Sukami i titho a somisiyapon.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

10. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so miya-ona an Ka si-i ko Pithanggisa ka tindug ko miyanga-ona:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

11. Na da-a Miyakatalingoma kiran a Sogo a ba iran da pamagurugi Sukaniyan.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾

12. Lagid aya man i kipushanipun ami ron ko manga poso o manga Baradosa-

كَذَلِكَ نَسْأَلُكَ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

13. A di siran non Pharatiyaya; o ba di Sabunar a somiyagad so miyasowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami kiran sa pinto ko Langit, na mabaloi siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A Mata-an a birug so manga kailai tano: Kuna, ka sukutano na pagtao a miyangabalik a Mata nyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyagowan Nami so Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go ini pharas Ami ron noto a ruk o puphamakailai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on ko langowan a Shaitan a puradiyamun:

18. Ogaid na so miyamanukhao sa kanug, na siyaloba sukanian a kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto; go piyamakatindugan Ami oto sa manga Palao; go Piyamakathowan ami oto sa mbarambarang a di-diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukano ron sa manga Kaoyagan,- a go so kuna a ba sukano i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ
الْأُولَئِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ فَحَصْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ
قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا
لِلنَّظَرِ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ
مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
رُوسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
مَّوْرُونَ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا الْكُرْهُ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَّمْ يَسْتَم
لَهُ بُرْزُقِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ
وَمَا نُنزِلُ لَهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piyakainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَّاحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

23. Go Mata-an! A titho a Sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar).

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

25. Mata an ka so kadunan ka na pulimoden iyan siran sukaniyan na maonga ngun a matao.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niya-wa, na Sondong Kano ron sa Pangangalimbaba-an Kano.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

31. Inonta so Iblis: Ka somiyangka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyamangalimbaba-an?

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a phoon ko Lopa a gango, a phoon ko Lipao a miyarumbis.

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka phoon ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kambabadala.

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakanaya-on-

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةَ كُلَّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ ابْنُ أَنْ يَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ
مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ لَمْ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ
صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ

dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyani niyan kiran a saba-ad a misusungai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masar-ig Kano.

47. Na ilangun Nami so matatago ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko manga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

﴿٣٩﴾ فِي الْأَرْضِ وَلَا غَويَةً لَهُمْ أَجْمَعِينَ

﴿٤٠﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلِصِينَ

﴿٤١﴾ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ

﴿٤٢﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْعَاوِينَ

﴿٤٣﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ

﴿٤٤﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ

﴿٤٥﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

﴿٤٦﴾ أَدْخُلُوهَا سَلَامًا إِذْ دَخَلُوا

﴿٤٧﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلِيٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

﴿٤٩﴾ نَبِيِّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na giyoto so siksa a malipudus.

﴿٥٠﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

﴿٥١﴾ وَيَنْبَهُهُمْ عَنْ صَافِيٍّ إِبرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

﴿٥٣﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

﴿٥٤﴾ قَالَ أَبَشِّرْهُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ بَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

﴿٥٥﴾ قَالُوا بَشِّرْ نَكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقٰنِطِينَ ﴿٥٥﴾

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

﴿٥٦﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَمُودَ مِيثَاقًا

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

إِلَّا آءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمَنْجُوهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

إِلَّا أَمْرًا تَهُدُّ وَقَدَرْنَا إِنَّا تَهَاكُمْنَ
الْعَنِيدِينَ ﴿٦٠﴾

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikilala.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

قَالُوا بَلْ جُنُنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na tithe Kami a Muma-mata-an.

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

65. Na Pangulumun Ka so talok Ruka, ko saba-ad ko kagagawii, go Tondogangka siran sa talikhodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

فَأَسْرِبْ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ
أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْبِغْتُمْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapita-i kiran.

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya siran.

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saporun, so (kapakabolosa ko) khipananangga?

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabuburug iran a puphuromparompak siran.

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kiran o Alongan.

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingud iran) a didalum, go piyaka-oranan Nami siran sa Ator a phon ko Lopa a kiyomba.

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَاتِ

دَائِرَهُنَّوَلَاءِ مَقْطُوعِ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ صِيفِي فَلَا تَنْفَضِحُونَ ﴿٦٨﴾

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ ﴿٦٩﴾

قَالُوا أَوْلَئِمَّ نَهْكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهُمَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ

حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyon o Puphamangilai sa piratas.

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyon o Miyamaratiyaya!

78. Na Mata-an naya! A miyabalo-i so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Daro-waka;

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah):

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan niran Sukaniyan.

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisarig siran.

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran,

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

وَإِنَّهَا لِبَسِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَّالِمِينَ ﴿٧٨﴾

فَأَنْقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَارٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

وَأَيُّكُمْ أَتَيْنَا فَكَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا
ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾

فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْحِحِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan nan, inonta na si-i ko bunar. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun. Na Dapayangka (kiran) sa Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Puphangadun, a Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokasoi, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowan Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamara-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A Sakun so Puphamakaiktiyar, a mapayag,-

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka Mata-an a isha Ami kiran ndun langon,

93. So Pinggaolola iran.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّوبُ
فَأَصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي
وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا
مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَأخْفِضْ
جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

فَوَرَبِّكَ لَنَسَعَنَّ لَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na Payagangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

95. Mata-an! A Sukami na linding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a salakao: Na katokawan niran bo.

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipunggagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharon.

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

99. Go Showasowatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalingoma Ruka o Kapatai.

فَأُصْدِعَ بِمَا تُوْمَرُ وَأَعْرَضَ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

وَلَقَدْ نَعَّمْنَا أَنْكَ يَصِيقُ صَدْرِكَ بِمَا
يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ
السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalokaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran Non!

2. Puphakitron Niyan ko Ma-laikat so Wahi pho-on sa Sogowan

سُورَةُ النَّحْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفَىٰ أَمْرٍ لِلَّهِ فَلَا تَرْجِعُوهُ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ

Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-in-unnga-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipu-phamanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tung-gao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphaka-liyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titho a mala i Gagao, a Makalimo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

يَسَاءَ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

وَتَحْمِلُ أُنْفُسَ كُمْ إِلَىٰ بَلَدِكُمْ تَكُونُوا بِلْغِيهِ إِلَّا شِقَ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

وَالْخَيْلِ وَالْإِبَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرْكَبُوهَا
وَزِينَةً وَمَخْلُقًا مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig: A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatho o) kayo a mapuphakakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggona-i); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a punggudagudagan niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatatadum.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ
وَلَوْ شَاءَ لَهَدْنَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجْرٌ فِيهِ
تَسِيمُونَ ﴿١٠﴾

يُنَبِّئُكُمْ بِهِ الزَّيْتُونَ
وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمَنْ كَلِ
الشَّمْرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَنْفَكِرُونَ ﴿١١﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ نِجْمًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِ رَبِّكَ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا ذَرَأْنَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَنَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasaan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyagowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyagowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Bito-on na siran na puphakakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong: Mata-an! A so Allah na titho a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا
مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ
حَبْلَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ
مَوَاحِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ تَمِيدَ
بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

وَعَلَّمَتِ وَبِالْجَمِّ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا
إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ
شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ
يُبْعَثُونَ ﴿٦١﴾

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحِدٌ فَأَلَّذِينَ لَا يَتُوبُونَ
بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُستَكْبِرُونَ ﴿٦٢﴾

23. Matatangkud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so iso-solun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

لَا جَرَمَ أَنْ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَسْرُوتُ
وَمَا تَعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُستَكْبِرِينَ ﴿٦٣﴾

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٤﴾

25. Ka kagiya a kha-awidan niran so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا
سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٦٥﴾

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-ona an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na mini-robar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَفَّأَ اللَّهُ بَنِينَ لَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ
فَفَخَّرَ عَلَيْهِمْ السَّقْفَ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah,

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ

go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini purimbang iyo Rakun, a so da kano pagayonayon sa makapantag kiran? Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggolaola sa marata. (na Tharo-on kiran a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miyamananggila (ko marata): A antona-a so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagiyan o siran a Miphipiypiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangkud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiypiya dun a Ingud o Miyamananggila,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran

شُرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَشْتَقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى
الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ تَنَفَّسْتُمْ فِيهِمْ
ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ
فَالْقَوَالِ السَّلْوَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ
بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾

﴿٣٠﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ
دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

جَنَّاتٍ عِدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ

ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamanangila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phipiyapiya siran, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na da siran salimboti o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimbot ko manga ginawa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miyamanakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukanian a maito bo- sukami a go so manga lokus ami,- go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na ba adun a Paliyogat ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

يَجْزِي اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ نُوْفِقُهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَائِفِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رِيكٌ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَنَحْنُ
وَلَاءُ آبَائِنَا وَإِلَّا هَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَهَلْ عَلَى الرَّسْلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antona-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamaringka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangkud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kiran mapayag so di iran phagayonayonan, go an Katokawi o siran a da Pamaratiyaya a Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami ko apiya antona-a igira-a kabaya Ami a Kapagaduna Mi ron, na so Katharo Ami ron ko: Kon, na Madun.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ
وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ
فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدًى مِنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَصِيرِينَ ﴿٣٧﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ
اللَّهُ مَنْ يَمْوُتُ بَلَى وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا
وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

لِيَسِنَّ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَا أَنْ نَقُولَ
لَهُ لَكُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko oriyen o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatang-kud a so balas ko Akhirat i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niran i sa-sarigan niran.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niran Mapuphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksan ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksan sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
لَنَبُوْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّلَا جُرْ
الْآخِرَةَ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا لَأَتُوحَى
إِلَيْهِمْ فَسَأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
لَاتَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِيهِمْ فَمَا هُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾

48. Ba iran nda mailai so lango-
wan taman a Inadun o Allah, a gi-i
murombaromba so manga along
iyan, ko manga kawanana a go man-
ga diyowang, a Mangangalimbaba-
an ko Allah, a Phapasiyonot siran?

49. Na Pushojiod ko Allah so
matatago ko manga Langit go so
matatago ko Lopa, a Baraniyawa,
go so (pun) so manga Malaikat: A
Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan nir-
an a kaporowan Niran, go Inggo-
golalan Niran so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano
khowa sa dow a Tohan: Sukaniyan
bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i
kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko
manga Langit go so Lopa, go ruk
Iyan so Agama a tatap: Ba adun a
salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a ka-
piya-an niyo na pho-on ko Allah:
Oriyan niyan na igira-a minisogat
rukano so morala, na Sukaniyan bo
i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyo-
kas Iyan rukano so morala, na sa
maoto na so isa rukano ka sagor-
ompong na Phurimbangun niran so
Kadnan niran-

أُولَئِكَ رَوَّأُوا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَنْفَتُونَ
ظُلْمَهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَالِ سَجْدًا لِلَّهِ
وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ
إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارِهِبُونَ ﴿٥١﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ
وَاصْبِحْ أَفْعِيرًا لِلَّهِ نَنْقُونَ ﴿٥٢﴾

وَمَا يَكُمُ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا
مَسَّكُمُ الضَّرُّ فَإِنَّهٗ يُخْرَجُونَ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضَّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ
مِّنْكُمْ بَرِيحِهِمْ يَشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukaniyan na tanto a Makamboboko!

59. Puphaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadowa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandarowaka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa:

لِيَكْفُرُوا بِمَا آءَانَيْنَهُمْ فَيَمْتَعُوا فَيَسُوفَ
تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا
رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَسْتَأْنُ عَمَّا كُنْتُمْ
تَقْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَلَهُمْ
مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ
مَسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَنْوَرُونَ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ
أَيْمَسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ
أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّءِ
وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكُوا
عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapupunto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiran, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangkud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabun a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-ona an Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niran sa Alongan nai, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kintononun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiran mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyon o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamamakinugun niran.

مُسَمًّىٰ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ
لَا يَسْتَعْتِرُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿١١﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكُذْبَ أَنْ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لِأَجْرِمَ أَنْ لَهُمُ النَّارُ
وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿١٢﴾

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَرِيقٍ لَّهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالُهُمْ فَهُمْ
وَلِيَّهُمُ الْيَوْمَ وَهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ ﴿١٣﴾

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ
لَهُمُ الَّذِي آخَذُوا فِيهِ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٤﴾

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ﴿١٥﴾

66. Na Mata-an! a adun a mata-tago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphakapo-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab, na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain niran;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphakapo-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbi-dabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun rukano oriyen niyan na thanganun kano Niyan; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao),

وَإِن لَّكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّتُزَكِّيَكُمْ مِمَّا
فِي بُطُونِهِمْ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا
سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿١٦﴾

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ نَتَّخِذُونَ
مِنْهُ سُكْرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿١٨﴾

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ
رَبِّكَ ذَٰلِكَ يُخْرِجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٩﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُنَوِّقُكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ
إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

ka-an da-a katawi niyan a maito bo ko andang a katawan niyan: Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan so saba-ad rukano ko saba-ad si-i ko riskhi: Na da ko siran a piyama-kalubi i ba iran bugan so riskhi kiran ko mipapa-ar o manga tangan niran (a manga Oripun), na siran na makapulagilagid siran non. Ba so Limo o Allah i shangka-an niran?

72. Na so Allah na singgayan kano Niyan sa manga Karoma a pud ko manga ginawa niyo, go singgayan kano Niyan, a pho-on ko manga Karoma niyo sa manga Wata go manga Apo, go Riniskhi-yan kano Niyan ko manga pipiya: Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran, na so Limo o Allah na siran na Pagongkirun niran?-

73. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah,- so da-a mipapa-ar iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko manga Langit a go so Lopa a maito bo, go da-a khagaga iran.

74. Na di kano phangumba-al sa manga ibarat o Allah: Mata-an! A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

75. Mimba-al so Allah sa ibarat: A Oripun, a mipapa-ar, a da-a khagaga niyan a maito bo; a go tao a bigan Nami sukaniyan sa

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ
فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرِزْقِهِمْ عَلَى مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ
وَحَفَظَهُ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَفِإِذَا الْبَطِلُ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ
رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

فَلَا تَضُرُّهُ أَمْثَالُ الْإِنْسَانِ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

﴿٧٥﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا
لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ

pagupur a mapiya a pho-on Rukami, na Sukaniyan na Puphamumu-gai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dowa Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukaniyan na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukaniyan, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukaniyan a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukaniyan na komukudug sa lalan a maka-o ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapuphalantap iran si-i ko solud o ka-

مِنَارًا رَاقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا
وَجَهْرًا ۗ هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدَ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبْيَكُمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ
كُلٌّ عَلَىٰ مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ
لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۗ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

الَّذِينَ يَرَوْنَ إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي
جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ

wang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a ka-duna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathotogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkapan, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaputharotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbowan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٨﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا
تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا
وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمْتَعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا
وَجَعَلَ لَكُمْ سُرُرًا بَنِيانًا لِّقِيَامِكُمْ
الْحَرِّ وَسُرَرٍ يُسْرِبُونَ فِيهَا بِرِئَابِكُمْ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْبُلُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾

83. Kikilala-an niran so Limo o Allah; oriyan niyan na Phagongkir-un niran bo sukaniyan; na so kada-kulan kiran na manga Kapir.

84. Na (Pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran): Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran pakapamangunin sa rila.

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on niran: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an niran siran a Katharo: Mata-an! A sukano na titho a manga bokhag!

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumbalan niran a kabokhag.

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapaminasa iran;

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ تَتْرَبْنَ كَرُومَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤَدُّ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا لَهُمْ
سُتَعْنُونَ ﴿٨٤﴾

وَإِذَارَاءَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَارَاءَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
شُرَكَاءَ هُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ
فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّا كُنَّا
لِكَٰذِبِينَ ﴿٨٦﴾

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَوَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا
كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalingoma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Isosgo Iyan so kaontrol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so pakasisingai, go so marata, go so kapan-ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiyandi kano, go di niyo mbarungkasa so manga sapa ko oriyen o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko oriyen o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukaniyan i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiphuthupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ
مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَيَّ
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى
لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

﴿٩٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَابْتِغَىٰ
يُعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا
مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا تَتَّخِذُونَ
أَيْمَانَكُمْ دَخْلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
أُمَّةً هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمْ
اللَّهُ بِهِمْ وَلِيَبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخَالِفُونَ ﴿٩٣﴾

so sukano na di kano ron phagayonayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondolonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyani o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyani kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na giyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukaniyan sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kiran

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَكِنْ يَضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ وَلَتَسْتَأْنِفَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ
فَإِنَّ قَدَمَ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُقُوا السُّوءَ بِمَا
صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١٥﴾

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَّهُ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

ndun so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so Qur-an, na lindong Ka ko Allah pon ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukaniyan na da-a mapukhapa-ar iyan ko siran a Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan niran i sasaringan niran.

100. Aya bo a adun a mapukhapa-ar iyan non, na si-i ko siran a Puphamangonot rukaniyan go so siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi Ami a isa a Ayat ko darpa o isa Ayat,- a so Allah i Mata-o ko Iputhoron Niyan,- na Tharo-on niran: A Suka dun (Ya Muhammad) i Puphangumba-al: Kuna, ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti a pho-on ko Kadnan Ka a bunar, ka-an thakna so (poso o) siran a Miyamaratiyaya, go Torowan go Tothol a mapiya ko Mimbabayor-antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A siran na gi-i ran Tharo-on: A matagon naya ipuphangundao a Manosiya. (Pitharo o Allah a:) so basa a so ipuphangambir iran non na ino a

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مَّكَاتٍ آيَةً
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا
أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ
بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ نَعَلِمَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا
يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا
لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿٢٣﴾

Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah: Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thatakna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kiran so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat: Na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangtud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا
يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِذَا
مَنْ أَكْفَرَهُ وَقَلْبُهُ مُّطْمَئِنٌّ
بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكَفْرِ
صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى
قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْفٰٔقِلُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ
الْخٰٔسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyen o kiyapangarasi-i kiran,- oriyen niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyen naya na titho a Manapi, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyangalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbotan.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puphakatalingoma-on so pagupur on a moramora a puphakapo-on ko mbalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kinikolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kiran a Sogo a pud kiran, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a ma-piya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

ثُمَّ آتَىٰ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا قُتِلُوا ثُمَّ جَاهِدُوا
وَصَبَرُوا آتَىٰ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَعْفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ
نَفْسِهَا وَتُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا عَمِلَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ
ءَامِنَةً مَّتَمِّينَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا
رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ
بِأَنْعَمَ اللَّهُ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِيَاسَ
الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ
ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا
طَيِّبًا وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangakowala, go kuna a ba Pumamalawani, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropa-an non o manga dila iyo ko kabokhag,- a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulang sa maliwanag.

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i pushalimbot ko manga ginawa iran.

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa marata sabap ko kada-a mulung, oriyaniyan na Mithaobat siran ko oriyaniyan noto go Miphiyapiya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyaniyan naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ
وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرِ بَيْعٍ وَلَا عَادٍ فَاذْكُرْ
اللَّهُ عَفْوَ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِنَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

مَتَّعَ قَلِيلٌ وَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلٍ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ
بِحَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphan-gongonotan ko Allah, a tomataliyadok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pingonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A si-i ko Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dawawan Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyaman-gudug ko ontol.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ خَافًا
وَلَرَبِّكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ أَحْبَبَهُ وَهَدَاهُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

وَأَتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ
لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
خَافًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ
اختلفوا فيه وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْ لَهُمْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na o shaop kano, na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano, na Mata-an a giyoto i mapiya a bagiy-an o miyamakasabar.

وَإِن عَاقِبَتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا
عُوقِبْتُمْ بِهِ ۗ وَإِنَّ صَبْرَكُمْ لَهُوَ
خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasabar inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuphagantangan niran sa marata.

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۗ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا
يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miayamananggila, go so siran a Miphipiyapiya.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalagagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muhammad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on, - ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah so Puphakanug, a Puphakai-lai.

سَخَّحْنَا الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ ۗ لِيَلْأَمِّنَ
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا
الَّذِي بَنَيْنَا لَهُ نَافِئَةً لِّرَبِّهِ ۗ مَنْ آيَنَّا أَنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israil, - (Pitharo Ami a:) Da-a khowa-an niyo a salakao Rakun a sarigan.

وَأَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ۗ يَلِ الْأَنْخِدُوا مِنْ دُونِي
وَكَيْلًا ﴿٢﴾

3. (Hai) Kiyababadan ko tao a iyoran Nami a pud o Nuh (ko Kapal)! Mata-an! A so Nuh na aya butad Iyan na Oripun, a Mananalamat.

4. Na Piyakitokawan Nami ko manga Moriyatao o Israil si-i ko Kitab, a Mata-an a phaminasa kano dun ko Lopa sa makadowa, go Mata-an a phangarasi kano dun sa kapangarasi a mala!

5. Na amai ka makaoma so diyandi a paganai sa dowo oto, na pakipangarasiyan Nami sukano ko manga Oripun Nami a adun a bagur iyan a mitataralo: Na pakaphagashoga-an niran so pagulutulutan o manga walai; na miyabaloi a diyandi a mapunggolaola.

6. Oriyan niyan na ikasoi Yami rukano so kapupugusa kiran: Go bugan Nami sukano sa manga tamok (a madakul), go manga Wata, go balowin Nami sukano a madakul a tao.

7. (Na Pitharo Ami a:) O phiya-piya kano, na miyakaphiyapiya kano sa ruk o ginawa niyo; na o mbinasa kano, na ruk o ginawa niyo. Na amai ka makaoma so diyandi a mori, (na Pakapangarasin Nami siran), ka-an niran mapakarimung so manga Paras iyo, go an siran makasolud ko Masjid (al-Aqsa) lagid o kiyapakasolud iran

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُمْ كَانَ
عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ
لِنُفْسِدَنَ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنٍ وَلِنَعْلَمَنَ
عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ
عِبَادًا لِلْأُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا
خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ
وَأَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ
أَكْثَرِ نَفِيرًا ﴿٦﴾

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ
أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ
لِيَسْتَعْوَأَ أُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَلِيَسْتَرْوَأَ مَاعِلُوا تَبِيرًا ﴿٧﴾

non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a tharongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamaratiyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pi-piya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyan niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dow a Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan ta-

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُمْ عُدتُمْ
وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَذِهِ الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ
أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ لِّمَن حَفِظَنَّا آيَةَ
الَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ وَكُلُّ شَيْءٍ
فَعَلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

man na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na in-itambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakaguma-on Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a maka-kayat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-angka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitung ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-orijan o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

وَكُلِّ إِنْسَانٍ أَلْمَنَهُ طَيْرُهُ فِي عُنُقِهِ
وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا
يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾

أَقْرَأ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ
حَسِيبًا ﴿١٤﴾

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا نُزْرُ وَاِزْرَةً
وَزُرَّ آخِرُهَا وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ﴿١٥﴾

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا
فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ
فَدَمَّرْنَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ
وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaganan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahan-nam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا
مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ
يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaran niyan nggalubuk so Punggalubukun rukaniyan, a sukaniyan na Maparatiyaya,- na siran man na miyabaloi so galubuk iran a tatarima-an.

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

كَلَّا نُنمِدُّ هُنَّوَلَاءَ وَهُنَّوَلَاءَ مِنْ عَطَاءِ
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْطُورًا ﴿٢٠﴾

21. Pamimikiranangka o anda-manaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na mata-tangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ
وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعَدَ
مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿٢٢﴾

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Piyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko

﴿٢٣﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلِغَنَّ مِنْكَ
الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ

kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dow a oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morong Ako, go Dingka siran phur-arasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyagoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taolan na miyabaloi siran a manga Pagari o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niy an.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka suka-niyan, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

لَمَّا أَقْبَلَا نَهَرَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا
كَرِيمًا ﴿٢٢﴾

وَخَفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ
وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٣﴾

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا
صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ
عَفْوًا ﴿٢٤﴾

وَأَبَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبْدِرُوا بَدْرِيًّا ﴿٢٥﴾

إِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٦﴾

وَإِنَّمَا نَعَرْضُ عَنْهُمْ أَبْعَاءَ رَحْمَةٍ مِن رَّبِّكَ
تَرْجُوهُمْ فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّسُورًا ﴿٢٧﴾

29. Go Dingka mbaloya so Li-mangka a mitatambud ko lig Ka, go Dingka mbukara sukaniyan sa taro-top a kabukar, ka makaoshad Ka a kapa-pa-awingan, a kiyawiswisan.

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphakalowagun Niyan so Pagupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakalai.

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ تَحَنَّنْ رَبُّهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasinggai, go miyakaratarata a okit.

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi,

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ

Mata-an! A so diyandi na tatap a khi-isha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a ontol: Giyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kiran na khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan: Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabaloi so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagowad.

39. Giyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maphoshangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٥﴾

وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ إِذَا كَلَّمْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ
مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ
الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ
مَلُومًا مَدْحُورًا ﴿٣٩﴾

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ إِنْسَانًا لِّتَقُولُوا قَوْلًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a pishalisai Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran kasaboti, na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa kiyapalagoi (ko bunar)!

42. Tharowangka: A o adun a pud o Allah a manga Tohan,- lagid o Katharo iran,- na sa maoto na Mata-an a muloloba siran sa lalan ko khiruk ko Kapa-ar!

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharon! Amaporo a Lubi a Mala!

44. Puthasbik Rukaniyan so manga Langit a pito go so Lopa, go so matatago kiran, na da-a nganin a badi Puthasbik sa Podi Rukaniyan; na ogaid na di niyo shabotun so Tasbik iran! Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Matigur, a Manapi!

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so Qur-an, na Puthagowan Ami so lut Ka a go so lut o siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, sa runding a marurunding:

46. Go tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-an niran di khasaboti Sukaniyan, go (tiyagowan Nami) so manga tangila iran sa kabungul: Na igira-a Miyaaloinka so Kadnan Ka si-i ko Qur-an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomingur siran, ko manga talikhodan niran sa kapalagoi.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَكَّرُوا
وَمَا يَرِيْدُهُمْ إِلَّا نَقُورًا ﴿٤١﴾

قُلْ لَوْ كَان مَعَهُ إِهْلَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا
لَا بُنْعُو إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

سُبْحٰنَهُ، وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
لَّا نَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ
فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ، وَلَوَّعًا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ
نُفُورًا ﴿٤٦﴾

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinugun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan!

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipangibaraton niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakasoi kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulungkulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikhitana iyan? Tharowangka: A matangkud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so

تَحْنُ أَعْمُرُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ
إِنْ تَنبِعُونَ لِالْأَرْجُلِ الْمَسْحُورِ ﴿٤٧﴾

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا آءِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرَفْنَا آءِذَا نَا لَمَبْعُوثُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

﴿٥٠﴾ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يَعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيَضْحَكُونَ إِلَيْكَ رِيءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ

Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Do-niya) a rowar ko maito!

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-orongano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-orongano ko tao a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboos.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katohanan) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mabanogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran,- (Puphamagarabaya) o antawa-a kiran i lubi ron a madasug: Go a-arapun niran so Limo

وَتُظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٣﴾

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِن الشَّيْطَانَ كَانَتْ لِلإِنسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٤﴾

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يُرْحَمَكُم أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبِكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٥﴾

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ ذُرِّيَّةً ﴿٥٦﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخْتَفُونَ عَذَابَهُ إِذْ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٨﴾

Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan: Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na tatap a pakaluluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di binasa-a sukaniyan ko da pun so Alongan a Qiyamah, odi na ba Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa a sangat: Miyabaloi oto a misosorat ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami ko Kapuphakatoron Nami ko manga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-khaga-on o miyanga-o ona: Na inibugai Ami ko Samood so Babai a Onta a karina a mapayag, na Pindarowaka-an niran noto: Na da-a (salakao a) Kapuphamakatoron Nami ko manga Tanda a rowar sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka na katatangkalan Niyan so manga Manosiya: Na da-a kinisungga-in Nami ko kailai a so Piyaki-ilai Ami Ruka, a rowar sa tupung ko manga Manosiya,- go (lagid oto) so kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko Qur-an: Na ipuphangangaluk Ami kiran, na da-a minipagoman niyan kiran a rowar sa kapangakowala a mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an Siran non, inonta so

وَأَن مِّن قَرِيْبَةٍ إِلَّا نَحْنُ مَهْلِكُوهَا
قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا
شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ
كَذَّبَ بِهَا الْأَوْلِيَاءُ وَآءِ لِنَأْتِيَنَّهُمُ
الْبَاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ
بِالْآيَاتِ إِلَّا تَحْوِيْفًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ
وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِي أَرَيْتَكَ إِلَّا فَتْنَةً
لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ
وَنَحْوَفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا
كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ

Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaongka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

63. Pitharo (o Allah): A nggolalanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so so-warangka; go lalisangka siran rakhus o manga Komokoda-a ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go bugingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyaya), na da dun a kapa-ar ka kiran: Go makatatarotop so Kadnan ka a somisiyap.

66. So Kadnan niyo so Puphaka-latas rukano ko manga Kapal ko Kalodan, ka-an kano gi-i makambabanog ko Kakawasa-an Niyan.

خَلَقْتَ طِينًا ﴿١١﴾

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ
لِإِنِّ أَخَّرْتَنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٢﴾

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَاءُ مَنْ جَاءَ مُوقِفًا ﴿١٣﴾

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَعَتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ
وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ
وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
وَعِدَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿١٤﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ
وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿١٥﴾

رَبِّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفَلَكَ
فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ

Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyoinonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopayan, na tomialikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawan sa sobosobo a puthad, a sa oriyaniyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyaniyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopayan a go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa titho a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar iran: Na sa dun sa mibugai ron so

كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٧﴾

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضَّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهًا فَلَمَّا نَجَّكُمُ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخَيِّفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا يَجِدُوا لَكُمْ وُكَيْلًا ﴿٦٨﴾

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَمَنْ أَؤْتَى كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ

Kitab iyan si-i ko kawanan niyan, na siran man na Mabatiya iran so Kitab iran, na da-a masalimbob kir-an a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabaloi si-i (sa Doniya) a bota, na sukaniyan si-i ko Akhirat na bota dun, go tanto a miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na khapokas Ka iran ndun ko ini Ila-ham Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka Rukami Miyangkob so salakao rukaniyan: Na o giyoto i miyasowa na Khowa-angka iran ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakatha-kna-a, na Sabunsabunar a mararani mitaliyadok Ka kiran sa shai a maito.

75. Na o giyoto i miyasowa na kaphakita-aman Nami Ruka dun so takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so takup a siksa ko kapatai: Oriyan niyan nada-a mato-on Ka a tabanga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na khabogao Ka iran ko Lopa (a Madinah), ka phaka-awa-an Ka iran non; na o giyoto i miyasowa na da-a khitarug iran ko kaiapos Ka, a rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyogowan Nami a miya-ona an Ka sa

يَقْرَأُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلَمُونَ
فَتِيلًا ﴿٧١﴾

وَمَنْ كَانَتْ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِنُنْفِثِيَ عَلَيْكَ آيَاتِنَا
وَإِذَا لَا اتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾

وَلَوْلَا أَنْ تَبَنَّكَ لَفَدَدْتَ تَرَكِّنَ
إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ
وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ
عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْرِزُونَكَ مِنَ
الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا
يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾

سُنَّةً مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ

pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sambayang ko khapita na tatap a shasaksian.

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangtud a phakadarpa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kاسوبat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosawat; go sungai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

81. Go Tharowangka: A miyakaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun puphakaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-

مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسْتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ
الَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنْ قُرْءَانَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ
عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا
مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْءَانِ مَاهُومًا شَفَاءً وَرَحْمَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
خَسَارًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا أَعْمٰنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرْكَانَ يَتَوَسَّأُ ﴿٨٣﴾

a minisogaton so marata na mabaloi a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan: Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko tao a sukaniyan i maka-o ontol sa lalan.

قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ ۖ فَرَبُّكُمْ
أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

85. Na ipagisha iran Ruka so Niyawa. Tharowangka: A so Niyawa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko: Go da-a inibugai rukano ko Kata-owar ko maito.

وَسَأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾

86. Na Mata-an! a o inikabaya Ami, na matatangkud a maphakada Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka: Na sa oriyaniyan na da-a mato-on Ka makapantag Rukaniyan a Panarigan Rukami,-

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ بِهِ ۖ عَلَيْنَا
وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾

87. Ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a mala.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ
عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

88. Tharowangka: A Mata-an a apiya thampotampong so manga Manosiya go so manga Jinn sa kamba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an, na di siran ndun makamba-al sa lagid iyan, apiya pun mabaloi so saba-ad kiran a tabanga o saba-ad.

قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ
يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۗ
وَلَوْ كَانَتْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

89. Na Sabunsabunar a di bo dun pira a kiniropa-an Nami ko Manosiya, si-i sangka-i a Qur-an, ko oman i ibarat: Na da tarima-a o

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾

kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakapanik Ka on taman sa di Kamingka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran go wani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿١٠﴾

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ تَحْتِهَا عَيْنٌ فَتَفْجُرَ الْأَنْهَارَ خِلْفَهَا نَفْعًا كَثِيرًا ﴿١١﴾

أَوْ تَسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كَيْفًا أَوْ تَأْتِي بِلَهُةٍ وَالْمَلَائِكَةِ قَيْلًا ﴿١٢﴾

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِنْبًا نَقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿١٣﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿١٤﴾

95. Tharowangka: O aya matatago ko Lopa, na manga Malaikat a Puphulalalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatataro-top so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyana a Kaip, a Puphakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyana-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jahannam: Oman puphondao, na omanan Nami kiran sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kiran, sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyana a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyana siran sa ta-alik, a

قُلْ لَوْ كَانَتْ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ
يَمَشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَلَّزْنَا عَلَيْهِمْ
مِنَ السَّمَاءِ مَلَكَارِسُولًا ﴿١٥﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بَعِيدًا خَبِيرًا
بَصِيرًا ﴿١٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَيَحْشُرُهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمُقًا وَبِكُمَا
وَصُمًّا مَا وَنَهُمْ جَهَنَّمَ كَمَا جَبَّتْ
زَدْنَهُمْ سَعِيرًا ﴿١٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُمُ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا
وَقَالُوا ۗ إِنَّ كُنَّا عِظَمًا وَرَفْتَاءً نَا
لْمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٨﴾

﴿١٥﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ
أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ

da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Manosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na ishanan Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a manga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogao-on niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukaniyan go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyaniyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyan-di ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

أَجَلًا لَّارِيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا
كُفُورًا ﴿١١﴾

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي
إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
فَسَأَلَ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِلِإِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ
فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَى
مَسْحُورًا ﴿١٣﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبَّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَابِرٍ وَبَاقٍ
لَأَظُنُّكَ يَمُوسَى مَسْحُورًا ﴿١٤﴾

فَأَرَادَ أَنْ يَنْفِرَ مِنْهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
فَاعْرَفْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٥﴾

وَقُلْنَا مَنْ بَعْدَهُ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ لِيَسْكُنُوا
الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيضًا ﴿١٦﴾

105. Na si-i ko bunar a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyani: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

106. Na so Qur-an na piyakasunggayaya Ami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyani.

107. Tharowangka: Piyaratiyayaniyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-ona a Niyani, na igira-a Pumbatiya-an kiran, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mampangolaola dun!

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kampangalimbaba-an.

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sam-

وَالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَالْحَقِّ نَزْلًا وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ نَزِيلًا ﴿١٠٦﴾

قُلْ ءَأَمْسُوا بِعِزِّ أَوْلِيَائِهِمُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَتَوْتُوا أَلْعَلَمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذِقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

وَيَخِرُّونَ لِلْآذِقَانِ يَبْكَوْنَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافَتْ بِهَا وَأَبْخَغْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

bayang Ka, go Dingka oto Phuna-na-in, na mbabanog Ka ko pagulutan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabaloi a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabaloi a tabanga Iyan makapantag ko kapa-kaito: Na Shulasulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulasula!.

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamaratiyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

3. Matatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْذَ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنْ آلِ الدِّالِ وَكِبْرَهُ تَكْبِيرًا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الْكَافِرَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾

فَيَسَّالِ السُّدُورَ بَأْسَاسٍ شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾

مَنْ كُنْتُمْ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾

وَيُنذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ
يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muhammad), makapantag ko manga rarad iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

فَلَمَّا كَبُرَتْ نَفْسًا عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ
لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ هَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Parahiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا
لِنَسْلُوهُمْ وَأَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا
جُرًّا ﴿٨﴾

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabaloi siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ
وَالرَّقِيعِ كَانُوا مِنَّا عَجَبًا ﴿٩﴾

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةَ إِلَى الْكَهْفِ فَنَقَلُوا
رَبْنَاءَ إِنَّا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهِيَ لَنَا
مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Na Piyakatorog Ami siran ko Liyang, ko manga ragon a mai-itong,

فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dowa lompok i Miyakatundo ko masa a kiyathiran!

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngon-goda a Piyaratiyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phangunian Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag?

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiyagaran kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

ثُمَّ بَعَثْنَا لَهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحَرِيِّينَ أَحْسَنُ
لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٣﴾

ثُمَّ نَقَصْ عَلَيْهِمْ نِبَاهُمْ بِالْحَقِّ إِنِّي لَأَنبَأُ
فِتْيَةَ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَرَزَقْنَاهُمْ
هُدًى ﴿١٣﴾

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا
رَبِّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَن نَّدْعُوْا
مِنْ دُوْنِهٖ ؕ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَا اِذَا
شَطَطًا ﴿١٤﴾

هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُوْنِهٖ
ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
سُلٰطٰنٍ بَيِّنٍ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّن
اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

وَإِذْ اَعْتَزَلْتُمُوْهُمْ وَمَا يَعْجُدُوْنَ اِلَّا
اللّٰهَ فَاوُوا۟ اِلَى الْكُهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ رَّحْمَتِهٖ ؕ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ اَمْرِكُمْ
مَرْفَقًا ﴿١٦﴾

17. Na Pukhailangka so Alongan, a igira a somibang, na miraramig ko Liyang iran sa tampar sa kawanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah: Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggonano ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakahulikhulidun sa tampar sa kawanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowakamona mona niyan ko gimowa: Omailangka siran na Katalikhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogonawa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Ruka-

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَرُورُوعِن
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
تَقَرَّبُ إِلَيْهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لِيَهْدِيَ اللَّهُ
فَهْوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ يَجِدَ
لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا ﴿١٧﴾

وَتَحْسَبُهُمْ آيِقًا طَاطَا وَهُمْ رُقُودٌ
وَنَقَلِبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ
وَكَلْبُهُمْ بَنسَطٌ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ
لَوِاطِعًا عَلَيْهِمْ لَوْلِيَّتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ﴿١٨﴾

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا
بَيْنَهُمْ قَالِ قَائِلُ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ
قَالُوا إِنَّمَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا
رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا
أَحَدَكُمْ يَتَرَقِّمُكُمْ هَذِهِ إِلَى
الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

niyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mi kiran ka-a niran katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan niran i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogot siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kapan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan niran; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka paki-pushasawala makapantag kiran, in-onta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ
تُقْبَلُوا إِذَا أَبَدْنَا ﴿٢٠﴾

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ
لَأَرْبَابٍ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ مِنْهُمْ
أَمْرُهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا
رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمُ قَالَ الَّذِينَ
غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنْتَخَذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ
وَتَامُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا
تُمَارِفِهِمْ إِلَّا مَرَّةً ظَهَرُوا وَلَا تَسْتَفْتِ
فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

وَلَا نَقُولَنَّ لِشَأْنِي إِيَّايَ فَاعِلٌ ذَلِكَ
غَدًا ﴿٢٣﴾

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masukun a Toro-on Nako o Kadnan Ko si-i ko marani a di giya i a ontol.

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا
نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي ربي
لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ
وَأَزَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiya-pakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ
وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ
رَبِّكَ لَا يُبَدِّلُ لِكَلِمَتِهِ وَلَنْ
تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

28. Na Gun-gunangka a Ginawangka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dowang Matangka, sa kabaya-

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ بِالْغَدَاوَةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُمْ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ
زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ

a Ka sa Parayasan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyaklipatan Nami ko poso iyan so Tadum Rukami, go inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbaloï so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi, khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piya-kasingai a inomun! Go miyakaratarata a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Sukami na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphiyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagiyan ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiya-piya a darpa!

أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرَهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ
وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ
نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا
يَغَاثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي
الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِن سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ
وَحَسْبَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

32. Na Mba-alingka kiran a ibarat, a dow a Mama: A singgayan Nami so isa on sa dow a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dow a oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dow a oto a babasoka.

وَأَصْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْتَهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾

33. Omani isa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dow a oto sa lawasaig.

كَلْنَا الْجَنَّتَيْنِ ۖ إِنَّتَأُكُلُهُمَا وَلَمْ تَطْعِمْنَاهُمَا شَيْئًا ۖ وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukaniyan na puphangandagan niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ: أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ ۖ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ ۖ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودَتْ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-iron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyon

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ: أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاهُ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na Pithaongka niyan a Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagikal ako sa) Sukaniyan so Allah, a Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa ko somolud ka ko Asindangka: A sa dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur odi si-i ko Allah! Apiya aya kapukhailayangka rakun na sakun na maito a di sukai Tamok a go Moriyatao;

40. Na matatangkud a mbugan nako o Kadnan ko sa tomo a di so Asindangka, na botawanen Niyan (so asindangka) sa manga Luthi a pho-on ko Langit, na mabaloi a Lopa a miyagunasnas!-

41. O di na mabaloi so igon a somunup, na dingka dun oto magaga mabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na miyabaloi a di-i niyan mapakakho-sowa so dow a palad iyan makapantag ko miyanggasto niyan non, a giyoto na Miyangaguguba so manga ta-aron, sa gi-i niyan Matharo: Hai o ba bo da-a Minisakoto akun ko Kadnan a isa bo!

43. Na da-a miyabaloi ron a pagtao a makaphananabangon a sala-

لَيْسَ إِلَهُهُ إِلَّا اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي
أَحَدًا ﴿٣٨﴾

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلُّ مِنْكَ
مَا لَوْ وُلِدْنَا ﴿٣٩﴾

فَعَسَى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ
وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ
فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ
طَلْبًا ﴿٤١﴾

وَأُحِيطَ بِشَمْرِهِ، فَاصْبِحْ يَقْلِبُ كَفْيَهُ عَلَى مَا
أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَلْبَسُنِي لِمَ أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ، فِتْنَةٌ يَصْرُوهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ

kao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyani niyan) na mimbalo i a gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga Palao, na Mailaangka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asa-ap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paga-

وَمَا كَانَ مُنْصِرًا ﴿٤٣﴾

هَذَاكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا
وَحَيْرٌ عِقَابًا ﴿٤٤﴾

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَا
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ
نَبَاتٌ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا
تَذَرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
مُقَدِّرًا ﴿٤٥﴾

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا
وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

وَيَوْمَ نُسِرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً
وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نَغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

وَعَرَضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ حِجَّتُمُونَا
كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾

nai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamamasa: Na da-a shalimbotan o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-a sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-iyo Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51 Kuna a ba Akun kiran piyakishaksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran: Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun,

وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُسْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوبِئْنَا
مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً
وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا
عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ
فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ
وَدُرَيْتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ يُبْسُ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ مَا أَشْهَدُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ
مَتَّخِذًا الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
رَعِمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ

a siran so ini tugo niyo; na Panonganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalin-salin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kiran so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kiran o kiyao-kitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kiran o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakaphamanotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyaran kiran a kasandagan!

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٣﴾

وَرَاءَ الْمَجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مُؤَاعِدَوُهَا وَلَمْ يَجِدُوا عِنْدَهَا مَصْرَفًا ﴿٥٤﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ
شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٥﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ
الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا
أَنَّ تَأْنِيهِمْ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَتَّبِعُونَ
الْعَذَابَ قُبُلًا ﴿٥٦﴾

وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَيَجِدُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَطْلِ لِيَدْ حُضُوبَهُ الْحَقِّ وَاتَّخَذُوا
آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٧﴾

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dow a lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niyan ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa dayon sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kiran so siksa: Kuna, ka adun a bagiyani niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dow a Kalodan, o di na makapopos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a irapot siran ko kiyambaratumowa-an a dow a oto (a

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ
عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى
قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى
فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

وَرَبُّكَ الْعَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ
بِمَا كَسَبُوا الْعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابُ بَل
لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
مَوْيلاً ﴿٥٨﴾

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَمَمُوا
وَجَعَلْنَا لَمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتْلِهِ لَا أَبْرَحُ
حَتَّىٰ أَتْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ
أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا

Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiyamara-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyani: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kapulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyani): A ino Miya-ilainka gowani ko Dumukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-aloya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyaso Siran ko kiyaiposan Niran, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿١١﴾

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنَّا غَدَاءَنَا
لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿١٢﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي
نَسِيتُ الْغُوتَ وَمَا أَنَسَيْتُهُ إِلَّا
الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكَرَهُ، وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ
فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿١٣﴾

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغُ فَأَرْتَدَّا عَلَى
ءَأْثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿١٤﴾

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ
رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ
لَدُنَّا عِلْمًا ﴿١٥﴾

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَيْتَكَ عَلَىٰ أَنْ تَعْلَمَ
مَعًا عَلِمْتَ رُشْدًا ﴿١٦﴾

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿١٧﴾

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukaniyan sushuba a Kata-o?

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangungko a Sogowan Ka.

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

71. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miyakangolaola Ka sa shai a tanto a marata!

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kagonot Ka Rakun?

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyangolaola Ko sa marugun.

74. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa minitho-ona Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿١٨﴾

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿١٩﴾

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْتَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٢٠﴾

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْنَاهَا لِنُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٢١﴾

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَئِن لَّمْ تَسْتَطِيعْ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٢٢﴾

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٢٣﴾

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتَنِي سَازِئَةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٢٤﴾

da-a miyabono iyan a tao? Subun-sabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasinggai!

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kagonot Ka Rakun?

﴿٧٥﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ
مَعِيَ صَبْرًا

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyana naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piyatataman Ka so rason a pho-on Rakun.

﴿٧٦﴾ قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنِ شَيْءٍ مِّنْ بَعْدِهَا فَلَا
تُصِغِرْ بِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَدُنِّي عُذْرًا

77. Na lomiyalakao a dowo Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowo Oto. Na miyakaton Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyanganon Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

﴿٧٧﴾ فَأَنْطَلَقًا حَتَّىٰ إِذَا نَآءِىَ أَهْلَ قَرْيَةٍ
أَسْتَطْعَمَ أَهْلَهَا فَأَبْوَأُ أَن يَضِيَقُوا هُمَا
فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ
فَأَقَامَهُ. قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ
أَجْرًا

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholon Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

﴿٧٨﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ
بِأُورِيلَ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun niran ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko

﴿٧٩﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ
فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan niran a Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inikawan Nami i ba Niyan siran kapaliyogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

81. Na kiyabaya-an Nami a sambiyan kiran o Kadnan Niran sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowa Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a phon ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba phon sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharowangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

مَلِكٍ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٨﴾

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبْوَاهُ مُؤْمِنِينَ فَخَشِينَا
أَنْ يُرْهَقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ
رِزْقًا وَأَقْرَبَ رَحْمًا ﴿٨١﴾

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي
الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ
أَبُوهُمَا صَالِحًا فَآرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
أَشَدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً
مِّنَ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

وَيَسْتَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا
عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

84. Mata-an! A Sukami na Piya-kakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾

85. Na miyakakudug sa okit,

فَأَنْعَمَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqarnain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanugangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قَلِيلًا يُبْذَلُونَ الْقَرْيَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukaniyan; oriyaniyan na Phakandodun ko Kadnan Niyani; na siksa-an Niyani sa siksa a pakasingai.

قَالَ أَمَا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكَرًا ﴿٨٧﴾

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyan niyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukaniyan ko Sogowan Nami sa malbod.

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءٌ الْحَسَنَىٰ وَسَنُفَعِلُ لَهُ مِنْ أَمْرٍ يُسْرَأُ ﴿٨٨﴾

89. Oriyaniyan na miyakakudug sa lalan,

ثُمَّ أَنْعَمَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisungai Ami kiran ko tampar rukaniyan a runding.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطَّلِعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سَبْرًا ﴿٩٠﴾

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

92. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

93. Taman sa kagiya a irao ko pagulutan a dow a Palao, na miyakato-on, ko obai a dow a oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

96. Witi Yako niyo sa Piyamilolang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dow a Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

قَالُوا يَٰذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّا يَا جُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ جَعَلَ لَكَ خَرَجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾

ءَأَتُونِي زُرًّا لِّحَدِيدٍ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَأَتُونِي أُفْرِغَ عَلَيْهِ قَطْرًا ﴿٩٦﴾

فَمَا اسْتَطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalowin Niyan Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

99. Na botawanan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na mis-harundada iyan so saba-ad: na Iyo-pun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

﴿٩٩﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فُجِعَ عَلَيْهِمْ جَمْعًا ﴿١٠٠﴾

100. Na sandigun Nami so Jahannam sa Alongan noto ko manga Kapir sa Samporna a Kasandig,

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Pananadum Rakun, go aya butad iran na di iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khakowa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kapir (a pithiyagar) a darpa.

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِ آلِيَاءِ إِنَّا أَعْنَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾

103. Tharowangka (Ya Muham-mad): Ba Ami rukano Phanothola so tithe a Miyangalologi ko manga galubuk?-

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an niran sa

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾

Mata-an! A siran na gi-i siran phiyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyaman-gongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

107. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na miyabaloi a bagiyan niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

110. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ
فَحِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وِزْنًا ﴿١٥﴾

ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا
آيَاتِي وَرُسُلِي هُرُورًا ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ
لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٨﴾

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لَكَلَّمْتُ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ نَفِدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا
بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ
رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ

iyang na a-arapun niyan so Kimbar-atumowa-an ko Kadnan Niyan, na nggalubuk sa galubuk a mapiya, go di niyan Phakisakotowi so Sowasowat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyaya so) Pananadum ko Limo o Kadnan Ka ko Oripun Niyan a Zakariya.

3. Gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan sa Kapanguni a masolun,

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na lomimuk Rakun so tolan, go kominindat so Olo sa bok a Mapoti: Go da-a Ko mabalo ko Panguni Yakun Ruka Kadnan Ko a miya-ola!

5. Na Mata-an! A Sakun na ini Kawan Ko so manga Tonganai Yakun ko oriyang Ko: Ka aya butad o Karoma Ko na baluk: Na bugi Yakongka pho-on ko Hadapan Ka sa Wata,-

بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحْسَنًا ﴿١١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيِّعَاصَ ﴿١﴾

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ
الرَّأْسُ سُتَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ
رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي
وَكَأَنْتَ أَمْرَانِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyangka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosowat (Ruka)!

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

9. Pitharo (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbityarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

رَبِّنِي وَيَرِثُ مِنْهُ آلَ يَعْقُوبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾

يَنْزَكِرْنَا إِنَّا نَبِّئُكَ بِعَلَمٍ آسَمُهُ
يَعْنِي لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي غَلْمٌ
وَكَانَتْ أُمَّرَأَتِي عَاقِرًا ۖ وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٍ
ۖ وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
شَيْئًا ﴿٩﴾

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ۚ قَالَ
آيَاتِكَ إِلَّا تَكْلِمَ النَّاسِ
تَلْتَلِي لِيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

فَفَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ
إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ رُكُوعًا
ۖ وَحَسْبَاءً ﴿١١﴾

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabunar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

يٰٓيَحْيَىٰ خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ وَّءٰتَيْنٰهُ
الْحِكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabaloi a Puphangongonotan,

وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكٰوَةً وَّكَانَتْ
تَقِيًّا ﴿١٣﴾

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabaloi a Mamumundug a darowaka.

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ﴿١٤﴾

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawataanon, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatindugaon (pho-on ko Kobor iyan) a Oyagoyag!

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مَرْيَمَ اِذْ اَنْبَدَتْ
مِنْ اٰهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾

17. Na Mimba-al ko tampar kiran sa runding; na Siyogo Ami si-i Rukaniyan so Sogo Ami, na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

فَاَتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَا
اِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا
سَوِيًّا ﴿١٧﴾

18. Pitharo (o Maryam): Mataan! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Manananggila.

قَالَتْ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتُ
تَقِيًّا ﴿١٨﴾

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُوْلٌ رَّبِّكَ لِاَهْبَ لَكَ
عَلْمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

20. Pitharo (o Maryam): A anda-manaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pukha-aloi!

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyagowan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailangka ko manga

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي
بَشْرٌ وَلَمْ أَكْ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ
وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا
قَصِيًّا ﴿٢٢﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ
قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ
نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ﴿٢٣﴾

فَنَادَتْهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ
رَبُّكَ تَحْتِكَ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

وَهَرِي إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ سَقَطَ
عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَمَا مَاتَرِنَ
مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقَوْلِي إِنِّي نَذَرْتُ

Manosiya a sakatao, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-awidan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

31. Go biyaloi Ako Niyan a Puhangompiya, apiya anda Ko Mata-tago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ
إِنْسِيًّا ﴿٦٦﴾

فَأْتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ، قَالُوا لِمَ رِمْتِ
لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٦٧﴾

يَتَأَخَذَ هَدْرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءًا
وَمَا كَانَتْ أُمَّكَ بَغِيًّا ﴿٦٨﴾

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكَلِمُ مَنْ
كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٦٩﴾

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٧٠﴾

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ
وَأَوْصَنِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٧١﴾

وَبِرَّابِئِدِنِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا
شَقِيًّا ﴿٧٢﴾

33. Go so Kalilintad na si-i Rak-un ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan! Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolonan niran, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakanda-darpai ko Gawi-i a mala!

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kada-dag a mapayag!

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

فَأَخْلَفَ الْأَحْزَابَ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلًا لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونََنَا لِنَكِنَ
الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ
فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Muma-mata-an, a Nabi.

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Nggonanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

44. Hai Ama! Dingka Pushowasowata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabaloi Ka a bolayoka o Shaitan.

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiyamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ
صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

يَتَأْتِبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَ فِي مِرِّ الْعِلْمِ مَا لَمْ
يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

يَتَأْتِبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ
كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

يَتَأْتِبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ
مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

قَالَ أَرَأَيْبُ أَنْتَ عَنِ الْهَمِي يَتَأْتِبَرِهِيمُ
لَيْنَ لَمْ تَنْتَهُ لِأَرْجَمَنَّكَ وَأَهْجُرَنِي
مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangkud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Siran sa mapiya a Bantogan a Maporo.

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawanan, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ فِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

وَأَعْتَزَلْتُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي سَقِيًّا ﴿٤٨﴾

فَلَمَّا أَعْتَزَلْتُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيمًا ﴿٥٠﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

وَنَدَبْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

55. Na miyabaloi a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloi si-i ko Kadnan Niyan a Masasowat.

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a Mumamata-an, a Nabi:

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyoran Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababadan ko Ibrahim go so Israil,- go pud ko tao a Tiyoro Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masalinggagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

59. Na adun a miyakasalono ko oriyen Niran a miyakasambi a in- ilang iran so Sambayang, go piyan- gonotan niran so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamaka- solud ko Sorga, go di siran khasa- limbotan sa maito bo,-

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأَذْكُرِي الْكِنَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
مِن ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن
ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا
وَأَجْبَبْنَا إِذْ نَادَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ
خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

﴿٥٨﴾ خَلْفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا
الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ
يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٥٩﴾

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
شَيْئًا ﴿٦٠﴾

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khito-man.

62. Da-a khanug iran ro-o a siya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyani niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyabaloi a Mananangila.

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so katalikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowo oto: Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ﴿٦٢﴾

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًا ﴿٦٣﴾

وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ
أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ
وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًا ﴿٦٤﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ
سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذْ مَا مِثُّ لِسَوْفَ
أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ

Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhus o manga Shaitan; oriyani niyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahanam a pukhidola iran a lub iran;

69. Oriyani niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

70. Oriyani niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapatotan ko kapakasolud ko Naraka.

71. Na da-a isa rukano bo a Baon ndi makasagad: Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Kokoman.

72. Oriyani niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miyamaratiyaya: Antawa-a ko dowaka sagorompong i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

مِنْ قَبْلُ وَلَعَلَّكَ شَيْئًا ﴿١٧﴾

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ حِثًّا ﴿١٨﴾

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عُنِيًّا ﴿١٩﴾

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٢٠﴾

وَإِنْ مَنَعْنَا آلَ آدَمَ أَنْ يَدْخُلُوا الْجَنَّةَ سَوَاءٌ مَّا لَهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ إِلاَّ أَنْ يَكُونُوا عَمَّالِينَ ﴿٢١﴾

ثُمَّ نَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَنَدَرْنَا الظَّالِمِينَ فِيهَا حِثًّا ﴿٢٢﴾

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٢٣﴾

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

75. Tharowangka: Sa dun sa magtago ko kadadag, na mbugan sa talik sukaniyan o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandungan niran so idi-diyandi kiran-a siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukaniyan i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khandandan.

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ
أَتُنشِأُونَ يَا ۞٧٦

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ
الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا
الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ۞٧٧

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَقِيَّةُ الضَّالِّحَتِ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ۞٧٨

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ
لَأُوتِيَنَّكَ مَا لَمْ يَأْتِ وَلَدًا ۞٧٩

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَوْ آتَمَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۞٨٠

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ
مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ۞٨١

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

وَنَرِيئُهُ، مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

81. Na kominowa siran sa salakao ko Allah a manga Katohanan, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanan nami so manga Shaitan ko Miyamangongkir, a puphangondoï kiran sa tanto a kapangondoï?

الَّذِينَ آمَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوْرَهُمْ آزًا ﴿٨٣﴾

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phamagitongun Nami Kiran ndun sa sam-porna a kapamagitong.

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miayamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

يَوْمَ نَخْشِرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًا ﴿٨٦﴾

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

88. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasinggai!

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

91. Sa kinidaowa-an niran sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Maka-pangalimbaba-an.

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

96. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kaka-si.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ﴿٨٩﴾

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطَرْنَ مِنْهُ ﴿٩٠﴾
وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩١﴾

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِلَّا آتِيَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾

لَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
الرَّحْمَنُ وِدًّا ﴿٩٦﴾

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapuphamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-iktiyar ko pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karangus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dow a oto, go so didalum o Lopa.

فَاتَّمَايَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ
بِهِ الْمُنْقِمِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿٩٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ
تُحْسِنُ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ
رِكْزًا ﴿٩٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْفَى ﴿٢﴾

إِلَّا لَذِكْرٍ لِمَنْ يَخْشَى ﴿٣﴾

تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ
الْعُلَى ﴿٤﴾

الرَّحْمَنِ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا يَبِينُهُمَا وَمَا تَحْتَهُ الْكُرْسِيُّ ﴿٦﴾

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

8. So Allah! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabad, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

11. Na kagiya a makatalingoman, na Kiyatalowan: Hai Musa!

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dow a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilaham (Ruka).

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

وَأَن تَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ
وَأَخْفَى ﴿٧﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى ﴿٨﴾

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

إِذْ رَأَانَا رَا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي
ءَأْتِسْتُ فَارًا لَّعَلِّي ءَأْتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ آجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾

فَلَمَّا أَنهَا نُوْدِيَ لِمُوسَى ﴿١١﴾

إِنِّي أَنَارُ بَيْكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طَوًى ﴿١٢﴾

وَأَنَا أَخْرَجْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ﴿١٣﴾

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a pagu-uma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibal-las ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inonotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shi-si-i sa Kawanan Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Ba-das Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai, a gi-indoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-an-gka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal,-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا يُتَجَرَّى
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى ﴿١٥﴾

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَى ﴿١٦﴾

وَمَا تَلَاكَ بِيَمِينِكَ يَمْوَسَى ﴿١٧﴾

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ وَاَعْلَيْهَا
وَأَهْشُرُ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَارِبٌ
أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾

قَالَ أَلَيْهَا يَمْوَسَىٰ ﴿١٩﴾

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿٢٠﴾

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَتُعِيدُهَا
سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾

وَأَضْمَمْنَا يَدَكَ إِيَّا جَنَاحَكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ
مِنْ غَيْرِ سَوَاءَ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾

لِيُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

وَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

27. Go Pakalowayangka so kabi-gur o dila Akun,

وَأَحْلِلْ عُقْدَةَ مِنِّ لِسَانِي ﴿٢٧﴾

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

29. Go Sungai Akongka sa Washir a pud ko tonganai Akun,

وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

30. So Haroun, a Pagari Ko,

هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

أَشَدُّ بِهِ أَرْزِي ﴿٣١﴾

32. Go Pakatompokangka Suka-niyan ko Galubuk Akun:

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

33. Ka Angka Mi Ruka Pupha-katasbik sa madakul,

كَيْ تَسْبِحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

وَنَذِّرُكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyaokitan a salakao.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail: Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan: Na Tiyagowanko Suka sa kakasi a pho-on Rakun: Go Angka mapagoyagoy si-i ko Palihara Akun.

أَن أَقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ
فَلْيَلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي
وَعَدُوُّلَهُ، وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي
وَلِنُصْنَعُ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitan non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyani niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ، فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ
كَئِنْفَرَ عَيْنَهَا وَلَا تَحْزَنْ وَقَلَّتْ نَفْسًا
فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ
سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنٍ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ
يَمْوَسَّىٰ ﴿٤٠﴾

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

42. Lalakao Ka, Suka go si Paringangka, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا نَبِيًّا
فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

43. Songkano a Dowa, ko Pira-aon, Mata-an! A sukaniyan na miyangakowala;

44. Na Mbitiyarain Niyo sukaniyan, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukaniyan na makapa-ginungka, o di na maluk.

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kapuphangakowala niyan.

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

47. Na Songkano Ron, na Thar-owa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-ko tao a komidug ko Torowan!

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Ilaham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyalikhod.

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّئِنَّا عَلَمَہُ يَتَذَكَّرُ
أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

قَالَا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ أَن يَفْرُطَ عَلَيْنَا
أَوْ أَن يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾

قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ
وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

قَأَنِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ
مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تَعَذِّبْهُمْ قَدْ
جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْنَا
مَنْ تَبِعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ
كَذَّبَ وَقَوْلِي ﴿٤٨﴾

قَالَ فَمَنْ رَبِّكُمْ يَا مُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ.

oman i isa Shai so ini Adun non, oriyan niyan na Pinngonana-o Niyan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a miyasowa o manga pagtao a miyan-ga-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawiron na si-i ko Kadnan Ko, ka matatago ko Kitab: Di Kharibat so Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go tiyagowan kano Niyan non sa manga lalan; go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na adun a Puphakambowatun Nami sa sabap on a pishoson a Mangunguto a mbidabida.

54. Kangkano (ron) go Pagupura niyo (ron) so manga Ayam iyo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-on ko Lopa, go ron Nami sukano phakakasoya, go ron Nami sukano phakagumawa so khaokitan a sala-kao.

56. Na Sabunsabunar a piyaki-ilai Yami (ko Pir-aon) so manga Tanda Ami sa kalangolangowan niyan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya kiyasong Ka rukami na Angka Min-

تَمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

قَالَ عَلِمَهَا عِنْد رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَصِلُ
رَبِّي وَلَا يَنْسَىٰ ﴿٥٢﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ
لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهَآءِ زَوْجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي النَّهْيِ ﴿٥٤﴾

مِنهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ آرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ
وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ

gka mapaka-awa ko Lopa ami sa-bap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kاسوبokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya katha-labok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyan niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dow-an dowan kano! Di niyo pagangkoba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswisian so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an niran i showa-an niran, ko ndolondolonan niran, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dowaya na titho a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mailang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyan niyan na talingoma

يَمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾

فَلَنَأْتِيَنَّكَ سِحْرٌ مِّثْلَهُ ۖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا
أَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ
النَّاسُ صُحًى ﴿٥٩﴾

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ
أَتَىٰ ﴿٦٠﴾

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَانَقْتَرُوا
عَلَىٰ اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتْكُمْ بِعَذَابٍ
وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْتَرَىٰ ﴿٦١﴾

فَنَنْزِعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاسْرُوا
النَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ
يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا
وَيَذَّهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَىٰ ﴿٦٣﴾

فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَنْتُمْ صَافِقُونَ

kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i titho a Goro niyo, a

أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَىٰ ﴿١٤﴾

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ
أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿١٥﴾

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا جِأَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ
يُخِيلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَتَاهَا سَعَىٰ ﴿١٦﴾

فَأَوْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَىٰ ﴿١٧﴾

فَلَمَّا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ ﴿١٨﴾

وَأَلْقَىٰ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا
إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدَ سِحْرٍ وَلَا يَفْلِحُ السَّاحِرُ
حَيْثُ أَنَّىٰ ﴿١٩﴾

فَأَلْقَى السِّحْرَ سَجْدًا قَالُوا أَمْ آتَىٰ رَبِّ
هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٢٠﴾

قَالَ أَمْ نَمْتَمُ لَهُ قَبْلَ أَنْ نَأْذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرٌ كَرِيمٌ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ

so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipunggolalan sangkai a Kaoyagoyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initungul ka Rukami sukaniyan a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyaniyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyaniyan ko manga Daradat a manga Poporo,-

فَلَا قَطَعَتْ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا صَلَبْتَكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَنَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾

قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنْ الْيَسَنِ وَالَّذِي فَطَرَنَا قَاقِضٌ مَا أَنْتَ قَاقِضٌ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

إِنَاءً أَمْثَابِرِنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِيئَاتِنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

إِنَّهُ مِنْ بَابِ رَبِّهِ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿٧٤﴾

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿٧٥﴾

76. Manga Sorga a Tatap, a Pumphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Makakakal siran ro-o: Na giyoto man i balas ko tao a Mishoti.

حَنَّتْ عَدْنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

77. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mbalun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي
فَأَضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا
تَخَافُ دَرْكًا وَلَا تَخَشَى ﴿٧٧﴾

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

فَأَنبَعَثْهُمْ فِرْعَوْنَ مُجْرِمِينَ فَعَسَيْتُمْ مِنَ
الْيَمِّ مَا عَسَيْتُمْ ﴿٧٨﴾

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى ﴿٧٩﴾

80. Hai manga Moriyatao o Israil! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwwa:

يَبْنَئِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَجْجَنَّاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ
وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا
عَلَيْكُمْ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَى ﴿٨٠﴾

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagupur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا
فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ
عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾

82. Na Mata-an! A Sakun na titho a Manapi ko tao a Mithaobat,

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyaniyan na komidug ko ontol.

83. Na antona-a i minipagalokalok Ka (sa Kiya-ona Ingka) ko Pagtaongka, hai Musa?

84. Pitharo Iyan: Siran na kataya siran si-i ko Talikhodan Ko (a matotondog Ako iran): Na miyagalokalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o Bangka Kasowatun.

85. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami so Pagtaongka ko oriyaniyan Ka (ko Kiyabulagangka kiran): Ka diyadag siran o Samiri.

86. Na mimbalingan so Musa ko pagtao Niyan a Pukhararangitan a Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya? Ba rukano miyathai so masa? Antawa-a ba niyo kabaya a matangkud rukano so Rarangit a pho-on ko Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko diyandi Akun?

87. Pitharo iran: Kuna a ba kami mindorat ko diyandi i Ka, sa ba sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid na piyakaawid kami sa manga pupunud pho-on ko imbolawan o pagtao, na inipangithog ami oto (ko Apoi), ka lagid oto a kiya-ithog o Samiri.

ثُمَّ أَهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾

﴿٨٢﴾ وَمَا أَعْرَجَكَ عَنْ قَوْمِكَ

يَلْمُوسَىٰ ﴿٨٣﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ

رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ

وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ

أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَبْعِدْكُمْ رَبُّكُمْ

وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمْ

الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ

مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَقْتُمْ مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾

قَالُوا مَا أَخْلَقْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا

حَمَلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدَفْنَاهَا

فَكَذَّبَكَ الْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na miyalipat!

89. Ba iran ndi khailai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pagtao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya Kadnan niyo na so (Allah a) Masalinggagao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron Somimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaangka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompak Akun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so mangka Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ
فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى
فَنسَى ﴿٨٨﴾

أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُرْجَعُ إِلَيْهِمْ فَوَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ صُرًا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَنْقُورِ
إِنَّمَا قُتِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ
فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَنكِفِينَ حَتَّى يُرْجَعَ
إِلَيْنَا مُوسَى ﴿٩١﴾

قَالَ يَهْرُونَ مَأْمَنُكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾

أَلَا تَتَذَكَّرُ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾

قَالَ يَبْنَؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي
إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي
إِسْرَاءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَمِيرِيُّ ﴿١٥﴾

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na giyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿١٦﴾

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoyagoyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan oriyan niyan na Mata-an a ikayambur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

قَالَ فَأَذْهَبَ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ، وَانظُرْ إِلَى إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنْهَرِقَنَّهُ ثُمَّ لِنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿١٧﴾

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a katao so langowan taman.

إِنَّمَا إِلٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٨﴾

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-ona: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Panadum.

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿١٩﴾

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ﴿٢٠﴾

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyon niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
حِمْلًا ﴿١٠١﴾

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

يَوْمَ يُفْعَلُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ
يَوْمَ مِذْرَبًا ﴿١٠٢﴾

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

يَتَخَفَتُونَ يَوْمَ إِنْ لَبِثْتُمْ
إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kiran i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

تَنْحُنُّ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ
طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا ﴿١٠٥﴾

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٧﴾

108. Sa Alongan noto na kaonotan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masalinggagao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

يَوْمَ مِذْرَبٍ يَنْعَبُونَ الدَّاعِيَ لَأَوْجٍ لَهُ
وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ
إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾

109. Sa Alongan noto na di Phaknggai a gona so kapangongogo-

يَوْمَ مِذْرَبٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أذنَ لَهُ

pan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyen so kasasangoran niran go so katatalikhodan niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oyangoyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswisian so tao a miyakaawid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukanian na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimboti go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukanian a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kiran sa Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o kishampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omani Yakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyandi-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ، قَوْلًا ﴿١١٩﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ، عِلْمًا ﴿١٢٠﴾

وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ
خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١٢١﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَفْنَا
فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ
لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١٢٣﴾

فَفَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكِ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ
بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ
وَحْيُهُ، وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١٢٤﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ نَسِيٍّ
وَلَمْ يَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١٢٥﴾

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ
وَلِرَوْحِكَ فَلَا تَخْرُجْ مِنْ الْجَنَّةِ
فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾

118. Mata-an! A ruk Ka a Dingka ro-o ka Khaor go di Ka Khatalandiyang,

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٨﴾

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ
يَتَّخِذُكُمْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ
وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى ﴿١٢٠﴾

121. Na Komiyani Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuphanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyora o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لهُمَا سَوْءُهُمَا
وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿١٢١﴾

122. Oriyan niyan na pinili Ska-niyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyoro Iyan.

ثُمَّ اجْنَبْهُ رَبُّهُ فَقَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) langon, so saba-ad Rukano na ridowai

قَالَ أَهْبِطْ مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَمَا يَا أَيْتَكُمْ مَنِّي

o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadum Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masim-pit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabalo i ako a Pupha-kailai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhirat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonanao so madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Pupha-kalalakao siran ko Piyamagingudan niran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

هُدًى فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ
وَلَا يَسْتَفِىٔ ۝١٢٢

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُ
مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَعْمًى ۝١٢٣

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِى أَعْمًى وَقَدْ كُنْتُ
بَصِيرًا ۝١٢٤

قَالَ كَذَلِكَ أَنْتَ أَعْيُنَا فَنَسِينَهَا وَكَذَلِكَ
الْيَوْمَ نُنسِىٔ ۝١٢٥

وَكَذَلِكَ نَجْزِى مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ
رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ۝١٢٦

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ
الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّأُولِى النُّعُوْلِ ۝١٢٧

129. Na o da so Katharo a miy-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi (so siksa) a Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran Katharo: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko da pun so Kasubang o Alongan, go so da pun so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko manga Oras ko Gagawi-i, na Puthasbik Ka, go so manga kilid o ka-daondao: Ka-angka Masawat.

131. Na Dingka Phakasagata so (Kailai o) dowa Matangka ko Piya-kisawitan Nami kiran noto a pishoson a Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ka iputhupung Ami kiran noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka (ko Sorga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok Ruka so Sambayang, go Phantang Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka phanguni sa Pagupur: Sukami i Puhagupur Ruka. Na so khabolosan (a Mapiya) na bagiyan o Manananggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da-a Khitalingoma Niyan rukutano a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Bada-a miyakatalingoma kiran a Karina a so matatago ko manga Kitab a Paganai?

134. Na opama ka Mata-an! A inibinasa Mi kiran so siksa ko ona-

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
وَمِنْ أَنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ
أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
لِنَفْسِهِمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا
لَا تَسْتَأْجِرْ رِزْقًا تَحْنُ تُرْزَقُ وَالْعَاقِبَةُ
لِلنَّاقِئِ ﴿١٣٢﴾

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ ؕ أَوَلَمْ
تَأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ

an naya, na Putharo-on niran ndun: Kadnan Nami! Ino kamingka da Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti so manga Ayat Ka ko da-a mi pun kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa na Nomanayao: Na nayao kano, ka katokawan niyo bo o antawa-a i khimangaruk ko lalan a Ontol, go sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Manosiya so Kaphamagitonga kiran: A siran na matatago ko kalipat a khi-tatalikhod.

2. Da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko Kadnan niran a bago, a ba iran ndi Phama-makinuga a siran na Sasabula-on niran,-

3. Mabibimban so manga poso iran. Na ini Punanai ran so bitiyara a siran na manga darowaka: A da ko unglya inonta na Manosiya a lagid iyo; a ti shongkano ko Balik Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So Kadnan Ko na katawan Niyan so Katharo Ko Langit a go so Lopa:

لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا
فَنُنَبِّئَكَ آيُنْكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نُنْزِلَ
وَنُخْرِجَ ﴿١٧٤﴾

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبِّصُوا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ
السَّوِيِّ وَمَنْ أَهْتَدَى ﴿١٧٥﴾

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي
عَفْوَةٍ مُعْرِضُونَ ﴿١﴾

مَا يَا أَيُّهُمْ مِنْ ذِكْرِ مَنْ رَبِّهِمْ
تُحَدِّثُ إِلَّا أَسْتَمِعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

لَا هِيَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ النَّجْوَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلَكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ
تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miya-ona an niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukano na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pangunungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyoronan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Punggudaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko

بَلْ قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحْلَمَ بَلْ أَفْتَرْتَهُ
بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا
أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ﴿٥﴾

مَاءَ أَمِنْتَ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي
إِلَيْهِمْ فَتَسْتَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
لَاتَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ
نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً
وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

oriyan niyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagi, go kasoi kano ko ini Pangalimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

14. Miyatharo iran: Hai downan downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

16. Na kuna a ba aya Kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowan nan na ba Ami Kabimbanan!

17. O kabaya Ami a komowa Kami sa Karimbaran, na Mata-an a kowa- an Nami sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami, o Sukami na Punggolaola Ami!

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so Ontol ko ribat, na mapakaphagotukotuk Iyan, na sa maoto na sukaniyan na Pukhailang! Na aya ruk iyo na so sangat a siksa po-on ko iphuropa niyo.

فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَسْنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا تُرْفِتُمْ فِيهِ
وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا يَا بُولَاقَ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

فَمَا زَلَّ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَقِّي
جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَعِينٍ ﴿١٦﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَهُمْ أَوْلَادَنَا
إِنْ كُنَّا فَعَلِينَ ﴿١٧﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ
فَإِذَا هُوَ رَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا
نَصِفُونَ ﴿١٨﴾

19. Na Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Go so (manga Malaikat a) shisi-i ko Hadapan Niyan na di iran Iphunama a ka Pushimba-a Rukaniyan, go di siran Purotosun:

20. Gi-i Ran Iphoroporo ko Gawayi-i go so Daondao sa di Iran Purintasun.

21. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan pho-on ko Lopa a siran na Makaphangoyag siran sa Miyatai?

22. O adun a matatago sa dowo oto, a manga Tohan a salakao ko Allah, na Mabinasa dun a dowo oto! Na Soti so Allah, a Kadnan o Aras: Po-on ko iphuropa iran!

23. Di ron khi-isha so gi-i Niyan Nggolaola-an, ka siran i khaisha-an.

24. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan a salakao ko Allah? Tharowangka: A bugai kano sa karina niyo: Giyaya na Pananadum o tao a pud Akun, go Pananadum o tao a miya-ona an Ko; ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan so Bunar, na siran na khitatalikhod.

25. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a Sogo a ba Ami Ron di Phagilahamun: A Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta Sakun; na Simba-a Ko niyo.

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ
عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

يَسْبَحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ
يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَٰهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا
فَسَبَّحْنَاهُ لِيَلْبِسَ الْعُرْشَ مَعَايِصِفُونَ ﴿٢٢﴾

لَا يَسْتَلِعُ مَا يَفْعَلُ وَهُمْ يَسْتَلُونَ ﴿٢٣﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلَٰهَةً قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مِّن مَّعِيَ وَذِكْرٌ مِّن قَبْلِي
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا
نُوحِيٓنَا إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدُونِي ﴿٢٥﴾

26. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata (a manga Malaikat) Soti Sukaniyan! Kuna, ka manga Oripun a Khisusula-an.

27. Da-a Khi-ona iran Non a Katharo, go Siran na so Sogowan Niyan i gi-i ran Manggolaola.

28. Katawan Niyan so kasasangoran Niran, go so katatalikhodan Niran, go da-a Khaogopan Niran a inonta so Miyasowaton (so Allah,), go Siran na po-on ko kaluk Rukanian na Somasangkop Siran.

29. Na sa dun sa Tharo a pud Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na Tohan a salakao ko Allah, na giyoto man na imbadal Ami ron so Naraka Jahannam: Lagid man noto a imbadal Ami ko manga Darowaka.

30. Ba da katokawi o siran a Miyamangongkir a Mata-an! A so manga Langit a go so Lopa na aya butad a Dowo oto na masasatiman (sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oya-goyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-anian siran ndi Pukhakoyong, go Miyan-gumba-al Kami ron sa manga dadya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ
بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٦٦﴾

لَا يَسْتَفِيحُونَ بِالْقَوْلِ وَهُمْ
بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٦٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ
خَشِيَّتِهِ مُسْتَفِقُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلٰهٌ مِنْ دُونِهِ
فَذٰلِكَ يُجْزَىٰهِ جَهَنَّمُ كَذٰلِكَ يُجْزَىٰ
الظَّالِمِينَ ﴿٦٩﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَنَّ السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا
وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ ﴿٧٠﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيًا أَنْ تَمِيدَ
بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا
لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٧١﴾

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan niran!

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphamangudug.

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-ona an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

37. Inadun so Manosiya a a-alokalokun: Phaki-ilai Yakun rukano dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an Kano?

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا
وَهُمْ عَنْ آيَاتِنَا مُعْرِضُونَ ﴿٢٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٢٣﴾

وَمَا جَعَلْنَا لِلْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفِيئِينَ
مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ ﴿٢٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَتَبْلُوكُمُ
بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةٌ وَإِلَيْنَا
تُرْجَعُونَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ أَرَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ
يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي
يَذُكَّرُ أَلَيْسَ لَهُمْ بِذِكْرِ
الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٦﴾

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٢٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

39. O katokawi o siran a Miya-mangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran katabangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i karuna-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyagompat so manga Sogo ko miyana an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyagurug kiran so Piya-gompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i katabangi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miyakalundo kiran so Omor. Ba iran ndi khailai a Mata-an! a Sukami na pushangoron Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyan ko mbalabala-on? Ba siran i Phamakada-ag?

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكْفُرُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا
عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدِّهَا وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَكْفُرْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنْ
الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ
وَلَهُمْ مِنْ آيَاتِنَا حُبُورٌ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَنَعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
الْأَرْضَ نَقُصُّهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a ipuphamaka-ik-tiyar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamakinugun o manga bungul so Pananawag, igira a Puphamaka-ik-tiyarun siran!

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharon niran ndun: Hai downan downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbotan a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagitong.

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipananggila,-

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initoron Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ
وَلَا يَسْمَعُ الصَّمْعُ الدُّعَاءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلِئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَا بُولَانَا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ
فَلَا تظَلُمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا
وَكَفَىٰ بِنَا حَسِيبِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ
وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُنْفِقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ
مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Na Sabunsabunar a inibugai Ami ko Ibrahim so Torowan Rukanian gowani, go Sukami i manga Tata-o ron.

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُسُدَهُ مِنْ قَبْلُ
وَكُنَّا بِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾

52. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: antona-a angkai a manga Barahala, a so sukano na aya niyo dun Sisimban?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ
الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾

53. Pitharo Iran: A miyato-on nami so manga lokus ami a Puphamanimba-an niran.

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾

54. Pitharo Iyan: A Sabunsabunar a miyatago kano sukano go so manga lokus iyo ko Kadadag a Mapayag.

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٤﴾

55. Pitharo iran: Bangka rukami inowit so Bunar, antawa-a Suka na pud ko manga Sasabulao?

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ
اللَّاعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Kadnan niyo na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a so Miyadun kiran: Na Sakun sa makapantag ro-o man na pud ko manga saksi (on).

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
فَطَّرَهُمْ وَأَنَا عَلَى ذَلِكَ مِنَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na Ibut ko Allah, ka Puratan Ko dun so manga Barahala niyoko oriyan o kalalakao niyo, a Mamakatalikhod kano.

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُولُوا
مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Na pipho-onan Niyan siran Muroroput, inonta so mala kiran, ka kalokalo siran na pangundodan niran sukaniyan.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كِبِيرًا لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukano na sukano i manga Darowaka!

65. Oriyan niyan na Miyabar-iyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputharotaro!

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Pushimba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maito bo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهِتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ
إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا فَاتُوبُوا بِهِ ۗ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهِتِنَا
يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا
فَتَّبِعُوهُمْ ۚ إِنَّ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ
أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ تَكْسُؤًا عَلَيَّ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَنَ
مَا هَتُونَا ۗ أَلَا يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mba-loi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a titho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalum iyan, a bagiyang o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuphamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandungun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloi Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى
إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ
الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً
وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ
وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ
وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَلُوطًا ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ

ko) Ingud a so miyabaloi a gi-
nggolaola ko manga rurushik:
Mata-an! A siran na miyabaloi siran
a pagtao a marata, a manga songk-
lid.

75. Na piyakasolud Ami Suka-
niyan ko Limo Ami: Mata-an! A
Sukaniyan na pud ko manga Bi-
langatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiyapanguni Niyan gowani: na tiyarima Ami Sukaniyan, go siyabut Ami Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Sukaniyan ko pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata: Na inulud Ami siran langon.

78. Go so Dawood go so Sulaiman, na gowani na Pukhokomun Niran so Pangoma-an gowani a manathabon so Kambing o pagtao: Na miyabaloi Kami ko Kokoman Niran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran na bigan Nami sa Kokoman go Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami a rakhus o Dawood so manga Palao a Puthasbik Siran, a go so manga Papanok: Na Sukami i Minggolaola (ro-o).

تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّهِنَّ كَانُوا قَوْمَ سَوِّءٍ
فَلَسِقِينَ ﴿٧٦﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ، فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ
الْكُرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوِّءٍ
فَاعْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي
الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ
وَكَانَا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا
حُكْمًا وَعَلَّمْنَا سَوْخْرَانَ مَعَ دَاوُدَ
الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرُ
وَكَانَا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾

80. Go Inindao Ami Ron so ka-phantai sa Rabun a bagiyan niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ
لِنُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ
شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyan o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyabaloi Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

وَلَسَلِّمَنَّ الْرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipu-phaninub iran (sa Montiya) go gi-i siran nggalubuk sa galubuk a sala-kao ro-o; na Sukami i somisiyap kiran.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُصُونَ لَهُ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ
وَكَنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٢﴾

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miyasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo.

﴿٨٣﴾ وَأَتُوبُكَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسْفِي
الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٨٣﴾

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogaton a morala, go inibugai Ami Ron so talokon, go so lagid iran a rakhus iran,- a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyan o manga Barasimba.

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ، فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنَ
ضُرِّهِ وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى
لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٤﴾

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang;

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ
كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾

86. Na piyakasolud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasimpitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabalo i Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamaratiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a mapiya ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabalo i Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabalo i Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopan.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa Niyan: Na ini iyop

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَجَّعْنَاهُ مِنَ الغَمِّ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآمُونِينَ ﴿٨٨﴾

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا إِسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

وَالَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا

Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kiran na si-i siran Rukami Phama-kandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kailai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai down down tano! Sa-bunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbalo i tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukano a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahan-

فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَأَبْنَهَاءَ آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١١﴾

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿١٢﴾

وَقَطِّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ
إِلْتِنَانٍ جَعُولٌ ﴿١٣﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ
كَابِتُونَ ﴿١٤﴾

وَحَكْرَمٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٥﴾

حَقٌّ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ
وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿١٦﴾

وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقُّ إِذَا هِيَ
شَخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَتُولِنَا قَدْ كُنَّا فِي عَفْوَةٍ مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٧﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا

nam! Sukano na rongkano Phamasolud!

99. O aya butad o siran naya na manga Katohanana, na di siran non mamakasolud! Na oman i isa kiran na ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan niran non na katagao, go siran na di siran ro-o phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona a bagiyan niran a pho-on Rukami so mapiya, na siran man na piyakawatan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub iyan: Go siran i khatago ko pukhababaya-an o manga ginawa iran, sa makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o pakalukluk a lubi a mala: Go ipagalao kiran o manga Malaikat: A giyai so Alongan niyo,-a so sukano na idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko Langit lagid o kapulolona o Panonorat ko manga Kitab,- lagid-o kinipho-onun Nami ko paganai a Kiyapangadun, a khasowin Nami sukaniyan: Diyandi a matatangkud Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap a Punggalalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sorat Ami ko Zaboora, ko oriyana o Pananadum: A Mata-an! A so Lopa

وَرَدُّونَ ﴿١٨﴾

لَوْ كَانَتْ هَذِهِ آيَةً لَّوَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ يَبْعَثُونَ رَسُولًا لَّهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٩﴾

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿٢١﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا أُشْتِهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿٢٢﴾

لَا يَخْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ يُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْنا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٢٤﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ

na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiy-an o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a Iphagilaham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mim-bayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod sir-an, na Tharowangka: A piyakato-kao Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kasho-nor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar! Na aya Kadnan Nami na so (Allah a)Masalinggagao a Kapuphanguni-yan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

إِنَّ فِي هَذَا بَلَاءًا لِّقَوْمٍ

عَبِيدٍ ﴿١٠٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ إِنَّمَا يُرِيدُ إِلَٰهٌ أَنَّمَا إِلَٰهُمُ

إِلَٰهٌ وَحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ

وَإِن أَدْرِيٓ أَقْرَبُ أَم بَعِيدٌ مَا

تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ

وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

وَإِن أَدْرِيٓ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لِّكُمْ وَمَنْعٌ

إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

قُلْ رَبِّٓ أَحْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ

الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

Surah Al-Hajj-22

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimbawata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khikabuburug, a kuna a ba siran khikabuburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagonotan niyan so oman i Shaitan a puphaminasa!

4. Minikokom rukaniyan a Mata-an! A sa dun sa manarigon, na Mata-an! A sukaniyan na khadadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko oriyano o kapatai), na Mata-an! A Suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَتْفُورًا بِكُمْ إِن
زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَوْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ
مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ
كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى
النَّاسَ سُكْرَىٰ وَمَاهُم بِسُكْرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يُضِلُّهُ
وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyan niyan na pho-on sa Notfa, oriyan niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyan niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyabaloi a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthangunun Nami ko manga Tiyan so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyan niyan na puphakaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyan niyan (na puphakalan Nami sukano), ka-angkano raotun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyan o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaingka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na pananabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyan so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyan so tao a matatago ko manga kobor.

نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
 مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنَبِّينَ لَكُمْ
 وَنُقَرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ
 مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
 أَشْدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُؤْوَفُ
 وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ
 لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا
 وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا
 عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَانْتَبَتْ
 مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَىٰ
 وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ
 اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyan niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakita-aman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbot ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukaniyan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phakabinasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kadadag a mawatan!

13. Puphanongganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾

ثَأْنِي عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ
بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ أطمأن بِهِ عَوَانَ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَيْرٌ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ
الْمُبِينُ ﴿١١﴾

يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ
الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

يَدْعُوا لِمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ
لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

ompiya niyan. Tanto a marata a Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!.

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko bo-ongan oriyaniyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-in, go so manga Christians, go so manga Majusi, go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَتْ يَطْنُ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِبَنَّ
كَيْدَهُ مَا يَغِيبُ ﴿١٥﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصْرَى وَالْمَجُوسَ
وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِبْرَاهِيمَ اللَّهُ يَفْصِلُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

18. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Somosododon so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa,- go so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on; go so manga Palao, go so manga Kayo, go so manga Binatang; go madakul a pud on ko manga Manosiya? Na madakul a miyatangkudon so siksa: Na sa dun sa Hinan,- o Allah, na da-a makabugai ron sa Munang: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na miyarido siran makapantag ko Kadnan niran: Na so Miyamangongkir, na khasunggayan siran sa nditarun a Apoi Phangododun ko poro o manga Olo iran so Phulika-bo a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago ko manga Tiyan niran, go so manga kobal.

21. Go adun a manga bagiyan niran a manga rompi a potao (a ipumbasal kiran).

22. Oman niran makhadiyat a kapagawa iran non, pho-on ko boko, na pakakasowin siran non, go (Tharo-on kiran:) Ta-ami niyo so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so

الَّتَرَاتَ اللَّهُ يَسْجُدُهُ مِنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالذَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ
وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يَنْهِنِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا
يَشَاءُ ﴿١٨﴾

هَذَانِ خَصْمَانِ أَخَصِمُوا فِي رَبِّهِمْ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ
مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمْ
الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

وَهُمْ مَقْلَعُونَ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ
غَمٍّ أَعِيدُوا فِيهَا وَذُقُوا عَذَابَ
الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an nyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itan o Podi.

25. Mata-an! A so Miyamangongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganinyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

الَّذِينَ هُمْ يُحْكُونَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ
فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

وَهُدًى إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدًى
إِلَى صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً سِوَاءَ الْعُكْفِ فِيهِ وَالْبَادِ
وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحُكَاةِ يُظَلَمِ نُذُوقُهُ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

وَأَذِّنْ لِلنَّاسِ إِلَى بُرْهِيمَ مَكَاتِ الْبَيْتِ
أَنْ لَا تَشْرِكُوا فِي شَيْءٍ وَطَهَّرَ بَيْتِي
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا
وَعَلَى كُلِّ صَامِرٍ بِأَيِّنٍ مِنْ كُلِّ
فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kiran a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakakana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun niran so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun niran so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyakipamagadatan o Allah, na giyoto i mapiya-on si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiyaharama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyalog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papanok, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko

لِيَشْهَدُوا مَنَفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ
الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا
نَذْرَهُمْ وَيُطُوفُوا بِالْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ
لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يَتَلَبَّسُ
عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا
قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

حُمْقًا لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَكَانَتْ آخِرَةُ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ
الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَاجٍ ﴿٣١﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمِ شَعْبَةَ اللَّهِ فَاِنَّهَا مِنْ
تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

Kapuphangongonotan o manga poso.

33. Adun a bagiyan niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shing-gayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagupur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Puphamanoholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukaniyan a bagiyan niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyan niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipakaitindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bararapan: Lagid oto man a kiyapaka-phasiyonota Mi kiran rukano, ka-angkano Makapanalamat.

لَكَرْفِيهَا مَنفَعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ
مَحَّاهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا
أَسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ
الْأَنْعَامِ فَالْحُكْمُ لِلَّهِ وَالْوَاحِدُ فَالَهُ
أَسْلَمُوا وَيُبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّت قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمُ وَالْمُقِيمِي
الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ
اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَادْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
صَوَافٍ فَإِذَا وَجِيتُ حُوبَهَا فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمَعْتَرِ كَذَلِكَ
سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangongonotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakaphasiyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipiyapiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadorat, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inaniyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukanian;- Mata-an! A so Allah na tithe a Mabagur, a di kharun.

لَنْ يَبَالَ اللَّهُ لِحُومِهَا وَلَا دِمَائِهَا وَلَكِنْ
يَبَالَهُ النَّقْوَى مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا
لَكُمْ لِتَكْفُرُوا اللَّهُ عَلَى مَا هَدَيْكُمْ
وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا
وَلِإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ
إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ لَفَدَمَّتْ صَوَامِعُ
وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ
فِيهَا أَسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapara o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiyaplis ko miya-ona-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagtao o Lut;

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kapir, oriyan niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiy-alina Ko (kiran)!

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukaniyan, ko gi-i ran kandarowaka, na sukaniyan na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Mi-phamamakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rarub.

الَّذِينَ إِن مَكَّنَّهْم فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ
وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

وَإِن يَكْذِبُواكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ ﴿٤٢﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَى
فَأَمَلَيْتَ لِلْكَافِرِينَ لَمَّا أَخَذَتْهُمُ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

فَكَأَيُّ مَن قَرِيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ فِيهَا خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا
وَبِنْتٌ مُّعْتَلَةٌ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُون لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا فَإِنَّهَا لَتَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن
تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokalo-ki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko gi-iran kandarowaka, oriyan niyan na siniksa Akun sukaniyan. Na Sakun i khandodan.

49. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sakun na matag Ako rukano Phamaka-iktiyar a mapayag:

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Map, a go Pagupur a mapiya.

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

52. Na da-a Siyogo Ami ko miyana-an Ka (Ya Muhammad) a Sogo o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya, na pusharampongun o Shaitan so Batiya Iyan: Na Phagilangun o Allah so ipusharampong o Shaitan, oriyan niyan na gi-i pakathakna-an o Allah so manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun:

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلَفَ
اللَّهُ وَعَدَّهٗ وَيَوْمَ عِنْدَ رَبِّكَ
كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

وَكَأَنِّ مِنَ قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى الْمَصِيرِ ﴿٤٨﴾

قُلْ يَتَّخِئَهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ
مِّنْ ﴿٤٩﴾

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ
وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ
فِي أَمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

53. Ka mbalowin Niyan so ipush-arampong o Shaitan a tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyangibas, a mawatan:

لِيَجْعَلَ مَا يَلْقَى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً
لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقِ
بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Maparatiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i titho a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتَخِذْ لَهُمْ قُلُوبَهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ
الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapipiya-on a ginawa.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيضَةٍ
حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pi-piya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

الْمَلَائِكُ يَوْمَئِذٍ لَّيَّحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiy-an niran a siksa a phakahina.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾

58. Na so Miyamanogalin sa In-gud makapantag ko lalan o Allah, oriyen niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran,- na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

59. Mata-an a phakasoludun Ni-yan siran ndun ko (Sorga a) khaso-ludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-a on, oriyen niyan na inaniyaya pu-man sukaniyan, na Mata-an a tha-bangan ndun sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ
لَيَنْصُرْنَاهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوفٌ عَفِيمٌ ﴿٦٠﴾

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-soIudun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Ni-yan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphaka-nug, a Puphakailai.

ذَلِكَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Pupha-nongganowin niran a salakao Ru-kaniyan,- na sukaniyan so ribat: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

ذَلِكَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَبَى مَا
يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَأَبَى اللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

63. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na piyakatoron Niyan a
pho-on ko kawang so ig, na pukha-
baloi so Lopa a Magagadong?
Mata-an! A so Allah na tanto a
Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga
Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na
Mata-an! A so Allah na titho a
Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na Piyakaphasiyonot
Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a
go so manga Kapal a Puphamangu-
tas ko Kalodan sabap sa Sogowan
Niyan? Go u-urunun Niyan so Lan-
git ka o ba makatana ko Lopa in-
onta o sabap sa idin Niyan: Mata-
an! A so Allah na tanto a Makapu-
di-in ko manga Manosiya, a Maka-
limo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag
rukano, oriyan niyan na mbono-on
kano Niyan, oriyan niyan na Pa-
goyagun kano Niyan (ko oriyan o
Kapatai): Mata-an! A so Manosiya
na titho a da-a tadum iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan
Nami sa okit, a siran na aya iran
noto phagokitan: Na o ba Ka iran
mapokas ko okit (a Maka-o ontol);
na Panolonun Ka so (Okit o) Kad-
nan Ka: Mata-an! A Suka na mata-
tangtud a si-i ko Torowan a
Matitho.

الَّذِينَ أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً إِنَّ
اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

الَّذِينَ تَرَأَى اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَيَمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ
إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ
نَاسِكُوهُ فَلَا بُدَّ لَكُمْ فِي الْأَمْرِ
وَادْعُوا إِلَىٰ رَيْبِكُمْ إِنَّكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى
مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolola-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan a Qiyamah si-i ko nganin a miyabaloi kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matatago ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyan non a katantowan, go so da-a bagiyon niran non a Kata-o: Na da-a bagiyon o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad! Sama- iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kiran ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiyagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatarata a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pama-

وَإِنْ جَدَلُواكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾

وَإِذْ اتَّخَذْتُمْ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلْمَنكَرِ كَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأَنْتُمْ كُمْ بِشَرِّ مِنْ ذَلِكَ أَلَمْ تَأْتُوا اللَّهَ بِالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ بَشِيرٍ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٧٢﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا

kinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanongganowin niyo a sala-kao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kiran o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphangampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so titho a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a Doma-da-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasangoran niran go so katatalikhodan niran: Na si-i bo ko Allah phakandoda so pukhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-ang-kano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagontaman Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a masimpit; okit o Ama iyo a Ibrahim.

لَهُۥٓ اٰتٍ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ
 اَللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوْ اَجْتَمَعُوْا لَهٗٓ
 وَاِنْ يَسْتَلْبِثُوْا الذُّبَابُ شَيْئًا
 لَا يَسْتَفِيْدُوْهُ مِنْهُ ضَعْفٌ
 الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوْبِ ﴿٧٣﴾

مَا قَدَرُوْا اَللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ اِنْ
 اَللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٧٤﴾

اَللّٰهُ يَصْطَفِيْ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ
 رُسُلًا وَّمِنَ النَّاسِ اِيۡتِ اَللّٰهَ
 سَكِيۡعٌ بَصِيۡرٌ ﴿٧٥﴾

يَعْلَمُ مَا يَتِيۡدُ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
 وَاِلَىۤ اَللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٧٦﴾

يَتٰٓتٰهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَرْكَعُوْا
 وَاَسْجُدُوْا وَاَعْبُدُوْا رَبَّكُمْ وَاَفْعَلُوْا
 الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٧٧﴾

وَجَهْدُوْا فِيۤ اَللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهٖٓ هُوَ
 اَجْتَبٰكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِيۤ الدِّيۡنِ
 مِنْ حَرَجٍ قَلِيۡلًا اَيُّكُمْ اٰتٰرَهِسِهٖٓ هُوَ
 سَمَّٰكُمْ الْمُسْلِمِيۡنَ مِنْ قَبْلُ وَاِنْ هٰذَا

Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-
2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,
3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan niran,
4. Go so siran si-i ko Zakat na inggogolalan niran,
5. Go so siran si-i ko manga Kaya-an niran na sisiyapun niran,
6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapusho-man,

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ
النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani;-

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kiran na sisiya-pun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;-

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyan niyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyan noto, na mata-tang kud a Phamatai kano.

فَمَنْ أَبْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ
رَاعُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن
طِينٍ ﴿١٢﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ
عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ
أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيْتُونَ ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ
وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyangka, na piyakatarug Ami sukaniyan ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي
الْأَرْضِ وَلِنَاقِلٍ يَهَابُ بِهٖ لَقَدَرُونَ ﴿١٨﴾

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a mada-kul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ
وَأَعْتَبْنَا لَكُمْ فِيهَا فَوْكِهَ كَثِيرَةً وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

وَشَجَرَةٍ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ
بِالدَّهْنِ وَصِيبِغٍ لَّآكِلِينَ ﴿٢٠﴾

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسَمِّيَكُمْ مِمَّا
فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. Go Pukharoran kano kiran, go si-i ko manga Kapal.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

24. Na Pitharo o manga Nakoda ko siran a Miyamangongkir ko pagtao Niyan: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A khabayaan Niyan a Kaombawan kano Niyan: Na o kabaya o Allah na Mataan a Tomoron sa Malaikat: Da tano manug angkai ko manga lokus tano a miyanga-o ona.

25. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a tataraponan: Na thiguri niyo Sukaniyan taman ko masa (a kada Iyan).

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun!

27. Na ini Ilaham Ami si-i Rukaniyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko manga Kailai Yami go so Sogowan Nami: Na amai ka makaoma so Sogowan Nami, na mamangiliphowak (a ig) ko daporan, na Purorangka-on ko oman i ngganapa sa dow, go so Ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo a pud kiran: Go Dingka Rakun pa-

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ
يَقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ
أَفَلَا تَنْقُونَ ﴿٢٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَنْفَضَلَ
عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً
مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ حِجَّةٌ قَدَرْتُمْ نَصْوَاهُ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ انصُرني يَمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوْحِينَآ فَاذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ
التَّنَوُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ آتَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ
عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطَبُنِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

gangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamakutupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niyan sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyamangongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ
فَقُلْ لِلْحَمْدِ لِلَّهِ الَّذِي تَجْنَتُنَا مِنَ الْقَوْرِ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْ لِي مَنَزَلًا مَبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَنْقُونَ ﴿٣٢﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا آبَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَا كُلُّ مِمَّا تَأْكُلُونَ
مِنْهُ وَنَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Man-osiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na titho a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawatan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan

وَلَيْنَ اطَّعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخٰسِرُونَ ﴿٣٤﴾

أَيَعِدُّكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنْتُمْ تُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٣٦﴾ هَيَّاتَ هَيَّاتَ لِمَا تُوْعَدُونَ

إِنَّ هِيَ إِلَّا حِكْمَانَا الَّذِي نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْحِنَنَّ دِينَهُنَّ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُثَاءً فَبَعْدَ اللَّقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

(ko Limo) a bagiyan o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyen niran sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun niran Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag,

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabaloi siran a pagtao a Miphapaporo.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dowakatao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangongonotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dowakatao, na miyabaloi siran a pud ko miyangabibinasa.

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا
ءَاخَرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَسْخِرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً
رَسُولًا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبَعَدَ الْقَوْمِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا
عٰلِدُونَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na Sabunsabunar a ini bugai
Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran
Makaontol.

50. Na biyaloi Ami so Wata o
Maryam a go si Ina Iyan a Tanda:
Go piyakakadun Nami siran ko bo-
bongan, a adun a pantar iyan go
Bowalan.

51. Hai manga Sogo! Kangkano
ko manga pipiya (a Pangunung-
kun), go nggalubuk kano sa ma-
piya: Mata-an! A Sakun na so gi-i
niyo ngalubukun na Katawan Ko.

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo
a okit a isa, go Sakun i Kadnan
niyo: Na onoti yako niyo.

53. Na pisharoput iran so okit
iran ko ndolondolonan niran, sa
kasharoput, a mbidabida: Oman i
isa ka sagorompong na so kupit iran
na pukhababaya-an niran.

54. Na Ganatingka siran ko ka-
adai kiran sa mulung taman ko
masa (a Kapamatai ran).

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-
an! A so ipumbugai Ami kiran noto
a tamok go manga Wata,

56. Na panggaga-anan Nami kir-
an so manga pipiya? Kuna, ka di
iran mai-inungka.

57. Mata-an! A so siran a pho-on
ko kasasangkop ko Kadnan niran
na ma-aluk siran;

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا
إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

يَأْتِيهَا الرُّسُلُ كُلُّوَا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا
رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

فَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ
بِمَالِدِهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَذَرَهُمْ فِي عَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَالٍ
وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشِيَةِ رَبِّهِمْ
مَشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Go so siran a so manga Ayat o Kadnan niran i Paparatiyaya-an niran;

59. Go so siran a so Kadnan niran na di iran Iphanakoto;

60. Go siran a Puphamumugai siran ko ini Pamumugai ran a so manga poso iran na somasangkop, sa Mata-an! A siran na si-i siran mbo ko Kadnan niran phamakan-dod;

61. Siran man i gi-i magoradorad ko manga pipiya, go siran i phanga-o ona on.

62. Na da-a Iphaliyogat ami ko Baraniyawa a rowar ko khagaos iyan: Na shisi-i Rukami so Kitab a gi-i Tharo ko bunar: Na siran na di siran kasalimbotan.

63. Kuna, ka so manga poso iran na matatago ko kalilipati sangkai; go adun a bagiyan niran a manga galubuk a salakao ro-o, a siran na aya iran gagalubukun,-

64. Taman sa igira a piyakadan-sal Ami ko piyamugan kiran sa Limo so siksa, na sa maoto na siran na nggoraok siran sa tabang!

65. (Tharo-on kiran a:) di kano nggoraok sa tabang sa Alongan nai; Mata-an! A sukano na di kano kha-tabangan pho-on Rukami.

وَالَّذِينَ هُمْ يَشَارِعَتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءَ آتٍ وَأَوْقَلُوا مِنْهُمْ وَجِلَةً
أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ
لَهَا سَعِيرُونَ ﴿٦١﴾

وَلَا تَكْفُفُ نَفْسًا إِلَّا أَوْسَعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ
يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرٍ مِّنْ هَذَا وَهُمْ أَعْمَلٌ
مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿٦٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
يَجْحَرُونَ ﴿٦٤﴾

لَا تَجْحَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مَنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadi-an rukano, na bakano dun miyangundod ko manga talikhodan niyo,

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

68. Ba iran nda nggudaguda-a so Katharo, antawa-a ba kiran miyakaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Taraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyan kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tialikhodan niran.

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

قَد كَانَتْ آيَاتِي تُنذِرُ عَلَيْكُمْ فَاكْتُمْتُمْ عَلَيَّ
أَعْقَابَكُمْ نَنْكُصُونَ ﴿٦٦﴾

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَلَمْ يَذَبُّوا أَلْفَوْا لِقَوْلِ أَرْجَاءِ هُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
ءَابَاءَهُمُ الْآوَالِينَ ﴿٦٨﴾

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ
مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ حِجَابٌ بَلْ جَاءَهُمُ بِالْحَقِّ
وَكَثُرَهُمُ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ
أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنِ
ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

أَمْ تَسْتَأْذِنُهُمْ خُرُوجًا فَخَرَّجَ رِيكَ خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرٌ الرَّزْقِينَ ﴿٧٢﴾

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

74. Na Mata-an! A so di iran Papatariyaya-an so Akhirat na so lalan na Sabunar a sisilayan niran.

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ
الْصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُنَّ ﴿٧٦﴾

75. Na o ini Kalimo Ami siran go piyokas Ami kiran so misosogat kiran a morala, na tomataros siran ndun ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

﴿٧٥﴾ وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ
لَلْجُوفِ فِي طَغْيِنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾

76. Na Sabunsabunar a piyaka-dansal Ami kiran so siksa, na da siran sangkop ko Kadnan niran, go di siran phangangarapan!

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا
لِيهِمْ وَمَا يَضُرُّعُونَ ﴿٧٦﴾

77. Taman sa kagiya a lomuka Kami kiran sa isa a pinto a adun a siksa-on a sangat: Na sa maoto na siran na kiyada-an siran ro-o sa panginam!

حَقَّ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبَسِّئُونَ ﴿٧٧﴾

78. Na Sukaniyan so Miyadun rukano ko manga kanug, go so manga kailai, go so manga gudaguda: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

79. Go Sukaniyan so Miyarumbad rukano ko Lopa, go Ronkano pulimoda.

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

80. Go Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai, go Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao: Ino kano di Punggudaguda?

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتَلَفُ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

81. Kuna, ka Pitharo iran so lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالِ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbaloi kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowani! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatagon, o sukano na katawi niyo?

85. Na Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

87. Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

88. Tharowangka: Antawa-a i sisi sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphakalinding, go da-a Phakarunon, o sukano na katawi niyo?

89. Putharo-on niran ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andamanya i kapukhalimpang iyo?

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا
أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرٌ الْأُولِيكَ ﴿٨٣﴾

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
تَنْفَعُونَ ﴿٨٧﴾

قُلْ مَنْ مِنْ بَيْدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

بَلْ آتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabaloi a pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kiran so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ
مِنْ إِلَهٍ إِذْ أَذْهَبَ كُلَّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَعَلَى
بَعْضِهِمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١١﴾

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-awat Iyan ko Ipuhanakoto iran (Non)!

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٢﴾

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kiran,-

قُلْ رَبِّ إِمَارَتِي مَا يُوعَدُونَ ﴿١٣﴾

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i didiyandi Ami kiran na Sabunar a khagaga Mi.

وَإِنَّا عَلَيَّ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ
لَقَدْ رَوْنُ ﴿١٥﴾

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ ﴿١٦﴾

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shaitan.

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيَاطِينِ ﴿١٧﴾

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿١٨﴾

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya);-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukaniyan i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niran so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sangakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niran sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Naraka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakasasingi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niran: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyabaloi kami a pagtao a manga dadag!

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ارْجِعُونِ ﴿١١﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا
إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ
بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٢﴾

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ
يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٣﴾

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ، فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُقَلَّبُونَ ﴿١٤﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ، فَأُولَٰئِكَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿١٥﴾

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا
كَالِحُونَ ﴿١٦﴾

أَلَمْ تَكُنْ أَيْتِي تَنزِيلًا عَلَيْهِمْ فَكُنْتُمْ بِهَا
تُكَّادُونَ ﴿١٧﴾

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا
قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٨﴾

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kaso-wi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِن عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

قَالَ اخْسَرُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Pupha-mangalimo!

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَاَرْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabaloi kano a gi-i niyo siran i khakala!

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًا حَتَّىٰ أَنْسَوَكُمُ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾

111. Mata-an! A Sakun na biyalsan Ko siran sa Alongan nai sabap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasu-lang sa Maliwanag.

إِنِّي جَزَيْتَهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١١﴾

112. Tharo-on Niyan: Aikiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

قَالَ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

113. Tharo-on niran: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

قَالُوا الْبَيْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

قَالَ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوَأَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Kar-imbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kapir!

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphaman-galimo!

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ
إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ
لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّحِيمِينَ ﴿١١٨﴾

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyogat Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na luphadi niyo so oman i isa kiran a dow, sa magatos a luphad: Na o ba kano

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ
جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ

makowa o ranon sa dowa oto, si-ko Kokoman o Allah, o sukano na Papatariyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowa oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyaniyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luphadi niyo siran sa walo polo a luphad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashaksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;-

5. Inonta so Mithataobat ko oriyaniyan noto, go Miphipiyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabaloi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga bunar;

كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْسَ شَهَادَةً
عَدَاهِمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ لَا يَنْكِحُوا إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ
وَحَرِيمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُنَّ مِائَتًا جَلْدَةً
وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ
إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

9. Go ika lima na Mata-an! A so rarangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Puphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyang).

11. Mata-an! A so siran a mini-oma iran so tumpo na sagorompong rukano: Di niyo thangkapa sukaniyan i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyan o oman i isa kiran so pishokatian ko dosa, go so miyamalata sa kiyapakala iyan a pud kiran, na adun a bagiyan niyan a siksa a mala.

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamara-tiyaya a Mama, go so Miyamara-tiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

وَالْخَمْسَةَ أَنْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾

وَيَدْرُؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ بَعِ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾

وَالْخَمْسَةَ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنْ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِآيَاتِكُمْ غُصْبَةً مِنْكُمْ
لَا تَحْسِبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ
أَمْرٍ مِنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا
وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾

13. Ino a da-a minitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowani a da-a minitalingoma iran a manga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

15. Gowani na gi-i niyo to pakimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatangkapun niyo to sa malbod a giyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Giyaya na tumpo a mala?

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukano na Khipaparatiyaya.

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

19. Mata-an! A siran a Pukhababaya-an niran a kalangkap o pakasingai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagiyan niran a siksa a malipuds si-i sa

لَوْلَا جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ
يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

لَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ
فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

إِذْ تَلَقَوْنَهُ بِالسِّنِّتِمْ وَتَقُولُونَ بَأْفْوَاهِكُمْ
مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا
وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ
عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

يَعِظُكُمْ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

وَيَسِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ
فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ

donya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (ka-giya a) Mata-an! A so Allah na Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyen).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukaniyan na Ipushogo iyan so pakasingai, go so pakagowagowad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyen rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyen so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napiyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, a pakalipatan niran (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pi-

لَاتَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
وَأَنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَاتَتَّبِعُوا
خُطُوتَ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوتَ
الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا
مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ
أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا
وَلْيَصْفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

morka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagiyan niran a siksa a mala,-

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan niran a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masalam iyo so tao ron: Giyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sho-

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ يُؤْيَدُ يَوْمَئِذٍ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

الْحَيْثُ شِئْتَ لِلْحَيْثِينَ وَالْحَيْثُونَ
لِلْحَيْثِئِطِّ وَالطَّيْبَةُ لِلطَّيْبِينَ
وَالطَّيْبُونَ لِلطَّيْبِئِطِّ أَوْلِيَّتِكَ مَبْرُوءُونَ
مَعَا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
وَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا

lud, taman sa di kano kaidinan: Na o Tharowa rukano a kasoi kano, na kasoi kano: Giyoto i lubi a Soti a bagiyani niyo: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan.

29. Da-a dosa niyo ko kasolud iyo ko manga Walai a di babalingan, a adun a matatago-on a gona a bagiyani niyo: Na so Allah na katawan Niyan so ipapayag iyo, go so pagu-uma-an niyo.

30. Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Mama: A pingguna iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran: Giyoto man i lubi a Soti a bagiyani niran: Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i ran nggolaola-an.

31. Go Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Babai: A pingguna iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran; go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta so miyapayagon; go sapungun niran so manga kombong iran ko manga lig o bangkala iran, go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta o si-i ko manga Karoma iran, o di na so manga Ama o manga Karoma iran, o di na so manga Wata iran a manga Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Karoma

حَتَّىٰ تَوَدَّ لَكَ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ آزِجُوا
فَآزِجُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تَبْدُرُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّونَ أَبْصَارَهُمْ
وَيَحْفَظُونَ أَرْوَاحَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنْ
اللَّهُ خَيْرٌ لِّمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَضْرِبْنَ
بِخُمْرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِثْنَائِهِنَّ أَوْ إِثْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي
أَخْوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ الْوَالِدَاتِ غَيْرِ أُولِي

iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so pagu-uma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibaog iran ko Kapangaroma, taman sa bugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran ko Tamok o Allah a so ini bugai

الْأَرَبِيَّةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ
لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِعُلْمِ مَا يُخْفِينَ مِنْ
زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ
الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢١﴾

وَأَنْكِحُوا الْأَيَّمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ
عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ
يَغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَسِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

وَلَيْسَتَعَفِيفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ
يَغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْنَعُونَ
الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا
وَأَتَوْهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي
آتَاكُمْ وَلَا تَكْرَهُوا فَنَيْبُكُمْ عَلَى الْإِعَاءِ

Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabano-g iyo ko kakaya-an ko Kaoyagoyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyani o kiyaba-asa kiran, na Manapi, a Makalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-ona an niyo, go thoma a bagiyani o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadaluman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Bito-on a Masindao: Mapuphakakadug poon ko Kayo a Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyani o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

إِن أَرَدْنَا نَحْصِنَا لَنَبْغُوا عَرْضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَنْ يَكْرَهُهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ
إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٢﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ
وَمَثَلًا لِّلَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

﴿٣٥﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ
نُورِهِ كَمِشْكُوتٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي
زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ
مِن شَجَرَةٍ مُّبَرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ
وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ
تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ
لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

36. Shi-i ko manga Walai a ini Sogo o Allah so Kasula-a on, go so Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan, gi-i Shambayang a bagiyan Niyan ro-o ko manga kapita pita go so manga kagabi gabi,

37. So manga Mama a di kiran phakasundod so kapamasa go so kaphasa pho-on ko Tadum ko Allah, go so Kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko Zakat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Phananabadun ro-o so manga poso, go so manga kailai,-

38. Ka imbalas kiran o Allah so mapiya a Pinggolaola iran, go Pagomanan Niyan siran ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khasar a Pandapat.

39. Na so Miyamangongkir, na so manga galubuk iran na lagid o pamaloi ko manga landap a Lopa, aranganon o Pukhawao na ig. Taman sa igira a miyakaoma-on na da-a khato-on niyan non a maito bo: Na khato-on niyan so Allah si-i ko obai niyan, na ithoman Niyan non sa tarotop so balas iyan: Na so Allah na maga-an i kabalas.

40. O di na lagid o manga lilibotung ko Kalodan a madalum, a kakokoloban sukaniyan sa bagul, a kaliliyawawan sukaniyan pun sa ba-

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا
أَسْمُهُمْ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ
وَالْأَصَالِ ﴿٣٦﴾

رَجَالٌ لَّا تُلَاقِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ
وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا
نَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

لِيَجْزِيَهمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَرْبِيَهُمُ
مِّن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلَهُمْ كَسْرَابٍ بِقَيْعَةٍ
يَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ
لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فُوفًا ۗ
حِسَابَهُ ۗ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

أَوْ كَطُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ حَسْبِي يَغْشَاهُ مَوْجٌ
مِّن فَوْقِهِ ۗ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ ۗ سَحَابٌ

gul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so sabadon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyan niyan sa Sindao, na da-a bagiyan niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Rukanian so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyaniyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyaniyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhailangka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Puphakatronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palaron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

ظَلَمْتُ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ
يَكْدُهُ لَمْ يَكْدِرْنَهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ
نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَفَّتْ كُلُّ قَدِّ عَلَيْهِمُ
صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسْجِدُ سَعَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُمْ
ثُمَّ يَجْعَلُهُمْ رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ
بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ
يَشَاءُ يَكَادُ سُنَّابِقُهُ يَذْهَبُ
بِالْأَبْصُرِ ﴿٤٣﴾

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a nana-o a bagiyen o adun a manga kailai niyan!

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kiran a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kiran a so phulalakao sa dowai, go so adun a pud kiran a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamakasai: Na so Allah na Punggonanaton Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inonotan nami: Oriyan niyan na Puthalikhod so isa ka sagrompong kiran ko oriyen oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kiran ka sagrompong na somasangka siran.

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

يَقْلِبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي
عَلَىٰ بَطْنِهِ. وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَيَقُولُونَ ءَأَمَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا
ثُمَّ تَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا
أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dow a i, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamakinug Ami go Inontan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

52. Na sa dun sa Mangongonotan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangongonotan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ أَرْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ
أَنْ يَحْيِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولَهُ بَلْ أَوْلَيْتَكَ
هُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ
وَيَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٣﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ
أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تُفْسِمُوا طَاعَةَ
مَعْرُوفَةَ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ لِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiya-pakasambia Niyan ko siran a miyana an niran; go Mata-an a phakatin dugun Niyan kiran ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kiran; go Mata-an a shambiyani Niyan kiran ndun ko oriyani o kaluk iran, sa kasarigi: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Pu-phanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿٥٦﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٧﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ

taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotho a Alongan, go si-i ko oriyen o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikasasawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kiran i dosa ko oriyen noto: Puphagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miya-ona an niran: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun niran, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyasan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupu, go da-a dosa o pukhasakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko

مِنْكُمْ تِلْكَ مَرَّتَيْنِ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهْرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ

manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapamagatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinarinao. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

أَوْبُيُوتِ ۖ أَبَايَكُمُ ۖ أَوْبُيُوتِ
 أُمَّهَاتِكُمْ ۖ أَوْبُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ
 أَوْبُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ ۖ أَوْبُيُوتِ
 أَعْمَامِكُمْ ۖ أَوْبُيُوتِ عَمَّتِكُمْ
 أَوْبُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ ۖ أَوْبُيُوتِ
 خَالَاتِكُمْ ۖ أَوْ مَا مَلَكَتْ
 مَنَاجِحُهُ ۖ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۚ لَيْسَ
 عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا
 جَمِيعًا ۖ أَوْ أَشْتَاتًا ۖ فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
 فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ ۚ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ
 اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ
 كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
 الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miytago siran a pud so Rasul ko galubuk a makasasamaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
 وَرَسُولِهِ ۚ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ
 لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا ۚ إِنَّ الَّذِينَ
 يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ
 شَأْنِهِمْ فَاذْنِ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ
 وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾

Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinongosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na iktiyar so khisosorang ko, Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a malipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phantho-lun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasungaya (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun a Puphamaka-iktiyar;-

2. So (Allah a) khiruk ko Kapar ko manga Langit a go so Lopa:

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ
كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا
فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ
أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٣﴾

الْآيَاتِ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيَنْتَهُمُ بِمَا عَمِلُوا
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ
لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a Miya-adun a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go Inadun Niyan so langowan taman, na diniyanka Iyan sa Samporna a diyangka.

وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ،
نَقْدِيرًا ﴿٢٥﴾

3. Na kominowa siran sa salakao Rukaniyan sa manga Katohanan, a da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan; go da-a Mipapa-ar iran a bagiyan o manga ginawa iran a kabinasa, go om-piya; go da-a Mipapa-ar iran a kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag ko oriyar o Kapatai.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٢٦﴾

4. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: Da ko untkai (a Quran) inonta na kabokhag, a pim-ba-ba-as Sukaniyan (o Muhammad), go kiyatabanganon Sukaniyan o pagtao a manga salakao. Na Sabunar a Miyakanggolaola siran sa kandarowaka, go kabokhag.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آيَاتُ أَقْرَبِهِ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءَهُمْ ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٢٧﴾

5. Go Pitharo iran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona, a piyakipanorat Iyan: Na giyoto na Phukhudugunon sa kapita go magabi.

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
أَكْتَبْنَا فِيهَا فَهِيَ تَمَلَّى عَلَيْهِ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٨﴾

6. Tharowangka: A Initoron noto o (Allah a) Mata-o ko masolun ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٩﴾

7. Na Pitharo iran: Antona ini a Sogo, a pukhan ko Pangunung-

وَقَالُوا مَا لِيَ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ

kun, go Phulalakao ko manga Pa-diyan? Ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat, na mabaloi a pud Iyan a Puphamaka-iktiyar?

8. O di na kabugan sukaniyan sa Kakawasa-an, o di na adun a mam-bagiyan Niyan a Pamomolan a puphakakan non? Na Pitharo o manga darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda manaya i kiyapayaga iran Ruka ko manga ibarat! Na miyadadag siran, na di ran khagaga i kapakato-on sa lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa mapiya a di giyoto,- a manga Pamomolan a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig; go khasungayan Ka Niyan sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag iran so Bangkit: Na pithiyagaran Nami so tao a piyakambokhag iyan so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan siran ko darpa a mawatan, na makanug siran non sa kambaragani, go katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran non, ko darpa a masimpit, a piyakapamagikuta siran, na migoraok iran ro-o so kabinasa!

الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ مَلَكًا فَيَكُونُ مَعَهُ،
نَذِيرًا ﴿٧﴾

أَوْ يُنْفَخَ إِلَيْهِ كَنزًا وَتَكُونُ لَهُ
جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنَّا تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا
مَّسْحُورًا ﴿٨﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا
مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا ﴿١٠﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ
كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوهُنَّ
تَعْطِفْنَ وَرَفِيرًا ﴿١٢﴾

وَإِذَا أَلْقَاوهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مَقْرَبِينَ
دَعَا هُنَّ لَكَ نُبُورًا ﴿١٣﴾

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nggoraokun sa Alongan nai so kabinasa a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madakul!

15. Tharowangka: Ba giyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamananggila? Miyabaloi a bagiyan niran a balas go khandodan.

16. Mapumbagiyan niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka a diyandi a Puphangunin.

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimban niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko a siran naya, antawa-a siran i miyamangawa ko lalan?

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyaka-sawit Ka siran (sa kapiiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbaloi siran a pagtao a miyangabibinasa.

19. Na Sabunar a pakapumbo-khagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun

لَا نَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَلَا حَيَاةً
وَأَدْعُوا
ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ أَلَيْسَ
وَعْدَ الْمُتَّقِينَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً
وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
كَانَتْ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُورًا ﴿١٦﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ
عِبَادِي هَتُّوْا لَهُمْ أُمَّهَاتِهِمْ ضَلُّوا
السَّبِيلَ ﴿١٧﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا
قَوْمًا ثُبُورًا ﴿١٨﴾

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ
يُظَلِّمِ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا

sa ndarowaka rukano, na pakata-amun Nami sukaniyan sa siksa a mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko miya-ona an Ka a manga Sogo a ba di Mata-an! a siran na Sabunar a pukhan siran ko Pangunungkun, go phulalakao siran ko manga Padiyan: Na biyaloi Ami so saba-ad rukano ko saba-ad a tupung: Ino Puphantang kano? Na tatap a so Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran pagarapun so kimbaratumowa-an Rukami: Ino kami da Pakatoroni sa manga Malaikat, o di na mailai yami so Kadnan nami? Sabunsabunar a Mimaratabat siran si-i ko manga ginawa iran, go Mimalawani siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran ko manga Malaikat,- na da-a Tothol a mapiya sa Alongan noto a bagiyan o manga rarata i ongar: Na Matharo iran: A run ko pagurunun!

23. Na sangorun Nami so Miyanggalubuk iran a galubuk, na balowin Nami sukaniyan a lopapuk a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa Alongan noto, i mapiya i darpa, go matanos i dukha-i.

كَبِيرًا ﴿١٩﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا إِنَّهُمْ لِيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَصِدُّونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بِصِيرًا ﴿٢٠﴾

❖ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا لَوْلَا
أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ
اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا
كَبِيرًا ﴿٢١﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ
لِلْمُجْرِمِينَ يَقُولُونَ جِئْرًا مُّجْجِرًا ﴿٢٢﴾

وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾

أَصْحَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masalinggagao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

28. Hai downan downan nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyen o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloi so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Quran a puphalagoyan.

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

32. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A ino Ron da Toro-

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِّمْ وَنُزُلِ الْمَلَائِكَةِ
تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾

الْمَلَكُ يَوْمَ يَدُ الْحَقِّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ
يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَنْبِئْتَنِي أَنَّنَا خَدْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

يَنْوَلِّتَنِي لِتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فَلَا تَا حَلِيلًا ﴿٢٨﴾

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ
خَدُولًا ﴿٢٩﴾

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا
هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ
الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ

nun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyana a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dowa, ko pagtao a so piyakambokhag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun niran so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagan Nami so manga darowaka sa siksa a malipudus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَجِدَةً كَذَلِكَ
لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٣﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ
وَأَحْسَنَ تَقْسِيمًا ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ يُحَشِّرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سُورٌ مَّكَانًا
وَأَصْحُلٌ سَبِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا
مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٦﴾

فَقُلْنَا أَذْهَبَ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِعَايِنَتِنَا قَدْ مَرَّزْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٧﴾

وَقَوْمٌ نُوْحٌ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ
أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً
وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٨﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا
بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٩﴾

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

40. Na Sabunsabunar a miyaka-song siran ko Ingud a so piyaka-oranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyen o kapatai.

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-iran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kсандungirani ko siksa, o antawa-a i tao a titho a miyapokas ko lalan!

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

44. Antawa-a Bangka tatangka-pa sa Mata-an! A so kadakulan kiran na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyapokas ko lalan.

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَرْنَا تَنْبِيرًا ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا السَّوَاءَ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَكْتُمُونَ مَا لَمْ يَكُنُوا لَمْ يَكُونُوا لَا يَرْجُونَ نَشُورًا ﴿٤٠﴾

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذْ يَنْخَازُ وَنُكَ الْإِهْرُؤًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حَيْثُ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلاً ﴿٤٣﴾

أَمْ تَحْسَبُ أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْلَمُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

45. Bangka da katokawi so Kadnan Ka o andamanaya i kiyapakalaa Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-oron;

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukaniyan si-i rukami sa kakukhum a malbod.

47. Na Sukaniyan so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

48. Go Sukaniyan so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakatoron Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a madakul.

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so kadakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

51. Na o kabaya Ami, na kaphakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktiyar.

الْم تَر إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الَّيْلَ لِيَأْسَا وَالتَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

لِنَحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْمَنًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِمْ لِيَذَكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾

52. Na Dingka pagonoti so mang-a Kapir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubi a mala.

فَلَا تَطْعَمُ الْكَافِرِينَ وَجَهْدَهُمْ
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dow-a Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dow-a oto sa lut, go runding, a pangurun;

﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ
فَرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
وَحِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٥٣﴾

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biyaloi Niyan oto a Bangunsa, go Kakhakamonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

﴿٥٤﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

55. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah so di kiran phakaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyabaloi so Kapir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

﴿٥٥﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ
ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

﴿٥٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapan-tag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

﴿٥٧﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِن أَجْرٍ إِلَّا مَن
شَاءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthasbikun ka so Podi Rukaniyan; na

﴿٥٨﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ
وَسَيَحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ يَدُنُوبٍ ﴿٥٨﴾

makatatarotop Sukaniyan a Kaip ko manga dosa o manga Oripun Niyan;-

59. So Miyadun ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowan nan si-i ko num a manga gawi-i, oriyaniyan na Mithakna ko Aras: So (Allah a) Masalingagao: Na isha-an Ka oto ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran: Sodod kano ko (Allah a) Masalingagao! Na Tharo-on niran: Na antona-a so Masalingagao? A ti Sodod kami ko apiya antona-a i Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago ko Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go tomiyago-on sa (Alongan) a Palita-an, go Olan a Masindao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi Niyan so gagawi-i a go so daondao a gi-i makashambi: A bagiyan o tao a miyabaya Mananadum, o di na miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Allah a) Masalingagao na so Puphulalakao siran ko Lopa sa Kapangalimbaba-an, go igira-a ini Mbitiyarai siran o manga lalong, na Tharo siran: Sa Kalilintad!

عِبَادِهِ خَيْرًا ﴿٥٨﴾

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَنُ فَسْتَلِّ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ أَنْسَجِدُ لِمَا تَمُرُّنَا وَزَادَهُمْ
نُفُورًا ﴿٦٠﴾

نَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ
شُكُورًا ﴿٦٢﴾

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ
الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَمًا ﴿٦٣﴾

64. Go siran na gi-i siran mba-basagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا
وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

65. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kamangka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,-

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا
عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ﴿٦٥﴾

66. Mata-an noto! A miyakaratarata a kaputhakna-an, go darpa;

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

68. Go siran na di siran phanongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go kakal ro-o, a makadadapanas;

يُضَعَّفَ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَيَحْلَدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyani o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ
حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukaniyan na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

72. Na siran na di ran Pushaksi-an so kabokhag, go igira-a siyagadan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

74. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapipiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangongonotan a pukhaonotan.

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

77. Tharowangka: Di kano lilinga-in o Kadnan Ko o da so dowaniyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ
إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا
بِالْغُفُورِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا أَلَيْدَ رَبِّهِمْ
لَمْ يَخِرُّوْا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ
أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ
وَأَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا
صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا
وَمَقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ
فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabaloi a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakatoronan Nami siran A pho-on ko Langit sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa, aikadukul a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ١

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢

لَعَلَّكَ بَدِخٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ٣

إِنْ تَشَاءْ نَنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ٤

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ
إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ٥

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ٦

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَرَّمْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زوجٍ
كريمٍ ٧

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka, na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Makalimo-on.

10. Na gowani na tiyawag o Kadnan Ka so Musa: Songka ko pagtao a manga darowaka,-

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran ndi Phanangila?

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran pakambokhaga:

13. Go Gomagut a Rarub Akun, go di mapukas a dila Akun: Na Sogowingka so Haroun (sa mimba-bid Akun);

14. Go adun a kasala-an Ko kiran, na ipukhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

15. Pitharo (o Allah): A kuna pun nai! Na lalakao Kano a dow, rakhus o manga Tanda Ami; Mata-an! A Sukami na babid Iyo, a Pumphamakinug.

16. Na Songkano ko Pir-aon, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun;

مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتْبِ الْقَوْمِ

الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

قَوْمِ فِرْعَوْنَ ۗ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي

فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا فَادْهَابًا يُدْتَابُ إِنَّا مَعَكُمْ

مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾

فَأْتِيَافِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

أَنْ أَرْسَلَ مَعْنَابِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

قَالَ لَمْ تُرْبِكَ فِينَا وَلِيدًا أَوْلَيْتَ فِينَا
مِنْ عَمْرُكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadum Iyan!

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَاكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

20. Pitharo (o Musa): Miyangolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangaribat.

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الصَّالِينَ ﴿٢٠﴾

21. Na piyalagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyana a pud ko manga Sogo.

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُمْكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي
حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

22. Na giyoto man na Limo a Ipuphangalimo o ka Rakun noto,-sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي
إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾

23. Pitharo o Pir-aon: Na antona-a so Kadnan o manga Ka-adun?

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan,- o sukano na khitotomangkud.

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Pir-aon) ko malalibuton: Ba niyo da manug?

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٢٥﴾

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowan nan! O sukano na shabota niyo!

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miyabaloi Ka a pud ko manga bunar!

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o:

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿٣٦﴾

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٣٧﴾

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

قَالَ لَئِنْ أَخَذْتِ الْهَأْغَيْرِ لِأَجْعَلَنَّكَ
مِنَ الْمَسْجُورِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ أَوْلَوْ جِسْمَكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٤١﴾

قَالَ لَقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثَعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٤٢﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ، فَإِذَا هِيَ بِيضَاءٌ لِلنَّظِيرِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ حَوْلَهُ، إِنَّ هَذَا لَسَدْرٌ
عَلِيمٌ ﴿٤٤﴾

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

36. Pitharo iran: A pakalantangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

37. Ka-an niran ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

39. Na Pitharo ko manga Manosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-aon: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyan nami a titho a balas o mabaloi kami a sukami i mamakada-ag?

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

43. Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo so sukano na ipagithog iyo!

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾

قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سِحَارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ
مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

لَعَلَّنَا نَبِيعُ السَّحَرَةِ إِنْ كَانُوا هُمْ
الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لِنَأْتِيكَ
لِنُجْرِمَ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾

قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾

44. Na ini ithog iran so manga tali ran go so manga badas iran, go Pitharo iran: Ibut ko Munang o Pir-aon, ka Mata-an! A sukutano na sukutano dun i phamakapugus!

فَالْقَوَائِحَ لَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالَ الْوَاعِزَةَ
فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْعَلِيُّونَ ﴿٤٤﴾

45. Na ini ithog o Musa so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Puphulololokun Niyan so ipuphanaliba iran!

فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ
مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾

46. Na Miyakasondong so manga balik mata, sa Khipakastosodod,

فَالْقَىٰ السَّحَرَةَ سَجِدِينَ ﴿٤٦﴾

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Kadnan o manga Ka-adun,

قَالُوا أَمْ تَأْتِي رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

48. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyaratiyaya niyo to a da akun sukano pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan na titho a mala rukano a so Miyangundao rukano ko balik mata! Na Mata-an a katokawan niyo dun! Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun langon!

قَالَ أَمْ نَسْتَمْتِرُهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَىٰ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ
تَعْمَلُونَ لَا قِطْعَانَ أَيِّدِكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِّنْ
خِلَافٍ وَلَا أَصْبَاتِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

50. Pitharo iran: a di rukami phaka morala so puki tumo rukami a pud ko siksa sa Donya Mata-an! A sukami na si-i bo ko Kadnan nami phamakandod!

قَالُوا لَاضْطِرُّنَا إِلَىٰ رَبِّنَا مَنفِلِينَ ﴿٥٠﴾

51. Mata-an! A sukami na mainam ami a kanapiya rukami o Kadnan nami ko manga sala ami, sa

إِنَّا نَنْطَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

kiyabaloi ami a paganai ko Miya-maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A pangulumun Ka so manga Ori-pun Ko; Mata-an! A Sukano na phanalokonan Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so manga Bandar a Ingud sa Kalimod iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:) Mata-an! A siran naya na titho a pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho tano iran a piyakangani;

56. Go Mata-an! A sukutano na langon tano dun maka-i iktiyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko manga Pamomolan, go so manga Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an, go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyaki-pango-warisan Nami oto ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na pithalokonan niran Siran ko kiyasubangi kiran o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya so dow a madakul, na Pitharo o manga pud o Musa Mata-an! A Sukutano na puraotun tano dun.

﴿ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي أَنْكُرُ
مَتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾

فَأَرْسَلْنَا فِرْعَوْنَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَذِهِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَنبَأَهُمْ لَنَا لَعَايِطُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَنَّا جَمِيعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾

كَذَٰلِكَ وَأَوْزَنْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا تَرَاهُ إِجْمَعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ
إِنَّا لَمُدْرِكُونَ ﴿٦١﴾

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun nai! Mata-an! A babid Akun so Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako Niyan!

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbalo i so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: Antona-a i Pushimba-an niyo?

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-yami Mbabasa-alonganan a Kapushimba ami ron.

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْبَحْرَ فَأَنْفَلَقَ فَمَا كَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ
الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾

وَأَرْزَلْنَا مَاءَ الْآخِرِينَ ﴿٦٤﴾

وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

ثُمَّ أَعْرَقْنَا الْآخِرِينَ ﴿٦٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا نَعْبُدُ آبَاءَنَا مَا فَنظَلُّهَا
عَنكِفِينَ ﴿٧١﴾

72. Pitharo Iyan: A ino Pukhanug kano iran ko masa a Kapuhangnonganoya niyo (kiran),

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

أَوْ يَفْعَلُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-lan.

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyanga-o ona?-

أَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

فَأَنبَهُمْ عَذَابَ آلِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

79. Go Sukaniyan i Puhakakan Rakun, go Puhakainom Rakun,

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puhakapiya Rakun;

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, oriyaniyan na Pagoyagun Nako Niyan;

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

82. Go Sukaniyan i Phangangarapanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

84. Go Sungai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phangao ori;

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

86. Go Napi-ingka si Ama, Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyangadadadag;

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

88. Gawi-i a di phakanggai a gona so Tamok, go so manga Wata,

89. Inonta so tao a minitalingo-ma Niyan ko Allah so poso a Linang;

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggila,

91. Go Pakisandungan so Naraka Jahim ko Miyangadadadag;

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقِّ
يَا الصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

وَأَعْفِرْ لِي إِيَّاهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

وَأَزْلَفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾

وَمُرَّتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾

وَقِيلَ لَهُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾

مَنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصُرُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na Panalimpato-on siran ro-o,-siran a go so Miyangadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niran a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami sukano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukami a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyan nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakasoi ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamara-tiyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

فَكَبِّكُوا بِهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿١٤﴾

وَجُنُودَ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿١٦﴾

تَاللَّهِ إِنَّ كُتَابِي ضَلَّالٍ مُّبِينٍ ﴿١٧﴾

إِذْ نُسِيبُكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

وَمَا أَضَلْنَا إِلَّا الْمَجْرُمُونَ ﴿١٩﴾

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿٢٠﴾

وَلَا صَديقٍ حَمِيمٍ ﴿٢١﴾

قُلْ وَإِنَّا لَنَآكِرَةٌ فَتَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢﴾

إِن فِي ذَلِكَ لآيَةٌ لِّمَن كَانَ أَكْثَرُهُمْ

مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٢٤﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥﴾

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggila?

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran ngolaola-an,

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

114. Na kuna a ba Rakun paki-phamoga-on so Miyamaratiyaya.

115. Sakun na matag Ako Pu-phamaka-iktiyar a mapayag.

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا

عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

﴿١٠٩﴾ قَالُوا أَنْزِلْ لَنَا آيَاتٍ

أَنْزَلْنَا لَكَ آيَاتٍ

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٠﴾

إِنْ حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَو تَشْعُرُونَ ﴿١١١﴾

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

إِن أَنَا إِلَّا أَنْذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٣﴾

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ بِنُوحٍ لَتَكُونَنَّ مِنَ

الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٤﴾

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalamba.

121. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phanangila?

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

فَأَفْنَعُ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتَحَاوَجْحِي وَمَنْ
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

فَأُجَيِّنُهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَاحِ
الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

ثُمَّ أَعْرِفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٢٦﴾

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾

129. Go Puphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipa-mumundug:

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a katawan niyo;

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَيْنَ ﴿١٣٣﴾

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

وَحَنْتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾

135. Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

136. Pitharo iran: Magishan rukami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَّعْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

إِنْ هَذَا إِلَّا لَخُلُقِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Na kuna a ba kami phan-
gasisiksa!

139. Na piyakambokhag iran
Sukaniyan, na bininasa Mi siran.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a titho a Tanda: Na da maba-
loi so kadakulan kiran a Khipapar-
atiyaya.

140. Mata-an! A so Kadnan Ka
na Sukaniyan ndun so Mabagur, a
Makalimo-on.

141. Piyakambokhag o (pagtao
a) Samood so manga Sogo.

142. Gowani na Pitharo kiran o
Pagari ran a Salih: Ino kano di
phananggila?

143. Mata-an! A Sakun na Sogo
rukano a kasasana-an.

144. Na kalukun niyo so Allah,
go Onoti Yako niyo.

145. Na da-a phangunin ko ru-
kano saya a balas: Da-a balas Ra-
kun inonta so si-i ko Kadnan o
manga Ka-adun.

146. Ba kano khibagak, si-i ko
nganin a matatago si-i a khisasarig
kano?-

147. Si-i ko manga Pamomolan
go manga Bowalan,

148. Go manga Purpuran, go
manga Qormah a so Onga niyan
na kiyalotowan?

وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّيْنَ ﴿١٣٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

كَذَبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا اتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٤٤﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي

إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

أَتَذْكُرُونَ فِي مَا هَلُمْنَا مِنْكُمْ مِنْ آيَاتٍ

فِي جَنَّتِ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعَتْ مِنْهَا هُضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitaraponan!

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

156. Na di niyo shogata sukaniyan a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

157. Na biyono iran noto: Na miyabalo i siran a miyamakasundit.

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

وَتَحْتُونَ مِنَ الْجِبَالِ يُوْتَا فَرِهَيْنَ ﴿١٤٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٥٠﴾

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
وَلَا يَصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَيِّنَاتٍ
كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ
يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

فَعَقَرُوهَا فَأَصَبِحُوا نَدِيمِينَ ﴿١٥٧﴾

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
وَمَا كَانُوا أَكْثَرَهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾

159. Na Mata-an! a so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

160. Piyakambokhag o pagtao o Lut so manga Sogo.

كَذَبَتْ قَوْمٌ لُوطُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Lut: Ino kano di Pha-nanggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

162. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

163. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا عِوَانِ ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

165. Ino niyo Puphangabaya i so manga Mama ko manga Ka-adun,

أَتَاتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

166. Na Pungganata niyo so Inadun rukano o Kadnan niyo a manga Karoma niyo? Kuna, ka su-kano na pagtao a manga Malawani!

وَيَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Pitharo iran: A Mata-an a Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko piyamaka-awa!

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهَ بِئَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Pukhakararangit ko galubuk iyo.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Kadnan Ko! Sabut Akongka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyān) ka minitapi ko miyangakakakal ko siksa.

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-iktayar (a da dun Paratiyaya)!

174. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phananggila?

178. Mata-an! A Sakun na Sogorukano a kasasana-an.

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

رَبِّ نَجْحِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

فَنَجِّنْهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٧١﴾

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ﴿١٧٢﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٧٣﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا عَمَلَكُمْ ﴿١٧٩﴾

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

181. Tarotopa niyo so kapagasad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

182. Na thimbang kano ko timbangan a maka-o ontol;

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-ona.

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaolan.

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

﴿١٨١﴾ وَأَوْفُوا بِالْكِيلِ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

﴿١٨٢﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَيْ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْحِجَلَ الْأُولِينَ ﴿١٨٤﴾

﴿١٨٥﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسْحَرِينَ ﴿١٨٥﴾

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

﴿١٨٨﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ إِنَّهُ

siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabaloi a siksa ko Alongan a mala.

190. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

193. Initoron naya o Niyawa a kasasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabaloi a pud ko Miyamaka-iktiyar,

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o man-ga Olama ko manga Moriyatao o Israil?

198. Na o Initoron Nami Suka-niyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

كَانَ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

وَلِإِنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

وَلِإِنَّهُ لَنَزِيلٌ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوْلِيْنَ ﴿١٩٦﴾

أُولَئِكَ كُنْ لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾

وَلَوْ تَرَىٰ لَهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾

199. Na go Niyan kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

كَذَلِكَ سَلَكَنَا فِي قُلُوبِ
الْمَجْرِبِينَ ﴿٢٠٠﴾

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kasandungan so siksa a malipudus;

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

فِيَأْتِيهِمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾

203. Na Matharo iran: Ino sukutano khata-alik rukutano?

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

أَفِعْدَابٍ إِنَّا لَنَسْتَعِجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

تُرْجَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapipiya ginawa!

مَا آغَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَمْتَعُونَ ﴿٢٠٧﴾

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaik-tiyar ron,

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ إِلَّا
لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbot.

ذَكَرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٦١﴾

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

وَمَا نَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٦٢﴾

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٦٣﴾

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langit) na piyakigunukan kiran ndun.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْرُؤُونَ ﴿٦٤﴾

213. Na di Ka Phanongganoi sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloi Ka a pud ko phangasi-siksa.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٦٥﴾

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga dasug,

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٦٦﴾

215. Go Paka-inayangka so Go-wagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-niyo nggolaola-an!

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

217. Go Panarig Ka ko (Allah) a Mabagur, a Makalimo-on,-

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٦٩﴾

218. A so puphakailai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

الَّذِي يَرَبُّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٧٠﴾

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojiod.

وَتَقَلِّبَكَ فِي السَّجِدِينَ ﴿٧١﴾

220. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

221. Ba Ko rukano Phanothola, so tao a puthupadan o manga Shaitan?

هَلْ أَتَيْتُمْكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

222. Puthupad ko oman i bokhag, a baradosa,

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

223. A tatandangan niran sa Pamamakinugan (so manga Shaitan), na so kadakulan kiran na manga bokhag.

يَلْقَوْنَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

224. Na so manga Pababayok, na Phagonotan siran o Miyangadadag:

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

225. Bangka da mailai a Mata-an! A siran na puphuromparompak siran ko oman i labowai?

الْمُرْتَابِئُهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

226. Go Mata-an a siran na giran Tharo-on so di ran Punggolao-an,-

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

227. Tabiya-on so Miyamariyaya, go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Tiyaduman niran so Allah sa madakul, go siyabut iran a ginawa iran ko oriyen o kiyasalimboti kiran; na katokawan ndun o siran a manga salimbota o antona-a darpa a khandodan i khandodan niran!

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ
مَا ظَلَمُوا وَسِعَعُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ
مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tothol a mapiya a bagiyon o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Maparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kiran so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparompak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ بِكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ رَبَّنَاهُمْ أَعْمَاهُمْ فَهُمْ يَصْمَوْنَ ﴿٤﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخِسُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنِّ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنستُ نَارًا سَاءَتِ كُفْرًا مِنْهَا بَخْرٌ وَأَوْاتِيكُمْ بِسَهَابٍ مَبِينٍ لَعَلَّكُمْ

no ron sa Tothol, o di na kabugan
Ko sukano sa Masindao a barabad,
ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na
Minitawagon: Piyakambarakat so
tao a matatago ko Apoi go so tao
a makalilibuton: Na Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A
Sakun so Allah, a Mabagur, a
Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka!
(na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a
Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-
khaog lagid o Sukaniyan Nipai a
maga-an i kadola, na Miyakatingur
a Tomiyalikhod, go da Dingil,
(Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di
Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na
di khaluk ko Hadapan Ko so man-
ga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasa-
limbot, oriyen niyan na somiyambi
sa mapiya ko oriyen o marata, na
Mata-an! A Sakun na Manapi, a
Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka
ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka
Mapakaliyo a Masindao a kuna-a
ba sakit: Pud ko siyao a manga
Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go
so pagtao niyan: Mata-an! A siran
na miyabaloi siran a pagtao manga
songklid.

تَصَلُّونَ ﴿٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهَا نُورِدِي أَنْ نُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

يُمُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ
وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ

إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمَرْسُولِ ﴿١٠﴾

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَلْ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي

عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١﴾

وَأَدْخُلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ

مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ

وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbot go kapha-poro; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Ori-pun Niyan a Miyamaratiyaya!

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyaki-sabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphuna-nayawa-an siran.

18. Taman sa kagiya makatalin-goma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا
وَعُلُوًّا فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ
عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَوَرِثَ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَقَالَ يَتَىٰ بُرِّئْتُ النَّاسَ
عِلْمَنَا مِنْطِقَ الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَحُحِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنْ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا اتُّوا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ
يَتَىٰ بُرِّئْتُ النَّاسَ أَذْخَلُوا مَسْكِنَكُمْ
لَا يَحِطُّ بِكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ

put ko Sulaiman go so manga Tan-tara Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumungmun (so Sulaiman), a makakhakala pho-on ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masowat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka pho-on sa Saba so Tothol a matatangkud.

23. Mata-an! A sakun na miyato-on ko a Babai a Kandadatu-an

وَهُرَّ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

فَنَبَسَمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾

وَتَقَفَّذَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى
الْهُدُودَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَأَعَذِّبَنَّهُ، عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَا أَدْبَحَنَّهُ
أَوْ لِيَأْتِنِي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا
لَمْ مِثْحَطْ بِهِ، وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنِي
يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمَلِكُهُمْ وَأُوتِيَّتْ

niyan siran, go kiyabugan ko langowan taman, go adun a Kantir iyan a mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a go so pagtao niyan a Pushododan niran so Alongan a salakao ko Allah: Go phipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiyalangan niyan siran ko lalan (a ontol), na siran na di siran maka-o ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah, a so puphakagumao ko masolun ko manga Langit go so Lopa, go Mata-o ko Pag-uma-an niyo go so papayagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan inonta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain Ta dun o ino bunar ka antawa-a miyabaloi ka a pud ko manga bokhag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun nai, na sampain kaya kiran: Oriyan niyan na awatangka siran, na ilayangka o antona-a i phakakaso-win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A Hai manga Nakoda! Mata-an! A Sakun na minisampai rakun a Sorat a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko Sulaiman, go Mata-an naya! (a Mis-

مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدَتْهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَانَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ
لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾

﴿٢٧﴾ قَالَ سَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ
مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْفَتْهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ
تَوَلَّ عَنْهُمْ فَأَنْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُؤِافِي أَلْقِي إِلَى الْكَنْبِ
كَرِيمِ ﴿٢٩﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

osoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

31. Diyako niyo Puphaporo i, go songkano Rakun a Mbabayorantang kano.

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo sa punggolaola-angko: Da-a pagimasadungko a punggolaola-an taman sa di kano makamasa.

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatatangan ko bagur, go khipakatatangan ko gu-us ko kambo-nowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiyolud Siran ko Ingud, na pumbinasaan Niran noto, go pumbalowin Niran so manga ala i Pangkatan ko tao ron a puphamakarondan, Na lagid oto a gi-i Ran ngolaola-an.

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyan rukano! Kuna, ka sukano

الرَّحِيمِ ﴿٣١﴾

أَلَا تَعْلَمُونَ عَلَىٰ وَأَنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا فُتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا آذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ أَسْمِدُ وَنِي بِمَالٍ فَمَا ءَاتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّآ ءَاتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾

na so pamumugayan niyo na pu-
khababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakar-orondan, a siran na khipakadadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakaganat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan ko!- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Magongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ
بِهَا وَلَا تَخْرُجُهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَيُّكُمْ يَأْتِيَنِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ
أَنْ يَأْتُوْنِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ
بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رآه
مُسْتَقْرَأً عِنْدَهُ، قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ
فَأِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
رَبِّيَ غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukaniyan; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloi Kami a Mimbabayor-antang.

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloi a Pushimba-an niyan a salakao ko Allah: Ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko pagtao a manga Kapir.

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalongan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko: Na Mimbayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagari ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na

قَالَ نَكِرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ
تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشِي قَالَتْ كَأَنَّهُ
هُوَ وَأُوْتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قِبَلِهَا وَكُنَّا مُسْمِعِينَ ﴿٤٢﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ
لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ
مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي
ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ نَمُودٍ أَخَاهُمْ صَالِحًا
أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَأِذَاهُمْ فَرِيقَانِ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

47. Pitharo iran: A kiyashoknaan kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

49. Pitharo iran: A shasapa-i kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyani niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukutano na titho a manga bunar.

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaaikiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Sukami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

قَالَ يَتْلُونَ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾

قَالُوا أَطِيعُوا بَيْنَكُمْ وَيَمْنُ مَعَكُمْ قَالَ
طَاعُواكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا
يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ
ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لَوْ لَيْتَهُ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ
أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَمَكْرُومًا مَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
مَكْرِهِمْ أَنَادَ مَرْتَلَهُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

52. Na giyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

53. Na siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go mimbalo i siran a Khipananggila.

54. Na (Aloyangka) so Lut go-wani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasingai, a sukano na pukhailai niyo (a marata)?

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

56. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awa-a niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

57. Na siyabut Ami sukaniyan go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka inokor Ami sukaniyan a pud ko mithatalimbagak.

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-ikhtiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ طَآءِذًا لَقَوْمِهِ
أَتَا تُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ
تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ بِجَهْلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿٥٦﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَوَّحَاءَ آلِ لُوطٍ مِّنْ قَبْلِكُمْ
إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَبْطِئُوهَا ﴿٥٦﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا
مِنَ الْعَذَابِ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Ipuhanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ar iyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so biyaloi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulututan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulututan a dow a Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puphamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ
 اصْطَفَىٰ ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يَشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

أَمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ
 لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ
 حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ
 لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ
 بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَمْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
 خِلَالَهَا أَنْهَادًا وَجَعَلَ لَهَا رَواسِيًۖ
 وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا
 أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بِلْ أَكْثَرُ هُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

أَمْ نَجِيبُ الْمُضْطَرِّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
 السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خَلْفَاءَ الْأَرْضِ
 أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَمْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلْمَتٍ أَلْبَرٍ

lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipuphamanakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagipho-on ko Kapangadun, oriyan niyan (ko Kapatai), na Khasowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphagupur rukano ko phoon ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo, o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Mata-o a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirat? Kuna, ka siran na pukhadowadowa-an siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbaloi kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kobor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko

وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بِشْرَابَيْنِ
يَدَى رَحْمَتِهِ ؕ أَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

أَمْ يَدْعُوا الْخَلْقَ يُعْبُدُوهُ ۖ وَمَنْ يُرْزَقُ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ؕ أَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
كَادِبٌ ﴿٦٤﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ۚ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ
يُبعَثُونَ ﴿٦٥﴾

بَلِ ادْرَاكِ عِلْمِهِمْ فِي الْآخِرَةِ بَدَلْتُمْ
فِي شَكِّ مِنْهَا بَلَّغْتُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا ؕ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَأَبَاؤُنَا ؕ إِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَءَابَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ
إِنَّ هَذَا إِلَّا أَلْسِنَةٌ بَالُغَةٌ ﴿٦٨﴾

ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyakiran ko manga rarata i ongar?

70. Go Dingka siran pumbokoon, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a kaphakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatangkud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphagalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyandun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daptar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyandun

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا
يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَنْفِصُ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ

ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

77. Na Mata-an naya! A titho a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

79. Na Sarigingka so Allah: Mata-an! a Suka na si-i ko bunar a mapayag.

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tomingur siran a khitatalikhod.

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

82. Na amai ka makatana kiran so Katharo, na pakagumawan Nami siran sa binatang ko Lopa: Sa Imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so

أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَأَنَّهُ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ
الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الدُّعَاءَ
إِذَا وُلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَى عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ
تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

﴿٨٢﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ
دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَأَنُوبًا يُبَايِنَتْنَا لِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ

isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so manga Ayat Ami, na siran na pakaphu-punanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so manga Ayat Akun, go da niyo to sushuba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so Katharo, sabap ko Kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so matatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalingoma siran Rukaniyan a Khipakapangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasagumbut o Gabon: Galubuk o Allah,

يَكْذِبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ وَقَالَ أَكْذَبْتُمْ بَيَاتِي
وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْ آذًا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ
لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ كُنُوفِهِ
وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ
شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَمَادًا وَهِيَ تَمْرٌ مَرٌّ
السَّحَابُ صَنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَنْقَضَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَيْرٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyani niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako pud ko Puphamaka-iktiyar.

93. Go Tharowangka: A so Bantogan na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِمَّا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ
يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وَجُوهُهُمْ
فِي النَّارِ هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ عَبَّدَ رَبُّكَ هَذِهِ الْبَلَدَةَ
الَّذِي حَرَمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا
أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَّرَكُمْ بِإِذْنِهِ فَمَنْ فَعَّرَ فُؤُوهَا
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

Surah Al-Qasas-28

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyon o pagtao a Khipapariyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphaporo ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Puphamami-nasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tan-tara iran a dowa, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم ١

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢

نَتْلُو عَلَيْكَ مِنْ نَبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٣

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ
أَهْلَهَا شِيْعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً
مِنْهُمْ يُدَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي
نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ٤

وَرِيدًا أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَيْمَةً
وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ٥

وَنُكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا
يَحْذَرُونَ ٦

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasosowangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka kagiya a khabaloi ko bagiyan niran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dowan na miyabaloi siran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karoma o Pir-aon: A iphakapiya ginawa, a bagiyan Ko go bagiyan ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloi so poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyan: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodan Niyan Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَاِذَا
خَفَتْ عَلَيْهِ فَكَلِمَةٍ فِي الْيَمِّ
وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ
وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

فَالنَّقْطَةُ ۚ أَلْ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ
لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ
وَهُمَّنَّ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا
خَاطِبِينَ ﴿٨﴾

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قَرَّتْ عَيْنِي
وَلِيكَ لَأَنْتَقِلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا
أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِعًا
كَأَدَّتْ لِشَدِيدٍ بِهِ لَوْلَا أَنَّ
رَبَّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لَتَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ
عَنْ حُجْبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

12. Na inurun Nami Sukaniyan ko Puphamakasoso (ron) sa pagana, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukaniyan rukano, go siran na siyapun Niran Sukaniyan?

13. Na piyakakasoi Ami Sukaniyan ki Ina Iyan, ka adun makapiya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiya-piya.

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dowa Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dowa) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyanguni Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko galubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!.

﴿وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِيبٌ﴾ (١٢)

﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ آتَمِهِ، كِي نَفَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (١٣)

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ، وَأَسْتَوَىٰ، آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۗ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ (١٤)

﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَعْنَاهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ ۖ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌ مُّبِينٌ﴾ (١٥)

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowaka-an Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyam Sukaniyan: Mata-an a so Allah! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimoon.

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyam (i Mapunggolaola Niyam), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a titho a ribat a Mapayag!

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyam so ridowairan, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbonoon Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

20. Na miyakaoma a Mama, a phoon ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggagan. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nakoda na Puphagopakatan Ka iran, ka mbonoon Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي
فَغَفِرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَاهِرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ
قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ
لَّهُمَا قَالِ يَمْوَسَىٰ أَتَرِيدُنَّ تَفْتَلِنِي
كَمَا فَتَلَنْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ
تَكُونَ مِنَ الْمَصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ
يَمْوَسَىٰ إِنَّكَ أَلَمَّا يَا تَمْرُونَ بِكَ
لِيُقْتَلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ
التَّصْحِيفِ ﴿٢٠﴾

Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk, a nomanayao (sa Mapunggolaola Niyan), Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabutakongka pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangor sa tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an niran a dow a Babai a puphangurunun niran (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanan? Pitharo a dowa oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Oriyan niyan na somiyong ko kasisirongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko! Mata-an! A Sakun na apiya antona a i Initoron Ka Rakun a Pangu-nungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa dow a oto (a Babai), a puphulalakao a pukhamamala. Pitharo iyan: A Mata-an! A si Ama na Thawagun

فَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦١﴾

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَقَّاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى
رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً
مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ
دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا
خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي إِلَّا نَسْقِي حَتَّى يُصَدَرَ
الرِّعَاءُ وَأُبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ
فَقِيرٌ ﴿٦٤﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ
قَالَتْ إِنَّ ابْنِي يَدْعُوكَ لِيجزيتك

Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piyanothol Iyan non so Manga Tothol (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miyakalidas Ka ko pagtao a manga Darowaka.

26. Pitharo o isa sa dow a oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukanian: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasasarigan.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dow a Wata Akun, sa asar ka nggalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nakongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dow a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilid o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan:

أَجْرًا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

قَالَتْ إِحَدُهُمَا بِنَاتِبِ اسْتَجِرْهُ إِن خَيْرٌ مِّنْ اسْتَجْرْتَ الْقَوِيَ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِكَ وَإِنِّي أَخَافُ أَنْ يُسَفِّكَ بِبُنْيَانِكِ فَذَرِكُنِي إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَأَنِصُّكَ بِالْحَقِّ إِن كُنْتَ عَاقِلًا ﴿٢٧﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلِينَ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

﴿٢٩﴾ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا عَلِيًّا

Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano ma-kathitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingomaton, na Miyatawag ko kilid o balintad sa kawatan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominigur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dow-a Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

أَتَيْكُمْ مِنْهَا بِخَبْرٍ أَوْ إِذْقِرَ مِنْ
النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ
الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ
الشَّجَرَةِ أَنْ يَمْسُكْ إِبْرَاهِيمَ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا هَتَرَتْ كَأَنَّهُ
جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمْسُكُ
أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ
الْأَمِينِينَ ﴿٣١﴾

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ
غَيْرِ سَوْءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ
مِنَ الرَّهْبِ فَلَمَّا رَأَى رَهْطَانِ مِنْ
رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphaka-tabang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokhaga.

وَإِخِي هَارُونَ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي
لِسَانًا فَأَرْسَلَهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي
إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dowo go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِإِخِيكَ وَنَجْعَلُ
لَكَ مَا سُلْطَنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا
بِأَيِّنَّا أَنْتَ وَمَنْ أَتَّبَعَكُمَا
الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko unglya inonta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a unglyai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِأَيِّنِنَا بَيَّنَّتِ
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرَى وَمَا
سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا
الْأُولَئِينَ ﴿٣٦﴾

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a mini-oma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyan niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ
بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyan niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُمَا عَلِمْتُ
لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي
يَهْمَنَ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا

na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran san kai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyang o kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Manosiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao)

لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي
لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْتَكَرَّ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ
بِعَاثِرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَهًا
يَرْجِعُونَ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذَتْهُ وَجُنُودُهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي
الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى
التَّكْوِينِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
لَا يُبْصَرُونَ ﴿٤١﴾

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ
الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ
بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ

a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipakamamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a mananawag Kami; na ogaid na Limo a phon ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-ikhtiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamakaikhtiyar a miya-ona-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogot iran a tiyoba sabap ko miyanggalubuk o manga lima iran, na Tharon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dow-a balik mata a mitha-

مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ

مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ

مَدْيَنَ تَنَلُّوْا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا

كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِن

رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا

أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ

يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ مِّمَّا

قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا

أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ

وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا

لَوْلَا أَوْفَىٰ مِثْلَ مَا أَوْفَىٰ مُوسَىٰ أَوْلَمَ

يَكْفُرُوا بِمَا أَوْفَىٰ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا

سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ

banga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onotan Ko Sukaniyan! O sukano i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagonotan niran na so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyaka-shonosono Ami kiran so Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kiran so Kitab ko ona-an naya,- na siran na Sukaniyan i Papatiyaya-an niran;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kiran, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimabayorantang.

كُفِرُونَ ﴿٤٨﴾

قُلْ فَأَتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ
أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبَعُهُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا
يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ
هُوَئِلَهَ بَغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّكَ اللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

﴿٥١﴾

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُمْ بِهِ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٢﴾

وَإِذْ أَيْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَأَمْنَابِهِ ؓ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن
رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ ؓ مُّسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

﴿٥٣﴾

54. Siran man na imbugai kiran so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na iphaphamumugai ran.

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on: A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-rukano: Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyen niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

أُولَئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا
لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا سَلِّمُوا عَلَيْنَا
لَا يَنْبَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

وَقَالُوا إِن نَّبِعِ الْمُدَيِّ مَعَكَ نُنْخَطِفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُسْكِنْ لَهُمْ حَرَمًا
ءَامِنًا يَجِيءُ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا
مِّنْ لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرِيْبَةٍ بَطَرَتْ
مَعِيْشَتَهَا فَبَلَكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ
مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيْلًا وَكُنَّا نَحْنُ
الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyan Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga darowaka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukaniyan sa diyandi a mapiya, na sukaniyan na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyakisawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyaniyan na sukaniyan ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initungo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayan siran o Katharo: Kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sogowan) i Kiyasimba-a iran rukami.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ
فِي أُمَّهَارِ سُلُوكِهِمْ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا
ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أَوْتِيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا
وَزَيَّنَّهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفْلا
تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَئِيهِ
كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يناديهم فيقول أين شركاءي الذين
كنتم تزعمون ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ آغْوَيْنَا آغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا
إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِلَّا نَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuhmanakoto niyo: Na tawagun niran siran, na di ran siran masumbag; go kasandungan niran so siksa (na Mandingandingan niran a); o ba siran mbo miyabaloi a khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko mangga Sogo?

66. Na karimbotan siran o mangga Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miyamakada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Shasamili: Da-a miya-adun a bagiyan niran ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Niyan so pagu-uma-an o mangga rarub iran go so papayagun niran.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awwal go sa akir:

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَ كُفْرًا فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ
يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ
كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا
يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ
أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا
كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ
وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ
فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ

Go ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakandoda.

71. Tharowangka: Aiguda iyo? O baloya o Allah rukano so gagawi-i a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa maliwanag? Ino kano di Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o baloya o Allah rukano so daondao a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa gagawi-i a puphakadukha kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini sunggain Niyan rukano ko gagawi-i a go so daondao,- ka angkano ron puphakadukha, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami: Bayanun niyo i karina niyo: Na katokawan niran a Mata-an! A so bunar na ruk o Allah, go mailang kiran so pimbaba-as iran a kabokhag.

وَالَّذِينَ تَرَجَعُونَ ﴿٧٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَيْلٍ تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْتُرُونَ ﴿٧٥﴾

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga babagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go dingka phangontaruma so kapaminasa ko Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so pu-phamaminasa.

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-ona an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a mada-kul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyasan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o

﴿٦٦﴾
 إِنَّ قَرُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى
 فَبَغَى عَلَيْهِمْ ۖ وَأَنْبَأَهُمْ مِنَ الْكُفْرِ مَا إِن
 مَفَاتِحَهُ لَسَنَأُ بِالعَصْبَةِ أَوْلَى الْقُوَّةِ
 إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
 الْفَرِحِينَ

﴿٦٧﴾
 وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ
 الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسِكْ نَصِيبَكَ مِنَ
 الدُّنْيَا وَاحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
 إِلَيْكَ وَلَا تَبِعِ الفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

﴿٦٨﴾
 قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۗ أَوَلَمْ يَعْلَمْ
 أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ
 الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ
 جَمْعًا وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمْ
 الْمُجْرِمُونَ

﴿٦٩﴾
 فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۗ قَالَ الَّذِينَ
 يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لِنَا مِثْلَ
 مَا أُوتِيَ قَرُونَ إِنَّهُ

inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko on-tong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piyamu-gan ko Kata-o: Dowan downan kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukaniyan a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukaniyan a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyabaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan kagai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kafir.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyan o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mababantog a Ingud na bagiyan o Khipanananggila.

لذُوْحَطِّ عَظِيمٍ ﴿٧٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ
ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَلَا يُلْقِنَهَا إِلَّا
الضَّالُّونَ ﴿٨٠﴾

فَخَسَفْنَا بِهِءٍ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ
لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِآلَامٍ
يَقُولُونَ وَيَكُنُ اللَّهُ يَسْطُرُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنْ
مَنْ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكُنَّا
لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾

تِلْكَ الدَّارُ الْأَخْرَىٰ جَعَلْنَا لِلَّذِينَ لَا
يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a tomo a di giyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a sukanian na matatago ko kadadag a mapayag.

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki Ilahamun Ruka ko Kitab, ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kafir;

87. Go di Ka kiran ndun phakialang ko manga Ayat o Allah ko oriyan o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

88. Go di Ka Phanongganoi, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so Dhat Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakandoda.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
لَرَأَدُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ
بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ
الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ
إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ
لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

Surah Al-Ankabut-29

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Manosiya sa di siran pukhodi-in asara gi-iran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-ona an niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggagalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakaratarata so Ipukhokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-ona an niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آلَم

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا
وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ ﴿٣﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْفُتُنَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ
لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasun Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ
جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ
فَأَنْتُمْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarasi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا
أُودِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ
اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا
كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي
صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

12. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: A kuduga niyo so okit ami, ka awidan nami so manga dosa niyo; a da-a kha-awidan niran ko manga dosa iran a maito bo: Mata-an! A siran na titho a manga bo-khag!

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alon-gan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

﴿١١﴾ الْمُنْفِقِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلنَحْمِلَ خطيئَكُمْ وَمَا
هُمْ بِحَمِيلِينَ مِنْ خطيئِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
﴿١٢﴾ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنفَالَهُمْ
وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿١٣﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ
فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا
فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ
وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَإِذْ هَبْنَا دَاوُدَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur: Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbo-khaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-ona an niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakapanagiphona o Allah ko Kapuphangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyan (Madun) ko manga Kaadun, oriyan niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Ikhaliyo Iyan so

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا
وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا
فَاَبْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَأَشْكُرُوا لَهُ ۗ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَأَن تَكذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن
قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ
الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ
النَّسَاءَ الْآخِرَةَ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ

tao a kabaya Iyan, na rongkano phakandoda.

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa go da si-i ko Langit, go da-a bagiy-an niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-ona an Rukaniyan,- na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiy-an niran a siksa a Malipudus.

24. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pingginawa-iy-an o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriy-an niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiy-an niyo a phamakatabang.

وَالَّذِينَ يُقَلِّبُونَ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَكْفُرُونَ مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

﴿فَمَنْ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ (٦٦)

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Rukaniyan si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

﴿وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَءَاتَيْنَاهُ أُجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ (٧٧)

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Pushogokun niyo dun so pakasinggai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأْتُونَ الْفَدْحَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ (٦٨)

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

﴿إِنِّي كُنتُ مِنَ الْمُنْكَرِ ثُمَّ كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ (٦٩)

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a puphamaminasa!

﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ﴾ (٧٠)

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud: Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah a) Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Minimboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mboboko: Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an niran.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى
قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّا
أَهْلُهَا كَاتِبُ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَن فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَةً
بِهِمْ وَصَافَ بِهِمْ ذُرْعًا قَالُوا لَا نَحْفَظُ
وَلَا نَحْرَنُ إِنَّا مِنْجُوكُمْ وَأَهْلَكُمْ إِلَّا
أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِثْعَابَ آيَةِ بِنْتِ
لُقْمَانَ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

وَالِإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ

Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimboti: Na ogaid na aya

يَقَوْمًا عَبُدُوا اللَّهَ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ
الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَنِيمِينَ ﴿٣٧﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ
لَكُمْ مِّنْ مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَوَسَّوهُمْ
عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

وَقُرُونًا وَفِرْعَوْنَ وَهَمَانَ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
سَاقِيْنَ ﴿٣٩﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ
الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَقْنَا وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن
كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

butad iran na so manga ginawa iran i pushalimbotan niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-nowa siran sa salakao ko Allah a manga Panarigan na lagid o Lala-wa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-an! A aya lubi a malobai ko manga Walai na Sabunar a so Walai o Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan a shai: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga ibarat na phagumba-lan Nami aya ko manga Manosiya; na da-a phakasabot saya a rowar ko manga Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaham Ruka a Kitab, go Pamayandugun Ka so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na phakasapar ko pakasingai, go so marata; na Mata-an a so Tadun ko Allah i lubi a mala. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawala ko Tiyoronan sa Kitab, inonta o

مَثَلُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنَ دُونِ اللَّهِ
أُولِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
أَخَذَتْ بِتِنَائٍ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ
لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ
وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَتْلُ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

❖ وَلَا تَجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا

so sukaniyan na lubi a mapiya, liyo bo ko siran a da kiran Pamaginontolan: Go Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Initoron rukami go so Initoron rukano (a Kitab); go so Tohan Nami go Tohan niyo na isa isa; go Sukami na Ron Kami Mbayorantang.

47. Na lagid aya man a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab. Na siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Paparatiyaya-an niran noto, na adun a pud ko siran naya a tao a Miyamaratiyaya-on: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga Kapir.

48. Kuna a ba adun a Pukhabatiya-a Ka ko ona-an naya a Kitab, go kuna a Bangka Pukhisorat Sukaniyan a gi-i nggolalan ko kawananan Ka: Ka sa maoto na Mata-an a kaparampangan so gi-i nggalalubuk sa ribat.

49. Kuna, ka Sukaniyan na manga Ayat a manga rarayag a shisi-ko ko manga rarub o siran a piyامungan ko Kata-o: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga darowaka.

50. Na Pitharo iran: A ino a da-a Initoronon a manga Tanda a phoon ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo phoon ko Allah: Na Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا
وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهَنَاءُ وَالنَّهْمُ
وَجِدْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمِنْهُمْ قَوْمٌ لَا يَأْمِنُونَ بِهِ
وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْمَعُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا
تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذْ أَلَّا رَبَّابَ
الْمُطَبُّونَ ﴿٤٨﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ يَبْنَتُ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ
رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا
أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Limo go Pananadum a bagiyan o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inongkir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kapir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa pho-on ko kaporowan niran go pho-on ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ فِي
ذَٰلِكَ لِرَحْمَةٍ وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ
وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ
مَّسْمُومٌ لَجَاءَ هَرُّ الْعَذَابِ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُو قُوَامَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

يَبْعَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ
فَإِنِّي فَأَعْبُدُونَ ﴿٥٦﴾

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

58. Na so siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!-

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na andamanaya i ka-puthalikhod iran?

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyan; Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرَ الْعَمَلِينَ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مِّن خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran punggudaguda.

64. Na da ko ungkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na titho a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyani siran a iraot siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na sominggai Kami sa lindonga, a Panarigan, na Puphanikhumun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Pharatiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قَلِيلَ الْحَمْدِ لِلَّهِ بَلَّ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوَ وَاوَلَبَّ
وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوةُ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَاوُ اللَّهِ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّيْنَهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَسْتَمْتَعُوا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِمَّا
وَسُخِّطَ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ
أَفِيَا الْبَطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Kapir?

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipiyapiya.

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyaban so pagtao a Rum-

3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyen o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya,

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ
مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرَّؤْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ٦٨

غَلَبَتِ الرُّومُ ﴿٦٩﴾

فِي آدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ
غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٧٠﴾

فِي يَضَعُ سِينِ اللَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ
وَمِنْ بَعْدِ وَيَوْمَ يُنْفَخُ
الْمُؤْتُونَ ﴿٧١﴾

يَنْصُرِ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ

Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan niyan so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanan: Inonta na si-i ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na titho a o-Ongkir-un niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyan siran pushalimboti, na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iranna pushalimbotan niran.

أَلْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعَدَهُ، وَلَكِنَّ

أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ

الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ﴿٧﴾

أَوَلَمْ يَنْفَكُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ

بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ﴿٨﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا

أَشَدَّ مِمَّنْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ

وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ وَمَا عَمَرُوهَا

وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا

اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ

يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggalalubuk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا السَّوَاءَ أَنْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

11. So Allah i puphanagipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyan (Madun ko Akhirat); oriyan niyan na Ron kano phakandoda.

اللَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

12. Na si-i ko gawi-i a kapakantindug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

13. Go da-a mabaloi a bagiyan niran ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un niran.

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ
كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

14. Go si-i ko gawi-i a kapakantindug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulabulag siran.

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ
يَنْفِرُونَ ﴿١٤﴾

15. Na so siran a Miyamariyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

16. Na so siran a Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoyagun Niyan so Lopa ko oriyani o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyani niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun nir-an.

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo

فَسَبِّحْ لِلَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

وَلِلَّهِ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْشُرُونَ ﴿٢٠﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ

go so manga waruna niyo: Mata-an!
A adun a matatago ro-o man a titho
a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda
Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go
so daondao, go so kapuphuloloba a
niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
titho a manga tanda ko pagtao a
puphamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda
Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano
so kilat, sa kaluk a go inam, go
Iputhoron Niyan a pho-on ko ka-
wang so ig a oran na phagoyagun
Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa
ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
titho a manga tanda ko pagtao a
punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan,
a kapakatitindug o Langit a go so
Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan:
Oriyan niyan na amai ko tawagun
kano Niyan, sa isa a pananawag,
pho-on ko Lopa, na sa maoto na
sukano na mamakagumao kano
(pho-on ko manga kobor iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko
manga Langit go so Lopa: Tanan
non Makaphasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-
gipo-on (Mangadun) ko manga Ka-
adun; oriyan niyan na khasoi Niyan

فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَأَنْبَغَاؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْجِئُ
بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ ۗ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ
إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
كُلُّ لَّهُ قَانُونٌ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدُؤُاَ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
وَهُوَ هُوَتٌ عَلَيْهِ ۗ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ

(Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakha-pa-ar o manga tangan niyo a khipakatotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagidon, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami kashumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggudaguda-an niran.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-bagiyan niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalimbotawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٧﴾

صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ
مِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي
مَا رَزَقْتَكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ
كَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ يَغْيِرُ
عَلِمَ فَمَن يَهْدِي مِّنْ أَضَلِّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ
مِن نَّصِيرِينَ ﴿٢١﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ
اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيْمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

pamayandugun niyo so Sambayang, go o ba kano mabaloi a pud ko manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad iran so okit iran, go miyabaloi siran a mithitinduga;- oman i isa ka sagorompong na so shisi-i kiran (a kupit) na pukhababaya-an niran!

33. Na igira a miyasogat so manga Manosiya a morala, na manguni siran ko Kadnan niran, a mabalingan siran non: Oriyan niyan na igira a piyakata-am Iyan siran sa pho-on Rukaniyan a Limo, na sa maoto na so isa ka sagorompong kiran na so Kadnan niran na Puhakisakotowan niran,-

34. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Initoron Ami kiran a katantowan, na sukaniyan i gi-i Tharo ko nganin a siran na Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami so Manosiya sa Limo, na mababaya siran sa sabap rukaniyan: Na o masogat siran a marata sabap ko mini-ona a galubuk o manga lima iran, na sa maoto na siran na puhkada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mataan! A so Allah na puhakaoladun

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِعَابًا كُلِّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُمْ مُنِيئِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا آذَاهُمْ مِنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهِيَ تَكْتُمُ بِمَا كَانُوا بِهٍ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا آذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Giyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakadag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun ruka-no: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyan niyan na phat-tain kano Niyan; oriyan niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alon-gan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a makapung-golaola ro-o sa maito bo? Soti Su-kaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

وَيَقْدِرُ إِن فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾

فَأْتِ ذَٰلِقَوْمًا بِحَقِّهِ، وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ
السَّبِيلِ ۗ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ وَأَوْلِيَّكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

وَمَاءَ آتَيْتُم مِّن رَّبِّا لَّيْرُبُوا فِي أَمْوَالِ
النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَاءَ آتَيْتُم مِّن
زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِثْلَ مَا تَعْمَلُونَ
سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

ka phakita-aman Niyan kiran so (karata o) saba-ad ko pinggolaola iran: Ka-an siran makambalingan (ko ontol).

42. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa na pagilailaya niyo o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miyaona: Miyabaloi so kadakulan kiran a manga Pananakoto.

43. Na antapun Ka so Hadap Ka ko Agama ontol, ko dapun so kapakatalingoma o gawi-i a da-a makarunon pho-on ko Allah: Sa Alongan noto na makasushunggayaya siran.

44. Sa tao a Mongkir na phakata-tana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya na bagiyon o manga ginawa iran a pukhatibaba iran a dukhai:

45. Ka mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, ko kakawasa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khababaya-an so Miyamangongkir.

46. Na pud ko manga tanda Iyan, a kapumbotawani Niyan ko manga ndo, a puphamalata (ko oran), go angkano Niyan mapakata-am ko Limo Iyan, go an puphamakabuthas so manga Kapal sabap ko sogo a Niyan, go angkano gi-i

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾

فَاقْرَءْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ
يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلَا نَفْسٍ يَمُهْدُونَ ﴿٤٤﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾

وَمِن آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ
وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْأَنْهَارُ
بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَعَلَّامٌ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a So-miyogo Kami ko miya-ona an Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kiran a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukaniyan a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a titho a khika-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so rarad o Limo o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i titho a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ وَهُمْ بِالْبَيْتِ فَأَنْفَخْنَا مِنْ الَّذِينَ
أَجْرُمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبْرِسُ حَبَابًا
فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ
كِسْفًا فَنَرَى الْوُدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خَلِّهِ ۖ فَإِذَا
أَصَابَ بِهِ مِنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ
قَبْلِهِ لَمُبْسِئِينَ ﴿٤٩﴾

فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي
الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyani niyan a Kao-ongkir iran!

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا
مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tominigur siran, a khitatalikhod.

فَلْيَنْكَرَ لَأَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الضُّمَمَ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

53. Go da Ruka i Bangka manngonanao so manga bota sa kapokas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعَمِيَّ عَنْ ضَلَالِهِمْ إِنْ
تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyani niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyani o malumuk a mabagur, oriyani niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyani o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

﴿٥٤﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ
جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

55. Na si-i ko gawi-i a kapakatingud o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا
لَبِئْسَ غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

56. Na Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o, a go Paratiyaya:

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ

A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

57. Na sa Alongan noto na di phakanggih a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

Surah Lucman-31

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

لَيْسَتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مَعذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ صَرَّبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلِيَنْجِئَهُمْ بَيِّنَاتٍ
يَقُولُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَإِن أَنْتُمْ إِلَّا
مُجْتَلُونَ ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا
يَسْتَخْفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ
﴿٦٠﴾

سُوْرَةُ الْاَلْقَمَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ ﴿٦١﴾

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Miphiyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan niran; go siran man na siran i Phama-kada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothol, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomalikhod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotholangka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyan-di o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٥﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ
لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا
هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَىٰ مُسْتَكْبِرًا
كَانَ لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّرَهُ
بِعَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khailai niyo sukaniyan; go piyakabukunan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami phon ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukanian: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o ginawa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puphanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na titho a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a maliliyawao ko isa a

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَأْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ ۖ وَهُوَ يُعْطِيهِ ۖ يَبْنَىٰ لِأَشْرَكَ بِاللَّهِ ۖ إِنَّكَ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ ۖ وَهَنَا عَلَىٰ وَهْنٍ ۖ وَفَصَّلَهُ ۖ فِي عَمَاقٍ ۖ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾

kalumuk: Go miyakagunuk somoso ko solud a dowa ragon: Panalamat Ka Rakun a go so mbala a lokus Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran Pagonoti; go pakipagupuda Ka kir-an si-i ko doniya sa adat a mapiya; na kudug Ka ko lalan a tao a mimbalingan si-i Rakun: Oriyan niyan na si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o adun a Ma-adun (a Amal) a timbang o od a Hardal, na matago si-i ko lakongan, odi na si-i ko manga Langit, odi na si-i ko Lopa, na ithalingoma Sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na Lambas i Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayan-dugun Ka so Sambayang, go Sogon Ka so mapiya, go saparun Ka so marata: Go Phantangka ko apiya antona-a i minisogat Ruka; Mata-an! A giyoto man na pud ko mailot a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so biyas Ka ko manga Manosiya (sa kapanakabor), go di Ka pulalakao ko Lopa a Mangangandag; Mata-an! A so Allah na di Niyan kha-

وَلِيْن جَهْدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا
فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَىٰ تِمْرِي إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ
فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يُنَبِّئُ إِنَّهَا إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ
أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يُنَبِّئُ أَقْرَبَ الصَّلَاةِ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ
وَأَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ
إِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عِزِّ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

baya-an so oman i takabor, a Masalibantog;

19. Go Shokodingka so Kapulalakaangka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na puthawagun niyan siran ko siksa a Pushokhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukaniyan na phipiyapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaakiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ
إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٨﴾

الْتَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَافِي السَّمَوَاتِ
وَمَافِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَهْرَةً
وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ
مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى
وَالِ اللَّهِ عِقْبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۗ إِلَيْنَا

iyang: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholun Ami kiran so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko sika a sangat.

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawat), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

مَرَجِعُهُمْ فَفَنِيْتُهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

نَمْنَعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ
عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَن خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلَّ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ
وَالْبَحْرِ يَمْدُهُ، مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ
أَجْحُرٍ مَا نَفَذْتَ كَلِمَتَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

مَا خَلَقْنَاكُمْ وَإِلَّا بَعَثْنَاكُمُ إِلَّا كَفَافٍ
وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah?- Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totolabosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

الْقُرْآنَ اللَّهُ يُوَلِّجُ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣١﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

الْقُرْآنَ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْعَمَتِ
اللَّهُ لِرَبِّكَم مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوَجٌ كَالظُّلُمِ اللَّيْلِ دَعَا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ فَلَمَّا بَجَحْتُهُمْ إِلَى الْبَرِّ
فَعَنَّهُمْ مَّقْنَصُدٌ وَمَا يَجِدُ شَيْئًا مِنَّا إِلَّا
كُلُّ خَتَارٍ كَفُورٍ ﴿٣٤﴾

33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimbawata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimbawata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كُمْ وَأَخْشَوْا يَوْمًا
لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ
هُوَ جَارٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ
الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَارِيبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ

ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaik-tiyar so pagtao a da-a miyakatalin-goma kiran a Miyamakaiktiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran maka-kudug ko ontol.

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan nan, si-i ko num a Alongan; oriyen Niyan na Lominiyawaw ko Aras sa samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Da-a bagiyen niyo a salakao Rukaniyan, a Panarigan, go da-a Phangongogopan: Ino kano di Phananadum?

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyan niyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyabaloi so diyangka iyan a sang-gibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on;-

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyaka-po-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao,

8. Oriyan niyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig:

رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرْتَهُمْ مِنْ نَّذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تُتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾

يُذِيرُ الْأُمَمَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَيْدًا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾

9. Oriyan niyan na inimasad Iyan thaong sukaniyan, go ini masok Iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyan. Na tiyagowan kano Niyan sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-ona an ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so piyakakibir rukano, oriyan niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanug kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya): Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khi-bugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

وَقَالُوا آءِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
كَافِرُونَ ﴿١٠﴾

﴿٩﴾ قُلْ يَتُوبُ لَكُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ
بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا
رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا
وَسَمِعْنَا فَآرَجَعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا
مُقِرُّونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى
وَلَكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakambaratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kiran Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisosodod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

16. Pukhahalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphaman-guni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

17. Na di katawan o ginawa so piyaguma a bagiyan niran-a kapi-piya ginawa, a balas, sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

19. Aya puman a so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tinibaba a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا
بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

نَسْتَجِيبُ لِمَنْ جُئِبَتْ عَنْ الْمُضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسْفِقُونَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Na so puman so miyama-nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapakawa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka-na na gi-i niyo to pakambokhagun.

21. Na Mata-an a puphakata-amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

22. Na ba adun a lubi a daro-waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, ori-yan niyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kitho-na an Ka Rukaniyan: Go inisung-gai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kiran a manga Nakoda, a pukhipa-mando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiyaphantang iran; go miya-baloi siran ko manga Ayat Ami a Khitangtud.

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَا لَهُمْ نَارُ كَمَا
أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ
لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهِ
تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى
دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ
مُنْقِمُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَاتُكُنْ
فِي مَرِيَّةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَعَجَلْنَا لَهُ هُدًى لِبَنِي
إِسْرَائِيلَ ﴿٢٣﴾

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا
لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِنَايَتِنَا
يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ بِفَصْلِ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

26. Ba kiran nda makanggonanao so kadakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o sukano i manga bunar?

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a giyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakangkai a gona ko siran a Miyamangongkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي
مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ
الْجُرْزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زُرْعَاتًا كُلُّ مِنْهُ
أَنعَمَهُمْ وَأَنفُسَهُمْ أَفَلَا يَبْصُرُونَ ﴿٢٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَأَنْظَرْنَا عَنْهُمْ
مُنْتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Ahzab-33

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kafir, go so manga Mon-pik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Saringingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somi-siyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dow a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingiring iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di- Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kiran so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٣﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۗ
وَمَا جَعَلَ أَرْوَاحَكُمْ أَلْسِنَةً تَبْظَاهِرُونَ
مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۗ وَمَا جَعَلَ أَدْعَاءَكُمْ
أَسْمَاءَكُمْ ۗ ذَلِكَ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۗ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ
فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ

niyo (siran) si-i ko Agama, go manga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaid na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamaratiyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapangowaris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamaratiyaya a go so manga Muhajir: Ogaid na so kanggolaola i niyo ko manga ginawa i niyo sa mapiya: na miyabaloi oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha Iyan ko miyamamanoman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kapir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so manga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na

فِي الدِّينِ وَمَوَالِكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَا لَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجَهُمْ وَأَوْلَادَهُمْ وَأَزْوَاجَهُمْ أُولَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ مِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

لِيَسْتَلَّ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

tatap a so Allah na so gi -i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miyamaratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on O manga Monapik, go so kiyatagowan so manga poso iran sa gudanun: Da-a indi diyandi rukutano o Allah, go so Sogo Iyan a rowar sa limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so salompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran pho-on ko mbalabala-on, oriyan niyan na piyanguni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

إِذْ جَاءَوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَإِذْ أَعْتَى الْأَبْصُرُ وَبَلَغَتِ
الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَظَنُّونَ بِاللَّهِ
الظُّنُونًا ﴿١٠﴾

هَذَا لِكَأْتَى الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زَلْزَالًا
شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُلَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا
عُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا
مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ
مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ
بِعَوْرَةٍ أَوْ لَا يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ مِنَ آقْطَارِهِمْ سُبُلٌ أَوْ
الْفِئْسَةُ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا
بِئْسِيرًا ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a miyabalo-
loi siran a miyakiphasada siran ko
Allah gowani sa di siran Phalagoi
ko manga talikhodan; na tatap a so
diyandi o Allah na khi-isha.

16. Tharowangka: A di rukano
Phaka-ompiya so kapalagoi, o pala-
gowi niyo so Kapatai, o di na so
Kabono; na sa maoto na da bo a
phakisawitan rukano a rowar ko
maito!

17. Tharowangka: A antawa-a i
makarun rukano ko Allah amai ka
paka-antapan kano Niyan sa mara-
ta, o di na paka-antapan kano Ni-
yan sa Limo? Na da-a khato-on
niran a bagiyen niran a salakao ko
Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

18. Sabunar a katawan o Allah
so Puphamanumpowa rukano, go
so gi-i Thataro ko manga Pagari
ran: A songkano rukami, go da-a
ishong iran ko Kambonowai a ro-
war ko maito,

19. Puliligutan kano iran. Na
igira a miyakaoma so kaluk na
Mailangka siran a Tutuntungangka
iran, a pukhatingur a manga mata
iran, lagid o mikokolob rukaniyan
so Kapatai: Na igira a miyada so
kaluk, na Panondiyarun kano iran a
manga Katharo, a magarang, man-
ga liligut ko mapiya. Siran man na
da siran Paratiyaya; na inilang o

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا
يُولُونَ الْآذِينَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ
مَسْتَوْلاً ﴿١٥﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ
الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذَا لَا تُنْمَعُونَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿١٦﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ
أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا
يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿١٧﴾

﴿١٨﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِإِحْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿١٨﴾

أَشْحَةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورًا عَيْنَهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ
سَلَفُوا بِكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشْحَةً عَلَى
الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ
أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

Allah so manga amal iran: Na miyabalo i oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundingan-dingan niran a o ba bo Mata-an! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isha iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko maito.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiyawan a mapiya, si-i ko tao a miyabalo i a a-arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so inidiyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

يَحْسِبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْلَا أَنَّهُمْ بَادُونَ
فِي الْأَعْرَابِ يَسْتَأْذِنُونَ عَنْ أَنْبِيَائِكُمْ
وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا بَدِيلًا ﴿٢٣﴾

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyatoman niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a ma-piya; na Lininding o Allah so Miyamaratiyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyoronan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyang niran, go tiyago Iyan ko mangaposo iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

27. Na piyakipangowarisan Niyan rukano so Lopa iran, go so manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٤٤﴾

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٤٥﴾

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْهُمْ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ صَيِّاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقَاتَلُوا
وَأُخْرُوا قَرْعًا ﴿٤٦﴾

وَأَوْزَقَكُمْ أَرْضَكُمْ وَدَيْرَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطَّعُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
سَمِيْعًا قَدِيرًا ﴿٤٧﴾

يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لَأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ
تُردُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا
فَنَعَالَيْنَ أُمَتِّعِكُنَّ وَأَسْرَحِكُنَّ
سَرَّاحًا جَمِيلًا ﴿٤٨﴾

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikasoawat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyan so Miphipiyapiya Rukano sa Balas, a Mala.

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasingai, a mapayag, na thakupunon so siksa sa dowa takup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup: Go Thiyagaran Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Pangongonotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka mainam o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mulung, a paganai; na tindugin niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o

وَلِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارِ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣١﴾

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ مَنِ يَاْتُ مِنْكُمْ يَفْحَشَةٌ
مُؤْمِنَةٌ يُضَعَّفُ لَهَا الْعَذَابُ
ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُورِثْهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ
وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ
إِنْ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ
الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ
الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ
وَأَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ
عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

tiyaya a Babai, igira a adun a ini Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a Sogowan, o ba adun a mabaloi a bagiyan niran a Kambayabaya ko okit iran: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyadadag sa kadadag a mapayag.

37. Na Gowani na Gi-ingka Tharo-on ko ini Kalimo o Allah Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Sukaniyan: A Thatapi-in Ka si Karomangka, go Kalukun Ka so Allah; a Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawangka so nganin a so Allah na Phayagun Niyan noto: Go Ipu-khaluk Ka so manga Manosiya, a so Allah i Patot a Ikhalkuk Ka Sukaniyan. Na kagiya a Minggolalan non i Shaid so Hadiyat, na Piyakipangaroma Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a khabaloi ko Miyamaratiyaya a dosa si-i ko manga Karoma o Piyamangowa iran a manga Wata iran, igira a Mininggolalan niran kiran so Hadiyat. Na Tatap a so Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani. Na Miyabaloi so Sogowan o Allah a takus, a Madiyangka.

39. Siran na Ipushampai ran so manga Sogowan o Allah, go Ipu-khaluk iran Sukaniyan, go da-a

وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ
أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾

وَإِذْ نَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ
وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا
زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا
مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ
سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾

الَّذِينَ يَبْلُغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ
وَلَا يَحْشُونَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى

Ikhalkuk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kaga-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kiran ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

وَسِعْهُ بُرْهُ وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

يٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾

47. Na Puphamanotholangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyán niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kaphuringasa-a iran (Ruka), go Sari-gingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyán niyán na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyán niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyán: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwanag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun ni-

وَشَرَّ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

وَلَا تُطِيعُ الْكٰفِرِينَ وَالْمُنٰفِقِينَ وَدَعَّ
أٰذَنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكَيْلًا ﴿٤٨﴾

يٰٓأَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِذَا نَكَحْتُمُ
الْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ
تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدُوٍّ
تَعْتَدُوْنَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسِرَّجُوهُنَّ سِرَّحًا
جَمِيْلًا ﴿٤٩﴾

يٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّا اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَكَ
الَّتِيْ ءَاتَيْتَ اُجُوْرَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِيْنُكَ مِمَّا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَبَنٰتِ
عِمِكَ وَبَنٰتِ عَمَمَتِكَ وَبَنٰتِ خَالَكَ
وَبَنٰتِ خَلَتِكَ الَّتِيْ هَاجَرْنَ مَعَكَ
وَاِمْرَاةٌ مُّؤْمِنَةٌ اِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ
اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَّسْتَكْبِحَهَا خَالَصَةً
لَكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ قَدْ عَلِمْنَا
مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِيْ اَزْوَاجِهِمْ وَمَا

yan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyan non;-si-i Ruka bo Miya-pharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miya-khapa-ar o manga tangan niran-ka an da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-orangka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Giyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosowat iran ko ini Bugaingka kiran sa tanan siran: Na so Allah na Katawan Niyan so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko oriyana naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyasowata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totonggowan Niyan.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Di-kano sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i ko Pangunungkun, sa di niyo nanayawa i Kaloto iyan: Na ogaid na

مَلَكَتْ أَيْمَانَهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

﴿٥٠﴾ تَرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتَقْوِي إِلَيْكَ مَنْ
تَشَاءُ وَمِنْ أَبْنَعِيَّتِ مَنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقْرَأِ عَيْتَهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ
كُنَّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

لَا يَحِلُّ لَكَ الْبَغْيُ مِنْ بَعْدِهِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بَيْنَ مَنْ أَرْوَجَ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حَسَنَةٌ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ
النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ
غَيْرِ نَظَرٍ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ

igira a tiyalowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na Ipukhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Giyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyani niyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabaloi si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan niran (i dosa). Na kalukun niran so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

فَادْخُلُوا فَإِذَا طِعْتُمْ فَأَنْشِرُوا وَلَا
مُسْتَعْتَبِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ
يُؤَذَى النَّبِيِّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ
لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ
مَتَعَاتٍ فَسَأَلْتُمُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ
ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ
اللَّهِ وَلَا أَنْ تَكْفُرُوا بِوَجْهِهِ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا ﴿٥٢﴾

إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخَفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥١﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيءِ آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ
وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَسْبَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ
أَخَوَاتِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَمْلُوكَاتٍ
أَيْمَانُهُمْ وَأَنْفِقِينَ اللَّهُ إِيَّابِ اللَّهِ كَانَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko mga olowiran go si-i ko manga Paras iran so manditarun iran go so manga sapungun iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatago-

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا كَتَبْنَا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأُزْجِيَنَّكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ ذَلِكَ آدْفَىٰ أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

لَنْ لَمْ يَنْبَغِ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي

wan so manga poso iran sa Gudamun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipangarasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishiringan kiran Ruka ro-o inonta so maito:

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphango-wa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masikun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kafir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي
الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا
يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦١﴾

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا تَقِفُوا أَخَذُوا
وَقَتَلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ
وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٣﴾

يَسْتَأْذِنُ النَّاسَ عَنِ السَّاعَةِ قَلَّ إِنَّمَا عَلِمَهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ
قَرِيبًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

خٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يُجِدُونَ وِلْيًا وَلَا
نَصِيرًا ﴿٦٦﴾

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ
يٰلَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولًا ﴿٦٧﴾

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nako-da ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dowa Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miyabalo si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanorun Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakadag sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbot, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا آتِنَاهُمْ لِقَابَ الْعَذَابِ
وَالْعَنَمَ لَعْنَا كَبِيرَا ﴿٦٨﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَاتُكُونُوا كَالَّذِينَ
ءَادَوْا مُوسَى فَبَرَّاهُ اللهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ
عِنْدَ اللهِ وَجِيهَا ﴿٦٩﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللهَ وَقُولُوا قَوْلَا
سَدِيدَا ﴿٧٠﴾

يُصَلِّحْ لَكُمْ ءَعْمَلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
فَازَ فَوْزَا عَظِيمَا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا ءَالْءَامَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ
وَءَالْءَرْضِ وَءَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا
وَءَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ءالْءِنْسُنُ إِنَّهُ كَانِ
ظَلُومًا جَهُولَا ﴿٧٢﴾

لِيُعَذِّبَ اللهُ المُنَافِقِينَ وَالمُنَافِقَاتِ

so manga Monapik a manga Babai, go so manga Pananakoto a manga Mama go so manga Pananakoto a manga Babai, go Phakataobatun o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama, go so Miyamaratiyaya a manga Babai: Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko Akhira: Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphaka-solud ko Lopa, go so Puphakambawat a pho-on rukaniyan; go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakanik ko solud iyan. Na Sukaniyan so Makalimo-on, a Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di rukutano Phakatalingoma so Bangkit: Tharowangka: Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka Mata-an a Phakatalingoma rukano dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a Makaphagma-on a timbang bo o susurum si-i ko manga Langit, go da si-i ko Lopa: go da-a maito a di

وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبُ
اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

سُورَةُ السَّبْأِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾

يَعْلَمُ مَا يَلِيحُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرَجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ
بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا
يَعْرَبُ عَنْهُ مُشَاقَّةُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْعَقُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا
أَكْبُرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾

giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-
tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so
Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran
so manga pipiya: Siran man na
adun a bagiyen niran a Ma-ap, go
pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun)
ko manga Ayat Ami, a rorompisan
niran; na siran man na adun a ba-
giyan niran a siksa,- a pud ko san-
gat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piya-
mugan ko Kata-o so Initoron Ruka
a pho-on ko Kadnan Ka a Sukani-
yan so Bunar, go Makapunggonan-
nao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a
Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miya-
mangongkir: Ba ami rukano Thoro-
on so Mama a Phanotholon Niyan
rukano, a amai ka masharoput
kano sa Samporna a Kasharoput,
na Mata-an! A sukano na Khatago
dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah
sa kabokhag, antawa-a ba katata-
gowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna,
ka siran a di Mapaparatiyaya ko
Akhirat, na Khatago ko siksa, go
so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasa-
sangan niran, go so katatalikho-

لَيَجْزِيَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجَزِ الْعِرمِ ﴿٥﴾

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى
صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يَنْتَبِئُكُمْ إِذَا مَرَّ فَتَمَّ كُلَّ مَمْرٍ قِيَّ إِنَّكُمْ لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
الْبَعِيدِ ﴿٨﴾

أَفَتَرَى وَالَّذِينَ مَابَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

dan niran, ko Langit a go so Lopa? O kabaya Ami, na khalandung Ami siran ko Lopa, o di na khaologan Ami siran sa sagintas ko Langit. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a tanda ko oman i Oripun a Puphananangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan Ami so Dawood sa pho-on Rukami a Kakaya-an: Hai manga Palao! Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so manga Papanok! Go Piyakalumuk Ami Ron so Potao;-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka sa manga Rabun a manga lolowag, go Shokhodingka sa ringkar, go ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo nggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami) si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad iyan ko kapipita na Saolan (a ilalakao ron), go so sagad iyan ko kagabigabi na Saolan (a ilalakao); go Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a Galang; go so saba-ad ko manga Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko Hadapan Niyan, sabap ko Idin o Kadnan Niyan; na sa tao a Phasiwang kiran ko Sogowan Ami, na Phakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a kadug.

13. Ipuphangumba-al iran sa kabaya Iyan, a manga Masjid, go manga toladan, go manga Apag

مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ شَأْ
نَحْسَبَ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نَسْقُطُ عَلَيْهِمْ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

﴿١٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ
أُوبَىٰ مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلْنَا لَهُ
الْحَدِيدَ ﴿١١﴾

أَنْ أَعْمَلَ سَيِّئَاتٍ وَقَدَّرَ فِي السَّرْدِ
وَأَعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١﴾

وَلَسَلِّمُنَا مِنَ الرِّيحِ غَدُوِّهَا شَهْرًا وَوٰحِهَا
شَهْرًا وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَاطِرِ وَمِنَ الْجِنِّ
مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ
مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٢﴾

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ
وَتَمَثِيلٍ وَّجِحَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ

andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dow a Asinda, sa kawanan go sa diyowang. (pitharo kiran:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomiyalikhod siran, na biyotawanan Ami kiran so dugan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dow a Asinda iran sa dow a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra oniyana na ipu rigo sa miyatai) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

رَأْسَيْتَ أَعْمَلُوا أَل دَاوُدْ شُكْرًا
وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ
مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْ سَاتِهِ. فَلَمَّا خِرَّ تِينَتُ الْجِنِّ أَنْ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ
الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ
جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُّؤَامِنٍ رَّزَقَ
رَبِّكُمْ وَأَشْكُرُوا لَهُ. بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ
غَفُورٌ ﴿١٥﴾

فَاعْرَضُوا فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ
خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾

ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ يُجْزَىٰ
إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿١٧﴾

18. Go Tiyagowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niran so manga ginawa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyatoman kiran o Iblis so antangan niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan, inonta so isa ka Sagorompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiran,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhirat si-i ko tao a sukaniyan na shasangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mipapa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَىٰ الَّتِي
بَرَكْنَا فِيهَا قُرَىٰ ظَهْرَهُۥ وَقَدَّرْنَا فِيهَا
السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَأْتِيَ أَيَّامًا
ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنِ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ
كُلَّ مَزْقٍ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ أَنبِيُّنَا عَلَيْهِ سَلَامُهُ فَاتَّبَعُوهُ
إِلَّا قَرِيفًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا
لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنهَا
فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِن دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharoon niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagupur rukano, a puphakapon ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano: Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman,

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa Iyan).

مِنْ شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أذِنَ لَهُ، حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْيَاءُكُمْ لَعَلِّي هُدَىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٥﴾

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أُجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٦﴾

﴿٢٧﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبَّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٨﴾

﴿٢٩﴾ قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٠﴾

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-ikhtiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di ami dun Pharatiyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyaya-an) so Miyana-an niyan. Na o Mailaingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kiran so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasiyan ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyamanakabor ko siran a Piyamangarasiyan: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyan o masa a Kiyapakaoma niyan rukano? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدَانِ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَكُمْ مِيعَادٌ يَوْمَ لَا تَسْتَعْجِرُونَ عَنْهُ
سَاعَةٌ وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ
بِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَلَوْ نَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ الْقَوْلِ يَقُولُ الَّذِينَ
أَسْتَضِعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ
أَسْتَضِعُّوا أَنَحْنُ صَادِقُونَ كُنْتُمْ
الْمُهْدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَ كُرْبَلُ كُنْتُمْ
مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Tharo-on o siran a Piya-mangarasiyan ko siran a Miyama-nakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so kadaondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkirami ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang rukami ko Paratiyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kailaya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggolaola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: a Mata-an! A sukami na so ini Sogo rukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyara-

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ
تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ
أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا
رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَعْتَدِلَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا
نَحْنُ بِمُعَدِّينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُفَرِّتُكُمْ
عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا أَلَمْنَ أَمِنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ

tiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyen ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyen niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Pushimba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Paparatiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyen o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarowaka: A ta-ami niyo so

فِي الْعُرْفَتِ ءَامِنُونَ ﴿٢٧﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرْ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ
شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ
الرَّزَاقِ ﴿٣١﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعَاتِهِمْ يَقُولُ الْمَلَائِكَةُ
أَهْلُؤَلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

قَالُوا سُبْحٰنَكَ أَنْتَ وَلَيْسَانَا مِنْ دُونِهِمْ
بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ
مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفَعًا وَلَا
ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ
النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تُكْذِبُونَ ﴿٤٢﴾

siksa ko Naraka,-a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

43. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na Tharo-on niran: A da ko ungkai inonta na Mama a kabaya Iyan a ka-alangan kano niyan ko Pushimba-an o manga lokus iyo. Go Pitharo iran: A da ko ungka ya inonta na kabokhag a Pimbaba-as! Go Pitharo o siran a Miyamangongkir ko Bunar ko Kiyapakatalingo ma niyan kiran: A da ko ungkaya inonta na balik Mata, a mapayag!

44. Na da-a inibugai Ami kiran a manga Kitab a Kapuphangadi-an niran noto, go da-a Miyasogo Ami kiran a Miya-ona an Ka a Puphamakaiktiyar.

45. Na Piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Sogo), a da siran raotun ko ikashasapolo bagi ko inibugai Ami kiran: Na Piyakambokhag iran so manga Sogo Akun!

46. Tharowangka: A aya bo a Ipagundao Akun rukano na isa: So Kipamayandugun niyo (ko Bunar) sa makapantag ko Allah,-sa madowadowa kano, sa Matarambisa kano,-oridan niyan na Puphamimikiran kano: Da ko (Muhammad a) pud iyo i Buthang: Da ko Sukaniyan na inonta na Puphamakaiktiyar rukano, ko da pun so siksa a sangat.

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا تَبَتُّوا قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانْتُمْ بَعْدَ آبَائِكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفِكُمْ مُفْتَرًى ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُومِينَ ﴿٤٣﴾

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

﴿٤٦﴾ قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بَوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرْدِي ثُمَّ نَنْفِكُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جَنَّةٍ ۚ إِنَّهُ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

47. Tharowangka: A da-a Phan-guningko rukano a sokai: Ka giyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun in-onta so shisi-i ko Allah: Go Suka-niyan i Saksi ko langowan taman.

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ
أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عِلْمَ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

49. Tharowangka: A Miyakata-lingoma so Bunar, go di makapu-pho-on so ribat go di phakakasoi.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِيهِ إِلَّا الْبَاطِلُ
وَمَا يُعِيدُهُ ﴿٤٩﴾

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Iphagilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphaka-nug, a Marani.

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِن
أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي إِنَّهُ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapala-go (ran), go Gandurun siran pho-on ko darpa a marani.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَغُوا فَلَافُونَ وَأُحْذَرُ مِنْ
مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

52. Go Tharo-on niran: A Piyar-atiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat pho-on ko darpa a mawatan-

وَقَالُوا أَمْثَلُ بِهِ ۖ وَاتَىٰ لَهُمُ التَّنَادُ مِنْ
مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a ma-watan?

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ ۖ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Na kalutan siran a go so Mashishinganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupit gowani: Mata-an! A siran na miytago siran ko Kashasangka, a Mapayag a Kashangka.

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلِهِمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na Gaos Iyan.

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولِي أَيْجُنَاحٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَاثَ
وَرُبْعٍ يُزَيِّنُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makar-unon: Go sa dun sa runun Niyan non, na da-a makabotawanon ko oriyaniyan: Na Sukaniyan so Ma-bagur, a Maongangun.

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ
لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مَرْسَلَهُ مِنْ بَعْدِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

3. Hai manga Manosiya! Tadu-mi niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphagupur rukano ko pho-on ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَدْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ
مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَانظُرُوا
تَوَفُّوهُنَّ ﴿٣﴾

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo sukanian a ridowai. Aya bo a Iputhawagiyan ko ma-ampilon, na-an siran mabaloi a pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya. (Ba lagid o Tiyoro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kiran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

وَأَن يَكْذِبُونَكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ
وَأَلَى اللَّهِ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿٤﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِن وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْرَضُونَ
أَلْحِيوةَ الدُّنْيَا وَلَا تَعْرَضُونَ بِاللَّهِ
الْعُرُوزُ ﴿٥﴾

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا
إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءَ عَمَلِهِ فَرَأَاهُ حَسَنًا
فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ
فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyan o Kiyapatai niyan: Lagid man oto so kapagoyaga ko Miyamatai!

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipuphoro Iyan sukaniyan (ka Putharima-an Niyan). Na so Puphamagantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyan niyan na pho-on ko Notfa; oriyan niyan na biyaloi kano Niyan a nggagana-pa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpol). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

12. Na kuna a ba magishan so dow a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kaino-ma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakakan kano ko

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِسُ حَبَابًا
فَسُقْنَهَا إِلَىٰ بِلَدٍ مَّيْتٍ فَأَحْيَيْنَاهُ الْآرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ
يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ
هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ سَيِّرٌ ﴿١١﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ فُرَاتٌ
سَائِغٌ شَرَابُهُ، وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمَنْ كُلَّ
تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ

puphakapo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphaka-gumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasaan Niyan, go angkano Makapuphanelamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapa-ar. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kiran, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Sukanon na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

حِيلَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ
مَوَاقِرَ لتَبْنَعُوا مِنْ فَضْلِهِ. وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١١﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا
يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٢﴾

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعْوَكُمْ
وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ
وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٣﴾

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٤﴾

إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidiron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniyan na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-alukiran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Makapushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakailai;

20. Go di (magishan) so manga libotung a go so Maliwanag;

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayo:

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamatai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kobor.

23. Suka na matag Puphamakaiktiyar.

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakhus o Bunar, a Puphamanothol, go

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِزٌّ ﴿١٧﴾

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِن تَدْعُ
مَثْقَلَةً إِلَىٰ حِمْلِهَآ لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ
وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا نُنذِرُ الَّذِينَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ
لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾

وَلَا الظُّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۗ إِنَّ اللَّهَ
يَسْمِعُ مَنْ يُشَاءُ ۗ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ
مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

Puphamaka-ikhtiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamaka-ikhtiyar.

25. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-ona-an niran (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyaman-gintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Ori-pun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

وَلَا يَكْذِبُونَكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿٦٦﴾

الْمُرْتَدَّانَ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ
الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَعَرَبِيٌّ سُودٌ ﴿٧٧﴾

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَوَابِّ وَالْأَنْعَامِ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ
مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّكَ اللَّهُ عَزِيزٌ
غَفُورٌ ﴿٨٨﴾

29. Mata-an! A so siran a Puphamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na giyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miya-ona-an niyan: Mata-an! A so Allah na titho a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai;-

32. Oriyan niyan na Piyakipangowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-ona ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; giyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٣١﴾

لِيُوفِيَهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِّنْ
عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يَا ذَن
اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرٍ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron kha-sogat a dokao, go di kami ron kha-sogat a robas.

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakakapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a salakao ko Pinggalubuk ami! (Tharo-on o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaiktiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

38. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا
الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَعَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِن فَضْلِهِ
لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا
لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى
عَلَيْهِمْ فِيمَوْتُوهُمْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ
كَافِرٍ ﴿٣٦﴾

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبِّنَا أَخْرِجْنَا
نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا
نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا تَدَّكُرُ فِيهِ
مَنْ تَذَكَّرْ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatanaon so (karata o) Kiyaongkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiya-ongkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiya-ongkir iran a inonta so Kalogi.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ حَتِيفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ، وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كَفْرَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

40. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko Iphahamanakoto niyo a so siran na Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a phon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbangai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ
أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا
فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنَّهُمْ يَعْبُدُونَ
الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko oriyan niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ
أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى
الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ

lubi a phakaontol a di so Pithanggi-sa-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a mini-pagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumara-tabat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon niran a rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a niran mapamimikiran o antona-a i miyambutad o kiyakiran ko siran a miya-ona an niran,- a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Mata-on, a Gaos.

45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lambaan Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mata-an! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

إِنَّا نُفَوِّرُ ﴿٤٣﴾

أَسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرَ السَّيِّئِ إِلَّا يَأْهُلُ بِهِ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا
كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهِمَا
مِنْ دَابَّةٍ وَلَئِنْ يُؤَخِّرْهُمْ إِلَى
أَجَلٍ مُّسَمًّىٰ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatangtud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kiran: Na siran na di siran Maparatiyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiyagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga baka, na ba siran ndun makalilintangag;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَس ١

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ٢

إِنَّا كُنَّا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥

لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ

عَنِفُونَ ٦

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ

لَا يُؤْمِنُونَ ٧

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى

الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ٨

9. Go tiyagowan Ami so kasa-sangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktiyar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktiyara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

11. Aya bo a Maphaka-iktiyar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masalinggagao, a Migagaib: Na Puphamanohlangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

12. Mata-an! A Sukami na Sukami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rarad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowa Katao, na Piyakambokhag iran a dowo oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ
فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ ﴿٩﴾

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ
الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَآخَرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ
فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِم مُّثَنِينَ فَكَذَّبُوهُمَا
فَعَزَّزْنَا بِالشِّتِّ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم
مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo iran: A da ko Sukanon inonta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masalinggagao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamokhag kano.

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

17. Na da-a Paliyogat Rukami a rowar ko Kapamakaspai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا عَلِّمْنَا إِنَّا لِلْعَمَلِ لَمْرُسَلُونَ ﴿١٦﴾

وَمَا عَلَّمْنَا إِلَّا الْبَلْغَ الْمُبِينِ ﴿١٧﴾

قَالُوا إِنَّا نَطَّيْرًا بِكُمْ لَيْنَ لَمْ تَنْتَهُوْا
لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٨﴾

قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ
يَنْقُورِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْتَلْكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

22. Na antona-a i bagiyang Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

23. A ti Khowa-an Ko so sala-ka-o Rukaniyan a manga Katohan-an? A o paka-antapi Yako o (Allah a) Masalinggagao sa morala, na da-a khilinding Rakun, o Pangongogopan niran a maito bo, go di Yako iran khasabut.

24. Mata-an! A Sakun na sa maoto na miyatago Ako dun ko Kadadag a Mapayag.

25. Mata-an! A Sakun na Piyar-atiyaya Ko so Kadnan niyo na Pakinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai dingan o Mambo! O so pagtao Akun na katawan niran!

27. So Kiyapuma-api Rakun o Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Niyan Rakun a pud ko Khipaga-ada-tan!

28. Na da-a Piyakatoron Ami ko pagtao Niyan, ko oriyang niyan, a tantara a pho-on ko Langit, go da Kami Sogo.

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na sa maoto na siran na Miyapadung siran.

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

أَلَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرَدَّنِ
الرَّحْمَنُ بَضْرًا لَّا تَعْنُ عَوْفَ
شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقَدُونَ ﴿٢٣﴾

إِنِّي إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ
فَأَسْمَعُونَ ﴿٢٥﴾

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

يَا غَافِرِ لِي رَبِّي وَجْعَلْنِي مِنَ
الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿٢٨﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا لَأَصْحَابَهُ وَجْدَةً فَإِذَا هُمْ
خَائِدُونَ ﴿٢٩﴾

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pag-tao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukaniyan, go piyakagumawan Nami sukaniyan sa Pur, na so saba-a don na pukhakan niran.

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qor-mah, go manga Anggor, go piyakam-bowat Ami ron so manga Bowalan:

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukaniyan o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran katawan.

يَلْحَسِرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ
رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾

الَّذِينَ كَرَّمْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ
الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

وَلِإِن كُنَّا لَمَّا جَمِعَ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

وَأَيُّ لُحْمٍ أَلْمَسَتِ الْأَرْضَ أَحْيَيْنَاهَا
وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ
يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ
وَأَعْنَبٍ وَفَجْرَانًا فِيهَا مِنَ الْعَيْوُنِ ﴿٣٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ
أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Go tanda kiran so Gagawi-i: A puphokasun Nami ron so Daon-dao, na sa maoto na siran na Pukhalibotungan siran;

وَأَيُّهُ لَّهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

38. Go so Alongan a Puphalalagoi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na takdir o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Go so Olan,- a singgayan Nami sukaniyan sa manga darpa taman sa makakasoi sa lagid o talingtang a Qormah a miyathai.

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى
عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

40. Da ko Alongan o ba-on mapatot i karaota niyan ko Olan, go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona i so Daondao: Na omani isa na si-i ko okit iyan puphamangudug.

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ
وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

41. Go tanda kiran a kiyarorana Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko Kapal (o Nuh) a mapupuno;

وَأَيُّهُ لَّهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ
الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

42. Go Inadun Ami kiran so lagid oto a Kapuphaguda-an niran.

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

43. Na o kabaya Ami, a ludun Ami siran: Na da-a makatabang kiran, go da-a makasabut kiran,

وَإِنْ نَشَاءُ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾

44. Inonta so Limo a pho-on Rukami, go so kapakasungka sa di mathai taman ko wakto (o Kapatai).

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾

45. Na igira a Pitharo kiran: A Kalukun niyo so miya-ona an niyo

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ

a go so khaorijan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niran, inonta na miyabalo-
loi siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakana so tao a o kabaya o Allah, na Phakakun Niyan sukaniyan? da ko inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapoon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niran!

52. Tharo-on niran: Hai downan downan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorgan tano?

وَمَا خَلَقَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ
إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ نُنْعِمَ
مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَجُدَةً تَأْخُذُهُمْ
وَهُمْ بِمُخَصَّمُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَيُنْفِخُ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ
إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

قَالُوا إِنَّا بِنُورِنَا مِنْ بَعْثِنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا
مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ

(Isumbag kiran a) Giyaya so ini-diyandi o (Allah a) Masalinggagao; go miyatoman so (Katharo o) manga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko Lalis a isa, na sa maoto na siran na langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a kha-a niyaya a Baraniyawa a maito bo, go da-a Imbalas rukano a rowar ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko Sorga sa Alongan naya na matatago ko katumbangan a Pukhababaya siran;

56. Siran a go so manga Karoma iran, na si-i ko khikasisirongan ko liyawao o manga Kantir, a gi-i siran Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a manga Onga; go khakowa iran so nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a phon ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain hai manga Moriyatao o Adam, a di niyo Pushowasowata so Shaitan; Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a mapayag?-

الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٣﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَجِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٤﴾

فَالْيَوْمَ لَا تَنْظِمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ ﴿٥٦﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّيلٍ عَلَى الْأَرَآئِكِ مُتَكِبُونَ ﴿٥٧﴾

لَهُمْ فِيهَا فَتْكِهَةٌ وَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿٥٨﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٩﴾

وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمَجْرِمُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٦٠﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦١﴾

61. Na Showasowata Ko niyo; giyaya i okit a maka-o ontol.

62. Na Sabunsabunar a Miyakadadag rukano so Ka-adun a mada-kul. Ba da-a manga sabot iyo?

63. Kati-i so Naraka Jahannam a so sukano na idi diyandi rukano!

64. Pamanolud kano ron sa Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir iyo.

65. Sa Alongan naya na Parkatun Nami so manga Ngari iran; go Imbitiyarai Kami o manga Lima iran, go Shaksi-an o manga Ai ran, so Pinggalubuk iran.

66. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khabota Mi so manga Mata iran; na makapagoradorad siran ko lalan, na andamanaya i kaphakano-no iran?

67. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khasalin Nami siran si-i ko manga darpa iran; na di iran magaga lomipos, go di siran phakandod.

68. Na sa tao a Pagumbowain Nami sukaniyan, na phato-on Nami sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba iran ndi shabota?

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi) so Bayok, go di ron patot: Da ko

وَأَنۢ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ

مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا

أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ

تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا

أَيْدِيهِمْ وَنَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا

يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ

فَأَسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى

يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ

مَكَانَتِهِمْ فَمَا أَسْتَطَعُوا مُضِيًّا

وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنْ يُعْمِرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ

أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۗ

Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-iktiyar so tao a aya butad iyan na Oya-goyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?-

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-i ran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phana-lamat?

74. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah, sa manga Katohanan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tan-tara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun nir-an, go so Papayagun niran.

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿٦٩﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ وَمَا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾

وَدَلَّلْنَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُخَضَّرُونَ ﴿٧٥﴾

فَلَا يَخْزِيكَ قَوْلُهُمْ إِنَّآ نَعْلَمُ مَا يَسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ
فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ
يُعْطِي الْعِظْمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ
نَارًا فَإِذَا أَنشأ مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran?-Owai na, Suka so Puphangadun, a Matao-!

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ
الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya antona-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

فَسَبَّحْنِ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko Gabon) sa Samporna a Kapanundug,

3. Go so Puphamamatiya sa Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na Matatangkud a Isa!-

5. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so paglutan a dowo oto, go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini Pharas Ami ko Langit a marani so Parahiyasan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so (manga Malaikat a) a pagtao a Maporo, ka Puphululubadun siran ko mbalabala,

9. Sa kapamogao, go adun a bagiyon niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa isa a kasinggaot (ko Katharo o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَاتِ صَفًا ١

فَالزَّجْرَتِ زَجْرًا ٢

فَالْتَلَيْتِ ذِكْرًا ٣

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ٤

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ

الْمَشْرِقِ ٥

إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِرِيَّةِ الْكَوَاكِبِ ٦

وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ٧

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذَّفُونَ

مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ٨

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ٩

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ

manga Malaikat), na siyaloba suka-
niyan o Sindao o Bito-on a Masin-
dao (a Phakatotong).

11. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba siran i lubi a Mabagur a Ka-
adun, antawa-a so Inadun Ami (i
lubi a Mabagur)? Mata-an! A Suka-
mi na Inadun Ami siran a pho-on
ko Lipao, a Mapilit!

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka,
go Puphamagurugangka iran,

13. Na igira a Piyakatadum sir-
an, na di siran Phakatadum,-

14. Go igira a Miyakailai siran
sa tanda, na Puphamagurugan nir-
an,

15. Go Pitharo iran: A da ko
ungkai inonta na Balik Mata a Ma-
payag!

16. Ino amai ka Matai kami, go
mbaloi kami a botha, go manga
tolan, ba Mata-an! A sukami na
Pagoyagun kami dun?

17. Antawa-a so manga Lokus
ami a miyanga-o ona?

18. Tharowangka: A owai, (Pa-
goyagun kano dun), go sukano na
Phamakarondan.

19. Na giyoto na satimambo a
Lalis; na sa maoto na siran na ma-
kananayao siran!

ثَاقِبٌ ﴿١٥﴾

فَأَسْتَفْسِفِهِمْ أَهْمٌ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَن خَلَقْنَا
إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِن طِينٍ لَّازِبٍ ﴿١٦﴾

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٧﴾

وَإِذَا ذُكِرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٨﴾

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا أَسْحَابٌ مِّمَّنْ ﴿٢٠﴾

أَيَّ ذَا مِنَّا وَكُنَّا رِبَابًا وَعِظْمًا

أَيَّ نَالٍ لِّمَبْعُوثُونَ ﴿٢١﴾

أَوَّابًا وَأَنَا الْأَوْلُونَ ﴿٢٢﴾

قُلْ نَعَم وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ﴿٢٣﴾

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٢٤﴾

20. Go Matharo iran: A Hai dowan dowan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

وَقَالُوا بَلْآئِنَّا هَذَا يُؤْمِرُ الْوَالِدِينَ

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُتِبَ بِهِ
تَكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mindadarowaka, rakhus o manga oganapan iran, go so Piyamanimba iran-

أَخْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا
يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ
الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

وَقَفُّوهُمْ إِنَّهُمْ مُسْتَسْأَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

مَا لَكُمْ أَنْ تَأْتُوا بِنَا
فَإِنْ كُنْتُمْ مُسْتَسْأَلِينَ ﴿٢٥﴾

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْأَلُونَ ﴿٢٦﴾

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾

28. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

قَالُوا إِنَّا كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

30. Go da-a Miya-adun a rukami rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakotowa siran ko siksa.

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kiran: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

38. Mata-an! A sukano na khata-aman niyo dun so siksa a Malipudus;-

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِئْسَ مَا كُنْتُمْ
قَوْمًا طٰلَعِينَ ﴿٣٠﴾

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰٓئِقُوْنَ ﴿٣١﴾

فَاعْوَيْتَكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِينَ ﴿٣٢﴾

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهُمْ كَانُوْٓا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ
يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٣٥﴾

وَيَقُوْلُوْنَ إِنَّا لَتٰرِكُوْٓا آلِهَتِنَا لِشٰعِرٍ
تَجْنُوْنَ ﴿٣٦﴾

بَلْ جَآءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذٰٓئِقُوْٓا الْعَذَابِ الْاَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pinggolaola niyo;-

﴿٣٩﴾ وَمَا نُجِزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

40. Ogaid na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

﴿٤٠﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ

41. Siran man na adun a bagiyan niran a Pagupur a mapupunto,

﴿٤١﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

﴿٤٢﴾ فَوْقَهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ

43. Si-i ko manga Sorga a Pakalma,

﴿٤٣﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

﴿٤٤﴾ عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ

45. Ipuphagilid kiran so tatagowan sa Inomun a pho-on ko Bowalan,

﴿٤٥﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

﴿٤٦﴾ بَيَاضًا لَّذَّةً لِلشَّرْبِ بَيْنَ يَدَيْهِمْ

47. Da-a matatago-on a Pakalangot; go di siran non Phangabuburug.

﴿٤٧﴾ لَا فِيهَا عَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُزْفُونَ

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

﴿٤٨﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

﴿٥٠﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolyoka akun,

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

يَقُولُ أَأَيْتَنكَ لِمَنِ الْمَصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

أَيُّدَا مَنَّا وَكُنَّا ثَرَابًا وَعِظْمًا أَيْتَانَا لَمَدِيُونُ ﴿٥٣﴾

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

قَالَ هَلْ أَتْتُمْ مَطْعُونًا ﴿٥٤﴾

55. Na rongawan niyan, na mai-lai niyan ko lumbak o Naraka Jahim.

فَاطْلِعْ فَرَأَىٰ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

58. Ino di tano Phamatai,

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾

59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?

إِلَّا مَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾

60. Mata-an naya! A titho a sukaniyan so Da-ag a mala!

إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagama-

لِمَنْ لِي هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Ba giyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqqum?

أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿١٢﴾

63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾

64. Mata-an! A sukaniyan na kayo a Mu-utho ko piyaganakanakan o Naraka Jahim:

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿١٤﴾

65. So Onga niyan na miphulagid sukaniyan o manga Olo o manga Shaitan:

طَلَعَهَا كَأَنَّه رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿١٥﴾

66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na kha-puno iran non so manga tiyan niran.

فَأَنَّهُمْ لَا كُلُّونَ مِنْهَا فَمَا لَئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿١٦﴾

67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan niran noto a titho a kasa-saogan sa phulikabo a ig.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوَابًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿١٧﴾

68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan niran na so dun so Naraka Jahim.

ثُمَّ إِنَّ مَرَجَهُمْ لِآلِ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

69. Mata-an! A siran na Miyaton niran so manga lokus iran a khikadadadag;

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿١٩﴾

70. Na siran na si-i siran gi-shasakoya ko manga lakao iran!

فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّرْعَوْنَ ﴿٢٠﴾

71. Na Sabunsabunar a Mitharidadag ko miya-ona an niran so kadakulan ko miyangao ona;-

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢١﴾

72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaik-tiyar;-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنذِرِينَ ﴿٢٢﴾

73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-

فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَنُقِبَةُ
الْمُنْذِرِينَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

﴿٧٤﴾ إِلَٰعِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ

75. Na Sabunsabunar a Miyanggarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyan).

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُوْنَ ﴿٧٥﴾

76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,

وَبَيَّعْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

77. Go biyaloi Ami so Kiyababandan non, a siran i miyagalalamba;

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphanaduman):

وَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!

سَلَّمَ عَلَى نُوْحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

80. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

﴿٨٣﴾ وَإِن مِّن شَيْعِنِهِ لِإِبْرَاهِيمَ

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا عَبَدُونَ ﴿٨٥﴾

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

أَيْكَاءَ إِلَهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na inilai Niyan sa kailai a gudaguda so manga Bito-on,

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

90. Na inawa-an niran Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

فَنُودُوا عَنْهُ مُدْرِكِينَ ﴿٩٠﴾

91. Na minanai somong ko manga Katohanan niran, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

فَرَأَى إِلَاءَ إِلَهِهِمْ فَقَالَ أَأَنَا كَلْبٌ ﴿٩١﴾

92. Ino a di kano Putharo?

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirorompi Niyan shabunar.

فَرَأَى عَلَيْهِمْ صُرْبًا بِالْأَيْمَانِ ﴿٩٣﴾

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ﴿٩٤﴾

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحَسُونَ ﴿٩٥﴾

96. A so Allah i Miyadun ruka-
no, a go so Puphangumba-alan
niyo!

97. Pitharo iran: A mbalain niyo
Sukaniyan sa Walai, na lubadun
niyo Sukaniyan ko Kadug!

98. Na Pikhadiyatan niran Su-
kaniyan sa tipo, na biyaloi Ami
siran a manga bababa!

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an!
A Sakun na shong Ako ko Kadnan
Ko! A Punggonanao Rakun!

100. Kadnan Ko! Bugi Yakong-
ka sa (Wata a) pud ko manga Bi-
langatao!

101. Na Piyanothol Ami Ron a
(Pumbawata sa) Wata a Mama a
Matigur.

102. Na kagiya iraot sa Mipha-
gonota Iyan lomalakao, na Pitharo
Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A
Sakun na Pithataginup Akun ko
katotoroga (Rakun) a Mata-an! A
Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na
Nggudaguda-angka o antona-a i
Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai
Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan
Ruka: Ka khato-on Nakongka,
Omiyog so Allah, a pud ko manga
Papantang!

103. Na kagiya a Mbayorantang
siran a dowa, go Piyakaiga Iyan a
tomatakilid;

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْفُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ
الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾

فَبَشِّرْنَاهُ بِعَالِيٍّ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي
أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا
تَرَىٰ ۗ قَالَ يَأْتِيَتُكَ أَفْعَالٌ مَّا تُؤْمَرُ
سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

وَنَدَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْعِرِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلْتَأُ الْمُنِينُ ﴿١٠٦﴾

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

وَقَدَيْنَهُ بِذَنبِ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

كَذَلِكَ نَجْعِرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنْ

الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipiyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbotan niyan a ginawa niyan a mapayag.

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن دُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنٌ وَظَلِمٌ لِّنَفْسِهِ مُمْبِيتٌ ﴿١١٣﴾

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyangano ori:

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

122. Mata-an! a giya dow a oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phangngila?

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

وَبَجَّعْنَهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾

وَأَيَّنَهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

وَهَدَيْنَهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَبِ ﴿١١٩﴾

سَلَّمْنَا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي

الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

وَإِنَّا لِلْيَاسِ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَأَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ

الْخَلْقِينَ ﴿١٢٥﴾

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمْ
الْأُولَىٰ (١٢٦)

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Nara-ka),-

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمَ لِمُحْضِرُونَ (١٢٧)

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

إِلْعَابِ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ (١٢٨)

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٢٩)

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!

سَلَّمَ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ (١٣٠)

131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٣١)

132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُم مِّنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٣٢)

133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).

وَإِنَّ لُوطًا لِّمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٣)

134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.

إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٣٤)

135. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka miyapud ko miyamangibagak (ko Siksa):

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْعَدِيِّينَ (١٣٥)

136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ (١٣٦)

137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-

وَاتَّكِرْ لِّلْمُرُونِ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾

138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?

وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.

وَإِنَّ يُوسُفَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,

إِذْ أَتَى إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

141. Na Miyakipuripa, na miyabalo i a pud ko Piyamanaban:

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphan- ginsoya.

فَالنِّقْمَةُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyabalo i a pud ko Miyamanasbik,

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah).

لَلْبَيْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,

فَبَدَّدْنَا بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).

وَأَبْتَنَّا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ آلِفٍ

أَوْ زَيْدٍ مِّنْ ذَلِكَ ﴿١٤٧﴾

148. Na Miyamaratiyaya siran; na Piyakasawit Ami siran ko Kapa-ginutao taman ko wakto (o Kapatai).

149. Na Paki-osain Ka kiran: O ba ruk o Kadnan Ka so manga Wata a Babai, na ruk iran so manga Wata a Mama?-

150. Antawa-a ba Ami Inadun so manga Malaikat a manga Babai, a siran na kamamasa-an niran?

151. Tanodan, ka Mata-an! A siran na po-on ko Kabokhag iran na Putharo-on niran ndun:

152. A Mibawata so Allah? Go Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

153. A ti miyatomo Iyan so manga Wata a Babai a di so manga Wata a Mama?

154. Ino kano wai? Andamanaya i Khipukhokomun niyo saya?

155. Ino kano di Phananadum?

156. Antawa-a ba adun a karina niyo a Mapayag?

157. Na talingoma-an niyo i Kitab iyo o sukano i manga bunar!

158. Na mimba-al siran ko lut o Allah a go so lut o manga Jinn sa bangunsa: Na Sabunsabunar a kiyatokawan o manga Jinn a Mata-an! a siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Naraka)!

فَتَأْمُرُوا مَعَنَهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

فَأَسْتَفْتِيهِمَ الرِّبَاَ الْبَنَاتُ وَ لَهُمْ
الْبَنَاتُ ﴿١٤٩﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْئِدَتِهِمْ يَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتِ عَلَىٰ الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمْتِ
الْجَنَّةَ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropa iran!

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

فَاتَكْرُومًا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

مَا أَنْتَ عَلَيْهِ بِفَتْنَيْنِ ﴿١٦٢﴾

163. Inonta so sukaniyan a Phakasolud ko Naraka Jahim!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

وَمَا مِمَّا إِلَّا لَهُمْ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

165. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a shasa-a sa-ap;

وَأِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

وَأِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

وَأِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

168. A o ba bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنْ الْأُولِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

فَكْفُرُوا بِهِ ۗ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Na Sabunsabunar a miyao-
na so Katharo Ami ko manga Or-
ipun Ami a Piyamanogo:

172. Mata-an! A siran na siran
ndun so Phangatabangan,

173. Go Mata-an! A so manga
Tantara Ami, na siran ndun so Pha-
makada-ag.

174. Na Talikhodingka siran sa
taman ko masa (a di mathai).

175. Go Paka-ilayangka siran,
ka mailai ran mbo!

176. Ba so Siksa Ami na Phaga-
lokalokan niran?

177. Na a pabila Makatoron (so
siksa) ko sharonsarongan niran, na
miyakaratarata a kakhapita-i ko
Piyamaka-iktiyar (a da dun Para-
tiyaya)!

178. Na Talikhodingka siran sa
taman ko masa (a di mathai),.

179. Go Paka-ilayangka (siran),
ka khilai ran mbo!

180. Soti so Kadnan Ka, a Kad-
nan o Munang, a mawatan ko
iphuropa iran!

181. Na Kalilintad a si-i ko
manga Sogo!

182. Go so Podi na ruk o Allah,
a Kadnan o manga Ka-adun.

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَأْمِنَّا الْعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْعَالِمُونَ ﴿١٧٣﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾

وَأَبْصِرْ لَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾

أَفِعْدَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحِبِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ
الْمُنْذِرِينَ ﴿١٧٧﴾

وَقَوْلَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

3. Madakul a bininasa Mi ko miya-ona-an niran a pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na titho a shai a Pakamumusa!

6. Na inilalakao o manga Nako-da iran: A dadayon kano, go thata-kna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na titho a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَعَلَىٰ
حِينٍ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

وَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

أَجْعَلِ اللَّهُ لِلْهَادِئِينَ هَذَا الشَّيْءَ
عَجَابٌ ﴿٥﴾

وَأَنْطَلِقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَأَصْبُرُوا عَلَىٰ
ءَالِهِتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا
أَخْتَلَقُ ﴿٧﴾

8. Ino Sukaniyan mbo i Thoroni ko Pananadum ko ndolondolanan tano? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Pananadum Akun! Kuna, ka (ka giya) da iran pun kata-ami so siksa Akun!

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكِّ
مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَدْفَعُوا عَذَابَ ﴿٨﴾

9. Antawa-a ba shisi-i kiran so khikatatagowan ko Limo o Kadnan Ka,- a Mabagur, a Puphamumugai?

أَمْرٍ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ
الْوَهَّابِ ﴿٩﴾

10. Antawa-a ba iran ruk so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan nan? Na Pamanik siran ko Puphamangokitan!

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾

11. Tantara a so ndodo-o a pugus, a pud ko Mithampotampong.

جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ
الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao a Nuh, a go so pagtao a Ad, go so Pir-aon a khiruk ko manga Lutakan,

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَارِ ﴿١٢﴾

13. Go so pagtao a Samood, go so pagtao o Lut, go so manga tao sa Aikah;- siran man so Mithampotampong.

وَتَمُودٌ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ
أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾

14. Da ko oman i isa kiran inonta na Piyakambokhag iyan so manga Sogo, na Miyatangtud (kiran) so Siksa Akun.

إِنْ كُلِّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابٌ ﴿١٤﴾

15. Na da-a punaya-on o siranaya a rowar ko Lalis a isa, a da-a kaphakandod iyan.

وَمَا يُنظِرُهُمْ هَؤُلَاءِ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَبِحَدَّةٍ مَا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah).

18. mata an! A Sukami na Piyakaphasiyonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphananangoran.

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sambayanan;

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dowu, ka inaniyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggona-naowa Kamingka ko ontol a lalan.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قَبْلَ يَوْمِ
الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ
ذَ الْأَيْدِيَّ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ
وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَوْءَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

﴿٢١﴾ وَهَلْ آتَاكَ نَبِيُّ الْخَصْمِ إِذْ تَسْوَرُوا
الْمِحْرَابَ ﴿٢٢﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا
لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ
فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا
إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٣﴾

23. Mata-an! a giyangkai a Pagari Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabunsabunar a Kiyasalimbotan Ka Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyanangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagiyan Niyan si-i Rukami so titho a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadag ko lalan o Allah, na adun a bagiyani niran a siksa a sangat, sa-

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجْمَةً
وَلِيَ نَجْمَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا
وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجْمِكَ إِلَىٰ نَجْمِهِ
وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ
وَحَسَنَ مَّكَابٍ ﴿٢٥﴾

يَدَاوُدَ وَإِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ
فَأَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ
فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ مَّا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

bap ko Kiyapakalipat iran ko Alongan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowan nan i ba ilang! Giyoto man i arangan o siran a Miyamangongkir! Na sangat a siksa a bagiyang o siran a Miyamangongkir ko Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a lagid o Puphamaminasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami babaloya so khipanananggila, a lagid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piya-kandakulan sa mapiya, ka-a niran Manggudaguda so manga Ayat Rukaniyan, go an Kasaboti o adun a manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-wood so (Wata Iyan a) Solaiman, Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko Solaiman ko Kagabi-gabi so manga Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Miyatomo Akun so kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di so Tadum ko Kadnan Ko,- taman

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا
ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
النَّارِ ﴿٢٧﴾

أَمْ يَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ
كَالْفَجَّارِ ﴿٢٨﴾

كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكًا لِيَذَّبَ وَأُتِيَ بِهِ
وَلِيَسْذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدَانِ هُوَ
وَأَبُوبَ ﴿٣٠﴾

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشيِّ الصَّفِيْنَتُ
الْحِيَادُ ﴿٣١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ
رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndo-dun niyo siran Rakun. Na Phiphonian Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpanan Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyen Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamumugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipatongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyen Niyan si-i Rukami a titho a Kapakarani, go mapiya a khandandan.

رُدُّوْهَا عَلٰى فُطْفِقٍ مَّسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَالْقَيْنَاعَ عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مَلَكًا لَا يُبَغَى
لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءَ حَيْثُ
أَصَابَ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيْطَانَ كُلَّ بَنَاءٍ وَعَوَاصٍ ﴿٣٧﴾

وَأَخْرَجْنَا مَقَرَيْنِ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحَسَنَ مَّكَابٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Pangangarapan Niyan ko Kadnan Niyan: A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so do-ka o go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a pho-on Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luphadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Saya-na a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangongonotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na initolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسْنِي
الشَّيْطَانُ بُصْبٍ وَعَدَابٍ ﴿٤١﴾

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسِلٌ بَارِدٍ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذِكْرَى لَأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتَنَا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نَعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى
الدَّارِ الْآخِرَةِ ﴿٤٦﴾

وَأَيُّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنِ
الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipanananggila, so titho a Mapiya a khandodan,-

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pinto;

51. Gi-i siran ro-o Shasandasan-dang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

53. Giyaya so idi diyandi Rukano ko Alongan a Kapamagitong!

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyan o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikharatarata a dukhai!-

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

وَأَذْكُرُ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ
وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَتَابٍ ﴿٤٩﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مُمْنَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾

مُتَكِبِينَ فِيهَا يُدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةً
كَثِيرٍ قَوْشَابٍ ﴿٥١﴾

وَعِنْدَهُمْ قَصْرَاتُ الْأَطْرَافِ أَرْزَابٌ ﴿٥٢﴾

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ مَا لِلَّذِينَ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾

هَذَا أَوْبَاقٌ لِلطَّالِعِينَ لَشَرِّ مَتَابٍ ﴿٥٥﴾

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا فَنَسُوا لَهُمُ الْهَادِ ﴿٥٦﴾

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿٥٧﴾

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

59. Kati-i so salompok a Puphamanolud a pud iyo! Da-a Kapakadadaya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadadaya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khailai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kailai?

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

65. Tharowangka (Ya Muhamad): A Sakun na Matag Ako Puphamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan,- A so mabagur, a Manapi.

وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجًا ﴿٥٨﴾

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَضٍ مَعَكُمْ لَا مَرْجَاءَ لَهُمْ
إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَمَرْجَاءَ بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمُّوهُ
لَنَا فَيْسَ الْقَرَارِ ﴿٦٠﴾

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا
ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

وَقَالُوا مَا لَنَا لَنْزَلِ رَجُلًا لَا كُنَّا نَعُدُّهُ
مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾

أَتَخَذْتَهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ
الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَّا اللَّهُ
الْوَحِيدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾

67. Tharowangka: A Sukaniyan na Tothol a Mala,-

قُلْ هُوَ نَبِيُّ عَظِيمٍ ﴿٢٧﴾

68. Sukano na tatalikhodan niyo to!

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٢٨﴾

69. Da-a Kata-o Akun ko Pagtao a Maporo, gowani ko Puphanumbag Siran.

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٢٩﴾

70. Da-a Kaphagilahami Rakun: A Rowar sa Sakun na matag Puphamaka-ikhtiyar a Mapayag.

إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا آتَمًا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٣٠﴾

71. Gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: Maturan! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya a pho-on sa lipao (a giyo-to so Adam):

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِقُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٣١﴾

72. Na amai ka Imasadun Ko Sukaniyan, go Masokan Ko Sukaniyan sa Niyawa, na Sondong kano Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an kano.

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ، وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ، سَعِيدِينَ ﴿٣٢﴾

73. Na Miyangalimbaba-an so manga Malaikat, a tanan Siran langon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٣﴾

74. Inonta so Iblis: Ka Mimaratabat, go miyabaloi a pud ko Miyamangongkir.

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun Ruka ko Kaphangalimbaba-an Ka ko Inadun Ko a minggolalan ko Bagur Akun? Ba Ka Mimaratabat? Antawa-a ba Ka miyabaloi a pud ko Miphapaporo?

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٣٥﴾

76. Pitharo Iyan: A Sakun i Mapiya a di Sukaniyan: Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka (pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A Suka na Inibowang.

78. Go Mata-an a Mikolob Ruka so Morka Akun taman ko Alongan a Kapamalas.

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Na pakinayaon Ka Rakun taman ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Suka na pud ko Phamakanayao-

81. Taman ko Alongan o wakto a Mapupunto.

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun Ko siran ndun langon,-

83. Inonta so manga Oripun Ka a pud Kiran, a manga Tolabos.

84. Pitharo (o Allah): Na so Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i Putharo-on Ko-

85. Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so pud Ka,- A go so tao a Miyonot Ruka a pud kiran, a murakhurakhus kano.

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ
مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَحِيمٌ ﴿٧٧﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْ فِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأَعُوذَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ
مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

86. Tharowangka: A da-a Phan-gunin Ko rukano sa makapantag saya a sokai, go kuna a ba-a Ko pud ko Puphamanangin.

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Kadun.

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyen o masa.

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showasawatangka so Allah, a Totolabosangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamango-wa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kiran a rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyen siran si-i ko nganin a siran na di

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنَّهُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلَنَعْلَمَنَّ نَبَاهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا
لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ
كَفَّارٌ ﴿٣﴾

siran non Phagayonayon. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na bohag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa Wata, na Mata-an a Mamili ko Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan: Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Allah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipuholob Iyan so Gagawi-i ko Daondao, go Ipuholob Iyan so Daondao ko Gagawi-i: Go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa kiran na Phagokit si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di Sukaniyan so Mabagur,- A Manapi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na Inadun Niyan, a Miyakapo-on non so Karoma Niyan; go Inadun Niyan rukano so manga Ayam a Walo a nggaganapa: Phagadun-un Kano Niyan si-i ko manga Tiyan o manga Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyana o isa a Ka-adun, si-i ko manga lilibotung a tulo (lapis). Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na Mata-an! A so Allah na da-a singa-

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ
مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
يَكْوَرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيَكْوَرُ النَّهَارُ
عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى ۗ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٥﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً
أَزْوَاجًا يَخْلُقْكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي عَنْكُمْ

nin Niyan rukano; go di Niyan I khasowat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na I khasowat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo. Mata-an! A Sukanian i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Puphananangoran si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na igira a bigan Niyan sukaniyan sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Mipanadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukaniyan na Puphangongonotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomagana a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangongonotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا
يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ﴿٧﴾

❖ وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ عَارِبَهُ
مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ
نَسَىٰ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ
لِلَّهِ أُنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ قُلْ تَمَتَّعْ
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ ﴿٨﴾

أَمَّنْ هُوَ قَلْبُهَا ۗ إِنَّهَا لَآ تَلْبَسُ الْحَمْلَ ۗ وَوَقَّيْمًا
يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ ۗ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾

10. Tharowangka ko manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipiypiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kashowasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimbayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun:

15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tanodan ka giyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowan-niran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an niran so milapilapis

قُلْ يٰٓعِبَادِ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَنْقُوْا رَبَّكُمْ
لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَّاَرْضُ اللّٰهِ وَّسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى
الصّٰدِقُوْنَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

قُلْ اِنِّيْ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا
لّٰهُ الدِّيْنَ ﴿١١﴾

وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿١٢﴾

قُلْ اِنِّيْ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيْمٍ ﴿١٣﴾

قُلْ اللّٰهُ اَعْبُدْ مُخْلِصًا لّٰهُ دِيْنِيْ ﴿١٤﴾

فَاعْبُدُوْا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُوْنِهٖ قُلْ اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ
الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اِلَّا ذٰلِكَ هُوَ الْخٰسِرَانِ الْمٰمِيْنَ ﴿١٥﴾

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌ ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهَ بِهٖ عِبَادَهٗ يٰٓعِبَادِ

(a Apoi): Giyoto man na ipuphan-gangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

17. Na so piyamakawatanan niran so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukaniyan,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan niran so Tothol a mapiya: Na Puphamanoholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

18. A siran so Puphamakinugun niran so Katharo, na Phagonotan niran so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

19. Ino so miyatangkudon so Katharo a siksa: Bangka khasabut so tao a matatago ko Naraka?.

20. Ogaid na so inikaluk iran so Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Darpa a Maporo, si-i ko Kaporowan niyan so manga darpa a maporo a Pimbabalai: Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Diyandi o Allah: Di Pundorat so Allah ko diyandi.

21. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig, na Piyakasunup Iyan noto ko Puphamangumbowatan a ig ko Lopa? Oriyan niyan na Puphakagumaon

فَأَنْقُورٍ ﴿١٧﴾

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا
وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ
أَحْسَنَهُ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَيْنَاهُمْ
وَاللَّهُ وَوَلِيُّكَ هُمْ أَوْلُوا الْآلَتِيبِ ﴿١٨﴾

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ
تُنقِذُ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾

لَكِنَّ الَّذِينَ أَنْقَرُوا بِهِمْ هُمْ عَرَفُوا مِنْ
فَوْقَهَا عَرَفُوا مَبْنِيَّةً تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
أَلَا تَنْهَرُونَ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ
الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَسَلَّكَهُ يَنْبُيْعُ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهْبِجُ
فَاتْرَهُ مُصْفً رَائِمًا يَجْعَلُهُ حُطَمًا ۖ

Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur a mbidabida so manga Waruna niyan: oriyan niyan na puphurorang; na Pukhailaingka sukaniyan a Pupha-kabinaning; oriyan niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Mata-an! a adun a matatago ro-o man a titio a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadum ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makhasokasoi: A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyan niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadum ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Thoro-on

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لَأُولِي
الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ
عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِٖٓ قَوْلٌ لِّلْقَسِيَّةِ قُلُوبِهِمْ
مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أَوْلَيْتِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا
مَّثَانِي تَنفَعُ مَنَّهُ جُلُودَ الَّذِينَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ
وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ
اللَّهُ يَهْدِي بِهٖ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾

أَفَمَنْ يَتَّقِ بِوَجْهِهِ سُوٓءَ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا

ko manga Darowaka: Ta-ami niyo so pishokat iyo (a marata)!

25. Tomiyaplis so Miya-ona an niran, na miyakatalingoma kiran so siksa ko di ran kapakai inungka.

26. Na Piyakita-aman kiran o Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a mala, o siran na katawi ran!

27. Na Sabunsabunar a Inumbalan Nami ko manga Manosiya, si-sangkai a Qur-an so oman i ibarat, ka-an siran makatanod.

28. Puphangadi-an a basa Arab, a da-a bukhogon: Ka-an siran Makapananggila.

29. Mimba-al so Allah sa ibarat: Mama a kathotompotompokan sukaniyan, o di phamagayonayon, go Mama a kabisa o isa a Mama: Ba mulagid a dowaya a ibarat? So podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di ran katawan.

30. Mata-an! A Suka na Phatai, go Mata-an! A siran na Phamatai.

31. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i ko Hadapan o Kadnan niyo, na Pushasawala kano.

32. Na ba adun a makalawan a Darowaka ko tao a tiyokasan niyan

مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَنْتَهُمْ
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

فَإِذَا قَهُمُ اللَّهُ الْحَزْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلِعَذَابِ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَكِّمُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٣٢﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ

sa Kabokhag so Allah, go Piyakam-bokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matata-go ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyan so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipananangila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadnan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiypiya:

35. A giyakapulalasa kiran o Allah ko marata ko Pinggolaola iran, go giyakimbaldasun Niyan kiran ko Balas Kiran, a pantag o Mapiya a Pinggolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-angkos ko Oripun Niyan! Na ipuphangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makapunggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,-o

وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۗ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لِيَقُولُنَّ ۗ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِ ۗ

paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyan?- o di na paka-antapan Nako Niyan sa Limo, ba siran i phamakarun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tindug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyan, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-rukaniyan. Kuna a ba Suka i somi-siyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyan so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyan) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyan so Piyakanggolalan Niyan non so Kapatai, go Pumbotawanan Niyan so salakao ron, taman ko talik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a man-

أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۗ قُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ يَتَقَوَّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِكُمْ
إِنِّي عَمَلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ
عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ
فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا آتَتْ
عَلَيْهِمْ بَوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
لَمْ تَكُنْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي
قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

ga Tanda ko Pagtao a Puphamimikiranun niran.

43. Ino siran howa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na daa kapa-ar iran a maito bo, go daa sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masingai so manga poso o siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kiran pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

أَمْ أَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوْلُوا
كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا
وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تَرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ
قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ
بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَأَهُمْ مِنَ اللَّهِ
مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Kantangkalan siran o Piyamagurugan niran (a siksa)!

وَبَدَأَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a phon Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan!

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا
خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا
أُوْتَيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلَّغِي فَتْنَةً
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-ona an niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

فَدَقَّالَهَا الَّذِينَ مِنْ قِبَلِهِمْ فَمَا أَعْفَوُ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarowaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ هُنَّ أَوْلَاءَ سَيُصِيبُهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago rooman a titho a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a

﴿ قُلْ يَعْبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ
أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ ﴾

di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayorantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyaniyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a phon ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyoro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggi!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakaso akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiya-piya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat

إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

وَأَنبِئُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَمُوا اللَّهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ الْعَذَابُ بَعْتَهُ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ بِحَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٦﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَىٰ الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

بَلَىٰ قَدْ جَاءَ تَكَءِ أَيْتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا

Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyaman-gongkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Mailaingka so siran a Miyamamokhag makapantag ko Allah;- A so manga Paras iran na Miyamangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyon o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggila so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Makapumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ruka,- go si-i ko siran a Miyana an Ka,-A Mata-an a o Panakoto Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

وَأَسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمِقَاتِ تِهْمَلَا
يَمْسُهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعَاثْتَ اللَّهُ أَوْلِيَّكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾

قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ تَأْمُرُوفٍ أَعْبُدُ أَيُّهَا
الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحِطَّنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

66. Ogaid na so Allah i Showa-sawatangka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawan-nan Niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipu-phanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitindug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbotan.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nggolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan.

بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ

الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ

جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۗ

سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي

السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا

مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ

فَإِذَا هُمْ بِقِيَامٍ يُنظَرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ

الْكِتَابُ وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ

وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ

لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ

بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ

رُمًّا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا

وَقَالَ لَهُمْ خُزِّنْهَا لَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ

Na Tharo-on kiran o khisisiyapon: A ba rukano da Makatalingoma so manga Sogo a pud rukano, a kapuphangadi-an niyan rukano so manga Ayat o Kadnan niyo, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so Kapakambabaratumowa sa Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Ungkaino da: Na ogaid na Miyatangtud so Katharo o siksa ko Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, sa makakakal kano ron: Na Mikharatarata a Darpa o manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangon-gonotan ko Kadnan niran si-i ko Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka Makatalingoma siran non, a Kaluluka-an so manga Pinto iyan; na Tharo-on kiran o Khisisiyapon: Kalilintad a si-i rukano! Manga pipiya kano! na Pamanolud kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan rukami so Diyandi Iyan, go Piyakipangowarisan Niyan rukami so Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga sa sadun sa kabaya ami: Na sayana a mapiya a Balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga Malaikat a khokoliling siran ko mu-

مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ
الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فِيئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
زُمُرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا
وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
طِبِّتُمْ فَأَدْخَلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا
وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُ الْمُؤْمِنِينَ
الْجَنَّةَ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ
الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ

liliyota ko Aras, a Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Iko-kom kiran so ontol, na Tharo-on: A so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyar ro-o.

2. So Kinitoron o Kitab na phon ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go Putharima ko Taobat, a Mailot i Kandadanug, a Khiruk Ko Kakaya-an. Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan: Si-i Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga Ayat o Allah a rowar ko siran a Miyamangongkir. Na o ba Ka Malimpang o gi-i ran kathotogalin ko manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-ona an niran, so Pagtao o Nuh, go so Mithampotampong ko oriyar niran; go piyagungutan o omani pagtao so Sogo kiran, ka mbiyagun niran Sukaniyan, go ini Pamawal iran so Ribat, ka imbinasa iran noto ko Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ
بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ الْغَافِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْعَلِيمِ ﴿١﴾

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ
الْعِقَابِ ذِي الطُّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٢﴾

إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٢﴾

مَا يُجَدِّدُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

فَلَا يَغْنَمُكَ تَقْلِبُهُمْ فِي الْبَلَدِ ﴿٣﴾

فَلَا يَغْنَمُكَ تَقْلِبُهُمْ فِي الْبَلَدِ ﴿٣﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ

وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ

كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ

وَجَدُوا أَبْأَبْطِلَ لِيَذْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ

فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٤﴾

فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٤﴾

antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o Katharo o Kadnan Ka ko siran a Miyamangongkir; a Mata-an! A siran i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a go so Makaliliyoton na Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Papatariyaya-an niran Sukaniyan; go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharon:) Kadnan Nami! Miyarangkom Ka so langowan taman, a Limo, go Kata-o; na Puma-apingka so siran a Mithataobat, go kidug iran so Lalan Ka; go Pakalidasangka siran ko siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasoludangka siran ko manga Sorga a Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran, rakhus o Miyamaginontolan ko manga Lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Moriran a tao! Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko manga rarata; ka sadun sa Pakalidasun Ka ko manga rarata sa Alongan noto,- na Sabunar a ini Kalimo o Ka sukaniyan: Na giyoto man na Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyamangongkir na Puphamakalangkapun

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ ۗ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَادُونَ لَمَقْتُ

kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

11. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphikatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

15. Puphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan

اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ
إِذْ تُدْعُونَ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا آتَيْنِي وَأَحْيَيْتَنَا آتَيْنِي
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ
مِّن سَبِيلٍ ﴿١١﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ
كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تُوْمِنُوٓاْ
فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ
لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ
إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي

so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakamba-baratumo-wa,-

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharoon o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbobot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyani o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

20. Na so Allah na Ipuhokom Iyan so Bunar: Na so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakai.

الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
لِنُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَقَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كُظْمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
حِمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ ﴿١٨﴾

يَعْلَمُ خَائِبَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفَى
الضُّرُورُ ﴿١٩﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Miyabalo i siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga rarad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabalo i a miyakalinding kiran ko (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!,

25. Na kagiya a miyoma Niyan kiran so Bunar, a pho-on ko Hada-pan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kiran; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ
قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَأَشَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
يُدُّوهُمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
وَاقٍ ﴿٣١﴾﴾

﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٣٢﴾﴾

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطَنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٣﴾﴾

﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَمَانَ وَقَارُونَ
فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿٣٤﴾﴾

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
أَقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ
وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٣٥﴾﴾

26. Na Pitharo o Pir-aon: Botawani ako niyo ka Bono-ongko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipu-khawan Nakun o ba niyan Kasambi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo pon ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Sa aya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuhangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawano non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذُرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى
وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ
دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ
الْفَسَادَ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي
وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَا يَأْتِي مِنْ يَوْمٍ الْحِسَابِ ﴿٦٧﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا
أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ
كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ
صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعِدُّكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِيفٌ كَذَّابٌ ﴿٦٨﴾

يَقَوْمٍ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي
الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ

Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggonanaowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-orijan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimboti ko manga Oripun (Niyang);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyang rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko orijan Niyang a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ
الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَنْقَوْمِي أَنَا خَافٌ
عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٣١﴾

وَيَنْقَوْمِي أَنَا خَافٌ عَلَيْكُمْ يَوْمَ
النَّارِ ﴿٣٢﴾

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مَدْيَنَ مَدْيَنَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِمٍ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ مُضِلٌّ
هَادٍ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكِّ مِمَّا
جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ
قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾

35. Siran na Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَنٍ أَتَاهُمْ كَبْرُ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ
وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٢٥﴾

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ لِي صِرْحًا لَعَلِّي
أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٢٦﴾

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukanian sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antangan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ
مُوسَىٰ وَإِنِّي لِأَظُنُّهُ كَذِبًا
وَكَذَلِكَ زُرِينُ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ
وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ
فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٢٧﴾

38. Na Pitharo o Miyamaratiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko suka-no ko lalan a ontol.

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ
أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٨﴾

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapipiya ginawa: Na Mata-an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ
وَإِنَّ الْأَخْرَجَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾

40. Sa tao a nggalubuk sa Marata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-aMama o di na Babai-a su-

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ

kaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sor-ga: Puphagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Iputhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Iputhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Iputhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangkud a so Iputhawag iyo Rakun sukaniyan na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Doniya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyan).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangkalan so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so

أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

وَيَنْقُورُ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى
النَّجْوَىٰ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾

تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ
مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ
إِلَى الْعَزِيزِ الْعَقْبَرِ ﴿٤٢﴾

لَا جُرْمَ أَنَّمَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدْنَا
إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ
أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾

فَسْتَذَكِّرُونَ مَا أَقُولَ لَكُمْ
وَأَفْوِضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾

فَوْقَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا
وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا

Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharo-on o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyama-nakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharo-on o siran a Miyama-nakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyani)!

49. Na Tharo-on o siran a Khi-tatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadnan niyo a Pakakhapan kami Niyani sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharo-on niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharo-on niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ أَدْخِلُوا
ءَالَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

وَإِذِ تَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ
الضُّعْفَتَانُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ
مُعْتَدُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
فِيهَا آيَاتٍ لَّآلِهَةٍ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ
الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ
الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ
رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دَعْتُمُ
الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلٰلٍ ﴿٥٠﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so daw-wa iran, go bagiyann niran so Mor-ka, go bagiyann niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piya-kipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taurat),

54. Torowan go Pananadum a bagiyann o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman: Go Panguni ka sa Ma-ap makapan-tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kaga-bi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Pupha-mawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matata-go ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Purao-tun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphaka-nug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Man-siya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran kata-wan.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

٥٢

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي
إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ

٥٣

هُدَى وَذَكَرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ

٥٤

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَأَسْتَغْفِرْ لِدُنْيَاكَ وَسِبْحِ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

٥٥

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ
اللَّهِ يَغَيِّرُ سُلْطَانًا أَنَّهُمْ إِن فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ
بِيَلْغِيهِ فَاستَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

٥٦

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ
مِنَ خَلْقِ النَّاسِ وَلَئِن أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

٥٧

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sakamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatatadum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Papatratiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamara-tabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Narka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakadukha, go so Daondao, a Mipuphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko lango-wan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i katalikhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapuphakatalkhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّهَا لَارِيبَ فِيهَا
وَلَنَكُنَّ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ
لِتَسْكُنُوا فِيهَا وَالْتِهَارَ مَبْصُرًا
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَنَكُنَّ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلِيقُ كُلِّ
شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَىٰ تَوْفِكُونَ ﴿٦٢﴾

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يُبَايِعَتِ
اللَّهُ بِمَجْدُونٍ ﴿٦٣﴾

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atop, go Mimbontal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so Bontal iyo;- go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyan niyan na pho-on sa Notfa, oriyan niyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyan niyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyan niyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyan niyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
فَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمُ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

﴿ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي
الْبَيِّنَاتُ مِن رَّبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِّن
نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عِلْقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا
ثُمَّ لَتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ
لَتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّن يَمُوتُ
مِن قَبْلٍ وَلَنَبْلُغُوا أَجْلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamana i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyen niyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyan niyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٧٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ بَصُرُونَ ﴿٧٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآلِكَتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذَا الْأَعْلَىٰ فِي أَعْتَقِهِمْ وَالسَّلْسَلِئِ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَنَا مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَل لَّئِن كُنَّا نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakal kano ron: Na Miyakaratarata a Darpa o manga Takabor!

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran,- o di na tanganun Nami Suka,-na si-siran Rukami bo Phamakandoda.

78. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo a Miyana an Ka: So saba-ad kiran na tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kiran na da Ami Ruka Panothola. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggalubuk sa ribat.

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

80. Go adun a bagiyani niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَبئسَ مثوى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَكَيْمًا
نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتُوفِيَنَّكَ
فَالْيُنَايِرْ جَعُونَ ﴿٧٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ
مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ
نَقْضُصَّ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
أَنْ يَأْتِيَ بِنَايَةٍ إِلَّا يَأْذِنَ اللَّهُ فَإِذَا جَاءَ
أَمْرٌ مِّنَ اللَّهِ فَخُذْ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ
الْمُطَبِّطُونَ ﴿٧٨﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفَلَاحِ تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

81. Na Puphaki-ilai Niyan ruka-
no so manga Tanda Iyan: Na anda
ko manga Tanda o Allah i Pagong-
kirun niyo?

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَآىء آيَاتِ
اللّٰهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾

82. Ba siran nda makandalakao
ko Lopa ka-a niran Mapagilailai o
antona-a i miyambutad o Kiy-
akiran ko siran a Miya-ona an
niran? Aya butad iran na madakul
a di siran, go makalalawan i bagur
go manga rarad ko Lopa: Na da
kiran makalinding so miyasokat
iran.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَكْثَرٌ مِنْهُمْ وَأَشَدُّ قُوَّةً وَءَاتَارًا فِي
الْأَرْضِ فَمَا أَعْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na kagiya a Mitalingoma
kiran o manga Sogo kiran so manga
rarayag a Karina, na kiyababaya-an
niran so shisi-i kiran a Kata-o; na
Kiyatangkalan siran o Piyamaguru-
gan niran noto (a siksa).

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا
بِمَا عِنْدَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم
مَا كَانُوا يَبْهَتُونَ ﴿٨٣﴾

84. Na kagiya a kasandungan
niran so siksa Ami, na Pitharo
iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a
Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami
so Sukami na ini Pamanakoto ami
Ron.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَأَمْنًا بِاللّٰهِ
وَحَدُّهُ وَوَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾

85. Na da kiran makanggai a
gona so Paratiyaya iran ko Kiy-
sandungi ran ko siksa Ami. Okit o
Allah a Sabunar a Miyaiapos ko
manga Oripun Niyan. Na Miyalogi
ro-oman so Miyamangongkir!

فَلَمْ يَكْ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا
بَأْسَنَا سَأَلَتْ لّٰهُ الَّتِي قَدْ خَلَّتْ فِي عِبَادَتِهِ
وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

Surah Ha Mim (Fussilat)-41

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) Initoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomiyalikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Sukasa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُنْتُ فَصَّلْتُ آيَاتُهُ قَرَأَ أَنَا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا نَدْعُونَا
إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ
حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا عَمَلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَىٰ أَنَا
إِلَهُكُمْ اللَّهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ
وَأَسْتَغْفِرُوا لَهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

8. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na titho a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dowu gawi-i? Go Puhphangumba-al kano sa manga saginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

10. Go Tiyagowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphamangingisha.

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphan-gonotan Kami.

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dowu gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyo-

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كٰفِرُونَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ
لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ قُلْ أَيُّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ
الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَجَعَلَ لَهَا أَنْدَادًا
ذٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾

وَجَعَلَ فِيهَا رِوٰسٍ مِّنْ فَوْقِهَا وَيُرَكُّ فِيهَا
وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَامًا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
لِّلسَّٰبِقِينَ ﴿١٠﴾

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَآءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا
وَلِلْأَرْضِ أَتَيْنَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا
طَآئِعِينَ ﴿١١﴾

فَقَضَيْنَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ
وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيْنَا السَّمَآءَ
الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

to man i Takdir o (Allah a) Maba-gur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na Tharowangka: A Piyakiiktiyaran Ko rukano so Phakapolang lagid o Miyakapolang ko Pagtao o Ad go so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran o manga Sogo, pho-on ko Hadapan niran, go pho-on ko talikhodan niran: A da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Pitharo iran: A o kabaya o Kadnan nami, na Mata-an a Tomoron sa manga Malaikat: Na Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miya-nakabor siran ko Lopa sa diontol, go Pitharo iran: a antawa-a i lawan rukami sa Bagur? Ba iran ndi kata-wi a Mata-an! A so Allah, so Miya-dun kiran, Sukaniyan i lawan kiran sa Bagur? Na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na o Ongkirun niran!

16. Na biyotawanam Nami kiran so ndo a domadago-os si-i ko man-ga Gawi-i a manga Na-as (kiran), ka-a Nami kiran Kapakita-ami so siksa a Phakahina si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahin-gan.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ
صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا يَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا
لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلْنَا مِنْ سَمَوَاتِنَا
أَمْزُجًا مَكِينًا ﴿١٤﴾

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِم رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ
مُحْسَبَاتٍ لِنُذِقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيَانِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ آخِرٌ
وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyyoro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go miyabaloi siran a Khipanananggila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphuna-nayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kiran), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Pushaksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya-okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaid na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Madakul ko gi-i niyo nggolaola-an!

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَاسْتَحَبُّوا
الْعَمَىٰ عَلَىٰ الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَٰعِقَةٌ
الْعَذَابِ لَهْوَنَ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

وَنَجِّنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَىٰ النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا جُلُودُهُمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا
قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَوَالِيهِ
تَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ
سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ
ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo, a miyakabinasa rukano, na Mimbalo i kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharasan niran kiran so kasasangoran niran, go so Katatalikhodan niran; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhus o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-ona an niran, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Makataban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyangongkiran ko manga Ayat Ami.

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرَدْنَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ
يَسْتَعْتِبُوا فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

﴿٢٥﴾ وَقِضْنَا لَهُمْ قَرْنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ
مَائِينَ أَيْدِيَهُمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ
وَالْعَوَافِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

فَلَنَذِقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ
الْخُلْدِ جَزَاءُ مَا كَانُوا يَأْتِينَا بِمُحْدُونَ ﴿٢٨﴾

29. Na Tharo-on o siran a Miyamangongkir: Kadnan Nami! Paki-masaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Parapar-ami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyan niyan na Miyaginontolan siran, na Itonon kiran o manga Malaikat (ko masa a Kaphatai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyan niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Ginawa niyo; go bagiyan niyo ro-o so Phangunin niyo!-

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Makalubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Allah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرْنَا الَّذِينَ
أَصْلًا نَأْمِنُ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا
تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونُوا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ
اسْتَقَمُوا اسْتَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةَ الْأَتْخَافُؤُا
وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُي
أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدْعُونَ ﴿٣١﴾

تَزَلَّ مِنَ عَفْوَ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ
وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ

Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukaniyan na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukaniyan mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i titho a Phangoyag ko Miyamatai.

أَدْفَعْ بِأَلْتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي
يَبْنُوكَ وَيُبْنِيهِ، عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ

حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا
وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا

﴿٣٥﴾

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ
فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا سَجْدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ
الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ

إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ
رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٣٨﴾

﴿٣٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً
فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ
إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا الْمُعْجِبُ الْمُؤْتِقُ إِنَّهُ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Pupha-makasilain niran so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya?- Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyaman-gongkir ko Pananadum ko Kiyapakaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na titho a Kitab a Susula-an.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyaniyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipudus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on niran ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَا أَفَنُ يُلْفَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي
آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدَّ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ
قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا
فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَتَىٰ أَعْجَمِيًّا وَعَرَبِيًّا قُلْ
هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشَفَاءٌ ﴿٤٤﴾

Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyana o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolog; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran sa Kabungul, go Sukaniyan na inilamun kiran: Siran man na Puthawagun siran pho-on ko Darpa a mawatan!

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiyashasawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Niyan ko kapamagitong), na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kashasangka Pho-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Mapiya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimboto ko manga Oripun (Niyan).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Phakaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyana, go da-a Khaogata Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kiran: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharon niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ
مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَآخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي
شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۖ وَمَا رَبُّكَ بِظَلْمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

﴿٤٦﴾ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
شَجَرٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ
أَنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا يَعْلَمُهُ ۖ وَيَوْمَ
يُنَادِيهِمْ أَيُّكُمْ أَيْ قَالُوا آءَأَذْنُكَ
مَا مَتَّيْنِ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾

48. Na doratun siran o Piyanongganoi ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

49. Di Purotosun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

50. Na Ibut o Pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyani o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kad-nan ko, na Mata-an! A Mampum bagiyani ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholun Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukaniyan (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyani niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukaniyan na matatago ko kاسوبorang a mawatan (ko bunar)?

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ
وَطَبَّوْا مَا لَهُمْ مِنْ مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾

لَا يَسْتَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ
وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَسْأَلْ قَنُوطًا ﴿٤٩﴾

وَلَيْنَ أَذْفَنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءِ
مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا إِلَى وَمَا أَظُنُّ
السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى
رَبِّي إِنْ لِي عِنْدَهُ لِلْحَسَنِ فَلَنَتَبَّنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ
مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى
بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُودَعَاءِ
عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ ۖ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ
هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kimbaratumowa-an ko Kadnan niran Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.

2. Ain. Sin. Qaf.

3. Lagid man noto a Kaphagilahami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, so Allah, a Mabagur, a Maongangun.

4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungkag ko Kaporowan niran: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kad-

سَرَّيْهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيبَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ
أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ الشُّورَىٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

عَسَقٌ ﴿٢﴾

كَذَٰلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَنْفَطِرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

nan Niran, go Ipuphanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimonon?

6. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ila-hamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaik-tiyar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makaliliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagiyan niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao koAllah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Ni-

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ
أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ
حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِنُنذِرَ
أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَنُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ
لَأَرْبَبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
السَّعِيرِ ﴿٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ
يَدْخُلُ مِنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَأْلُومٌ مِنْ وَلِيِّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

وَمَا أَخْلَقْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحَكْمُهُ

yan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag in-onta ko oriyon o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o

إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَفِيَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلْ لَكُمْ
مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ
أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ
شَيْءٌ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾

لَهُ، مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

﴿١٠﴾ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ
نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ
أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى
الْمُشْرِكِينَ مَا نَدَعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ
مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ الْعِلْمُ
بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ

da so Katharo a Miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-oriyen niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolangko sukano. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko oriyen o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran: Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyen niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a so Bangkit na marani?

رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لِّقَضَىٰ بَيْنَهُمْ
وَالَّذِينَ أُورِثُوا الْكُتُبَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مِرْيَبٌ ﴿١٤﴾

فَلِذَلِكَ فَادَعُ وَاَسْتَقِمْ كَمَا
أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ
لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا
أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْتُمْ لَأُحْجَتِ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

وَالَّذِينَ يَحْجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَسْتُجِيبَ لَهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ﴿١٦﴾

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan niran a Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawatant?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakalalan Niyan ko Riskhi so tao a kabaya iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Doniya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyan niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogowa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-ona), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyan niran a siksa a Malipudus.

22. Khailaingka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kad-

يَسْتَعِجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا
وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ
يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ
فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ
الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُصِّلَ بِهِمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي
رَوْضَاتٍ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ

nan Niyan. Giyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Giyoto man so Puphanotholun o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thiphadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyanniran a siksa a sangat.

الْكَبِيرِ ﴿٢٢﴾

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْرَفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ

شُكُورٌ ﴿٢٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَاءِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحَقِّقُ الْحَقَّ يَكَلِّمُ مَن يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ

الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا نَفَعُ لَكُمْ ﴿٢٥﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ؕ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

27. Na o Pakaolada o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai.

28. Go Sukaniyan so Puphaka-tonun Niyan so Oran ko oriyon o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbumar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dow a ota a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kalodan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

33. O kabaya Iyan, na Maphakalungun Niyan so ndo: na khaba-

﴿ وَلَوْ سَـَّطَ اللَّهُ الرَّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَـٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذْ يَأْتِي الشَّاءَ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

﴿ وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

﴿ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

﴿ إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظَلُّنَّ رَوَاكِدَ عَلَىٰ

loi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niran.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyan o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

37. Go siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa go so manga Pakasingai, go igira a kiyararangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niran, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggo-laola-an niran na Puphamagodasan niran; go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-anियaya, na siran na Phagato siran.

ظَهْرَهُۥٓ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿٣٢﴾

أَوْ يوقِهِنَّ يَمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِيءِ آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مَحِيصٍ ﴿٣٥﴾

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَنَجِّعْ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ يَجْنِبُونَ كَبِيرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَاحِشِ
وَإِذَا مَا عَضِبُوا لَهُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْيُ هُمْ يَنْصُرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ridowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatangud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Kha-baya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyaniyan o Kiya-aniyaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phagan-niyaya-an niran so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Mapiya ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyan niyan a Panarigan ko oriyaniyan. Na Mailaingka so manga Darowaka, ko Kasandungi ran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنْ أَنْصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ
مَاعَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَعَفَا إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَادٍ مِّنْ بَعْدِهِ
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ
يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَنَّهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَاتٍ
مِّنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ
وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ

Miyamaratiyaya: A Mata-an! A aya manga logi na so Liyogi ran so manga Ginawa iran, a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah. Tanodan, ka Mata-an! A so manga Darowaka na Khatago ko siksa a Tatap!

46. Go da-a mabaloi a bagiyan niran a manga Panarigan a Mama-katabang kiran, a salakao ko Allah. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Mambagiyan niyan a lalan (a ontol).

47. Tarima-a niyo so Kadnan niyo, ko da pun Kapakatalingoma o Alongan a da-a Phakarunon ko Allah! Da-a bagiyan niyo a Khalindongan sa Alongan noto, go da-a bagiyan niyo a Kapaka-ongkir!

48. Na o talikhod siran, na da Ami Suka Sogowa a Somisiyap kiran. Da-a Paliyogat Ruka a rowar ko Kapamakasampai. Na Mata-an! A Sukami na igira a Piyakata-am Ami so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, na Ishonor iyan noto; na o Masogat siran a Marata, sabap ko miniona o manga lima iran (a Dosa), na Mata-an! A so Manosiya na da-a Tadum iyan!

49. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Phagadunun Niyan so nganin a Kabaya Iyan. Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a)

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ
مُتَقِيمِينَ ﴿٤٥﴾

وَمَا كَانَتْ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَتَضَرَّوْنَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ
مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ
لَا مَرَدَ لَهُ ۗ مِنْ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ
يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِظًا ۗ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ وَإِنَّا إِذَا
أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا
وَإِنْ نُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ ۗ يَهْبِئُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنشَاءً وَيَهْبِئُ
لِمَنْ يَشَاءُ الذِّكُورُ ﴿٤٩﴾

manga Babai, go Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in Niyan siran: A manga Mama a go manga Babai, go Pumbalowin Niyan so tao a Kabaya Iyan a Baluk: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya o ba Mbitiyarain sukaniyan o Allah inonta o Ilaham, o di na si-i ko sabala a Runding, o di na Somogo sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa sabap sa idin Niyan, so Kabaya Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Maporo, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini-ilahamun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an pho-on ko Sogowan Nami: Da ko butad Ka i Bangka katawi (gowani) o antona-a so Kitab, go antona-a so Paratiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto a Sindao, a Puthoro-on Nami sa sabap Rukaniyan so tao a Kabaya Ami ko manga Oripun Nami; na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a Makapunggonanao ko okit a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Tanodan, ka si-i bo ko Allah Phakandod so langowan taman a puhakaolaola!

أَوْزِرْ وَجْهَهُمْ ذِكْرًا نَاوِلْنَا نَشَأًا وَيَجْعَلْ مَنْ
يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا
وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
رَسُولًا فَيُوحِي بآذَانِهِ مَا يَشَاءُ
إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٥١﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا
كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ
وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ
مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ إِلَّا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a titho a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kiran a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kiran sa Bagur;- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ١

وَأَلَكْتَبِ الْمَيِّينِ ٢

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ٣

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ٤

أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ٥

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ٦

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ٧

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ٨

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

11. Go Sukaniyan so Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig sa didiyangka-an;- na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kobor);-

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolangan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

13. Ka angkano gi-i Makathakna ko manga Likod iyan, oriyaniyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakathakna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

وَلَيْن سَأَلْنَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿٩﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا
وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ
فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ
نُخْرِجُونَ ﴿١١﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنَ الْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾

لَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُونَ نِعْمَةَ
رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا
سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا
وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُسْقِلُونَ ﴿١٤﴾

15. Na Singgayan niran sa Ba-giyan Niyan ko manga Oripun Ni-yan sa saba-ad! Mata-an! A so Manosiya na titho a Miyongkir, a Mapayag!

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنْ
الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

16. A ti Kominowa ko Phaga-dunun Niyan sa manga Wata a Babai, na Piyakibisa Niyan rukano so manga Wata a Mama?

أَمْ آتَّخَذَ مَا يَخْلُقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَنَكُمْ
يَا بَاطِلِينَ ﴿١٦﴾

17. Na igira a Miyapanothol ko isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o (Allah a) Masalinggagao a ibarat, na Mabaloi so Paras iyan a Mangir-ungkirum, a sukaniyan na Mapupu-no a rata a ginawa!

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ
مَثَلًا ظَلَّ وَجْهَهُ مَسْوُودًا وَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Ino (iran mbaloya a ruk o Allah) so Phagoyagun makapantag ko Kaphaparahiyasan, a sukaniyan Makapantag ko Kapakiphawala na di Phakaosai?

أَوْ مَنْ يُشِئُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي
الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

19. Go biyaloi ran so manga Malaikat a so siran na manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao a manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-an so Kiyaduna kiran? Khisorat dun so Kiyashaksi iran (sa Kabokhag), go Khi-isha kiran!

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنْتَاءً أَشْهَادًا وَخَلَقَهُمْ
سَتَكُنَّ شُهَدَاءَهُمْ وَيُسْتَأْذَنُونَ ﴿١٩﴾

20. Na Pitharo iran: A o kabaya o Masalinggagao, na di ami siran Masimba! Da-a bagiyan niran ro-o a Kata-o! Da ko siran inonta na puphangusarun niran!

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَالَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا
يُخْرَصُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ona an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyan: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo:

أَمْ أَنبِئْتُم مَّا كُنَّا نَعْبُدُ قَبْلَهُ فَمَهْمُ بِهِ
مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ
وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ
نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا
عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

﴿٢٤﴾ قُلْ أُولُو عِلْمٍ يُبْدِيهِمْ سُبُلَ الْحَيَاةِ
وَمَا يَخْفَىٰ عَنِ الْعِلْمِ ﴿٢٥﴾

فَأَنْقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَدِّبِينَ ﴿٢٦﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي
بِرَاءٌ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٧﴾

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyau.

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيِّدِي ﴿٢٧﴾

28. Na biyaloi Niyau naya a Katharo a Posaka ko Pukhababandanon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miya-kaosai.

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ
الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ
كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dow a Ingud, a Susula-an?

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ
مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mim-bagibagi kiran ko Kaoyagan niran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimo-on niran.

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا
بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا
بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ
خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isungai Ami a ruk o tao

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ

a Mo-ongkir ko (Allah a) Masalinggagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashandandang,

35. Go manga Kabolawanan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapipiya Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyen o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na giyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan niran siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dowa Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makanggai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhrakhus kano ko siksa!

سُقْفًا مِّنْ فَضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا
يُظْهِرُونَ ﴿٣٢﴾

وَلِيُؤْتِيَهُمِ آتُونًا وَسُرْرًا عَلَيْهَا
يَتَكَبَّرُونَ ﴿٣٤﴾

وَزُخْرُفًا وَإِن كُنتُمْ لَمَّا تَمْتَعُ
الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَعِشْ عَن ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نَقِيضٌ لَهُ
شَيْطٰنًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

حَقًّا إِذَا جَاءَ نَا قَالِ يَنلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنسُ الْقُرَيْنِ ﴿٣٨﴾

وَلَن يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ
أَن تَكْفُرَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْىَ
وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

فَأَمَّا نَذَهَبَ بِكَ فَأَنَا مِنْهُمْ
مُنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran: Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

أَوْزَيْرِنَا الَّذِي وَعَدْتُهُمْ فَأَنَا عَلَيْهِمْ
مُقَدِّرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka: Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

فَأَسْمَسِكَ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) titho a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ
تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sungai Ami a salakao ko (Allah a) Masalinggagao, a manga Tohan a Puphamanimba-an?

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلهًا
يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan: Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَجَالَ إِلَىٰ رَسُولِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyan kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukaniyan i mala a di so pud Iyan (a Miya-ona); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalingan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyaratiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alopa Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigagabai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan: Mata-an! A siran na mimbalo i siran a Pagtao a manga Songklid.

وَمَا يُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ
أُخْتِهَا وَأَخَذْتَهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ الدَّاعِ لَنَا رَبِّكَ بِمَا
عٰهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُشُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ
أَلَيْسَ لِي مَلِكٌ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُبِينِ ﴿٥٢﴾

فَلَوْلَا الَّذِي عَلَيْهِ اسْمُورَةُ مِنْ ذَهَبٍ أَوْجَاءَ
مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَفَّ قَوْمَهُ، فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٥٤﴾

55. Na kagiya a Tiypowan Kami ran, na diyanug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

فَلَمَّا اسْفُونا أَنْقَمْنَا مِنْهُمُ
فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا
لِلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakayad!

وَلَمَّا ضَرَبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا
قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

وَقَالُوا يَا إِلَهَنا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ
لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israil.

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ
مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambi iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makasambi siran.

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ
يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadowa-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرِينَ بِهَا
وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so Ongangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolonan niran: Na sangat a siksa a Bagiyan o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad,-Inonta so Miyamanang-gila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko,-

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ
بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿١٤﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ
الْيَوْمِ ﴿١٥﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ
بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٦﴾

الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿١٧﴾

يَنْعِبَادِ لِاخْوَفَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بَيِّنَاتِنَا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿١٩﴾

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababayanan sukaniyan o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukanon na makakakal kano ron ndun.

72. Na giyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Onga a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloi siran a siran i manga salimbot.

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyan: Mata-an! A sukanon na Makakakal kano (ron)!

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ
وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ
الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَنْفِرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ
الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

وَنَادُوا بِمَلِكِكُمْ لِيَقْضِيَ عَلَيْهِمُ تَارِكًا قَالَ إِنَّكُمْ
مَنْكُوتُونَ ﴿٧٧﴾

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كُرْهُونَ ﴿٧٨﴾

79. Ba adun a Kiyambaibaitan niran a showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an niran go so Khokon-sikonsi-an niran? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kiran, na Ipuhanorat iran.

81. Tharowangka (Ya Muham-mad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao, na Sakun i maona ko Puphanonowatanon.

82. Soti so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabi-bimban niran, taman sa Mithom-langa iran so Alongan niran, a so ididiyandi kiran.

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maong-gangun, a Mata-o.

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan nan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin niran a salakao

أَمْ أُنزِلَتْ سُبْحَانَ اللَّهِ قَائِمًا مُبْرَمًا ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَنَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ
بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ
الْعَالَمِينَ ﴿٨١﴾

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرَهُمْ خَوْضًا وَيَلْبَعًا حَتَّىٰ يَلْقَؤُا
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ فِي الْأَرْضِ
إِلَهُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ

Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan niran.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katalikhod iran?.

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapapara-tiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napingka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Katakawan niran mbo!

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphamaka-iktiyar.

4. Ron gi-i Pakashusungaya-a so langowan o Sogowan a Miyapasad a kokoman,

الشَّفَعَةَ إِلاَّ مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

وَقِيلِهِ يَرْبِّ إِنَّ هَذَا لَوَاقِعٌ فَأَيُّ الْيَوْمِ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

سُورَةُ الدُّخَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ﴿١﴾

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾

5. Sogowan a pho-on ko Hada-pan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphanonogo,

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulut-an a dowan, o sukano na Thotomangkud kano.

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

10. Na Nayawangka so Gawi-i a Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

11. A Mikolob ko manga Manosiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipudus.

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

13. Andamanaya i Kakhaparoliya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kiran so Sogo, a Miyakapayag,-

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِينَ ﴿٨﴾

بَلْ هُمْ فِي شَكِّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ
مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

يَغْشى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١١﴾

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ
إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

أَفَنُفِّحُهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

14. Oriyan niyan na Tiyalikho-
dan niran noto, go Pitharo iran: A
Piyangundao a Pumbuthangun!

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ﴿١٤﴾

15. Mata-an! A Sukami na Piyo-
kas Ami so siksa sa da Mathai, na
Mata-an! A sukano na Mimbalin-
gan kano (bo).

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

16. Si-i ko isa Alongan na Olan-
gun Nami so Bagur a Mala: Mata-
an! A Sukami i Pundadanug!

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا
مُنْقِمُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba
Ami ko Miya-ona an niran so Pag-
tao o Pir-aon: Go Minitalingoma
kiran o (musa a) Sogo a susula-an,
(a Pitharo Iyan:)

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ
وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Palada niyo Rakun so manga
Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun
na Sogo rukano a Kasasana-an;

أَنْ أَدُّوْا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ ﴿١٨﴾

19. Go di niyo Pagombawi so
Allah: Mata-an! A Sakun na Mini-
talingoma Ko rukano so Katanto-
wan a Mapayag.

وَأَنْ لَا تَعْلَوْا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ
مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

20. Go Mata-an! A Sakun na
Lominindong Ako ko Kadnan Ko
go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo
Radiyama.

وَإِنِّي عُدْتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

21. Na o di Ako niyo Phara-
tiyaya-a na awata Ko niyo.

وَإِنْ لَمْ تُؤْمَرُوا إِلَىٰ فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾

22. Na Miyangangarapan ko
Kadnan Niyan: Mata-an! A siran
naya na Pagtao a manga Baradosa.

فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَلْؤَلَاءَ قَوْمٌ جَحْرُمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na (Pitharo o Allah a):
Pangulumun Ka so manga Oripun
Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A su-
kano na Thondogun kano (iran);

24. Go Ganatingka so Kalodan
a Masusurai: Mata-an! A siran na
Tantara a Phanguludun.

25. Madakul a Kiyaganatan niran
a manga Pamomolan a go manga
Bowalan,

26. Go manga Pur go Darpa a
Mapiya,

27. Go Limo a Miyabaloi siran
non a Khikasosonor!

28. Giyoto man (i inikidiya Mi
kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami
oto ko Pagtao a Miyangao ori (a
pagtao o Musa)!

29. Na da siran Kasugadi o
Langit a go so Lopa: Go da siran
bugi sa Ta-alik.

30. Na Sabunsabunar a Siyabut
Ami so manga Moriyatao o Israil
pho-on ko siksa a Phakahina,

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-
an! A sukaniyan na Miyabaloi a
Miphaporo a pud ko manga Mala-
wani.

32. Na Sabunsabunar a Pinili
Ami siran si-i ko Kata-o ko manga
Ka-adun (ko Masa iran),

فَأَسْرِ بِعَبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ
مُتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

وَأَتْرُكُ الْبَحْرَ هَوًّا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرِفُونَ ﴿٢٤﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعَيْوُنٍ ﴿٢٥﴾

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَكَهِنَ ﴿٢٧﴾

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ بَجْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ بِلِ مِنَ الْعَذَابِ
أَلْمُهِنِينَ ﴿٣٠﴾

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مَن
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَىٰ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

وَأَنبِئْهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلْتَأُوْا
مُبِيْتًا ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A siran naya na gi-ran Tharo-on:

إِن هُوَآلَاءِ لَيَقُوْلُوْنَ ﴿٣٤﴾

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyon o Kapatai.

إِن هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُوْلَى وَمَا نَحْنُ
بِمُعْشِرِيْنَ ﴿٣٥﴾

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

فَأَتُوْا يَا بَنِيَّ إِن كُنْتُمْ صَادِقِيْنَ ﴿٣٦﴾

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-ona an niran? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a manga sala.

أَهْمَ خَيْرًا مِّمَّ قَوْمِ تَتَّبِعُ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿٣٧﴾

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan, o ba Kami Khikabibimban:

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا الْعِيبَ ﴿٣٨﴾

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowan nan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kiran na di ran katawan.

مَا خَلَقْنَاهُمْآ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِيْنَ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٩﴾

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kiran langon,-

إِن يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ
أَجْمَعِيْنَ ﴿٤٠﴾

41. Alongan a da-a Khilinding o Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatatabangan,

يَوْمَ لَا يُعْنِي مَوْلَىٰ عَن مَّوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُبْصَرُوْنَ ﴿٤١﴾

42. Inonta so ini Kalimo o Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimoon.

43. Mata-an! A so kayo a Zaqqum,

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

51. Mata-an! A so Khipananggila na si-i ko Darpa a sasaringan,

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

53. Ndiditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنَّ شَجَرَةَ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْأَنْبِيَاءِ ﴿٤٤﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

54. Giyoto dun man, go Paka-phamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan niran ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukanian so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Mi ron, si-i ko Basangka, na a niran Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mambo).

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ
ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا
الْمَوْتَ الْأُولَىٰ وَوَقَّهَهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَأَنذَرْتَهُمْ بَلْسَانَكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الْجَاسِيَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titho a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daon-dao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan, go so Kapukhalin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyen o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyen niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananakabor, ka maniyan noto a da Manug: Na Puphanotholangka on so siksa, a Malipudus!

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَابَّءٍ آيَاتٌ

لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٧﴾

وَأَخْلَفَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ

السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ

مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ

يَعْقِلُونَ ﴿٨﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ

حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَعَآيِنُهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٩﴾

وَبِلِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿١٠﴾

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنْزِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يَصِرُّ مُسْتَكْبِرًا

كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرَةً بَعْدَ آيَاتِ الْمِ

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasandagan: Siran man na adun a bagiyen niran a siksa a Phakahina.

10. Si-i ko kasangoran niran so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kiran o Miyasokat iran a maito bo, go da-a (Milinding kiran o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyen niran a siksa a Mala.

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, na adun a bagiyen niran a siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

12. So Allah so Piyakaphasiyonot Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Puphamimikiranun niran.

وَإِذْ أَعْلَمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩﴾

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا
شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا ابْتَدَتْ لَهُمْ
عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ أَلِيمٍ ﴿١١﴾

﴿١٢﴾ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لَتَجْرَى أَلْفُكُمُ
فِيهِ بِأَمْرِهِ. وَلَتَبْغُوا مِنْ فَضْلِهِ. وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٣﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمِمَّا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٤﴾

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhuluk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

15. Sa tao a Nggalubuk sa Ma-piya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-kano bo ko Kadnan niyo Phama-kandoda.

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyan o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabaloi siran non a Shosorangsorang.

18. Oriyan niyan na Piyakathakna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّورَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

وَأَيَّنَّاهُمْ بَيْنَتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا
أَخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
الْعِلْمُ بِغِيَابِنَاهُمْ إِنَّ رَبَّكَ
يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kiran i manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipana-nanggila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khitotomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miyamakasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a makapulagid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-iko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukaniyan o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugiyan go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonanao ron ko oriyon o Allah? Ino kano di Phananadum?

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُؤُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

هَذَا بَصِيرَةٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ
نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مِمَّا هُمْ وَمِمَّا هُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلَيَجْزِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ
عَلَى عَرْوٍ وَحَمَّ عَلَى سَمْعِهِ، وَقَلْبُهُ وَجَعَلَ
عَلَى بَصَرِهِ غِشْوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ
اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Da-a salakao saya a rowar ko Kaoyagoyag tano ko Doniya; Puphamatai tano go Puphanga-o oyag (so manga Wata) tano, go da-a Puphakabinasa rukutano a rowar ko Masa. Na da-a ruk iran ro-o a Kata-o: Da ko siran inonta na Puphagarangan siran:

25. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na da-a Miyabaloi a Rason niran a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Pakagumawa niyo so manga Lokus Ami, o sukano i manga Bunar!

26. Tharowangka: A so Allah na Phagoyagun kano Niyan, go Phagimatain kano Niyan; oriyan niyan na Thimo-on kano Niyan ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka a Madadalumon: na ogaid na so kadakulan ko manga manosiya na di iran kawatan.

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, na si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o Bangkit, -Na sa Alongan noto na Malogi so Minggalubuk sa Ribat!

28. Na Mailangka so oman i isa ka Tindug a Malilimod a khipakattikoro: Oman i isa ka Tindug na itawagon so Daptar iyan: Sa Alongan nai na Imbalas rukano so Pinggolaola niyo!

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَهْدِيكُمْ إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
إِنَّهُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَتُؤْتِينَا آيَاتِنَا إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ
السَّاعَةُ يُومِئِدُ بِخِصْرِ الْمُجْطَلُونَ ﴿٢٧﴾

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِئَةٍ كُلِّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا
الْيَوْمَ يُجْرَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Da-ag a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphangadi-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbalo kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go so Bangkit na da-a sangka a mada-dalumon, na Tharo-on niyo: Diyami katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khi-pakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurangan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami suka-no lagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyani niyo a Phamakatabang!

هَذَا كَتَبْنَا نَطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فِيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ؕ ذَلِكَ هُوَ
النُّقُورُ الْمُعِينُ ﴿٣٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَأْيَتِي تَسْتَلِي
عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا تُجْرِمُونَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَأَرَبِّ
فِيهَا قَلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا
ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَقِينَ ﴿٣٢﴾

وَبَدَأْتُمْ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا
بِيعْتَهُمْ زُورًا ﴿٣٣﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَخْكُمْ مَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا ؕ وَأَمْوَالَكُمْ أَلْتَارُوا مَا لَكُمْ مِنَ
نَصْرِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pamaka-awa-an, go disiran Pakaphan-gunin sa Rila.

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga kadun!

37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowan inonta na si-i ko bunar, go so talik a miyapunto; na so Miyamangongkir na so piyaki-iktiyaran kiran na tatalikhodan niran.

ذَلِكُمْ بِأَنكُمْ أَخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُرُوقًا وَعَرَضْتُمْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا فَاَلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا
وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَاجِلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا
عَمَّا أَنْذَرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

4. Tharowangka (Ya Muham-mad): Aiguda iyo ko puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langgit? Witi Ako niyo sa Kitab a miyana an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kiran a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami a manga rarayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kiran: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُنُونِ بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَنْزُرَهُ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٦﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٤٨﴾

وَإِذَا نُنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيَّنَّتْ قَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَأْجَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْعَفْوَ الرَّحِيمُ ﴿٥٠﴾

9. Tharowangka (Ya Muham-mad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagilaha-m Rakun, go Sakun na matag Phamaka-ikitiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyaratiyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggona-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-ikitiyar so Mindadarowaka, go Tothol a mapiya ko miphipiya-piya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyan niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مَنِ الرَّسُلِ وَمَا أَدْرِي
مَا يَفْعَلُونَ وَلَا يَكْرَهُونَ إِلَّا مَا يُوحَىٰ
إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ
بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى
مِثْلِهِ فَتَأْمَنُوا وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَآ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ
يَهْتَدُوا بِهِ فَيَسْبِقُونَهُ هَذَا
إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبْتُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً
وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِمَا نَزَّلْنَا عَلَىٰ
بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَقَدْ آتَيْنَا
مُوسَىٰ الْوَحْيَ إِذْ نَادَىٰ مِنْ رَبْوَةٍ
قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي كُنْتُ بِكُمْ رَسُولًا
لِّمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا فَآلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukaniyan i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyawawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masowat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolola iran, go Punapin Ami so manga karata-an niran, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ
وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ
أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي
تِبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لَوْلَاذِيهِ أَفِي لَكُمْ مَا

niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-ona angko? Giya dowa oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) downan downan ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-ona-an niran a pud ko manga Jinn a go so manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omani isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyani kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphanganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinaan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiyapanongklid iyo.

أَعِدَّانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ
قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ
الْأُولَيْنِ ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي
أَمْرٍ قَدْ خَلَتِ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْإِنِّ وَالْإِنْسِ
إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ ﴿١٨﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقِيَهُمْ
أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ
طَبَعُكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ
بِهَا قَالُوا لَيْسَ لَنَا الْهَوْنُ بِمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَعِمْكُمْ
فَنَفْسُونَ ﴿٢٠﴾

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyatao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbotoboto a ipamuthad, - na Sabunar a miyaipos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyani niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapaka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitari Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pukhailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantukun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoranan tano niyan! Kuna, ka sukaniyan so piyagalokalokan niyo to!-Ndo a kadadaluman sa siksa a malipudus!

25. A phowalasan niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran

﴿وَأَذْكُرْ أَخَاعِدٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ
بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ (٤١)

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ الْهَيْتِ فَأَنَّا
بِمَا نَعْبُدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ (٤٢)

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا
أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَنْ أكونَ بِكُمْ قَوْمًا
تُجَاهِلُونَ﴾ (٤٣)

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ
قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمَطَّرْنَا بَلْ هُوَ مَاءٌ
أَسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (٤٤)

تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا
لَا يُرَى إِلَّا أَسْمَانُهُمْ كَذَلِكَ نُجِزِي

a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kiran so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayan Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kiran makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maito bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangkalani siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokaso Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kiran: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunukano! na kagiya a mapasad, na mimbalingan siran ko pagtao iran, a phphamakaiktayar siran.

الْقَوْمِ الْمَجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ مَكَنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَرًا وَأَفْعِدَةً فَمَا
أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا
أَفْعِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقَرْيِ
وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا إِلهَةً بَلَّ صَلُّوا عَنْهُمْ
وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ
يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُوا أَصْوَاتٌ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
مُنذِرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyan o Musa, a to matanto ko miya-ona an niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupasun kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyan niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kiran, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kiran a:) Ba ini di bunar? Tharo-on niran: Owai, Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

قَالُوا يَا نَقُومَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ
مِن بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾

يَقُومَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَءَامِنُوا بِهِ
يَغْفِرَ لَكُمْ مَن ذُنُوبِكُمْ وَيَجْرِمَكُمْ
مِن عَذَابِ الْيَمِّ ﴿٣١﴾

وَمَن لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

أُولَئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْزَمْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرٍ عَلَى
أَن يَحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا
العَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Na Phantangka (Ya Muham-mad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ran ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

Surah Muhammad-47

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amal iran.

2. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyaratiyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran,- na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

3. Giyoto man na sabap sa mata-an! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamaratiyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ
وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا
يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ
نَّهَارٍ بَلِّغْ فَهَلْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٧٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٧٦﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا
بِمَا نَزَّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ
عَنهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٧٧﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ
الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَلِكَ
يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ ﴿٧٨﴾

ko manga Manosiya ko manga ibar-
at kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapotol sa manga lig; taman sa igira-a miyapa-kadakul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapu-di ko oriyen Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyanga-pupurang sa lalan ko Allah, na di Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniyan.

7. Hai so Miyamaratiyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangangkano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

فَإِذَا الْقَيْسِرُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضْرَبَ الرِّقَابِ حَتَّى
إِذَا انْحَسَمُوهُمْ فَشَدُّوا الْوَتَانَ فَمَا مَنَّا بَعْدُ
وَمَا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ
وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَأَنْصَرْنَا مِنْهُمْ وَلَكِنْ لَسَبَلُوا
بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَنْ يُصِلَ أَعْمَلَهُمْ ﴿٤﴾

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصَلِّحُ بِالْحَمِّ ﴿٥﴾

وَيَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا هَمِّ ﴿٦﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ نَصَرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
وَيُنَبِّتُ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمُ الْوُجُوهُ
أَعْمَلَهُمْ ﴿٨﴾

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Piyowalas siran o Allah. na bagiyon o Miyaman-gongkir so manga lagid iyan.

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamaratiyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganungan siran sa lagid o kapuphanganungan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

13. Na madakul a Ingud, a sukanian i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ
أَعْمَلَهُمْ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَاللَّكْفِيرِينَ آمَنَّا ﴿١٠﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ
الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَنَّوْنَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ
الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾

وَكَاذِبِينَ مِنَ قَرِيْبِهِ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرِيْبِكَ
الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ
لَهُمْ ﴿١٣﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتِنَا مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ
سُوءَ عَمَلِهِ ۖ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾

marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko puphamanginon, go manga lawasaig a tunub a da-saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatu-tuphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Siran man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Pananggila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapaka-

مَثَلِ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ
مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ
طَعْمُهُ، وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّرَابِ
وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ
الشَّمْرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ
خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ
أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ
آنِفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبِعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَوَعَّادْنَهُمْ
تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً

talingoma niyan kiran a mitalumba? Na Sabunar a adun a miyakatalingoma a manga nana-o ron. Na andamanaya i kakhaparoliya iran ko Pananadum iran amai ka da-an kiran a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an naya! A da-a Patot a Pushowasowatun inonta so Allah, go Pangunika sa Ma-ap makapantag ko Dosangka, Arakhus o Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai. Na so Allah na katawan Niyan so di-i niyo pagalinalinan nggalubuk go so darpa iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a Initoron a Surah! Na igira adun a Initoron a Surah a piyakasagogod go miya-aloi ron so kambonowai, na Mailaingka so kadadaluman so manga poso iran sa gudamun a Phagilaingka iran sa kailai o miko-kolob rukaniyan so kapatai. Na aya patot kiran,-

21. Na Kapangongonotan go Katharo a mapiya. Na igira-a miyatu-khus so punggolaola-an, na o bunara iran so Allah na Mata-an a mabaloi a mapiya a bagiyan niran.

22. Na ino masikun sukano na o makakhapa-ar kano na phaminasa kano ko Lopa, go phanuphudun niyo so manga kathotonganaya iyo?

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهُمْ ﴿١٨﴾

فَأَعْلَمَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ
لِدُنْيَاكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ
فَإِذَا أَنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا
الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى عَلَيْهِ مِنْ
الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ﴿٢٠﴾

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ
فَلَوَصَّدَقُوا لِلَّهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ﴿٢١﴾

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا
فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailai ran.

24. Ino iran ndi punggudaguda-a so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

25. Mata-an! A so siran a mipha-to ko manga talikhodan niran ko oriyan o kiyapayag kiran o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kiran, go piyakapulagod iyan siran.

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ikasosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

29. Ba aya tarima-on o siran a khikadadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ
وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْرًا عَلَى قُلُوبٍ
أَقْفَالِهَا ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ آذَنُوا وَعَلَى آذَانِهِمْ
بَعْدَ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ
سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَى لَهُمْ ﴿٢٥﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا
مَا نَزَلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ
فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ
يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْنَهُمْ ﴿٢٧﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ
اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَحَبِطَ
أَعْمَالُهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Khakilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyan so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyamangongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, go siyora ng iran so Rasul ko oriyang o kiyapayag kiran o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyan so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyamangongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, oriyang niyan na miyatai siran, a siran na manga kapi, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a sukano i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

وَلَوْ شَاءَ لَأَرْبَنَّاكُمْ فَلَعَرَفْنَهُمْ
بِسِمَّتِهِمْ وَتَعَرَفْنَهُمْ فِي لَحْنِ
الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾

وَلَسَبُّوْكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّادِقِينَ وَبَلَّوْا أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَسَاقُوا الرُّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِيطُ
أَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرُّسُولَ وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

فَلَا تَهْتَفُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ
الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكُكُمْ

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (langon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na khaipayag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya ginawa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o talikhod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyani niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

عَمَلِكُمْ ﴿٢٥﴾

إِنَّمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ إِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْئَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٢٦﴾

إِن يَسْئَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَيُخْرِجْ أَضْعَفَ نَفْسِكُمْ ﴿٢٧﴾

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعُونَ لِنُفْسِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلْ عَن نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٢٨﴾

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-ona a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoro-ongka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran makaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurang ka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o, go pulalasan Niyan kiran so manga karata-an niran; -Na miyabaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan niran so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا
تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ
وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ
 عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا
 عَظِيمًا ﴿٥﴾

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
 وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ
 بِأَنَّ اللَّهَ ظَلِيمٌ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
 وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾

go Pimorka-an Niyan siran, go ini thiyagar Iyan kiran so Jahannam. Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit a go so Lopa. Na tatap a so Allah na Ma-bagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi, go Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo Sukaniyan katabangi, go a niyo Mashulasula Sukaniyan, go a niyo Miphoroporo so Allah ko kapitapi-ta go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i siran Ruka makiphasada, na aya dun a gi-i iran miphasa da na so Allah: So lima o Allah na maliliya-wao ko manga lima iran; na sa dun sa ndorat na aya dun a kapundor-atan niyan na giya dun a ginawa niyan; na sa tao a tomanun niyan so inibugai niyan a pasad ko Allah, na mbugan Niyan ndun sukaniyan sa balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o mithatalimbagak ko manga Arab: A miyatumbang kami o manga ta-mok ami go so manga ta-alok rukami, na pangunin Kamingka sa Ma-

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿٨﴾

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتُعَزِّرُوهُ
وَتُوْقِرُوهُ، وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ
يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ۖ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا
يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ
عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ
شَغَلْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا
يَقُولُونَ يَا لَيْسَ لَنَا بِالنِّسْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ ۚ

ap! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kiran sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyabaloi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mata-an! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimbagak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an niran a kasambiyen niran so manga

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ
أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ
اللَّهُ يَمَاعِلُونَ خَيْرًا ﴿١١﴾

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيَّبَ
ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ ظَنًّا سَوِيًّا
وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا
أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ
إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ
يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ
تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالِ اللَّهُ مِنْ

Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Giyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miya-baloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalim-bagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipumbonowai niyo siran, o di na somang-kop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-ona, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipudus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupu i dosa, go da ko pukhasakit i dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomalikhod, na shiksa-an Niyan sukaniyan sa siksa a malipudus.

18. Sabunsabunar a Miyasawat so Allah ko Miyamarat iyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so kathatana, go ini Balas Iyan kiran so dag, a marani,

قَبْلَ فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْنُدُونَنَا بَلْ كَانُوا
لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنٍ
إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَسْ سَدِيدٍ يُقْتَلُونَ مِنْهُمْ
أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا
حَسَنًا وَإِن تَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ
يُعَذِّبِكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَمَن يَتَوَلَّ يَُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ
إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ
فَتَحَاقَرَبِا ﴿١٨﴾

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pingga-ga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka angkano mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyaniyan na da-a khato-on niran a panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan niran, go lomininding kiran ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyaniyan o kiyapakida-agun Niyan rukano kiran. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

وَمَعَانِدَ كَثِيرَةٍ يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

وَعَدُّكُمْ اللَّهُ مَعَانِدَ كَثِيرَةٍ
تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلْ لَكُمْ هُدًى وَكَفِّ أَيْدِي
النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ
وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ
بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ
ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلْيَاءً وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ
تُجَدَلَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ
عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ
عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatatawan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kiran a kasala-an sabap ko di niyo kiran katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksan Ami so Miyamangongkir kiran sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratabat,- a maratabat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go inilham Iyan kiran so Katharo a kapananggila, go miyabaloi siran a kiyapatotan saya go diya-itan naya. Na tatap a so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-i niyo nggogontingan, a da-a Pangan-

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ
يَبْلُغَ حُجَّتَهُمْ. وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ
فَتَصِيبِكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بَغَيْرِ عِلْمٍ
لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمْ
الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَةً عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالزَّمَّهُمْ كَلِمَةً
الْتِقَوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ مُحْلِمِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
فَجَعَلَ مِنْ ذَلِكَ فَتْحًا

dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapid, a di-i siran khakalimowai. Pukhailaingka siran a khiroroko, a khisosojiod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasaan a pho-on ko Allah a go Kasosowat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an niran ko Taurat; na aya ropa-an niran ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-aniyan mapakapuphagotug sa sabap kiran so manga kapid. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kiran so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

قُرْبًا ﴿٧﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى
الْكُفَّارِ رَحْمَاءُ بَيْنَهُمْ تُرْهَبُهُمْ رُكْعًا سَجَدًا
يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ
فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ
أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَفَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ
فَاسْتَوَىٰ عَلَى سَوْفِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ
لِغَيْظِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Surah Al-Hujurat-49

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo pagonai so Allah go so Sogo Iyan; go kalukun niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo puphoro-on so manga sowara niyo sa makaombao ko sowara o Nabi, go di niyo puphamakatanogi Sukaniyan sa Katharo, lagid o kapuphamakatanogi o saba-ad rukano ko sabaad, ka o ba mailang so manga Amal iyo a sukano na di niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so manga sowara iran ko Hadapan o Rasulollah,-na siran man so tiyolabos o Allah so manga poso iran ko kapananggila: Adun a bagiyan niran a Ma-ap a go Balas a lubi a mala.

4. Mata-an! A so siran a Puthawagun Ka iran (Ya Muhammad) ko liyo o manga bilik, -na so kadakulan kiran na di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na Miphantang siran taman sa kaliyo Wingka kiran, na Mata-an a khabaloi a mapiya a bagiyan niran: Na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَانْفِقُوا بَيْنَ يَدَيْ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَأَنْفُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿١﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَانْتَفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ
كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ
أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُعْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ
اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ
لِلنَّفْيِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ؕ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ ينادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

so Allah na Manapi, a Makalimoon.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababaya-an Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad Iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dow a sagorompong ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbotan o isa sa dow a oto so pud iyan, na pakimbono kano ko phanalimbot taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pu-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَ كُمْ فَاسِقٌ بِنِيَا
فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ
فَلْيُصِحُّوا عَلَيَّ مَا فَعَلْتُمْ نَدِيمِينَ ﴿٦﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَبٌ
إِلَيْكُمْ الْإِيمَنُ وَرَزِينَةٌ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ
أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾

فَضَلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٨﴾

وَأِنْ طَافَيْتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَقْتُلُوا
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتَ إِحْدَاهُمَا
عَلَى الْأُخْرَى فَفْتِنُوا الَّتِي تَبَغَى حَتَّى تَقَىءَ
إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا
بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

khababaya-an Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamaratiyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa a pagtao: Ka masukun a mabaloi siran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masukun a mabaloi siran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyen o Paratiyaya. Na sa tao a di niyan thaobatun, na siran man na siran so manga darowaka.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapananganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapanganiganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ
أَخْوِيكُمْ وَأَتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْخَرُوا مِنْ قَوْمٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ
نِسَاءِ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ
الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ
يُبْطَأْ فَالْوَلِيَّتُكُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ
إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا
وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُّحِبُّ
أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ
مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ
رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami sukano a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbarambarang a Bangunsa, a go pithikalokusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami. Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyaniyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ
أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْفُسُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَأَمَّا قُلُوبُنَا لَمْ نُوْمِنُوا
وَلَكِن قَوْلُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ
فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
لَا يَلِيكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْءٌ إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

قُلْ أَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphananakanawan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o sukano na Mumamata-an kano.

يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمْنُوا عَلَيَّ
إِسْلَمَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ
لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A so Allah na kawatan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an; (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

بَلِ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

إِنَّهُمْ دَامَتَنَا وَكُنَّا نُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shi-si-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

فَدَعَلْنَا مَا نَقُصُّ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا
كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿٤﴾

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي
أَمْرٍ مَرِيحٍ ﴿٥﴾

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O anda-manaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَواسِيَ
وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾

8. Inungka, a go Pananadum o omani Oripun a Puphangongonotan (ko Allah).

بَصِيرَةً وَذَكَرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ
جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

10. Go so manga Qormah a manga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَعْلٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobar).

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا
كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَشَمُودُ ﴿١٣﴾

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangkud (kiran) so siksa Akun.

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ
الرُّسُلَ حَقًّا وَعِيدِ ﴿١٤﴾

15. Ba Kami minikopai ko Kiyapangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

أَفَعِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ
مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukaniyan o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعَلَهُمُ مَّا تَوْسَّوْنَ بِهِ
فَنَفْسُهُ وَيَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

17. Gowani a puphanorat so dow a Malaikat, si-i sa kawanan go sa diyowang khi-o ontod;

إِذْ نَبَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَإِنَّا لَمُبْسُطُونَ
فَعِيدُ ﴿١٧﴾

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukaniyan!

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ
مَا كُنْتُمْ مِّنْهُ حَمِيدٌ ﴿١٩﴾

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pundundugon go saksi.

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabunar a miyatago Ka ko kalilipati sangkai, na piyokas Ami Ruka so mirurunding Ruka, na so Kailaingka sa Alongan nai na malambut!

23. Na Tharo-on o (Malaikat a) pud iyan: A giyaya so Kadadarpa-angko.

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshanga niyo a dowa ko Naraka Jahan-nam so omani Miyongkir, a somiyangka,

25. Phagurun ko mapiya, a Mumamalawani, a pukhadowadowa-an,

26. A so miyangumba-al sa rim-bang o Allah a Katohanan a sala-kao: Na poshanga niyo sukaniyan ko siksa a sangat.

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud iyan: Kadnan nami! Da akun dada-ga sukaniyan, na ogaid na miyatago ko kadadag a mawatan.

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka Sabunar a mini-ona Ko rukano so Kapaka-iktiyar.

29. Di khasambiyang so Katharo ko Hadapan Ko, go di Akun shalimbotan so manga Oripun (Ko).

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ

غِطَاءَ كَفَبَصْرِكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ﴿٢٣﴾

الَّذِي فِي جَهَنَّمَ كُلِّ كَفَّارٍ عَيْنِي ﴿٢٤﴾

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي

الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

﴿٢٧﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَيْتُهُ وَلَكِن كَانَ فِي

ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

قَالَ لَا تَخْضَعُوا لِدَىٰ وَقَدْ قَدَّمْتُ

إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

مَا يَبْدُلُ الْقَوْلَ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on Ami ko Jahannam: Baka miyapuno? Na Tharo-on niyan: Ba adun a khiyoman?

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ
مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾

31. Na i pakarani so Sorga ko Miyamananggila, a di mawatan:

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُنْفِقِينَ غَيْرِ عَائِدٍ ﴿٣١﴾

32. Giyaya so idi diyandi rukano, a ruk o omani Puphananangoran (ko Allah) a masiyapun,

هَذَا مَا توعُدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾

33. A so ma-alukun ko Masaling-gagao, a Migagaib, go miyaka-oma rakhus o Poso a thotolabos:

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ
مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾

34. Pamanolud kano ron sa kapiiya ginawa. Giyaya so Alongan a kakal!

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

35. Khakowa iran so nganin a kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i Rukami a lawanon.

هُم مَّا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

36. Na madakul a bininasa Ami ko miya-ona-an niran a pagtao, a siran i mala a di siran i gu-us, go miyanubnub iran so manga Ingud! Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ
مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ
مَحْصِينٍ ﴿٣٦﴾

37. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a undao ko tao a ana sabot iyan, ma-ana tiyandang iyan so kapamamakinug, a sukaniyan na tomototo-o.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

38. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so manga Langit go so Lopa

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

go so nganin a lut a dow a nan si-i ko num a Alongan, na da Kami raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran Tharo-on, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko di pun kapakasubang o Alongan, go so di niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so manga oriyan o Sojiod.

41. Na Pamamakinugangka so Alongan a mananawag so phanana-wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran so lalis a rakhus o bunar: Giyoto man so Alongan a kapakambowat (ko kobor).

43. Mata-an! A Sukami na Sukami i Puphangoyag go Puphangimatai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i siran makanggaga-an (lomiyo ko manga kobor): Giyoto man i kapulimod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka kiran pakaphama-asa. Na Pakita-dumingka so Qur-an ko tao a ikaluk iyan so pangangaluk Akun!

وَمَا يَنْهَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
مِنَ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
الْعُرُوبِ ﴿٣٩﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ الشُّجُورِ ﴿٤٠﴾

وَأَسْتَمِعُ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ
قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِمْ وَنُمِيتُهُمْ وَإِلَيْنَا
الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ
حَسْرَةً لِّمَن يَسِيرُ ﴿٤٤﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكَرْنَا بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

Surah Al-Zariyat-51

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa mabandus,

وَالذَّارِبَتِ ذَرَوًا ①

2. Go so puphamangawid sa mapunud,

فَالْحَمَلَتِ وَقْرًا ②

3. Go so puphulalatas sa malbod,

فَالْجَرِيَتِ يُسْرًا ③

4. Go so di-i nggomongomon ko Sogowan,

فَالْمُقْسِمَتِ أَمْرًا ④

5. Mata-an a so idi diyandi rukano na titho a bunar,

إِنَّمَا تُوْعَدُونَ لَصَادِقٌ ⑤

6. Go Mata-an! A so Kokoman na phakatana dun.

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ⑥

7. Ibut ko Langit a adun a manga lalanon,

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُوبِ ⑦

8. Mata-an! A sukano na mata-tago dun ko Katharo a shosorang-sorang;

إِن كُنتُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑧

9. Puphakatalikhod non so tao a (andanga) piyakatalikhod.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْفِكِّ ⑨

10. Pimorka-an so manga bokhag,

قِيلَ الْخُرَّاصُونَ ⑩

11. So siran na matatago ko kada a mulung a khikalilipat!

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرٍو سَاهُونَ ⑪

12. Iphagisha iran: O anda so Alongan a Kokoman?

يَسْتَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ ⑫

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

14. Ta Ami niyo so kathotonga rukano! Giyaya so sukano na puphagalokalokan niyo sukaniyan!

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

16. A tatarima-an niran so ini bugai kiran o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipyapiya siran.

17. Aya butad iran na maito ko kagaw-i a ipuphakatorog iran,

18. Go si-i ko kapukhakalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitotomangkud,

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilai-lai?

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukano.

يَوْمَهُمْ عَلَى النَّارِ يُقْنُونَ ﴿١٣﴾

ذُقُوا فَبَدَّلْنَا مَاءَ الْيَمِّ الْمَلْحِ الَّذِي كُتِبَ لَهُمْ بِهِ
سَتَعِجْلُونَ ﴿١٤﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

ءَاخِذِينَ مَاءً مَّائِهِمْ رُحْمًا يُرْتَبُّونَ فِيهَا
كَأَنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

كَأَنَّهُمْ قَابِلُونَ مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

وَبِالْأَشْجَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تَعْدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa, ka Mata-an naya! A titho a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khisusula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran: Sa Salaam! So-mimbag: Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiya,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kaluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pangangin niyo, hai manga Sogo?

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ نَطِقُونَ ﴿٢٣﴾

هَلْ أَنْتَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمَكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَحْزَنْ وَبَشِّرْهُ بِبَعْلِ عَالِمٍ ﴿٢٨﴾

فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجْزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

قَالَ فَاخْطُبْكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

33. Ka-a Nami siran kapakaorani sa Ator a pho-on sa lipao,

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

35. Na piyakaliyo Ami so mata-tago-on ko Miyamaratiyaya;

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

38. Go si-i (pun) ko Musa gowani a Sogo on Ami ko Pir-aon rakhus o katantowan, a mapayag.

39. Na tomiyalikhod a rakhus o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bo-wang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanan Ami kiran so ndo a maminasa:

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَمُودَ

لُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَابَةٌ مِّن طِينٍ

مُسَوَّمَةٌ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَأَوْحَدْنَا فِيهَا غَيْرِ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ

الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ

مُّبِينٍ

فَتَوَلَّى بِرُكْبِهِ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

فَأَخَذَتْهُ وَجُودُهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ

وَهُوَ مُلِيمٌ

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

مَا نَذَرُ مِن شَيْءٍ أَنْتَ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ

كَالرَّمِيمِ

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miyadansal siran o lalis, a siran na kasa-sandungan niran.

45. Na da siran makagaga gomanat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a salakao. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan!

وَفِي نُعُودٍ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَنَّوْا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ
وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا
مُنْصِرِينَ ﴿٤٥﴾

وَقَوْمٍ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِيَّاهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيَّدُونَ ﴿٤٨﴾

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي
لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

52. Maoto dun man, a da-a miya-katalingoma ko siran a miya-ona an niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tataraponan!

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakangai a gona ko Miyamaratiyaya.

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowasowat.

57. Da-a singanin Akun kiran a pagupur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagupur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

59. Na Mata-an! A adun a bagiyanyan o siran a Mindadarowaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokalki ron!

60. Na sangat a siksa a bagiyanyan o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kiran!

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

أَتَوْا صَوَابَهُمْ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

وَذَكَرْنَا لِلذَّكَرَى نَنْفَعُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ
إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
أَنْ يُطْعَمُونِ ﴿٥٧﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ
أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعِجِلُونَ ﴿٥٩﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Palao a Tour a giyoto so Palao a Ron inimbityarai o Allah so Musa ko liyawaw niyan.

2. Go so Kitab a misosorat (a giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor a giyoto so Walai a mbabalain a di-i thawapan mambo o manga Malaikat sa Langit.

5. Go so Atup a ipoporo (a giyoto so Langit a Matatampar sa du-nya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so Langit sa titho a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyon o Miyamanaplis,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ﴿١﴾

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ﴿٢﴾

فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَورًا ﴿٩﴾

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾

فَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

12. So siran na si-i ko ribat khi-kabibimban;

13. Si-i ko Alongan a ipanaromag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

16. Sombowi niyo sukaniyan: Na Phantang kano, antawa a di kano Puphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

يَوْمَ يَدْعُوكَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعَا ﴿١٣﴾

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿١٤﴾

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصُرُونَ ﴿١٥﴾

أَصْلُوهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُحْزَنُونَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾

فَلِكِهِمْ مِمَّا أُنْزِلَتْ بِهِمْ رِيحٌ مِّنْهُمُ وَوَقَّهَهُمْ رِيحُهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

كُلُوا وَأَشْرَبُوا وَهَيْئًا مَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

مُتَّكِنِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَرَوَّحْنَهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ
الْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ
عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ
رَهِيْنٌ ﴿١١﴾

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an niran.

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا
يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

يَنْزِعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَعُوْفٍ فِيهَا
وَلَا تَأْسِيْرٌ ﴿٢٣﴾

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ
لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسَاءَ لَوْلَانِ ﴿٢٥﴾

26. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukutano na miyabaloi tano gowani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا
مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

فَمَنْ أَلَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّعْنَا عَذَابَ
السَّمُورِ ﴿٢٧﴾

28. Mata-an! sukutano na miyabaloi tano gowani: A Puphamanguni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puhangompiya, a Makalimo-on!

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ
هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

29. Na Puphanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka paririmar, go di Ka tataraponan.

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyana naya a Katharo? Kuna, ka di siran Mapapariyaya!

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّبَّأَ بِرَبِّهِ رَيْبَ
الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاغُونَ ﴿٣٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُهُ، بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا
صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾

أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ
الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ
لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ
الْمُضْطَرُونَ ﴿٣٧﴾

أَمْ هُمْ سَامِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَعِثَّهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

making kiran i katantowan, a ma-
payag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga
Wata a Babai, na ruk iyo so manga
Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni
sa sokai, na siran na po-on ko ka-
pakambayadan na kapupunudan
siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib,
na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na
antangan a marata, na so Miyaman-
gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a
salakao ko Allah? Soti so Allah
mawatan ko ipphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagin-
tas ko Langit a pukhaolog, na
Putharo-on niran: A gabon a tho-
torogan!

45. Na Botawaningka siran, ta-
man sa mimbaratumowa iran so
Alongan niran, a so khada-an siran
non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-
gai a gona so ikmat iran sa maito
bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagi-
yan o siran a Mindadarowaka, a
siksa a salakao ro-o, na ogaid na

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْأَبْنَاؤُا ﴿٣٩﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا
هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ هُمُ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

وَأَنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا
سَحَابٌ مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

فَذَرَّهُمْ حَتَّى يَلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ
يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعِيهِمْ عَمَلُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُبْصَرُونَ ﴿٤٦﴾

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

so kadakulan kiran na di iran katawan.

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka na si-i ko manga kailai Ami: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so kapamakasudup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muhamad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na Ilaham a Iphagilahamon:

5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a) tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mimbatang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sindandan o kailai a maporo.

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ اللَّجُورِ ﴿٤٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na miyakarani (so Jibril ko Muhammad), go domiyashug,

ثُمَّ دَنَا فَدَلَّى ﴿٨﴾

9. Na miyabaloi a lagid o dowo poro o bosogan (a pana), o di na lawanon sa kadasug;

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun o Allah so ini Ilaham Iyan.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

11. Da shangka so poso (o Muhammad) ko miya-ilai Niyan.

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾

12. Ino niyo puphamawala Sukanian ko miya-ilai Niyan?

أَفَتَمُرُّونَهُ عَلَىٰ مَا بَرَأْتُمْ ﴿١٢﴾

13. A Sabunsabunar a miyailai Niyan so Jibril ko miya kaisa a salakao,

وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾

14. Si-i ko Shidratil Montaha a giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa Nabuk a matatago ko ika pito lapis a Langit,

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾

15. Mipago o bai sukaniyan o Sorga a Jannatol Ma'wa!

عِنْدَ هَاجَةِ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾

16. Gowani a pukhikolob ko Shidratil Montaha so pukhikolob (a Pakamumusa),

إِذْ يَغْشَىٰ السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾

17. Na da mapaling so kailai (o Muhammad) go da makalupas!

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾

18. Sabunsabunar a miyakailai, ko manga tanda o Kadnan Niyan, a lubi a Mala!

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾

19. Aiguda iyo ko (Barahala)
Llat, go so Uzza,

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

20. Go so Manat, a so ika tulo,
a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

وَمَنَاوَةَ الثَّالِثَةِ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk
Iyan so Babai?

أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾

22. Giyoto man na sa maoto na
kambagibagi a kashoramig!

تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾

23. Da ko sukaniyan inonta na
manga ngaran a ini pamutho niyo
sukaniyan, -sukano go so manga
lokus iyo- a da-a ini Toronon o
Allah a katantowan. Da-a phagono-
tan niran a rowar ko arangan, go so
kabaya o manga ginawa! Na Sabun-
sabunar a miyaka-oma kiran a pho-
non ko Kadnan niran so Torowan!

إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى
الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Ba khakowa o Manosiya so
nganin a ongay a iyan?

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ﴿٢٤﴾

25. Na ruk o Allah so khaori, a
go so khaona.

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

26. Na madakul a Malaikat ko
manga Langit, na da-a khibugai a
gona o Pangongogopan niran a
maito bo inonta ko oriyen o kaidin
o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go
Masosowaton.

﴿٢٦﴾ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُعْنَى
سَفْعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا أَمْرًا بَعْدَ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A so di ran Papa-
riyaya-an so Akhirat, na Sabunar a
pumbuthowan niran so manga Ma-
laikat sa ngaran, a Babai.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ
الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٣٨﴾

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

فَاعْرُضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٩﴾

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ
أَهْتَدَىٰ ﴿٤٠﴾

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipyapiya so mapiya.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسْتَوٰ بِمَا عَمِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ
اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنٰى ﴿٤١﴾

32. Siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa, go so manga pakasingai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

الَّذِيْنَ يَجْتَنِبُونَ كَثِيْرًا اِلَّا نِعْمًا وَالْفَوٰحِشَ
اِلَّا اللّٰمَمَ ۗ اِنَّ رَبَّكَ وَّسِيْعُ الْمَعْفِوْرِ هُوَ اَعْلَمُ
بِكُمْ اِذَا اُنْشَا كُمْ مِّنَ الْاَرْضِ وَاِذَا اُنْتَمَّ
اَجْنَةٌ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوْا
اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اَنْفَقَ ﴿٤٢﴾

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ﴿٣٤﴾

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pu-khailai niyan?

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى ﴿٣٦﴾

37. Go so Ibrahim a so To-miyarotop:

وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

أَلَا نُنزِرُ الْوِزْرَ وَأَنْزِرُ الْآخِرَى ﴿٣٨﴾

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

وَأَنْ سَعِيهِ سَوْفَ يُرَى ﴿٤٠﴾

41. Oriyan Niyan na khabalasanon sa balas a tarotop;

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى ﴿٤١﴾

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ﴿٤٢﴾

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapaka-khala, go so kapakasugad,

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾

46. Pho-on sa mani igira-a pukhi-pantos;

مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Go Mata-an! A matatangtud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْآخِرَىٰ ﴿٤٧﴾

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kaka-wasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba Iyan (kiran),

وَنَمُودًا إِفَّا بَقِيَّةً ﴿٥١﴾

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyabaloi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

وَقَوْمٍ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْفَىٰ ﴿٥٢﴾

53. Gi giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

وَالْمُؤَنَفَكَةَ أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

فَنَفْسَهَا مَاعَشَىٰ ﴿٥٤﴾

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكَ تَنَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-iktiyar, a pud ko Puphamaka-iktiyar a paganai!

57. Miyakarani so pakatatalingo-ma-an (a Bangkit):

58. Da-a salakao ko Allah a phakpayagon.

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

60. Go gi-i kano khakala a di kano phamanugad,

61. Go sukano na khikatutum-bang kano?

62. Na Sojiod kano ko Allah go Showasowata niyo!

هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذْرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾

أَرَفَتِ الْأَرْفَةَ ﴿٥٧﴾

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَنْتُمْ سَعِيدُونَ ﴿٦١﴾

فَأَسْجُدْ لِلَّهِ وَاعْبُدْ ﴿٦٢﴾

Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

2. Na o makailai siran sa tanda, na talikhodan niran, go Tharo-on niran: A balik mata a Mabagur!

3. Go piyakambokhag iran go inonotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ

مُسْتَعَرٌّ ﴿٢﴾

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿٢﴾

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tapaos,-

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ
مُزْدَجَّرٌ ﴿٤﴾

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-iktiyar;

حِكْمَةٌ بُلْغَةٌ فَمَا تُغْنِ النَّذْرُ ﴿٥﴾

6. Na Talikhodingka siran. Si-ko Alongan a itawag o (Israfil a) phananawag so Shai a pakalukluk.

فَقَوْلَ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ
نُكْرٍ ﴿٦﴾

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakambowat siran pho-on ko manga kabor, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

خُشَعًا أَبْصَرَهُمْ يُخْرَجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ
كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هَذَا يَوْمٌ
عَسِيرٌ ﴿٨﴾

9. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا
وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَّازْدَجَّرُ ﴿٩﴾

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompisan, na tabangi Yakongka!

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْصِرْ ﴿١٠﴾

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miyakambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadyangka;

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى
أَمْرِ قُدْرٍ ﴿١٢﴾

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go manga pansar,

وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْوَجِّ وَدُسِّرَ ﴿١٣﴾

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَن كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِن مَّدَكِرٍ ﴿١٥﴾

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ بَيَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مَّدَكِرٍ ﴿١٧﴾

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِم رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga-babadot.

تَبَرَّعَ النَّاسُ كَانْتِهِمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿٢١﴾

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ بَيَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مَّدَكِرٍ ﴿٢٢﴾

23. Tiyaplis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

كذبت نعوذ بالندري ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Ba so Manosiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba giyoto na titho a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

فقالوا بشرنا منا واحدا نتبعه إنا إذا لفي
صلل وسعري ﴿٢٤﴾

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Pananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

ألقى الذكر عليه من بينا بل هو كذاب
أشري ﴿٢٥﴾

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

سيعامون غدا من الكذاب الأشري ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thigurka!

إنما مرسلوا الناقة فينة لهم فازت بهم
وأصطبر ﴿٢٧﴾

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Omani shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

ونبتهم أن الماء قسمة بينهم كل شرب
مخضرب ﴿٢٨﴾

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyono iyan.

فنادوا صاحبهم فعاطى فعقر ﴿٢٩﴾

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

فكيف كان عذابي ونذري ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na miyabaloi siran a lagid o miyaro-phod ko kodal.

إننا أرسلنا عليهم صيحة واحدة فكانوا
كهمشيم الحظير ﴿٣١﴾

32. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so Puphamaka-ikhtiyar.

34. Mata-an! A Sukami na biyotawanam Ami siran sa ndo (a maka a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko Lut: Ka siyabut Ami siran ko kahalibabas iyan,-

35. Limo a pho-on ko Hadapan Ami: -Lagid oto man a kambalasi Ami ko tao a Miyanalamat.

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-ikhtiyaran Niyan kiran so siksa Ami, na piyamawal iran so Miyamaka-ikhtiyar.

37. Na Sabunsabunar a inangai ranon so Khikaboboluson (a manga Malaikat); na biyota Mi so manga mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-ikhtiyar Akun.

38. Na Sabunsabunar a kiyabagala-an siran ko kapita pita o siksa, a tatap:

39. Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-ikhtiyar Akun.

40. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٣٢﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذُرِّ ﴿٣٣﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾

نِعْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذُرِّ ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بِكُورَةٍ عَذَابٍ مُسْتَقَرًّا ﴿٣٨﴾

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذِرٍ ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a miyaka-oma ko pagtao o Pir-aon so Puphamaka-iktiyar;

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذِيرُ ﴿٤١﴾

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gandur Ami kiran so kagandur o Mabagur, a Phakagaga.

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿٤٢﴾

43. Ba so Miyamangongkir rukano i tomo a di so miya-ona an niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-ko manga Kitab?

أَكْفَارًا كُمْ خَيْرٌ مِّنْ أَوْلَادِكُمْ أَهْلَكُم بِرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدَّبْرَ ﴿٤٥﴾

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرٌ ﴿٤٦﴾

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

إِنَّ الْمَجْرَمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾

48. Si-i ko Alongan a panondan siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

يَوْمَ يَسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

50. Na da ko Sogowan Ami in-
onta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so manga lagid iyo sa kupit: Na
ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a
pinggolaola iran noto na shisi-i ko
manga daptar (a Pishoratan o man-
ga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala,
na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-
gila, na khatago ko manga Sorga,
go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o
(Allah a) Datu a Phakagaga.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ
بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُدَّكِرٍ ﴿٥١﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي جَهَنَّمَ وَنَهْرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقَدِّرٍ ﴿٥٥﴾

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So (Allah a) Masalinggagao!

2. I Mindao ko Qur-an.

3. Inadun Niyan so Manosiya,

4. Na Inindao Niyan non so la-
lag.

5. So Alongan a go so Olan na si-
i ko itongan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنِ ﴿١﴾

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾

6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).

7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyen a go so mamot.

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

وَالنَّجْمِ وَالشَّجَرِ سُجَّدَانِ ﴿٦﴾

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ ﴿١٠﴾

فِيهَا فَنَكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبَانَ ﴿١٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

وَخَلَقَ الْجَانَ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَّارٍ ﴿١٥﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبَانَ ﴿١٦﴾

17. Kadnan o dow a Subangan, go Kadnan o dow a Sudupan!

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

18. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

19. Biyotawanan Niyan so dow a kalodan, a gi-i makambaratumowa:

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

20. Ka alutan a dow a oto sa runding; a di maka Pusumbor:

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَتَّعِيَانِ ﴿٢٠﴾

21. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

22. Puphakagumao a pho-on sa dow a nan so manga tipai, go so manga koralis:

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللَّوْزُ وَالْمَرْجَاتُ ﴿٢٢﴾

23. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

24. Na ruk Iyan so puphulalatas, a miyanga a adun ko kalodan, a lagid o manga Palao:

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾

25. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾

26. Oman i matatago ko lopa na khada;

كُلٌّ مِنْ عَلَيْهَا فَأَنٍ ﴿٢٦﴾

27. Na aya bo a khalamba na so Dat o Kadnan Ka,- a Khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo:-

وَيَسْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

28. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

29. Makapuphamanguni Rukaniyan so shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Oman gawi-i na Sukaniyan na shisi-i ko butad Iyan!

يَسْأَلُهُمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ
هُوَ فِي سَائِرٍ ﴿٢٩﴾

30. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْتَكْذِبَانِ ﴿٣٠﴾

31. Phamagitongun Nami sukano dun, hai dow a kapupunudan (a manga Manosiya a go manga Jinn)!

سَنَفَعُ لَكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

32. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْتَكْذِبَانِ ﴿٣٢﴾

33. Hai Kasamasama o manga Jinn, go manga Manosiya! O Khagaga niyo a kalambasa niyo ko piphisopisokan o manga Langit, go so Lopa, na lambasa niyo! Di niyo malambas o di misabap sa bagur!

يَمَعَشِرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَأَنْفُذُوا لَأَنْفُذُوا إِلَّا يَسُلْطَنِ ﴿٣٣﴾

34. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْتَكْذِبَانِ ﴿٣٤﴾

35. Mbotawanan rukano so kadug o Apoi, go so bul, na di niyo dun marun:

يُرْسَلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِئٌ مِنْ نَارٍ وَنَخَاسٍ فَلَا
تَنْصِرَانِ ﴿٣٥﴾

36. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْتَكْذِبَانِ ﴿٣٦﴾

37. Na amai ka maopak so Langit na mbaloi a paras a Obarobar, a lagid o kobal a mariga:

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً
كَالْدِهَانِ ﴿٣٧﴾

38. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَنْتَكْذِبَانِ ﴿٣٨﴾

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombonan, go somanga para-para!

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukaniyan o manga baradosa:

44. Makapuphagaloyan siran ko lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dow a Sorga:

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

48. A romarangiran.

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَوَيْدٍ لَا يَسْتَلُّ عَنْ ذَنبِهِ إِنْسٌ
وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتَّكْذِبَانِ ﴿٤٠﴾

يَعْرِفُ الْمَجْرُمُونَ سِسْمَهُمْ فَيُؤْخَذُ
بِالنَّوْصَى وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتَّكْذِبَانِ ﴿٤٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمَجْرُمُونَ ﴿٤٣﴾

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتَّكْذِبَانِ ﴿٤٥﴾

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٤٦﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتَّكْذِبَانِ ﴿٤٧﴾

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾

فَيَأْتِيءَ الْآءِ رَبِّكُمْ أَتَّكْذِبَانِ ﴿٤٩﴾

50. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan a puphamangondas.

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي آيَاءِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

52. Katatagowan a dow a oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa sosen.

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَنَكْهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي آيَاءِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dow a Pamomolan na marani.

مُتَكِبِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَّيْنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ
وَجِىءَ الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي آيَاءِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a da-a miyakabatal kiran a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

فِيهِنَّ قَصِيرَاتُ الْفُرُفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ
قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٥٦﴾

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي آيَاءِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي آيَاءِ آلاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٦١﴾

62. Na adun a salakao ro-o pun a dow a Sorga.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٦٣﴾

64. Miyagado gadong a dow a oto.

مُدَّاهِمَتَانِ ﴿٦٤﴾

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٦٥﴾

66. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan, a mipapantos.

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٦٧﴾

68. Katatagowan a dow a oto sa manga Onga, go Qormah, go Dalima.

فِيهِمَا فَكِّهَةٌ وَفُغْلٌ وَرَمَّانٌ ﴿٦٨﴾

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٦٩﴾

70. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

فِيهِنَّ خَيْرٌ حَسَانٌ ﴿٧٠﴾

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٧١﴾

72. A manga lalano, a Khigigi-bonun ko manga lamin,-

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ آءِ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكذَّبَانِ ﴿٧٣﴾

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

لَمْ يَطْمِئِنَّ عَنْ قَبْلِهِمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٦﴾

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tatanos.

مُتَّكِبِينَ عَلَى رُفْرِفٍ خُضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

نَبْرَكَ أَسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Surah Al-Waqiah-56

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Amai ka makatana so phakata-tana (a so Alongan a Qiyamah),-

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

لَيْسَ لَوْفَعْنَهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾

6. Na mbaloi a lopapuk, a mikayambur,

فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ﴿٦﴾

7. Go mbaloi kano a tulo ka dinis:

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾

8. Na so manga tao sa kawanan;- na antona-a i manga tao sa kawanan?-

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾

9. Go so manga tao sa diyowang,- na antona-a i manga tao sa diyowang?-

وَأَصْحَابُ الشِّمَّةِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَّةِ ﴿٩﴾

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

13. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

14. Na maito a pudon ko miyanga-o ori;

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مِنْ مَّقَابِلٍ ﴿١٦﴾

17. Ipuphagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa ino-mun a pho-on ko bowalan,

يَا كُؤَابِ وَأَبَارِيْقَ وَكَاسِ مِّن مَّعِينِ ﴿١٨﴾

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يُزْفُونَ ﴿١٩﴾

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

وَفَكَهَةِ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

وَلَحْرِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

23. Manga ishan o manga Montiya, a totongkopun;-

كَأَمْثَلِ اللَّوْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

جَزَاءِ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kamaradosa,

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِي مَاءً ﴿٢٥﴾

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

27. Na so manga tao sa kawanan;- antona-a i manga tao sa kawanan?-

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾

30. Go kasisirongan a tatap,

وَطَلٌّ مَّتَدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. Go ig a mabobobos,
32. Go manga Onga a madakul,
33. Dikharintas go da-a run niyan,
34. Go manga iga-an a manga poporo.
35. Mata-an! A Sukami na Paga-dunun Nami siran (a manga bai ko Sorga) sa bago a Kapangadun,
36. Na mbalowin Ami siran a manga Raga,-
37. A manga Sasalinggagao, a murusha rusha,-
38. A bagiyan o manga tao sa kawanan.
39. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,
40. Go madakul a pudon ko miyanga-o ori.
41. Na so manga tao sa diyawang; -antona-a i manga tao sa diyawang?-
42. Khatago ko mayao, go phulikabo a ig,
43. Go along, a bul a maitum,
44. Di pakarunggai, go di ma-piya.

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

وَفِكَهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

وَفُرْشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾

إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنشَاءً ﴿٣٥﴾

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾

عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾

ثُلَّةٌ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٣٩﴾

وَنُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

وَوَظَلٍ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khikasosonor,

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

46. Go aya butad iran na lalayonun niran so dosa a mala,

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

47. Go aya butad iran na gi-iran Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا إِنْ نَأْتِ الْمُبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

أَوءَ آبَاءُؤْنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

قُلِّدَاتِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

لَمَجْبُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الصَّالُونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

لَأَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُقُومٍ ﴿٥٢﴾

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

فَمَا لَتَوْنَ مِنْهَا الْبَطُونَ ﴿٥٣﴾

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْعَمِيمِ ﴿٥٤﴾

55. Na makainom kano sa kainoma manga Onta a pukhawao!

فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهَامِ ﴿٥٥﴾

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

هَذَا نُزِّلَهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

أَفَرَأَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

59. Ba sukano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khapalagoyan,

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

عَلَىٰ أَنْ يُبَدَّلَ أَمْرُكُمْ وَتُنشَأَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niyo so Kiyapangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Aiguda iyo ko ipushaod iyo?

أَفَرَأَيْتُم مَّا تَحْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

64. Ba sukano i Puphamakalonaonao ron, antawa-a Sukami i Puphamakalonaonao ron?

ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukaniyan a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miyakambayadan!

إِنَّا لَمَعْرِضُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ ﴿١٧﴾

68. Aiguda iyo ko ig a so Phagi-nomun niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿١٨﴾

69. Ba sukano i puphamakator-onon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakator-onon?

ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمَازِنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿١٩﴾

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٠﴾

71. Aiguda iyo ko Apoi a so Mapuphakagumao niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٢١﴾

72. Ba sukano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

ءَأَشْرَأْنَشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٢٢﴾

73. Sukami na biyaloi Ami sukaniyan a Pananadum, go kapunggonan-an khitatanao.

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَرَمْتَعَالِ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٣﴾

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٢٤﴾

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

فَلَا أَقْسَمُ بِمَوْقِعِ الْجُومِ ﴿٢٥﴾

76. Na Mata-an naya a titho a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٢٦﴾

77. Mata-an! A Sukaniyan na titho a Qur-an, a Paga-adatan,

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْأَمْطَهُرُونَ ﴿٧٩﴾

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol na sukano na paka-i ito-on niyo,

أَفِيْهِذَا الْخَبْرُ أَنْتُمْ مَدَّهْتُمْ ﴿٨١﴾

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٨٣﴾

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾

85. Go Sukami i lubi a marani ron a di sukano, -na ogaid na di niyo khailai,-

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا نُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ عَيْرَ مَدِينٍ ﴿٨٦﴾

87. Na ino niyo to di maphakakaso, o sukano i manga bunar?

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sor-ga),

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sor-ga, a Pakalma.

فَرُوحٌ وَرِيْحَانٌ وَحَنْتٌ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawatanan,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿١٠﴾

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyan ka a pud ko manga tao sa kawatanan.

فَسَلِّمْ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿١١﴾

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿١٢﴾

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

فَقُرْءٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿١٣﴾

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

وَنَصِيلَةٌ جَعِيمٍ ﴿١٤﴾

95. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan so bunar a matatangud.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿١٥﴾

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿١٦﴾

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

سُورَةُ الْحَدِيدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Masolun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; orian Niyan na Lominiyawaw ko Aras a samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Katawan Niyan so puphakasolud ko Lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakanikon; go Sukaniyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so kagagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko kagagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyamakasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyani niran a balas a lubi a mala.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ
مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ
مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَصْعَدُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ
مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا
جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامِنُوا
مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah?- A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatar-ima Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lilibotung a makasong kano ko mal-iwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimo-on.

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah?- A ruk o Allah so Paninggalan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyaniyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kiran na ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

11. Antawa aya i Phagotang ko Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyaniyan a balas a mapiya.

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Ba-

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ
أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ
أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ
وَقَاتِلُوا أَكْثَرَ مَا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضَعِفُهُ لَهُ، وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانُكَمُ الْيَوْمِ جَنَّاتٍ

bai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawanan niran (Putharo-on kiran:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Giyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko talikhodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag sukaniyan o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidaran kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongaya taman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano makapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-a khatarima a pho-on rukano a saliyo o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na

تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا انظُرُوا نَارَ نَقِيسٍ مِنْ تُورِكُمْ قِيلَ
أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ
بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٤﴾

يَنَادُوا لَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى
وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرْتَضَوْنَ
وَأَنْتُمْ بَعْدَ ذَلِكَ عَاثِرُونَ ﴿١٥﴾

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ

so Naraka: Giyoto i patot rukano. Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapakambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabaloi a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayat kiran so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kiran a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko oriyen o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan niran so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kiran, go adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan niran Na adun a bagiyan niran a balas kiran go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

الْمُصِيبُ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَابًا حَسَنًا يُضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyaniyan na murorang na Mailaingka sukaniyan a makabinaning, oriyaniyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapiiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiyagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mataan! A giyoto si-i ko Allah na malbod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mipushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabayaan so omani takabor, a tangandag,-

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ
وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ
الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا
ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَنَعٌ
الْعُرُورِ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ
عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ
لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ
أَن نَّبْرَاهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

24. A siran na manga liligut, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadaluman sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a thabang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolun niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

27. Oriyan niyan na piyakitondog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٤٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ
اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ
قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ
فَسِقُونَ ﴿٤٦﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِرُسُلِنَا
وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَاهُ
الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهَابَانِيَّةً
أَبَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا
ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَنْ رَعَوْهَا حَقَّ

Kasosawat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kiran so balas kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukaniyan go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyoronan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalungka Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

رَعَايَتَهَا فَتَاتِنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَءَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَيْتَ لَعَلَّكُمْ أَهْلَ الْكِتَابِ الْآ
يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا
وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

2. Siran a pud rukano a ipuphangiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphangiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyaniyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Giyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na sa tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowa Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na sa tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num polo a miskin. Giyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na giyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyaniyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosorangun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-ona an

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ عَفُورٌ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا ذَلِكَ نُكُوثٌ عَضُوبٌ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

فَمَنْ لَمْ يَحِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُنُوا كَمَا كُنْتُمْ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ لِكُلِّ كَافِرٍ مِنْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rarayag. Na adun a bagiyani o Miyamangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotholun Niyani kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piyakalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyani so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabaloi a bitiyara o tulo a ba di Sukaniyani i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyani i ika num iran,- o di na kakorangan noto, antawa-a makadukul, a ba di Sukaniyani i pud iran apiya anda siran matago, oriyani niyani na Panotholun Niyani kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapat kiran so kakhokoroya, oriyani niyani na gi-i ran mbalinganan so ini sapat kiran sukaniyani? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasangka a ko Rasul. Na igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on?

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدَنِي مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْإِنْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءَهُمْ حَيْوَتُهَا تَرَى أَنَّهَا بِأَيْدِيهِمْ يُقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا فَيَنْسِفُهَا إِلَى السَّمَاءِ بِالسَّحَابِ الْمَصِيرِ ﴿٨﴾

Kiyatangka-an siran ko Naraka Jahannam; A phamakasolud siran non. Na miyakaratarata a khabolosan!

9. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pumbibitiyarai kano, na di niyo Pumbibitiyarai so dosa go so rido, go so kasangka a ko Rasul, na aya Mbibitiyarai niyo na so kaphiya-piya, go so kapananggila. Na kalukun niyo so Allah, a so si-i Rukaniyan i Pulimodan rukano.

10. So kakhokoroya (a marata) na si-i bo pho-on ko Shaitan, ka a niyan mapakamboko so Miyamaratiyaya. Na da-a khibinasa niyan kiran a maito bo inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah is sarigi o Miyamaratiyaya.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pitharo rukano, a pulowalowag kano ko manga darpa, na pulowalowag kano, ka lowagangkano o Allah. Na igira-a adun a Mitharo sa oshor kano, na oshor kano; Ka iphoro o Allah so Miyamaratiyaya, a pud rukano, go (iphoro Iyan) so piyamugan ko Kata-o, sa phipira pangkat. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Ipumbitiyarai niyo so Rasul, na ona-an niyo ko da pun so Bitiyara niyo so saduka. Giyoto man i mapiya rukano go lubi a phakasoti. Na

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجُّوْا بِالْإِنْمِرِ وَالْعُدُوْنَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُوْلِ وَتَنَجُّوْا بِالْبِرِّ وَالنَّقْوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩١﴾

إِنَّمَا التَّجْوِيْ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُبَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٩٢﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ فَتَسْخَوْا فِي الْمَجَالِسِ فَأَسْكُتُوا يَسْمَعُ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٩٣﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُوْلَ فَقَدِ مُوَابِّئِيْنَ بِدِي تَجْوَدِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ حَبِيْرُكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوْا فِئَانَ اللَّهِ

o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakataobat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyarangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyana niran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puphaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyana niran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

عَفُورٍ حَمِيمٍ ﴿١٢﴾

ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَىٰكُمْ
صَدَقْتُمْ فَاذَلِكُمْ تَعْمَلُونَ وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِعُوا
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

﴿١٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قَالُوا اقْوَمَا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى
الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

أَتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٦﴾

لَنْ نَعْفِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bokhag?

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran pukhababaya i so tao a siyoraang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a phon Rukaniyan; Go phakasoludun Niyan siran ko manga Sorga a puhmangondas ko kababa-an niyan

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكَرُومًا وَحَسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذْيَانِ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنِّي اللَّهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ
أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ
وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ

so manga lawasaig, makakakal siran non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Siran man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa lyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na iningguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya;

اللَّهُ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٩﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ
مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ
الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدَى
الْمُؤْمِنِينَ فَاغْتَبَرُوا يَنْتَظِرُونَ
الْأَبْصَرَ ﴿٦٠﴾

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَآءَ
لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ

go bagiyan niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyora ng iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na gyanatan niyo to a khipakatitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Onta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyakalang sa lalan, ka-an di khabaloi a miputhotogalin ko lut o manga kawasaru rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ. وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْسَةٍ أَوْ نَرَكْتُمْ هَا فَاقِمْ عَلَىٰ أَصُولِهَا فَإِنَّ اللَّهَ لِيَحْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رَسُولَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

مَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosawat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kiran, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kiran, go ini lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kiran a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

10. Go so miyamaka-oma ko oriyen niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiyona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyaman-gongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ
دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ
اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي
صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا
وَيُؤْتُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوَفِّقْ شَيْئًا فَاُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي
قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ
لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ
مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ

sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyana a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan niran siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyana niyana na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, inonta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-a lutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mitataralo. Arangan Ka kiran na mata-ta-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-ona an niran sa marani, kiyata-a man niran so karata o olaola iran; go a dun a bagiyana niran a siksa a malipudus.

فَوَلَّيْتُمْ لِنَصْرِكُمْ وَاللَّهُ يُشْهِدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾

لَيْنَ أَخْرَجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنَ
فَوَلَّيْتُمْ لِنَصْرِهِمْ وَلَيْنَ نَصْرُهُمْ
لِيُؤْتِيَنَّكَ الْآدْبِرَ ثُمَّ لَا
يُنصَرُونَ ﴿١٢﴾

لَا تَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِّنَ
اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

لَا يَفْقَهُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قَرْيٍ
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُم بَيْنَهُمْ
شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ
شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أُولَآئِكَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaongkir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dowo oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikiran a ginawa so mini-ona niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piyakalipatan niran so Allah, na piyakalipatan Niyan kiran so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sorga. So manga tao ko Sorga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukaniyan a Makapangalimaba-an, a manga bubungkag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ
أَكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفُوا اللَّهَ
وَلَتَنْظُرَنَّهُمْ مَا قَدَّمَتْ لِعَدُوِّ
وَأَنفُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَهُمْ
أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ
خَشِعًا مَّتَّصِدًا ءَعَا مِن خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimikiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itan o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Puphangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya: Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kiran so kapakinginawai, a Sabunar a Inongkir iran

لَعَلَّهُمْ يَنْفَكُونَ ﴿٦١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿٦٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ
لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي
وَعَدُوِّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْفُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ

so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Papatariyayan niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panagontaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosowat Akun; Puphaguma-an niyo a gi-i niyo kiran kingginawain, a Sakun na Katawangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi iran, na pumbaloi siran a manga ridowai niyo, go Puphapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandindingan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggihai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyan. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawan a mapiya si-i ko Ibrahim, go so manga pud Iyan, Gowani a Tharo-on niran ko pagtao wiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukano; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go

الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ جَهَنَّمَ فِي سَبِيلِي وَإِنِّي أَخَذْتُ مَرْضَاتِي تُسْرُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

إِنْ يَتَّقُواكُمْ يَكُونُوا أَعْدَاءً وَيَسْطُورُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتُهُمْ بِالْسُّوءِ وَرَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٦١﴾

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُهُمْ وَلَا آبَاؤُهُمْ وَلَا بَنَاتُهُمْ وَلَا بَنَاتُكُمْ وَلَا آلُكُمْ وَلَا مَا كَفَرْتُمْ بِئِنَّكُمْ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٦٢﴾

فَدَكَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأَ حَسَنَةٍ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا الْقَوْمِ لَهُمْ إِنَّا بَرَاءٌ وَأَنْتُمْ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَا تُسْغِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ

so rarangit, sa dayon sa dayon taman sa di niyo Paratiyaya-an so Allah a isa isa Sukaniyan - inonta so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan: Mata-an a ipanguni Yakun suka dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar Akun a Mapumbagiyan ka a phon ko Allah a maito bo - Kadnan Nami! Suka bo i Siyarigan Nami, go si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o siran a Miyamangongkir, go Ma-api Kamingka, Kadnan Nami! Mata-an! A suka na Suka so Mabagur, a Maongangun.

6. Sabunsabunar a miyabaloi rukano siran a ladiyawan a mapiya, a ruk o tao a aya butad iyan na ika aluk iyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangkud a so Allah na mbalowin Niyan ko lut iyo a go so lut o siran a mini puridowai niyo kiran, so kanggiginawai. Na so Allah na Gaos. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so siran a da siran rukano Pakimbonowai makapantag ko Agama, go da kano iran bogawa ko manga darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo

مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ
أَبْنَيْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا
رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ
عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾

لَا يَنْهَنكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِينِكُمْ أَنْ
تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyan so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogopa-an niran a kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamaratiyaya a manga Babai a miyamanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamaratiyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapir. Di siran khapakai ko siran (a manga kapir), go di siran khapakai (a manga kapir) ko siran (a Miyamaratiyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggasto iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kaputi so Kakakaromai ko manga kapir a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

إِنَّمَا يَنْتَهِكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُواكُمْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُواكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجَكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ
فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى
الْكُفَّارِ لَأَهْنُ حَلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ
وَأَتَوْهُنَّ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
تَسْكُوهُنَّ إِذَا ءَالَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ وَلَا
تَمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُفَّارِ وَسْتَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ
وَلَيْسْتَلُوا مَا أَنْفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَتَحَكَّمُ
بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a magagao ko manga kapir, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalukun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siran punggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga aih ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyararangitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapir a pud ko manga tao ko manga kobor.

Surah Al-Saff-61

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

وَأَن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقِبْتُمْ فَانْتَرُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ
مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَأَنْفَقُوا لِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ مِبَاطِعَ نَكَاحٍ
عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ
وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِهِنَّ عِتْيًا يَفْرِيغْنَ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ
وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْتَصِمْنَ فِي
مَعْرُوفٍ فَبِأَعْيُنِنَا وَأَسْتَغْفِرُ لَهُنَّ اللَّهُ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَانْتَوَلَوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَدَيَسُوا مِنْ
الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارُ مِنْ
أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّفِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

shisi-i ko Lopa: go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bo punggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bo punggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukaniyan a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudukuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-ona an Ko a Taurat, go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyan Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kiran so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بَنِينَ مَرْصُوصًا ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ بَقُولُوا لِمَ تَوَدُّونَنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

7. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukaniyan na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapir.

9. Sukaniyan so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilangkoloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a malipudus?

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipanagontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a pupha-

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تَجَرِّفٍ تُجْحِكُكُمْ مِنَ عَذَابِ الْعِيمِ ﴿١٠﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ

mangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukaniyan; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanotholinka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an niran ko ridowai ran, na miyabaloi siran a miyamakada-ag.

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Maba-gur, a Maongangun.

ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لَلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنصَارِي
إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ
فَمَا مَنَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ
فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبِغْ لَّهُ مَآءٌ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga Ommi sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongan-gun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyanan ko Taurat, oriyen niyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah: Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shingani-nun sa dayon sa dayon, sabap ko mini-ona o manga lima iran (a

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾

وَالْآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِلُوا الثَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ
أَسْفَارًا يَتَّبِعُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِعَاثَتِ اللَّهُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا وَإِنْ رَعَمْتُمْ
أَنْتُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾

وَلَا يَسْتَمْنُونََّهُ أَبَدًا إِمَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

dosa). Na so Allah na katawan Niyan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A so kapatai a so puphalagoyan niyo sukaniyan: Na Mata-an naya! A miputho-ona kano niyan; oriyan niyan na phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko masolun, a go so mapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a ini pananawag so Sambayang ko Alongan a Juma-at, na nggaga-angkano somong ko Tadum ko Allah, go awa i niyo so kaphapasa i: Giyo-to man i mapiya rukano o sukano na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sambayang, na pharaparak kano ko Lopa, go niyo mbabanoga so Kaya-an o Allah, go Tatadumi niyo so Allah sa madakul, ka angkano makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakailai siran sa dagangan, o di na karimbaran, na shasakoya siran non, go Ganatangka iran ko katitindug Ka (Ya Muhammad). Tharowangka: A so (balas a) shisi-i ko Allah na aya tomo a di so karimbaran, a go so dagangan! Na so Allah i taralbi a mapiya ko puphamugai sa riskhi.

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُونَ مِنْهُ
فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّيِّ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَادَىٰ لِلصَّلَاةِ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ
وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا
وَتَرَكَوْا مَا بَقِيَ مَاعِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ
وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿١١﴾

Surah Al-Munafiqun-63

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na titho a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na titho a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na titho a manga bokhag.

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggo-laola iran.

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyaya siran, oriyaniyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

4. Na igira-a Miya-ilaingka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamamakinugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan niran ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Iktiyaringka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

﴿٤﴾ وَإِذْ أَرَأَيْتَهُمْ تَعْجَبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنْهُمْ حُشْبٌ مِّنْ سِنْدَةٍ مَّحْسُونُونَ كُلَّ صَاحِبَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعُدُو فَاذْرُهُمْ فَتَلْهُمُ اللَّهُ أَنْ يَوْفُقُونَ ﴿٤﴾

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipan-guni sa Ma-ap o Rassullolah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailaingka siran a puphamanalikhod, a siran na khi-pananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songk-lid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rasullollah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawa-sa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran kata-wan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadum ko Allah. Na sa tao a nggo-laola ro-o, na siran man na siran i miyangalologi.

وَإِذْ أَيْقَلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ
رَسُولُ اللَّهِ لَوْ أَرَادَ وَسْمُهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ
يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ
لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَأَنْتُمْ شُرَكَاءُ عَلَيْنَا
عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَوَلَّاهُ
خَزَائِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

يَقُولُونَ لِيَنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ
لِيُخْرِجَنَا الْأَعْرَابُ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ
الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِأَنْتُمْ هُمْ أَمْوَالُكُمْ
وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ
هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

10. Na pamumugai kano ko inibugai Yami rukano ko da pun kapakatalingoma ko isa rukano, o kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Ino Wakongka di phaka-akola sa taman ko ta-alik a marani, kana ko Makashasadka go ana ko mabaloi a pud ko manga Bilangatao?

11. Na da dun a phaka-a kolun o Allah a Baraniyawa igira-a miyakaoma so Adiyal iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano; na so saba-ad rukano na kapir, na so saba-ad rukano na Mapaparatiyaya: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaolan na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar, go Pimbontalan kano Niyan, na Piphiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go si-i Rukaniyan so khabolosan.

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّغَابُنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبِغُ لَكُمْ فِي الْمَمَاتِ وَالسَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ
وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyaman-gongkir gowani? Na kiyata-aman niran so karata o olaola iran. Go adun a bagiyani niran a siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggonana-o rukutano? Na Inongkir iran, go tomiyalikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyaman-gongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyan niyan na Mata-an a Phanotholon rukano dun so pinggolaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشْرٌ مِثْلُ نُونَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَأَسْتَعْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ عِنْدَ حَمِيدٍ ﴿٦﴾

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ بِبُرْءَانِهِمْ وَلَنْ نُعَمَّرُوا وَلَئِن لَّنْ نَّجْعَزَنَّهُمْ فَقَالُوا أَتَنْبَأُكَ اللَّهُ سِرَّ آبَائِكَ لَمَّا ظَهَرُوا وَكَانَ آبَاؤُهُمْ عَلَى اللَّهِ مُبْتَلِينَ وَتَوَلَّوْا وَكَفَرُوا وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

فَتَأْمُرُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

9. Si-i ko Alongan a kalimoda Niyan rukano ko Alongan a kapu-limod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasan Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kaba-ba-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonana-on Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَبئسَ الْمَصِيرُ ﴿١١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن
تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَّغُ
الْمُبِينُ ﴿١٣﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٤﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ
أَزْوَاجِهِمْ وَأَوْلَادِهِمْ هَدًى وَاللَّهُ

na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamamakinug kano, go Puphangon-gonotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igira-a ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga

فَأَحْذَرُواهُمْ ۚ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا
وَتَغَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا
وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَضْعَفْهُ
لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْضُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ

niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a babalingan) niran, go di siran paga-wa inonta o makasogok siran sa pakasingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka katawan: Na masukun a so Allah na adun a pumbago Niyan ko oriyen noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kiran, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dow a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuphanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paratiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margun:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasun Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kiran so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka

رَبِّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يُخْرِجَنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ
مُبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ
حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

فَإِذَا بَلَغَ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى
عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ
ذَلِكَ بِمَنْعِكُمْ أَنْ يُعْظَمَ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ
لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

وَيَرْزُقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَبَلِغُ أَمْرِهِ
فَدَجَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

وَالَّتِي يَلْسَنُ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ

kaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kim-bawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano: Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasan Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyen niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran: Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugan niyo kiran so manga tundan kiran; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasan niyan ko kakawasa-an niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko oriyen o margun so malbod.

أَزَيْبَتُمْ فَعَدْتُمْ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ وَالَّتِي
لَمْ يَحْضُنَّ وَأَوْلَتْ الْأَخْمَالَ أَجْلُهُنَّ أَنْ
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۝٤

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝٥

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا
تُضَارَّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أَوْلَاتٍ
حَمَلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَنْتُمْ
بَيْنَكُمْ وَمَعْرُوفٍ وَإِنْ نَعَسْتُمْ فَسَرِّضْ لَهُ
أُخْرَى ۝٦

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ
رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يَكْفُرُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا مَاءً آتَاهَا سَيِّجَعُ اللَّهُ بَعْدَ
عُسْرٍ يُسْرًا ۝٧

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kadnan niyan, a go so manga Sogo Iyan, na piyamagitong Ami sukaniyan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukaniyan sa siksa a pakasingai.

9. Na kiyata-aman niyan so karata o olaola niyan, go miyabaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamaratiyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Panadum,

11. Sogo a Puphakabatiya rukan ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamaratiyaya go minggalubuk sa mangapiyiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiyapiya-an o Allah so bagiyon niyan sa pagupur.

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid

وَكَايْنٍ مِّن قَرِيْبٍ عَنَّتْ عَن أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ
فَحَاسِبْنَهَا حِسَابًا شَدِيْدًا وَعَذِّبْنَهَا عَذَابًا
تَّكْرًا ﴿٨﴾

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا
خُسْرًا ﴿٩﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ
يَتَأُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ
إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

رَسُوْلًا يَتْلُو آيَاتِ اللَّهِ مَبِيْنَاتٍ
لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يَدْخُلْهُ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ
رِزْقًا ﴿١١﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ

oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararangkom Iyan a Kata'o so langowan taman.

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphuloloba-a Ka ko manga Kasosawat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyanto Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

مِثْلَهُنَّ يَنْزَلُ الْأَمْرَ بَيْنَهُنَّ لِيَعْلَمُو أَنْ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٦﴾

سُورَةُ التَّحْرِيمِ نَبِيٌّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ لِمَحْضَرٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَغِي مَرَضَاتٍ أَرْوَجُكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦﴾

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

وَإِذَا أَسْرَأْتِنِي إِلَىٰ بَعْضِ أَرْوَجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِيَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

4. Amai ka thaobat kano a dowa si-i ko Allah, ka Sabunar a miyakasilai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyen noto na tabanga Iyan.

5. Matatangkud a so Kadnan Niyan, na o undai kano Niyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimbabayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongono-tan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so talok rukano ko Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkanan so Allah ko Sogowan Niyan kiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pinggolaola niyo.

إِنْ نُؤْتُوا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمْ وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾

عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَقَنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ زُجْجًا خَيْرًا مِمَّا مَكَرْتُمْ مَسَلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَنِينَاتٍ تَنَبَّتْ عِيدَاتٍ سَجَّحَتْ ثِيَابَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفُسُهُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْدُرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تَجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatangkud a so Kadnan niyo na lalasan Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawa-nan niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir, a go so manga Mon-apik, go Pakabasungingka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

10. Mimba-al so Allah sa ibarat, ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dow a oto na darodopa o dow a Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dow a oto na da-minilinding iran sa dow a oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dow a oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا تَوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً
نَّصُوْحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ اَنْ يَّكْفِرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّٰتٍ
تَجْرٰى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ يَوْمَ لَا يُخْزٰى
اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُۥ نُورُهُمْ
يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَاَيْمَانِهِمْ يَقُوْلُوْنَ
رَبَّنَا اٰتِنَا نُوْرًا وَاغْفِرْ لَنَا اِنَّكَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٨﴾

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ جِهَدِ الْكُفْرَانَ
وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَاغْلظْ عَلَيْهِمْ وَاُوْرثْهُمْ
جَهَنَّمَ وَاِنَّ اِلٰهَكَ لَعَلِيْزٌ ﴿٩﴾

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا
اَمْرَاتٍ نُّوحٍ وَاَمْرَاتٍ لُّوطٍ كَاٰنَا
تَحْتَ عَبْدِيْنَ مِنْ عِبَادٍ نَّاصِلِحِيْنَ
فَخَاٰنَتَا هُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ
شَيْئًا وَقِيْلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ
الدّٰخِلِيْنَ ﴿١٠﴾

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratiyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka;

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa Niyan; na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangongonotan (ko Allah).

Surah Al-Mulk-67

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katu-pungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Doma-da-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a Khailaingka ko Kiyapangadun o

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا
 اَمْرَاتٍ فِرْعَوْنَ اِذْ قَالَتْ رَبِّ اٰبِنِ لِي
 عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِّنْ
 فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهٖ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
 الظَّالِمِيْنَ ﴿١١﴾

وَمَرْيَمَ اٰبْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي اٰحْصَنَتْ فَرْجَهَا
 فَنفَخْنَا فِيْهِ مِنْ رُّوْحِنَا وَصَدَقَتْ
 بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهَا مِنَ
 الْقَنِيْنِ ﴿١٢﴾

سُورَةُ الْمُلْكِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تَبْرَكَ الَّذِیْ بِيْدِهٖ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰی كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِیْرٌ ﴿١﴾

الَّذِیْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَیْوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَنْتُمْ
 اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِیْمُ ﴿٢﴾

الَّذِیْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا مَا تَرٰی
 فِیْ خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ فَاَرْجِعْ

Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharomaningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a pipharsan Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakatarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangunun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalingoma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

أَبْصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٢﴾

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَيَسَّ
الْمَصِيرُ ﴿٦﴾

إِذَا الْقُوفُوسُ سِعُوا لَهَا شَيْقًا وَهِيَ
تَفُورُ ﴿٧﴾

تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْعَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَيْسَ لَكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ
اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٍ ﴿٩﴾

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamaknug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyan o manga tao ko kadug!

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

14. Ba Niyan ndi katawi so Inadun Niyan? A Sukaniyan so lambas i Kata-o, a Kaip.

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

16. Ba kano sararig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

17. Antawa-a ba kano sararig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا
فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ
الْأَشُورُ ﴿١٥﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْكُمْ
الْأَرْضَ فَيَأْخُذَ بِهَا تَمُورٌ ﴿١٦﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

kano Niyan botawanan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)?

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kiran inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

20. Ba adun a tao a giyaya so sukaniyan na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miyamangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so rishkhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mabatang ko lalan a matitho?

حَاصِبًا فَسْتَعْمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

أُولَئِكَ رَوَّأَ إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَقَتْ وَيَقِضْنَ مَا يَمَسُّكُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

أَمَنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكُفْرَ الْإِلَافِي عُرُورٌ ﴿٢٠﴾

أَمَنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ، بَلْ لَجُوا فِي عُرْوٍ وَنُقُورٍ ﴿٢١﴾

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

26. Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

27. Na amai ka mailai ran sukaniyan a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyaman-gongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukaniyan.

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipudus?

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukaniyan i mata-tagto ko karibat a mapayag.

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّتَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تَدْعُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن أَهْلَكَنِ اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ
أَوْ رَحِمْنَا فَمَنْ يُحْيِي الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ
الْإِيعَادِ ﴿٢٨﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾

8. Na Dingka Pagonoti so Miya-manaplis.

فَلَا تَطْعَمُ الْمَكْدِيِّينَ ﴿٨﴾

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

وَدُّوْا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُوْنَ ﴿٩﴾

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

وَلَا تَطْعَمُ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِيْنٍ ﴿١٠﴾

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

هَٰذَا زِمْمًا مَّشَاءَ بَنِيْمٍ ﴿١١﴾

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اٰثِمٍ ﴿١٢﴾

13. Talibatak, oriyen noto na Wata sa shina.

عَتَلٌ بَعْدَ ذٰلِكَ زَيْمٍ ﴿١٣﴾

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِيْنَ ﴿١٤﴾

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

اِذَا تَلَىٰ عَلَيْهِ اٰيٰتِنَا قَالَ اَسْطِیْرُ
الْاَوَّلِيْكَ ﴿١٥﴾

16. Tiyapan Ami dun sukaniyan sa ngirong!

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرطومِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A Sukami na ti-niyoba Ami siran lagid o kiyatinyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun niran ndun sukaniyan a phangabalaga siran.

اِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اِذَا قَسَمُوْا
لِيَصْرَمُنَّهَا مُصْبِحِيْنَ ﴿١٧﴾

18. Go di siran phanabiya;

وَلَا يَسْتَنُوْنَ ﴿١٨﴾

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka,a siran na khitotorogun siran.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِبُونَ ﴿١٩﴾

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

فَتَنَادَوُا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾

22. Pangabalaga kano ko Pango-ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

أَنِ اعْبُدُوا عَلٰى حَرْفٍ لَّكُم مِّنْ صَدْرِيْنَ ﴿٢٢﴾

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipuphunani ran Tharo:

فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَخْفَضُونَ ﴿٢٣﴾

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

وَعَدُوا عَلٰى حَرْوٍ قَدِيرٍ ﴿٢٥﴾

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadadag!

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kuna, ka sukutano na piyapas rukutano!

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلْرَأْفَل لَّكَ لَوْلَا نَسِيحُونَ ﴿٢٨﴾

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga darowaka!

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾

30. Na siyangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita!

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَمَّظُونَ ﴿٣٠﴾

31. Pitharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga malawani!

قَالُوا يَا نُوْتَلْنَا إِنَّا كُنَّا طَائِعِينَ ﴿٣١﴾

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyani Niyani rukutano sa mapiya a di giyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kadnan tano Pangangaran!

عَسَىٰ رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

33. Giyoto dun man so siksa (ko doniya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawiran!

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ الْأَخْرَىٰ أَكْبَرُ لَوْ كُنْتُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A bagiyan o Miyamananggila, si-i ko Kadnan niran so manga Sorga a Pakada randang.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾

35. Ba Ami mbaloya so Mimbabayorantang a lagid o manga sala?

أَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapuphangadi-an niyo ron,

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa ta-

أَمْ لَكُمْ آيَاتُنَّ عَلَيْنَا آيَةً إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

man ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipuhkokom iyo?

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

42. so Alongan a Qiyamah na pangosbo so Butad, go so kapakarugun o alayalai niyan, go phakao maon so Allah a Maporo ko kapaka putatailisa a niyan ko kakhokoma kondolondolonan o manga kaadun, na shawa-aniyan a Pamosoaniyan a mapiya a da-a khaibaranon ko manga ka-adun a isabo go itawag kiran so Kasojiod, na di iran magaga,-

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an niran.

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothol: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

إِنَّ لَكُمْ لِمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

سَلِّمُوا بِهِمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا

صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يَكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ

إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ ﴿٤٣﴾

فَذَرْنِي وَمَنْ يَكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

وَأْمَلِي لَهُمْ إِن كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

أَمْ تَسْتَلْهُمْ أَجْرَافَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُتَقَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (tiyan o) suda; gowani a Makapangangarapan, a Sukaniyan na kamumunumunan.

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kapa-pawingan.

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

فَاجْنِبْهُ رَبِّهُ، فَجَعَلَهُ، مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pum-buthangun!

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَبْزُقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَنْجُونٌ ﴿٥١﴾

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud^[1]!
2. Antona-a so Phakatangkud?
3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatangkud (a giyoto so Bangkit)?
4. Piyakambokhag o pagtao a Samood, a go so pagtao a Ad so Phakatuktuk!
5. Na so pagtao a Samood, na ini binasa kiran so lalis a Minitaralo!
6. Na so puman so pagtao a Ad, na inibinasa kiran so ndo a domadago-os, a Miyakabandubandus;
7. Piyakapangarasi Niyan kiran sa miyakapito ka gagawi-i, go miyakawalo ka kadaondao sa da maputa, na Khailaingka so pagtao ro-o a Khipakakukulit, lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga o othang!
8. Na ba adun a Khailaingka kiran a malalamba?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾

مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾

فَأَمَّا ثَمُودُ فَهَلَكَوْا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾

وَأَمَّا عَادٌ فَهَلَكَوْا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ

عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾

سَحَرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَفَنِيْنَةٌ أَيْامٍ
خُسُوفًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ
أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

[1] go so Jeburiel

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-ona an niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ
بِالْحَاطِثَةِ ﴿٩﴾

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan niran, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
رَابِعَةً ﴿١٠﴾

11. Mata-an! A Sukami na ka-giya a lomapai so ig na riyoran Nami sukano ko kapal,

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلَتُ كُرُوا فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾

12. ka-an Nami rukanoto maba-loi a Pananadum, go adun manug sukaniyan o tangila a Puphamama-kinug.

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أذن وَعِيبَةٌ ﴿١٢﴾

13. Na amai ka iyopun so Sang-gakala sa kaiyop a makaisa,

فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dow a oto sa karoput a makaisa,

وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَذُكِّدْنَا ذِكْرًا
وَاحِدَةً ﴿١٤﴾

15. Na sa Alongan noto na matatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

فِيَوْمَ يَذُوقَعَتِ الْوَاقِعَةَ ﴿١٥﴾

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فِي يَوْمِ ذِي وَهْيَةٍ ﴿١٦﴾

17. Go so manga Malaikat na si-ko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan niran sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

وَالْمَلِكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَجْمَلُ عَرْشَ رَبِّكَ
فَوْقَهُمْ يَوْمَ ذِي مُنْيَةٍ ﴿١٧﴾

18. Sa Alongan noto na pakadarpa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawatanan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

21. Na sukaniyan na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

22. Si-i ko Sorga a maporo,

23. So manga Onga on na manga rarani.

24. (Tharo-on kiran:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

26. Go di yakun katawan o antona-a i itongan rakun!

27. Hai o ba bo sukaniyan na miyabaloi a kapatai dun!

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ حَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ
هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ وَأَكْنَبُ ﴿١٩﴾

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٠﴾

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾

فُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي
الْأَيَّامِ الْغَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ
لَئِنِّي لَأَرَأُوتُ كِتَابِيَّةً ﴿٢٥﴾

وَلَئِنِّي لَأَرَأُورِ مَا حِسَابِيَّةٍ ﴿٢٦﴾

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾

29. Miyada rakun so bagur akun!

هَلِكْ عَنِّي سَاطِنِيَّةٌ ﴿٢٩﴾

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukaniyan,

خُذُوهُ فَعْلُوهُ ﴿٣٠﴾

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

قُرْآنَ الْجَحِيمِ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

قُرْ فِي سَيْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا
فَأَسْأَلُكُمُوهُ ﴿٣٢﴾

33. Mata-an! A sukaniyan na aya butad iyan na di niyan Paparatiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Miskin!

وَلَا يَحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣٤﴾

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phaka-ompiya-on,

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَاهُمْ مَحْمِمْ ﴿٣٥﴾

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينِ ﴿٣٦﴾

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

فَلَا أَقِيمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

40. Sa Mata-an! A sukaniyan (a Qur-an) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

48. Na Mata-an! A titho a Pananadum a ruk o Khipanananggila.

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miyamangongkir;

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangud.

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمَنُونَ ﴿٤١﴾

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ﴿٤٢﴾

نَزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ نَقُولُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَابِيلِ ﴿٤٤﴾

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾

فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِنَّهُ لَلذِّكْرُ لَلْمُنْتَهِينَ ﴿٤٨﴾

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloi so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloi so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Mapundingangingan o baradosa: A o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

تَنْزِعُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي
يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

فَأَصْبَرَ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّهُمْ بَرُونَ، بَعِيدًا ﴿٦﴾

وَنَرْنَهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ ﴿٨﴾

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾

وَلَا يَسْتَلُ حِمِيمٌ حِمِيمًا ﴿١٠﴾

يُصْرَوْنَ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ الْمَجْرِمُ لَوْ يَفْقَدِي مِنَ

ba niyambo khirunding ko siksa sa
Alongan noto so manga Wata iyan,

12. Go so Karoma niyan, go so
Pagari niyan,

13. Go so manga Tonganai niyan
a so mithitimo iyan,

14. Go so matatago ko Lopa,
langon, oriyani niyan na sabutun
sukaniyan (o Allah).

15. Di dun noto; ka Mata-an
naya! A kadug,

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

17. Puthawagun niyan so tao a
tomiyalikhod go Mimbarapaling,

18. Go miyanimo na miyamotal
(sa tamok)!

19. Mata-an! A so Manosiya na
Inadun a tithiyakha-an, mala i
inam,

20. Igira-a miyasogat sukaniyan
o marata na di-i Khaminan;

21. Na igira-a miyasogat sukani-
yan o mapiya na Simpunun niyan
(kadi phamumugai);

22. Inonta so manga Barasam-
bayang,

23. A so siran na so Sambayang
iran na tatatapun niran,

عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بِنَبِيِّهِ ۝۱۱

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ۝۱۲

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ۝۱۳

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنَجِّيهِ ۝۱۴

كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْنَىٰ ۝۱۵

تَرَاةَ الشَّوَىٰ ۝۱۶

تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَوَلَّىٰ ۝۱۷

وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ۝۱۸

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝۱۹﴾

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ۝۲۰

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝۲۱﴾

إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝۲۲﴾

الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝۲۳﴾

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a mapupunto (a so Zakat),

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

وَالَّذِينَ يَصَّدُقُونَ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿٢٦﴾

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُومِنُونَ ﴿٢٨﴾

29. Go siran na siran na so manga ginawa iran na sisiyapun niran,

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاهِجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَأَتَتْهُمْ غَيْرُ مَا لُمُوا مِنْ ﴿٣٠﴾

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَهُ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

32. Go siran na siran na so manga sarig kiran, a go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayan-dug iran,

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Go siran na siran na so Sambayang iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

35. Siran man i khatago ko manga Sorga, a Khisuusula-an siran.

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khilalangag.

37. Si-i sa kawanan a go sa diyawang a khokoliling siran?

38. Ba mai inam o omani isa kiran a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran pho-on ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na titho a manga Gaos,

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibimban siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kiran!

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kobor sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

أُولَئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

فَأَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكَ مَهْطَعِينَ ﴿٣٦﴾

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عَرِيضَيْنِ ﴿٣٧﴾

أَيُّطَمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾

عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

فَدَرَاهُمْ يَخْوضُونَ وَيَلْبِغُونَ حَتَّىٰ يَلْفُوا بِأَنْفُسِهِمْ أَلْدَىٰ يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾

44. A khipakاسوبونong so manga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Giyoto man so Alongan a so siran na idi diyandi kiran!

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهْفُهُمْ ذَلَّةَ ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun kata-lingomai a siksa a Malipudus.

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na phamaka-iktiyar rukano a mapayag:

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulagodun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na kata-wi niyo.

يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَسِّرْكُمْ إِلَىٰ
أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهُ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ
لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Nakun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapalagoi;

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikom-bong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapumaratabat;

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاءِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

وَإِنِّي كَلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ
جَعَلُوا أَعْيُنَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَأَسْتَفْشَوْا
ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا
أَسْتَكْبَارًا ﴿٧﴾

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ
غَفَّارًا ﴿١٠﴾

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَيَبْنِي وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyaka-phapangkata,

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakaguma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

ثُمَّ يَعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

لِتَسَلُّوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inontan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّمَا عَصَوْنِي وَأَتَّبَعُوا مِنَ لَيْسَ لَهُ مَالَهُ، وَوَلَدَهُ إِتْلُ الْاِخْسَارِ ﴿٢١﴾

22. Go miyagikmat siran sa ikmat a mala;

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

24. Go Sabunar a miyakadadag siran sa madakul; na da-a Pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

25. Po-on ko manga kasala-an niran na inulud siran, go piyakasolud siran ko Apoi; na da a miyaton niran a bagiyen niran a salakao ko Allah a mamakatabang.

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapamangitudon!

27. Mata-an! A Suka na o adun a lamba-an Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyaya, a go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

وَقَالُوا لَا نَذَرُنَّ الْهَتَكَ وَلَا نَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سَوَاعَا وَلَا يَفُوتُ وَيَعُوقُ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

مِمَّا حَطَبْتَنَّهُمْ أَغْرُقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَالَهُ يَحِيدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مَنَ الْكَافِرِينَ دِيَارًا ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا أَفْجَارًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

رَبِّ أَعْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini ilaham Rakun a Mata-an naya! A adun a Miyamakinug a salompok ko manga Jinn; na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Miyakanug kami sa Kapangadi a pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da dun a Ishakoto ami ko Kadnan nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo so Kabusaran o Kadnan nami: Da kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a di-i Tharo a manga mondo rukami, makapantag ko Allah sa minitaralo a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya tangkapami ron na da dun a Makatharo a Manosiya a go Jinn makapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a manga Mama ko manga Manosiya a Phulindong siran ko manga Mama ko manga Jinn, na Kiyamanan niran siran sa kandarowaka;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا عَجَبًا ﴿١﴾

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرَكَ
بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾

وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدًّا رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً
وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَطًا ﴿٤﴾

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَنْ نَقُولَ الْإِنْسَ وَالْجِنُّ عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyen o kapatai a isa bo;

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyato-on nami sukaniyan a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَأَتًا
حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ﴿٨﴾

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسْمَعِ فَمَنْ
يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شُهَابًا أَرْصَدًا ﴿٩﴾

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan niran sa Torowan;

وَأَنَا لَا نَدْرِي أَشْرَأُ رَيْدٍ مِّنْ فِي الْأَرْضِ
أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilan-gatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

وَأَنَا مِمَّا الصَّلَىٰ حُونَ وَمَنَا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا
طَرِيقَ قَدَدًا ﴿١١﴾

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

وَأَنَا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَعْبُدَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ
وَلَنْ نَعْبُدَهُ هُرَبًا ﴿١٢﴾

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan

وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ؕ فَمَنْ
يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ؕ فَلَا يَخَافُ بَحْسَ وَلَا

Niyan na di niyan ikaluk o ba korangi, go o ba Ma-a niyaya;

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayor-antang na siran man i Miyakathiba-ba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabalo i siran a itagon o Naraka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opama ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadun ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Puhangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabalo i siran non a Phuliliyawawa.

20. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Phangangarapanan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

رَهَقًا ﴿١٣﴾

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ
فَمَنَ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ
حَطَبًا ﴿١٥﴾

وَالْوَالِدَاتُ يُرْجَوْنَ لِحَبْلِ الرَّحِيقِ
أَلَيْسَ لَهَا سَفِينَةٌ مِّمَّا يَكْرِهُنَّ
أَلَيْسَ لَهَا سَفِينَةٌ مِّمَّا يَكْرِهُنَّ
مَاءَ عَذَابٍ ﴿١٦﴾

لِنَفْسِهِمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ
يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ
أَحَدًا ﴿١٨﴾

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا
يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

22. Tharowangka: A Mata-an! a Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangka-an niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyan niyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakakal siran non sa dayon sa dayon.

24. Taman sa amai ka kasandungan niran so idi diyandi kiran, na katokawan niran ndun o antawa-a i malumuk i tabanga go maito i bilangan.

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukaniyan o Kadnan Ko a mathai;

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٣١﴾

قُلْ إِنِّي لَنْ يُخِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٣٢﴾

إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ. وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ، فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٣٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٣٤﴾

قُلْ إِنْ أَدْرَيْتُ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٣٥﴾

عَلِمَ الْعَيْبُ فَلَا يُظْهَرُ عَلَىٰ عَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٣٦﴾

إِلَّا مَنْ أَرْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٣٧﴾

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiran, go Mai-itong Iyan so bilangan o langowan taman.

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khakayokos!
2. Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-
3. Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,
4. O di na Lawaningka sukaniyan; go Phiyapiya-ingka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.
5. Mata-an! A Sukami na Thoronan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.
6. Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.
7. Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:
8. Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ
وَاحْطَاطًا بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ
عَدَدًا ﴿٢٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَرْمِلُ ﴿١﴾

قُرْآنَيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

نَصَفَهُ، أَوْ انْقَضَ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

أَوْزَدَ عَلَيْهِ وَرَتَّلَ الْقُرْآنَ أَنْ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾

إِنَّا سَأَلْنِي عَلَيْكَ قَوْلًا نَفِيلاً ﴿٥﴾

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْكَ وَأَقْوَمُ قِيلاً ﴿٦﴾

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

وَإِذْ كَرِهَ اللَّهُ لِسْمِ رَبِّكَ وَبَتَّلَ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukaniyan-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaingka siran sa kawa a Maliwanag;

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go kadug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogo-an Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukaniyan sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ﴿٩﴾

وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْرُجْهُمْ هَجْرًا
جَمِيلًا ﴿١٠﴾

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَلِيلًا ﴿١١﴾

إِن لَّدَيْنَا أَنكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾

وَطَعَامًا إِذَا عَصَىٰ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَيْبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْدًا
وَيَسِيلًا ﴿١٦﴾

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ سِيبًا ﴿١٧﴾

18. So Langit na manga Bubung-kag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggo-laola.

19. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dow a ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-oki ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to khaitong, na Piyakatabat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyo so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

السَّمَاءِ مُنْفَطِرٍ بِهِ ۗ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿١٨﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثِي اللَّيْلِ وَيَصُفُّهُ وَتُلْتَهُ، وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْضُوهُ فَنَابَ عَلَيْهِمْ فَأَقْرَعَهُ وَأَمَّا تَلَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۗ إِنَّ عِلْمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَّرْضَىٰ ۖ وَءَاخِرُونَ يَصِرُونَ فِي الْأَرْضِ ۖ يَتَّبِعُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۖ وَءَاخِرُونَ يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأَقْرَعَهُ وَأَمَّا تَلَسَّرَ مِنْهُ وَأَفِيمُوا الصَّلَاةَ ۖ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۖ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِن خَيْرٍ نَّحْدُوهُ ۖ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا ۖ وَأَسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

Surah Al-Muddassir-74

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!
2. Pamayandug Ka na go Ka Pamaka-ikhtiyar!
3. Go so Kadnan Ka na Shula-sula-angka!
4. Go so nditarun Ka na Sotiyangka!
5. Go so Marshik na Pakawata-ningka!
6. Go di Ka Phamumugai sa pantag sa kapulaba!
7. Go makapantag ko Kadnan Ka na Thigur Ka!
8. Na amai ka iyopun so Sanggala,
9. Na giyoto man sa Alongan noto i Alongan a marugun,
10. Si-i ko Miyamangongkir, kuna a ba malbod.
11. Botawani Akongka, a go so tao a Inadun Ko a Tawantawan!
12. Go singgayan Ko sa bagiyan niyan a tamok a madakul,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾

قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾

وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾

وَتَبَّابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾

وَالرَّحْزَاقَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾

وَلَا تَمَنَّئَنَّ تَسْتَكْبِرُ ﴿٦﴾

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

فَإِذَا نَقَرْنَا فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾

فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾

عَلَى الْكٰفِرِينَ يَوْمِ بَسِيرٍ ﴿١٠﴾

ذَرْفِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ﴿١٢﴾

13. Go manga Wata a khipakamamasa,

وَبَيْنَ شُهُودًا ١٣

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

وَمَهَّدَتْ لَهُ نَمَاهِدًا ١٤

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ١٥

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ١٦

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

سَأَرْهُقُهُ صِعُودًا ١٧

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ١٨

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

فَقِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ ١٩

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

ثُمَّ قِيلَ كَيْفَ قَدَّرَ ٢٠

21. Oriyan niyan na Miyangilalai,

ثُمَّ نَظَرَ ٢١

22. Oriyan niyan na Miyakariumung, go komirus;

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ٢٢

23. Oriyan niyan na Tomiyalikhod go Miyanakabor;

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ٢٣

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْتَرُ ٢٤

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ٢٥

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

سَأَصْلِيهِ سَفَرًا (٢٦)

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar?-

وَمَا أَدْرَبَكَ مَا سَفَرًا (٢٧)

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

لَا تَبْقَى وَلَا تَذُرُ (٢٨)

29. Puthotong ko kobal!

لَوْاحَةٌ لِلْبَشَرِ (٢٩)

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

عَلَيْهَا تِسْعَةٌ عَشْرَ (٣٠)

31. Na da-a tindo Ami a khito-tonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatangkid so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

وَمَا جَعَلْنَا أَحْسَبَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا
عَدُوَّهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيَقِنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَزَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا
وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا امْتِلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي
مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا
ذِكْرَى لِلْبَشَرِ (٣١)

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

كَلَّا وَالْقَمَرِ (٣٢)

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

وَالْأَيْلِ إِذَا دُبِّرَ (٣٣)

34. Go so Khapita igira-a Muliwanag,-

وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

إِنَّهَا لِأَحَدَى الْكَبِيرِ ﴿٣٥﴾

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

نَذِيرِ الْبَشَرِ ﴿٣٦﴾

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَّقِدَّ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

39. Inonta so manga tao ko kawatanan,

إِلَّا أَصْعَبَ لِيَهِينِ ﴿٣٩﴾

40. Ka si-i ko manga Sorga, giran Pamagishai iyan,

فِي جَنَّةٍ يَسَاءُ لَوْنٌ ﴿٤٠﴾

41. So manga Baradosa:

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasambayang,

قَالُوا لَنْ نَبْرَأَ مِنَ الْمَصْلِينَ ﴿٤٣﴾

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

وَلَنْ نَبْرَأَ نَطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾

45. Go miyabaloi kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

وَكُنَّا نَحْوُ مَعِ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾

46. Go miyabaloi kami a gi-i yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿٤٦﴾

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a giyoto so Kapatai).

حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينَ ﴿٤٧﴾

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفِيعَةُ الشَّفِيعِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

كَانَهُمْ حَمَرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾

51. A piyalagoyan niran so Arimao!

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّثْنَرَةً ﴿٥٢﴾

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

كَلَّا بَلْ لَآ يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ ﴿٥٤﴾

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ﴿٥٥﴾

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْغَفْرِ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alongan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko Niyawa a Puphanginsoya (ka Pagoyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya na di Ami dun khatimo so manga tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong Ami pharoman ko manga kumur iyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya a Kapumbaradosa niyan ko kasa-ngoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i kaphakatalingoma o Alongan a Qiyamah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nngarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa Alongan noto: A'anda i khapalagoyan?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ أَنْ يُجْمَعَ عِظَامُهُ. ﴿٣﴾

بَلْ قَدَرِينْ عَلَى أَنْ تُسَوَّى بِنَانَهُ. ﴿٤﴾

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرْ أَمَامَهُ. ﴿٥﴾

يَسْتَلْ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾

وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يُومِئِدُ أَنْ الْمَفْرُوقِ ﴿١٠﴾

11. Da dun noto! Ka da-a Kha-
lindongan!

كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alon-
gan noto i kaputhakna-an.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾

13. Panotholun ko Manosiya sa
Alongan noto so mini-ona niyan a
go so mini pakaori niyan.

يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ مَّا قَدَّمَ وَآخَرَ ﴿١٣﴾

14. Kuna, ka so Manosiya i shak-
si ko ginawan niyan,

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

15. Na apiya i inibugai niyan a
manga dalina iyan.

وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَادِيرَهُ ﴿١٥﴾

16. Dingka pukhaoga sa sabap
rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka
makapantag sa Kaphagalokaloking-
ka-on.

لَا تُحْرِكُهُ يَدَاكَ بَلِ لِسَانِكَ لَمَتَّعَجَلِ بِهِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A si-i Rukami so
katimo iyan, a go so Kapuphangadi
iron:

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami
Sukaniyan, na Kudugangka so
Kiyapangadi iron;

فَإِذَا قُرَأْنَهُ فَانصَبْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾

19. Oriyan niyan na Mata-an! A
si-i Rukami so Kapakarayagaon.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

20. Sabunar, a kuna, ka Pukha-
babaya-an niyo so (doniya a) matag
sagad,

كَلَّا لَبِئْسَ لِمَنِ الْعَاجِلَةُ ﴿٢٠﴾

21. Go ipumbagak iyo so Akhir-
at.

وَيَذُرُونَ الْأَجْرَةَ ﴿٢١﴾

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

وَجْهٌ يُومِذُ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾

23. A mailai ran so Kadnan niran;

إِلَى رَيْبَها نَاطِرَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

وَجْهٌ يُومِذُ بِأَسِرَةٍ ﴿٢٤﴾

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kiran a marugun.

تَنْظُرُنَّ أَنْ يَفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾

28. Na Miyatang kud iyan a Mata-an! A sukaniyan so Kapaka-pungganata (o Niyawa a go so Badan);

وَلَوْ أَنَّ هَذَا الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun:

وَأَلْفَنَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

إِلَى رَيْبِكَ يُومِذُ السَّاقُ ﴿٣٠﴾

31. (Sukaniyan) na da Pangimbu-nar, go da Shambayang!

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى ﴿٣١﴾

32. Na ogaid na Tomiyaplis, go Tomiyalikhod!

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٣٢﴾

33. Oriyan niyan na somiyong ko pagtao niyan a Shasagola!

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى ﴿٣٣﴾

34. So kabinasa a ruk ka, na Miyakarani (hai Miyongkir)!

أَوَّلَ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾

35. Oriyan niyan na so kabinasa a ruk ka, na Miyakarani!

ثُمَّ أَوَّلَ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾

36. Ba aya tarima-on o Manosiya na imbagak sa Kandarainon?

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾

37. Ba da mabaloi sukaniyan a malumuk a mani a pukhipantos?

أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ نَفْسٌ مِّن مَّيِّمَتِي ﴿٣٧﴾

38. Oriyan niyan na mimbalo i rogo a mimbathik, na Inadun o Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

ثُمَّ كَانَ عِلْفَهُ فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾

39. Na biyaloi Niyani sukaniyan a ngganapa: Mama, a go Babai.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾

40. Ba di giyoto i phakagaga sa Kaoyaga Niyani ko Miyamatai?

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَيَّ أَنْ مَّحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a somiyagad ko Manosiya so wakto a pud ko Masa, a da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

2. Mata-an! A Sukami na Inadun Ami so Manosiya a pho-on sa Notfa a Miyakashaoshaog, ka-an Ami katupungi sukaniyan; na biyaloi Ami sukaniyan a Puphakanug, a Puphakailai.

سُورَةُ الْإِنْسَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ

يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ

بَتَّلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

3. Mata-an! A Sukami na Pingonanao Ami sukaniyan ko lalan: Na adun a Miyanalamat, na adun a Miyongkir.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٢﴾

4. Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Ami so Miyamangongkir sa manga rantai, go manga patong, go kadug.

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾

5. Mata-an! A so Miphipiypiya, na phamakainom siran ko inomun, a adun a saogiyana a Kafur,

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

6. Bowalan a pukhainom sukaniyan o manga Oripun o Allah, Puhamakanda-ondasun niran noto sa sadun sa Phakaondasan niran non.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

7. Iputhoman niran so Paliyogat, go ika-aluk iran so gawi-i a miyabaloi so karata-an niyan a langkap (a giyoto so Alongan a Qiyamah);

يُوفُونَ بِالَّذِي نَذَرُوا وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

8. Go puphakakun niran sa Pangunungkun si-i ko kapukhababaya i rukaniyan so miskin, go so Wata a ilo, go so Bilanggo;

وَيَطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ مَسَكِينًا وَيَنِمُّوْنَ وَأَسِيرًا ﴿٨﴾

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Kapuphakakana mi rukano na makapantag ko balas o Allah: Da a singanin nami rukano a balas, o di na Panalamat;

إِنَّمَا نَطْعَمُهُمْ لِيُوجِبَهُ اللَّهُ لَنَا نَزِيدًا مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾

10. Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami pho-on ko Kadnan nami so gawi-i a marimung, a mitataralo.

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطِيرًا ﴿١٠﴾

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapipiya ginawa;

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

13. Gi- i siran ro-o Shasandasandang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangitaliyadok so manga Onga on a Paonotonot,

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyangka iran noto sa samporna a diyangka,-

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

19. Na gi-i siran nggagayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilainangka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْم نَضْرَةً
وَسُرُورًا ﴿١١﴾

وَجَزَّهَتْهُم بِمَاصِرُهُمْ وَأُحِنَّةٍ وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ قُطُوفُهَا
نَذِيلًا ﴿١٤﴾

وَيَطَافُ عَلَيْهِم بِغَابِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾

قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ رِزَاجُهَا زَجْجِيلًا ﴿١٧﴾

عَيْنًا فِيهَا تُسْمَى سَلْسِيلًا ﴿١٨﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَوْهُمْ
حَسِبْنَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا ﴿١٩﴾

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gandong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phakasoti:

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasasangoran niran a gawi-i a Mapunud.

وَإِذْ رَأَيْتَ ثُمَّ رَأَيْتَ نِعِيمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ
وَحُلُوفٌ أَسْوَدٌ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَمَهُمْ مِنْهُمْ
سَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعِيرًا
مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ أَنْ تَذِيرًا ﴿٢٣﴾

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعِ مَنْهُمْ أَيْمًا
أَوْ كُفْرًا ﴿٢٤﴾

وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ
لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ
وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Malipudus.

Surah Al-Mursalat-77

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

مَنْ خَلَقْنَهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ
وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ بَدِيلًا ﴿٢٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

وَالنَّشْرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

فَالْفَرْقَاتِ فَرَقًا ﴿٤﴾

5. Go so puphamamugai sa Pananadum (a manga Malaikat).-

فَأَلْمَلَيْتَ ذِكْرًا ﴿٥﴾

6. Kapamokas sa Katakasilan, o di na Kapamaka-ikhtiyar,-

عُذْرًا أَوْ نَذْرًا ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

8. Na amai ka so manga Biton na mapadung,

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ﴿١٠﴾

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupunto,-

وَإِذَا الرُّسُلُ أُفْنِتْ ﴿١١﴾

12. Antona-a i Alongan a tiyalik?

لَأَيُّ يَوْمٍ أُحِلَّتْ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyang o Piyamakambokhag iran naya!

وَلِيَوْمِئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

أَلَمْ تَهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na iputhondog
Ami kiran so miyanga o ori

ثُمَّ نُنْعِمُهُم بِالْآخِرِينَ ﴿١٧﴾

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi
ko manga baradosa.

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾

19. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

20. Ba Ami sukano da Aduna a
pho-on sa ig a malumuk?

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-
a Mapapalihara,

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢١﴾

22. Taman ko diyangka a kata-
wan,

إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾

23. Na Pindidiyangka Ami. Na
sayana Kami a mapiya a Midi-
diyangka!

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِيرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Kabinasa ko Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

25. Ba Ami da baloya so Lopa a
maka-a angkos,

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾

26. Ko manga Oyagoyag a go so
Miyamatai,

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾

27. Go piyakabukunan Ami oto
sa manga Palao a manga poporo, go
piyaka-inom Ami sukano sa ig a
tabang?

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوْسِيَ شِمَخَاتٍ وَأَسْقَيْنَكُمُ
مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾

28. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

أَنْظِرُوا إِلَىٰ مَا كُتِبَ لَهُمْ أَنْ يَكْذِبُونَ ﴿٢٩﴾

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

أَنْظِرُوا إِلَىٰ الظِّلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

لَا ظِلِّيلٌ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾

32. Mata-an naya! A ipuphululu-bad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

إِنَّمَا تَرْمِي بِشَجَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

كَأَنَّهُ جَمَلٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagian o Miyamanaplis!

وَبَلِّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

هَذَا يَوْمٌ لَا يَظْفِقُونَ ﴿٣٥﴾

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَدِرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagian o Miyamanaplis!

وَبَلِّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

38. Giyaya so Alongan a Kokoman: Linimod Ami sukano a rakhus o miyanga-o ona!

هَذَا يَوْمٌ الْفَصْلِ جَمَعْتُمْ وَاوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَبَلِّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي ضَلَالٍ وَعَيُونٍ ﴿٤١﴾

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an niran.

وَفَوَاحِشَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

كُلُّوْا وَأَشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

كُلُّوْا وَتَمَنَّوْا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تُجْرَمُونَ ﴿٤٦﴾

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimba-ba-angkano! Na di siran Phangalimbaba-an.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آذِكُمْ لَا يُرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na antona-a i Tothol, ko oriyang angka i Qur-an, i Phara-tiyaya-an niran?

فِي أَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatokawan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so kaporowan niyo sa pito a manga babagur (a manga Langit),

سُورَةُ النَّبَاِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾

كَلَّا سِعَامُونَ ﴿٤﴾

تُرْكَلَا سِعَامُونَ ﴿٥﴾

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مَهْدًا ﴿٦﴾

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾

وَبَيَّنَّا فَوْقَكُمُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ ﴿١٢﴾

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾

14. Go piyakatoron Ami a phonon ko manga gabon so ig a mada-kul,

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمَّاجًا ﴿١٤﴾

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبَابًا وَأُنَابًا ﴿١٥﴾

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

وَجَنَّتِ الْأَفَاقَا ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sanggakala, na Makatalingoma kano a Pishagorompong,

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَنَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

22. A khandodan o Miyamangakowala,

لِلَّطَّاعِينَ مَنَابَا ﴿٢٢﴾

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

لَيْسِينَ فِيهَا أَحْقَابَا ﴿٢٣﴾

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

إِلَّا حِمِيمًا وَعَسَافًا ﴿٢٥﴾

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

جَزَاءً وَفَقَافًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran na aya butad iran na di iran ikhaluk so itongan,

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapakambokhag.

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾

29. Na langowan taman na inisorat Ami sukaniyan ko daptar;

وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

فَذُرُّوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A adun a bagiyan o Miyamananggila a darpa a Kapakadaya,

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

33. Go manga Raga a Murusharusha,

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا ﴿٣٣﴾

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;-

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَابًا ﴿٣٥﴾

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowan, a Masalinggagao; da-phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kсандungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mimbalo i a botha

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ
لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أُذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
مَثَابًا ﴿٣٩﴾

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ
الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي
كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْاقًا ﴿١﴾

وَالنَّشِيطَاتِ ذُشَّاقًا ﴿٢﴾

وَالسَّيِّحَاتِ سَبَّاقًا ﴿٣﴾

4. Go so Puphamangonakona mona,

فَالسَّيِّئَاتِ سَبَقًا ﴿٤﴾

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

فَالْمُدْرِبَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾

6. Si-i ko Alongan a Thambutambug so Phakatambug,

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ ﴿٦﴾

7. A matondog sukaniyan o phakatondog.

تَتَّبِعُهَا الرَّاذِفَةُ ﴿٧﴾

8. So manga poso sa Alongan noto na ma-aluk,

قُلُوبٌ يَوْمَ يَمِيدُ وَاجِحَةٌ ﴿٨﴾

9. So manga kailai ron na Makasusunong.

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ ﴿٩﴾

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Matan-an! A sukutano na khikasoi tano dun ko asal a butad (a kaoyagoyag)?

يَقُولُونَ أَيْنَا الْمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾

11. Ati apiya pun mabaloi tano a manga tolan a miyanga rorophod?

أَيْنَا ذَا كُنَّا عِظْمًا تَنْخِرَةٌ ﴿١١﴾

12. Pitharo iran: A giyoto man na sa maoto na kapakakasoi a kalogi!

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

13. Na giyoto na Satiman bo a Lalis,

فَأَننَاهُنَّ زَجْرَةً وَجْدَةٌ ﴿١٣﴾

14. Na sa maoto na siran na matago siran ko liyawao o Lopa (a manga Oyagoyag).

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

هَلْ أُنثِيَكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾

16. Gowani a itawag Rukaniyan o Kadnan Niyan si-i ko balintad a Soti a giya Towa:

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-an! A sukaniyan na Miyangakowala,-

18. Na Tharowangka: Ino khabaya ka a Masoti ka?

19. Go Manggonanao Akun suka ko Kadnan ka, na Makapananggilaka.

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so tanda a mala.

21. Na Piyakambokhag iyan go Somiyangka,

22. Oriyan niyan na Tomiyalikhod a gi-i nggaga-an,

23. Na tominimo sa tao go Piya-kalangkap iyan,

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i Tohan niyo a Maporo.

25. Na ini danugon o Allah so siksa ko Mori, a go so Paganai.

26. Mata-an! A adun a matatago saya a tithe a Thoma ko tao a Malukun (ko Allah).

27. Ba sukano i marugun a adun, antawa-a so Langit? Pimbalai Niyan Sukaniyan:

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن تَرْكَبَ ﴿١٨﴾

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رِبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾

فَأَرِنَهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾

ثُمَّ أَدْبَرَ سَعَىٰ ﴿٢٢﴾

فَفَحْشَرَفَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْرُوفِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾

ءَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan,
go Pithaong Iyan Phiyapiya,

رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّيْنَهَا ﴿٢٨﴾

29. Go Piyakalibotung Iyan so
gagawi-i ron, go Piyakaliwanag
Iyan so daondao ron;

وَأَغَطَّشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُغْبَهَا ﴿٢٩﴾

30. Go so Lopa ko oriyang noto
na Kiyayat Iyan,

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾

31. Piyakambowat Iyan non so ig
rukaniyan, a go so manga Pangu-
nungkun non;

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾

32. Go so manga Palao na Piya-
makabukun Niyan non,

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾

33. Pagupur rukano a go so man-
ga Ayam miyo.

مَنْعًا لَكُمْ وَلِأَنْعِمَ كُمْ ﴿٣٣﴾

34. Na amai ka Makatalingoma
so khaolaola a mala,

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾

35. Si-i ko Alongan a Katadu-
man o Manosiya so Pinggolaola
niyan,

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

36. Go payagun so Naraka Jahim
ko phakailai ron.

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ﴿٣٦﴾

37. Na so puman so tao a Miyan-
gakowala,

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾

38. Go miyatomo iyan so kaoya-
goyag sa doniya,

وَأَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

39. Na Mata-an! A so Naraka
Jahim na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyan, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

43. Na Bangka kiran noto Kaphakisaboti?

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-iktiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِنَهَا ﴿٤٣﴾

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْهَلَا ﴿٤٤﴾

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مِّنْ حَشْرِهَا ﴿٤٥﴾

كَانَتْهُمْ يَوْمَ يُرَوُّهَا لِزُلَيْفَاتِ الْأَعْيَشَةِ
أَوْضَعَهَا ﴿٤٦﴾

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomialikhod,

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١﴾

أَن جَاءَهُ الْأَعْمَىٰ ﴿٢﴾

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a sukaniyan na Pushoti,

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكِّي ٣

4. O di na Phakindao na mangangai ron a gona so undao?

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ٤

5. Na so tao a Mitharambisa,

أَمَّا مَنْ أَسْتَعْتَى ٥

6. Na Suka na Ayangka gi-i Shasagipa-an,

فَأَن تَأْتِيَهُ تَصَدَّى ٦

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكِّي ٧

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ٨

9. A sukaniyan na Ma-alukun (ko Allah),

وَهُوَ يَخْشَى ٩

10. Na Suka na ikaririmorong Ka.

فَأَن تَعْنَهُ نَهَى ١٠

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

كَلَّا إِنَّمَا تَنذِرُ كَذِبًا ١١

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ١٢

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ١٣

14. A ipoporo, a Sosotin,

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ١٤

15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ١٥

16. A Khisusula-an a Puphaman-gongonotan.

كِرَامٍ بَرَرَةٍ ١٦

17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!

قُلِّلِ الْإِنْسَانَ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾

18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.

مِنَ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾

19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyangka Iyan,

مِنَ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿١٩﴾

20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,

ثُمَّ السَّبِيلِ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾

21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyakobor Iyan;

ثُمَّ أَمَانَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.

ثُمَّ إِذَا سَاءَ أَنْشَرَهُ ﴿٢٢﴾

23. Sabunar, a da niyan Nggolanun so ini Sogo-on (o Allah).

كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ ﴿٢٣﴾

24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾

25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾

26. Oriyan niyan na piyakambabatukad Ami so Lopa sa maroni a kambabatukad,

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقَاقًا ﴿٢٦﴾

27. Na Piyamakathowan Ami sukaniyan sa Purpuran,

فَأَبْتَنَّا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾

28. Go Anggor, go lulutha-an,

وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾

29. Go Shaiton, go Qormah,
30. Go manga Pamomolan a manga rarabong,
31. Go manga Onga, go manga Paotanotan:
32. Ka-anियो kanggonai a go so manga Ayam iyo.
33. Na amai ko Makatalingoma so lalais,
34. Si-i ko Alongan a palagoyan o tao so Pagari niyan,
35. Go so Ina iyan, a go so Ama iyan,
36. Go so Karoma niyan, go so manga Wata iyan.
37. Omani isa kiran sa Alongan noto, na adun a butad a Makatu-tumbangon.
38. Adun a manga Paras sa Alongan noto a khisisigai,
39. Makakakala, a Mabababaya;
40. Go adun a manga paras sa Alongan noto - a masasalapot a lopapuk,
41. A kakokoloban sa malibotung:
42. Siran man na siran so Miya-mangongkir a manga baradosa.

وَرَيْتُونَا وَنَخْلًا ﴿٣٩﴾

وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٤٠﴾

وَفَكَهْمَةً وَأَنْبَا ﴿٣١﴾

مَمْلَعًا لَكُمْ وَلَا تَعْمَلُوا ﴿٣٢﴾

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَةُ ﴿٣٣﴾

يَوْمَ يَقْرَأُ الرَّءُفُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾

وَصَحْبِنِيهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾

لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُعْنِيهِ ﴿٣٧﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾

ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجِرَةُ ﴿٤٢﴾

Surah Al-Takwir-81

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowan sa Sindao,

2. Go amai ka so manga Bito-on na manga o olog,

3. Go amai ka so manga Palao na Mamangikayontong,

4. Go amai ka so manga Onta a maogat na indarainon,

5. Go amai ka so manga Bintang na timo-on,

6. Go amai ka so manga Kalodan na Pakakadugun,

7. Go amai ka so manga Niyawa na ito-on ko manga ganap iyan.

8. Go amai ka so Bagowaraga a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

9. O antona-a i dosa a sabap a ini bono-on;

10. Go amai ka so manga daptar (a siyoratan ko manga Amal) na kayatun,

11. Go amai ka so Langit na pokasun ko darpa iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾

وَإِذَا الْعُشُورُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾

وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ ﴿٨﴾

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُنِلَتْ ﴿٩﴾

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾

12. Go amai ka so Naraka Jahim na Pakashokhaya-on,

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ﴿١٢﴾

13. Go amai ka so Sorga na ipakarani (ko Miyamananggila),

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُنزِلَتْ ﴿١٣﴾

14. Na katokawan o ginawa so Pithiyagar iyan.

عَامَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko (manga Bito-on a) somubang somudup,

فَلَا أَقْسِمُ بِالْخَنَسِ ﴿١٥﴾

16. A Puphamalalagoi a Puphamangigaib,

الْجَوَارِ الْكُنَسِ ﴿١٦﴾

17. Go so gagawi-i igira a phakalibotung,

وَأَتِلْ إِذَا عَسَسَ ﴿١٧﴾

18. Go so khapita igira-a phakaliwanag.

وَالصُّبْحِ إِذَا نَفَسَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! (a giya Qur-an naya) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

20. Mabagur si-i ko khiruk ko Kapa-ar, a adun a Pangkatan Niy-an,

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasana-an.

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

22. Na da ko Bolayoka iyo (a Muhammad) iba Pumbuthanga.

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

23. Na Sabunsabunar a miyailai Niy-an sukaniyan (a Jibril) ko sindandan o kailai sa poro a mapayag;

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko damapayag;

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

26. Na anda kano shong?

27. Da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a bagiyan o manga Ka-adun,

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٤٤﴾

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٤٥﴾

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٤٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٤٨﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَالَمِينَ ﴿٤٩﴾

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

3. Go amai ka so manga Kalodan na Pakandadanona-an,

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ ﴿٣﴾

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ
الْكَبِيرِ ﴿٦﴾

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mis-hokod ruka?

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّنَكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

كَلَّا بَلْ تَكذَّبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

وَأِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

كِرَامًا كَنِينٍ ﴿١١﴾

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

يَعْمُونَ مَا نَفَعَلُونَ ﴿١٢﴾

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadar-andang.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Nar-aka Jahim;

وَأِنَّ الْفَجَّارَ لَفِي حَجِيمٍ ﴿١٤﴾

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١٥﴾

16. Na di siran non mamaka-awa.

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

19. So Alongan a da-a mapukha-pa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa a bagiyan o manga Palilimpang:

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puhakitarotop siran,

3. Na igira-a piyagasadan niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puhangorang siran.

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٧﴾

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٨﴾

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ
يَوْمَ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ ﴿٨٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾

الَّذِينَ إِذَا كَانُوا عَلَى النَّاسِ سَتَوَفُونَ ﴿٢﴾

وَإِذَا كَانُوا لَهُمْ أَوْزَنُهُمُ بَخَسُوا نَصَبًا ﴿٣﴾

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿٧﴾

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

وَمَا آذْرَبُكَ مَا سِجِّينٍ ﴿٨﴾

9. Kitab a Sosoratan.

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyani o Miyamangongkir!

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ الدِّينِ ﴿١١﴾

12. Na da-a Phagongkiron a ro-war ko omani Malawani, a Baradosa!

وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

13. Igira-a Puhangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا نُنَادَى عَلَيْهِمْ ائْتِنَا قَالِ اسْطِغْرِ الْأُولِينَ ﴿١٣﴾

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّحَجْرُونَ ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukaniyan.

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?-

20. Kitab a Sosoratan,

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

22. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya na khatago dun ko Pakadar-andang;

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-iran mbabantabantai,

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun:

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

27. Go sasaogan noto sa Tasnim:

28. Bowalan, a phaginomun oto o manga rarani (ko Allah).

29. Mata-an! A so manga baradosa na aya butad iran na gi-iran ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa doniya),

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

عَلَى الْأَرْبَابِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْمُومٍ ﴿٢٥﴾

خِتَمُهُمْ مِسْكَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

الْمُنْتَفِسُونَ ﴿٢٦﴾

وَمِرْآةٍ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا

يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

30. Go igira-a siyagadan niran siran na gi-i siran khukurata;

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ ﴿٣٠﴾

31. Go igira-a miyakandod siran ko manga ta-alok kiran, na makan-dod siran a pukhababaya siran;

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

32. Go igira- a miya-ilai ran siran, na Tharo-on niran: Mata-an! A siran naya na titho a Miyangadadadag,

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَأَصَاوُونَ ﴿٣٢﴾

33. Akuna a ba siran Siyogo a khisisiyap kiran.

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ﴿٣٣﴾

34. Na sa Alongan naya na siran a Miyamaratiyaya na ikhakala iran so manga kapir:

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

35. Si-i siran ko manga Kantir a gi-i siran Mbabantabantai.

عَلَىٰ الْأَرْيَافِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Ino minibalas ko manga kapir so Pinggolaola iran?

هَلْ ثَوَابَ الْكُفَّارِ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubunsad,

2. Go mangonot ko Kadnan Niyan, ka Miyapatoton,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾

3. Go amai ka so Lopa na pa-kaoladun,

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾

4. Go iyawa iyan so nganin a madadalumon, na kada-an sa tago,

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾

5. Go mangonot ko Kadnan Niyan, ka miyapatoton!

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾

6. Hai Manosiya! Mata-an! A suka na Panagontaman sa taman sa kitumo ko Kadnan ka sa samporna a panagontaman, ka mipumbaratumowa-a ka Sukaniyan.

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا
فَمُتْلِقِيهِ ﴿٦﴾

7. Na sa dun sa mibugai ron so Daptar iyan si-i ko kawatanan niyan,

فَأَمَّا مَنْ أَوْفَى كَتَبَهُ دِيمِينِيهِ ﴿٧﴾

8. Na mapamagitong dun sa itongan a malubod,

فَسَوْفَ يَحْأَسِبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾

9. Go makandod ko manga tonganai niyan a mabababaya!

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾

10. Na so puman so midawagon so Daptar iyan si-i ko tampar ko likod iyan.

وَأَمَّا مَنْ أَوْفَى كَتَبَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾

11. Na migoraok iyan ndun so kabinasa,

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿١١﴾

12. Go makasolud ko kadug.

وَيَصِلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾

13. Mata-an! A sukaniyan na so katatago iyan (sa doniya) ko manga tonganai niyan na mabababaya.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

14. Mata-an naya! A aya tangkap iyan non na di dun phakandod (ko Kadnan Niyan).

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ﴿١٤﴾

15. Owai na, Mata-an! A so Kadnan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١٧﴾

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾

20. Na antona-a i maka-arun kiran sa di iran Kapharatiyaya,

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbaban?

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يَكْذِبُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyan niran a balas a di khaompas.

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

Surah Al-Buruj-85

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan sa manga darpa o manga Bito-on,

2. Go so Alongan a di diyandi-in (a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-an;

4. Pimorka-an so khimangaruk ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran so ipukhidiya iran ko Miyamaratiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kiran a rowar sa Kapaparatiyaya a iran ko Allah, a Mabagur, a diyaitan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa ko Miyamaratiyaya, a manga Mama a go Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na da siran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾

وَشَاهِدٍ مُّشْهُودٍ ﴿٣﴾

قِيلَ اصْحَبِ الْأَحْدُودِ ﴿٤﴾

النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ ﴿٥﴾

إِذْ هُرِّعَتْ عَلَيْهَا قُوعُودٌ ﴿٦﴾

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ

الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَاللَّهُ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ فَنَوُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فُتْمًا

لَعَنُوا لَوْلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ

Thaobat, na bagiyan niran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyan niran so siksa a Phakatotong.

11. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Giyoto man so da-ag a mala.

12. Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na titho a mailot.

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

15. A Khiruk ko Aras, a Susulan,

16. A Inggogolalan Niyan so nganin a Kabaya Iyan.

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

19. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

20. Na so Allah, na Katatangkalan Niyan so mbalabala kiran!

أَلْحَرِيقُ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾

إِنَّهُ هُوَ بَدِئُ وَيَعِيدُ ﴿١٣﴾

وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿١٤﴾

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾

فَعَالَ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾

هَلْ أُنثِقُكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾

21. Kuna, ka Sukaniyan so Qur-an a Susula-an,

22. A madadalum ko lauh Mah-fod.

Surah Al-Tariq-86

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq?-

3. So Bito-on a Masindao!-

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

7. Phuliyo a puphakapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangkud a Gaos Iyan a kikasowin Niyan non (ko Kaoyagoyag)!

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamaguma;

بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ﴿٨٦﴾

فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٨٧﴾

سُورَةُ الطَّارِقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَسْمَاءُ وَ الطَّارِقِ ﴿١﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾

النَّجْمِ الثَّاقِبِ ﴿٣﴾

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

11. Ibut ko Kawang, a gi-i kha-sokasoyan (o Oran),

12. Go so Lopa a gi-i mbabatu-kad,

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyaka-shunggay (ko ontol a go so ribat):

14. Go kuna a ba sukaniyan ka-sandagan.

15. Mata-an! A siran na Pupha-gantangan siran sa toto-o a Antan-gan a marata,

16. Na Puphagantangan Ako sa toto-o a antangan.

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kapir: Pa-kapulagodangka siran sa di mathai.

قَالَ لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصُّلْعِ ﴿١٢﴾

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ﴿١٣﴾

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾

فَهَلِ الْكَافِرِينَ أَهْمُ لَهُمُ رُؤُودُ ﴿١٧﴾

Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

2. A so Miyangadun, go Mithaong Phiyapiya;

3. Go Sukaniyan so Mindi-diyangka na Minggonanao;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ﴿٣﴾

4. Go Sukaniyan so Piyakagumao Niyan so pagupur,

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ﴿٤﴾

5. Na biyaloi Niyan a rarag a maitum.

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ﴿٥﴾

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

سُقِّرْتُمْ فَلَا تَنسَوْنَ ﴿٦﴾

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-oko Mapapayag a go so Misosolun;

إِلَّا مَآ شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ﴿٧﴾

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

وَيُنسِرُكَ لِلبَّيْرَىٰ ﴿٨﴾

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggai a gona so Pananadum.

فَذَكَرْنَا نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ﴿٩﴾

10. Phakatadum so tao a malukun (ko Allah);

سَيَذَكُرْنَا مَن يَخْشَىٰ ﴿١٠﴾

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

وَيَنْجَنِبُهَا الْأَسْفَىٰ ﴿١١﴾

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

الَّذِي يَصِلُ النَّارَ الْكُبْرَىٰ ﴿١٢﴾

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿١٣﴾

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَرَكَىٰ ﴿١٤﴾

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyan, go Mishambayang.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ﴿١٥﴾

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧﴾

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miyana,-

إِنَّ هَذَا الْقَوْمَ لَالصُّحُفِ الْأُولَى ﴿٨﴾

19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿٩﴾

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾

2. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Khipakatitipadung,

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾

3. A Gomagalubuk, a khidodokawan,-

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

تَصَلَّىٰ نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾

5. A phuphamaka-inomon ko bowalan a pulikabo.

تَسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ أَنِيَّةٍ ﴿٥﴾

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيحٍ ﴿٦﴾

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

لَا يَسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾

8. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Madadarandang,

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾

9. Sabap ko galubuk iran na Masosowat siran;

لَسَعِبَهَا رَاضِيَةً ﴿٩﴾

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾

11. Da-a khanug iran non a ilang:

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ﴿١١﴾

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

فِيهَا سُرُورٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾

14. Go manga baso a khi-a adirun,

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾

15. Go manga olona a khi-a anti-bun,

وَنَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾

16. Go manga Paramadali a khi-kakayatun.

وَزَرَائِبٌ مَبْنُوتَةٌ ﴿١٦﴾

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Onta o andamanaya i kiya-aduna-on?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

وَأِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakatindugaon?

وَأِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

وَأِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga dalama ko balintad?

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a tomitilik.

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukaniyan o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na Piyakarondan nako Niyan!

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

18. Go di niyo iphami-is so kapakakana ko Miskin!

الَّتِي لَمْ يَخْلُقْ مِثْلَهَا فِي الْبَلَدِ ﴿٨﴾

وَتَمُودَ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبَلَدِ ﴿١١﴾

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ﴿١٢﴾

فَصَبَّ عَلَيْهِمُ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

إِنَّ رَبَّكَ لِيَا لِمُرْصَادٍ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ،

وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ

رَبِّي أَهْنَنِ ﴿١٦﴾

كَلَّا بَلْ لَأَكْرَمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

وَلَا تَخْشَوْنَ عَلَى طَعَامِهِ

الْمِسْكِينَ ﴿١٨﴾

19. Go phagarabun niyo so Pa-ninggalan sa ka-arab a kabosao,

وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ أَكْلًا مَلَأًا ﴿١٩﴾

20. Go mababaya kano sa tamok sa kabaya a mitataralo.

وَتَحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

21. Sabunar, a amai ka roputun so Lopa, a Maropuroput,

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

22. Go Makatalingoma so Kadnan Ka, a go so manga Malaikat a Shishinundai;

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

23. Go miyoma sa Alongan noto so Naraka Jahannam, na sa Alongan noto na Phananadum so Manosiya, na aigona-on o Kapananadum?

وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَبْعَثُ الرَّكُوتَ لِلْإِنْسَانِ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾

24. Matharo iyan: Aidao, o ba ako bo miyakapamakot sa ruk, o Kaoyagoyag akun!

يَقُولُ يَا لَيْسَ لِي بِأَيِّدِي مَا كَسَبْتُ يَا لَيْسَ لِي بِهِ إِسْرَافٌ ﴿٢٤﴾

25. Na si-i ko Alongan noto, na da-a makapaniksa ko siksa Iyan a isa bo!

فِيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ﴿٢٥﴾

26. Go da-a makaphamatong ko kaphamatong Iyan a isa bo.

وَلَا يُؤْتِيهِمْ فِيهَا فَتًى وَتَافَهُ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

27. Hai Niyawa a thatana!

يَتَأَيَّبْنَهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a Masosowat, a Makasosowat!

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مَُّرْضِيَةً ﴿٢٨﴾

29. Na solud ka ko manga Oripun Ko!

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

وَادْخُلِي جَنَّاتٍ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Balad-90

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko ungkai a Ingud (a Makkah),-

2. A Suka na Mababaling sangkai a Ingud,-

3. Go so Mimbawata a go so Inimbawata,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko karomasayan:

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun a phakapa-aron a isa bo?

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miyakailang ako sa tamok a madakul!

7. Ba niyan tatarima-a sa da-a miyakailai ron a isa bo?

8. Ba Ami da sunggai sukaniyan sa dow a mata?

9. Go dila go mbala a modol?

10. Go Pinggonanao ami sukaniyan ko dow a lalan?

11. Na ino niyan da Panagontamani so mapigul,-

12. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so mapigul?-

13. So Kapumaradika sa Oripun,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ١

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ٢

وَوَالِدِهِ وَمَا وُلِدَ ٣

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ٤

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ٥

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبْدًا ٦

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ ٧

أَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ٨

وَلِسَانًا وَشَفْطَيْنِ ٩

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ١٠

فَلَا اقْنَحِي عَيْنَهُ ١١

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ١٢

فَكُرْبَةُ ١٣

14. O di na so kapakakana si-i ko
Alongan a kaor,

15. Ko Wata a ilo a madasug,

16. O di na so Miskin a Miduduk
kut ko botha;

17. Oriyan niyan na miyabaloi a
pud ko siran a Miyamaratiyaya, a
go iniphipi-isa iran so Kaphantang,
go iniphipi-isa iran so Kapangali-
mo.

18. Na siran man i manga tao ko
kawan.

19. Na so siran a Miyamangong-
kir ko manga Ayat Ami, na siran i
manga tao ko diyowang;

20. A kakokoloban siran sa A
poi.

أَوْ اطْعَمْنِي يَوْمِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾

أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

وَتَوَّصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْيَمِينَةِ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَيُّنَّا هُمْ أَصْحَابُ

الْمَشْئَمَةِ ﴿١٩﴾

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّوَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

Surah Al-Shams-91

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Alongan a go so Sin-
dao niyan,

2. Go so Olan igira-a tiyondog
iyan,

3. Go so daondao igira-a piyayag
iyan,

4. Go so gagawi-i igira-a ipukho-
lob iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ﴿٢﴾

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا ﴿٣﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ﴿٤﴾

5. Go so Langit, a go so Mimbalai Ron,

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾

6. Go so Lopa a go so Komiyayaton,

وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَهَا ﴿٦﴾

7. Go so ginawa, a go so Mithaongon Phiyapiya:

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangongonotan niyan;-

فَالهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَقَهَا ﴿٩﴾

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kiran) sabap ko Kiyapangakowala iran;

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kiran,

إِذْ أَنْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾

13. Na Pitharo kiran o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ

وَسَقَاهَا ﴿١٣﴾

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Niran sabap ko dosa iran, na Piyakapurar-ampata Iyan siran,

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ

عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾

15. Go di Niyan ikhaluk so kiyabolosan noto.

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

Surah Al-Lail-92

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lomini-wanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miya-mumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a (Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a (ka-akir iyan ko) margun.

11. Go di ron phakanggai a gona so tamok iyan amai ka maolog (ko Naraka).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ١

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ٢

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ٣

إِنْ سَعَيْكُمْ لَسَنِّي ٤

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَانْفَى ٥

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ٦

فَسَنِّي سِرَّهُ وَاللَّيْسَى ٧

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ٨

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ٩

فَسَنِّي سِرَّهُ وَاللَّيْسَى ١٠

وَمَا يَغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ١١

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko ruka-no so Apoi a pukhadug;

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

16. A so Tomiyaplis go Tomiyalikhod.

17. Na phakawatan non so Miyananggila (sa dosa).

18. A so Puphamumugai ko tamok iyan ka-an Masoti;

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

20. Ogaid na singanin ko Kasosawat o Kadnan niyan a Maporo;

21. Na matatangkud a Khasawat dun.

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tunganaik,

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

إِن عَلَيْنَا لِلْهُدَىٰ ﴿١١﴾

وَأَنَّ لِلْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿١٢﴾

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٣﴾

لَا يَصْلُحُهَا إِلَّا الْآسَفَىٰ ﴿١٤﴾

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٥﴾

وَسَيَجْزِيهَا الْآلَفَىٰ ﴿١٦﴾

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٧﴾

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْرَىٰ ﴿١٨﴾

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِهِ الْأَعْلَىٰ ﴿١٩﴾

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ﴿١﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

4. Go matatangtud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

5. Go matatangtud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kawasa-an.

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٢﴾

وَلِآخِرَةِ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ﴿٤﴾

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ﴿٥﴾

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ﴿٦﴾

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿٩﴾

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْاِنْشِرَاحِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾

2. Go piyokas Ami Ruka so ma-punud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Ta-dum Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na nggalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Mak-ka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukaniyan ko lubi a mababa ko manga bababa,

سُورَةُ التِّينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾

وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾

وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

6. Inonta so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya: Ka adun a bagiyen niran a balas a di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir iyan Ruka ko oriyen naya, so Kokoman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol i Kokoman ko manga Kokoman?

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Manosiya, pho-on ko manga rogo a mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so di niyan katawan.

6. Sabunar a Mata-an! A so Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miyakatharambisa.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

فَمَا يَكْذِبُكَ بَعْدَ بِاللَّيْنِ ﴿٧﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَإِطْفَىٰ ﴿٦﴾

أَن رَّاهُ أَسْتَفْصَىٰ ﴿٧﴾

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan
Ka i khandodan.

إِنَّا إِلَىٰ رَبِّكَ الرَّجُوعُ ﴿٨﴾

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a
Pushapar,

أَرَمَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾

10. Ko Oripun (o Allah) igira a
Mishambayang?

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾

11. Aiguda-a Ka amai ka Suka-
niyan na shisi-i ko Torowan,

أَرَمَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ هُدًىٰ ﴿١١﴾

12. O di na ini Sogo Iyan so
Kapananggihila?

أَوْ أَمَرَ بِالْتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾

13. Aiguda-a Ka amai ka (so
Puphanapar na) tomiyaplis go to-
miyalikhod?

أَرَمَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-
an! A so Allah na phagilain Niyan?

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a
o di niyan gunuki, na gandurun
Ami dun ko tandongan,-

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾

16. (Khiruk ko) tandongan, a
bokhag, a baradosa;

نَاصِيَةٍ كَذِبِيٍّ خَاطِعَةٍ ﴿١٦﴾

17. Na tawaga niyan i salinggo-
goya iyan!

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾

18. Ka tawagun Ami so khisi-
siyap ko Naraka!

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti
sukaniyan, go Sojiod Ka, go pakar-
ani Ka (ko Kadnan Ka).

كَلَّا لَا نَطَعُهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami a Qur-an naya si-i ko Gagawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Gagawi-i a Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Malaikat, a go so Ruh^[1], sabap sa idin o Kadnan niran, makapantag ko oman i Sogowan:

5. Kalilintad Sukaniyan taman ko kasubang o Fijar!

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto o ba siran miyamagukar taman sa kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

نَزَّلَ الْمَلَائِكَةَ وَالرُّوحَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ
مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾

سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ
الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

[1] so oras a matatang kud so kakha aduni yan (aso alongan a maori)

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

3. Khisosoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

4. Na da makashusunggayo so siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina.

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandugun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kaba-an niyan so manga lawasaig,

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٤﴾

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿٥﴾

وَمَانْفَرَقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مَن

بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٦﴾

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ

لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا

الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا

أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٩﴾

جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٌ تَجْرِي

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ

makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasawat kiran so Allah na Khasawat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyon o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khi-pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya: A'antona ini?

4. Sa Alongan noto na Panotholun niyan so manga Tothol rukaniyan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kadnan Ka na Ipagilaham Iyan non noto.

6. Sa Alongan noto na mamakaliyo so manga Manosiya a mbidabida, ka phaki-ilai kiran so (balas o) manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa timbang bo o kolpong a mapiya, na khilai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa timbang bo o susurum a marata, na khilai niyan noto!

عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ رَبَّهُ ۝٨

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝١

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝٢

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝٣

يَوْمَئِذٍ تُنْحَدُّ أَخْبَارُهَا ۝٤

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۝٥

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا

لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ ۝٦

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا

يَرَهُ ۝٧

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ

شَرًّا يَرَهُ ۝٨

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Puphulolompat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa kalamaging,

3. Go Puphamanibowa ko khapita.

4. Go Miyamakakayambur siran ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i ko makapantag ko Kadnan Niyana titho a da-a Tadum iyan;

7. Go Mata-an! A sukaniyan sa makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukaniyan makapantag ko kabaya ko tamok na tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai ka pakaliyon so shisi-i ko manga kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran sa Alongan noto i titho a Kaip kiran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾

فَالْمُورِبَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾

فَالْمُعِيرَاتِ صُبْحًا ﴿٣﴾

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَمَاهُ فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. So Phakatukutuk!

أَلْقَارِعَةُ ﴿١﴾

2. Antona-a so phakatukutuk?

مَا أَلْقَارِعَةُ ﴿٢﴾

3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatukutuk?

وَمَا أَدْرَبكَ مَا أَلْقَارِعَةُ ﴿٣﴾

4. Alongan a mabaloi so manga Manosiya a makairing sa manga Paroparo a Masosolapak,

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾

5. Go mabaloi so manga Palao a makairing ko bombol a riyodot.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾

6. Na sa dun sa tao a makapunud so manga timbang iyan,

فَأَمَّا مَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾

7. Na sukaniyan na matago ko Kaoyagoyag a Makasosowat.

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾

8. Na so puman so tao a Makakhap so manga timbang iyan,

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾

9. Na aya darpa iyan na so Naraka Hawiya.

فَأُتْمَهُمْ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾

10. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona oto?

وَمَا أَدْرَبكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾

11. Apoi a Miyakayaoyao!

نَارُ حَامِيَةٍ ﴿١١﴾

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so Kapamagindiga sa kadakul,
2. Taman sa makasongkano ko manga kobor.
3. Na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!
4. Oriyan niyan na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!
5. Sabunar, a okatokawi niyo sa Kata-o a matatangkud!
6. Na Mata-an a mailai niyo dun so Naraka Jahim!
7. Oriyan niyan, na Mata-an a mailai niyo dun noto sa kailai a matatangkud!
8. Oriyan niyan, na Mata-an a khi-isha rukano dun sa Alongan noto so manga Limo (rukano)!

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَكْمُ التَّكَاثُرُ ١

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ٢

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ٥

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ٦

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ٧

ثُمَّ لَتَسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ٨

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ١

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko kalogi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphantang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Taliyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabaloi niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakakadugun,

7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kiran mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِئْسَ لِكُلِّ هُمْزَةٍ لُّمْرَةٌ ﴿١﴾

الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَّدُهُ ﴿٢﴾

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدُهُ ﴿٣﴾

كَلَّا لِيُبَدَّنَ فِي الْخَطْمَةِ ﴿٤﴾

وَمَا آدْرَبَكَ مَا الْخَطْمَةُ ﴿٥﴾

نَارَ اللَّهِ الْمَوْفِدَةَ ﴿٦﴾

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾

إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٨﴾

فِي عَمَدٍ مُّمدَدَةٍ ﴿٩﴾

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-diya o Kadnan Ka ko khimangaruk ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so Antangan niran a marata si-i ko kalo-gi?

3. Go biyotawanan Niyan siran sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miya-kairing ko pur a kiyon (a olud)?

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko katho-togalin ko kapanununggao niyan a go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kadnan a unгкаi a Baitollah,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ
الْفِيلِ ﴿١﴾

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِأَيِّ لَيْلٍ قُرَيْشٍ ﴿١﴾

لِأَيِّ لَيْلٍ قُرَيْشٍ رَّحَلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

4. So migai kiran sa Pangunung-kun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ
مِنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

Surah Al-Maun-107

سُورَةُ الْمَاعُونِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّبِّ ﴿١﴾

2. Na giyoto man so Puphanaromag ko Wata a ilo,

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ أَيْتِمَ ﴿٢﴾

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿٣﴾

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalilipatan niran,

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

6. So siran na maki-ilailain siran,

الَّذِينَ هُمْ يَرَاءُونَ ﴿٦﴾

7. Go u-urunun niran so kakha-piya-an!

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

Surah Al-Kausar-108

سُورَةُ الْكَوْثَرِ

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾

2. Na Shambayang Ka makapan-tag ko Kadnan Ka, go Khorbangka.

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasiyan.

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Kapir!

2. Kuna a ba Akun di-i Showasowata so gi-i niyo Showasowatun;

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showasowatun:

4. Go da Rakun i ba Ko Pushowasowata so Pishowasowat iyo,

5. Go da rukano i ba niyo Pushowasowata so gi-i Yakun Showasowatun.

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapaginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapaginutao.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴿١﴾

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَتَأْتِيهَا الْكُفْرُونَ ﴿١﴾

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Igira-a Miyakatalingoma so Tabang o Allah, a go so Daag,

١ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

2. Go Mailaingka so manga Manosiya a Puphamanolud ko Agama o Allah, a ndadakudakul,

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

٢ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

3. Na Puthasbik Ka a rakhus o Podi ko Kadnan Ka, go Panguni Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Puphanarima ko Taobat.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ

٣ كَانَ تَوَّابًا

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Miya-ilang so dow a tangan o Abilahab, go miya-ilang (Sukaniyan)!

١ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

2. Da-on makanggai a gona so tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا

٢ كَسَبَ

3. Phakasolud dun ko Apoi a Pushokhayao!

٣ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

4. Go so Karoma niyan a Maawid sa itagon,-

٤ وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali a phamukul!

٥ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ

Surah Al-Ikhlâs-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so Allah, a isa isa!
2. So Allah a Puphangangaron-ganan!
3. Da Mbawata, go da Mbawata-an,
4. Go da-a Miya-adun a saginda Niyan a isa bo.

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o khapita,
2. Po-on ko karat-an o nganin a Inadun Niyan,
3. Go so karata-an o Gagawi-i igira-a Miyakalibotung,
4. Go so karata-an o Puphaman-giyop ko manga palot,
5. Go so karata-an o makasi-ig igira-a miyani-ig.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾

اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي

الْعُقَدِ ﴿٤﴾

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o manga Manosiya,

2. A Phapa-ar ko manga Manosiya,

3. A Tohan o manga Manosiya,

4. Po-on ko karata-an o Puphangonsi, a Puphano-o so-ok,-

5. So Puphangonsi ko manga rarub o manga Manosiya,-

6. A pud ko manga Jinn, a go so manga Manosiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ١

مَلِكِ النَّاسِ ٢

إِلَهِ النَّاسِ ٣

مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ٤

الَّذِي يُوسَّوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ٥

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ٦

﴿فَهَذَا نِسْمُ السُّورِ وَبَيَانُ الْيُكُوفِ وَاللَّادِي فِيهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			رقعها	الصفحة	السُّورَة
Al-Fatiha	1	1	Makki	مَكِّيَة	١	١	الْفَاتِحَة
Al-Baqarah	2	2	Madani	مَدَنِيَة	٢	٢	الْبَقَرَة
Ali-Imran	3	76	Madani	مَدَنِيَة	٧٦	٣	آلِ عِمْرَان
Al-Nisa	4	120	Madani	مَدَنِيَة	١٢٠	٤	النِّسَاء
Al-Maidah	5	164	Madani	مَدَنِيَة	١٦٤	٥	الْمَائِدَة
Al-An' Am	6	197	Makki	مَكِّيَة	١٩٧	٦	الْأَنْعَام
Al-A'raf	7	235	Makki	مَكِّيَة	٢٣٥	٧	الْأَعْرَاف
Al-anfal	8	279	Madani	مَدَنِيَة	٢٧٩	٨	الْأَنْفَال
Al-Taubah	9	295	Madani	مَدَنِيَة	٢٩٥	٩	التَّوْبَة
Yunus	10	326	Makki	مَكِّيَة	٣٢٦	١٠	يُونُس
Hud	11	349	Makki	مَكِّيَة	٣٤٩	١١	هُود
Yusuf	12	373	Makki	مَكِّيَة	٣٧٣	١٢	يُوسُف
Al-Ra'd	13	396	Madani	مَدَنِيَة	٣٩٦	١٣	الرَّعْد
Ibrahim	14	407	Makki	مَكِّيَة	٤٠٧	١٤	إِبْرَاهِيم
Al-Hijr	15	418	Makki	مَكِّيَة	٤١٨	١٥	الْحِجْر
Al-Nahl	16	429	Makki	مَكِّيَة	٤٢٩	١٦	النَّحْل
Al-Isra	17	453	Makki	مَكِّيَة	٤٥٣	١٧	الْإِسْرَاء
Al-Kahf	18	474	Makki	مَكِّيَة	٤٧٤	١٨	الْكَهْف
Maryam	19	495	Makki	مَكِّيَة	٤٩٥	١٩	مَرْيَم
TaHa	20	509	Makki	مَكِّيَة	٥٠٩	٢٠	طه
Al-Anbiya	21	528	Makki	مَكِّيَة	٥٢٨	٢١	الْأَنْبِيَاء
Al-Hajj	22	545	Madani	مَدَنِيَة	٥٤٥	٢٢	الْحَجّ
Al-Mu'minun	23	561	Makki	مَكِّيَة	٥٦١	٢٣	الْمُؤْمِنُونَ
Al-Nur	24	576	Madani	مَدَنِيَة	٥٧٦	٢٤	النُّور

﴿ فَهَذَا نِسْمُ السُّورِ وَبَيَانُ الْكُوفِ الْمَدِينِيِّهَا ﴾

So mangan soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			رقعها	الصفحة	السُّورَة
Al-Furqan	25	592	Makki	مَكِّيَة	٢٥	٥٩٢	الفرقان
Al-Shu'arra	26	605	Makki	مَكِّيَة	٢٦	٦٠٥	الشُّعْرَاء
Al-Naml	27	628	Makki	مَكِّيَة	٢٧	٦٢٨	النَّمْل
Al-Qasas	28	644	Makki	مَكِّيَة	٢٨	٦٤٤	القَصَص
Al-Ankabut	29	662	Makki	مَكِّيَة	٢٩	٦٦٢	العنكبوت
Al-Rum	30	675	Makki	مَكِّيَة	٣٠	٦٧٥	الرُّوم
Lucman	31	686	Makki	مَكِّيَة	٣١	٦٨٦	لقمان
Al-Sajdah	32	693	Makki	مَكِّيَة	٣٢	٦٩٣	السَّجْدَة
Al-Ahzab	33	699	Madani	مَدِينِيَة	٣٣	٦٩٩	الأحزاب
Saba	34	715	Makki	مَكِّيَة	٣٤	٧١٥	سَبَأ
Fatir	35	726	Makki	مَكِّيَة	٣٥	٧٢٦	فاطر
Yasin	36	736	Makki	مَكِّيَة	٣٦	٧٣٦	يس
Al-Saffat	37	747	Makki	مَكِّيَة	٣٧	٧٤٧	الصفّات
Sad	38	764	Makki	مَكِّيَة	٣٨	٧٦٤	ص
Al-Zumar	39	775	Makki	مَكِّيَة	٣٩	٧٧٥	الزُّمَر
Ghafir	40	790	Makki	مَكِّيَة	٤٠	٧٩٠	غافر
Fussilat	41	806	Makki	مَكِّيَة	٤١	٨٠٦	فُصِّلَت
Al-Shura	42	816	Makki	مَكِّيَة	٤٢	٨١٦	الشُّورَى
Al-Zukhruf	43	827	Makki	مَكِّيَة	٤٣	٨٢٧	الزُّخْرُف
Al-Dukhan	44	839	Makki	مَكِّيَة	٤٤	٨٣٩	الدُّخَان
Al-Jasiyah	45	845	Makki	مَكِّيَة	٤٥	٨٤٥	الجاثية
Al-Ahqaf	46	852	Makki	مَكِّيَة	٤٦	٨٥٢	الأحقاف
Muhammad	47	860	Madani	مَدِينِيَة	٤٧	٨٦٠	مُحَمَّد
Al-Fat-h	48	867	Madani	مَدِينِيَة	٤٨	٨٦٧	الفتح

﴿فَهَذَا نِسْمُ السُّورِ وَبَيَانُ الْبُكْرِ وَالْمَدَائِرِ مِنْهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page		سنة	رقمها	السورة
Al-Hujurat	49	875	Madani	سنة ٨٧٥	٤٩	الحجرات
Qaf	50	879	Makki	سنة ٨٧٩	٥٠	ق
Al-Zariyat	51	885	Makki	سنة ٨٨٥	٥١	الذاريات
Al-Tur	52	891	Makki	سنة ٨٩١	٥٢	الطور
Al-Najm	53	896	Makki	سنة ٨٩٦	٥٣	التجم
Al-Qamar	54	902	Makki	سنة ٩٠٢	٥٤	القمر
Al-Rahman	55	908	Madani	سنة ٩٠٨	٥٥	الرحمن
Al-Waqiah	56	915	Makki	سنة ٩١٥	٥٦	الواقعة
Al-Hadid	57	923	Madani	سنة ٩٢٣	٥٧	الحديد
Al-Mujadalah	58	930	Madani	سنة ٩٣٠	٥٨	المجادلة
Al-Hashr	59	936	Madani	سنة ٩٣٦	٥٩	الحشر
Al-Mumtahanah	60	941	Madani	سنة ٩٤١	٦٠	الممتحنة
Al-Saff	61	945	Madani	سنة ٩٤٥	٦١	الصف
Al-Jumu'ah	62	948	Madani	سنة ٩٤٨	٦٢	الجمعة
Al-Munafiqun	63	951	Madani	سنة ٩٥١	٦٣	المنافقون
Al-Taghabun	64	953	Madani	سنة ٩٥٣	٦٤	التغابن
Al-Talaq	65	956	Madani	سنة ٩٥٦	٦٥	الطلاق
Al-Tahrim	66	960	Madani	سنة ٩٦٠	٦٦	التحريم
Al-Mulk	67	963	Makki	سنة ٩٦٣	٦٧	الملك
Al-Qalam	68	968	Makki	سنة ٩٦٨	٦٨	القلم
Al-Haqqah	69	974	Makki	سنة ٩٧٤	٦٩	الحاقة
Al-Ma-arij	70	979	Makki	سنة ٩٧٩	٧٠	المعارج
Nuh	71	983	Makki	سنة ٩٨٣	٧١	نوح
Al-Jinn	72	987	Makki	سنة ٩٨٧	٧٢	الجن

﴿ فَهَمَّ بِهَا لِسْمَ السُّورِ وَبَيَّازَ الْبُكْرَى وَالْمَدَى فِيهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السُّورَة
Al-Muzzammil	73	991	Makki	كَلِمَة	٩٩١	٧٣	المُزَّمِّل
Al-Muddassir	74	994	Makki	كَلِمَة	٩٩٤	٧٤	المُدَّثِّر
Al-Qiyamah	75	999	Makki	كَلِمَة	٩٩٩	٧٥	الْقِيَامَة
Al-Insan	76	1002	Madani	مَثَلَة	١٠٠٢	٧٦	الْإِنْسَان
Al-Mursalat	77	1006	Makki	كَلِمَة	١٠٠٦	٧٧	الْمُرْسَلَات
Al-Naba	78	1011	Makki	كَلِمَة	١٠١١	٧٨	النَّبَا
Al-Naziat	79	1014	Makki	كَلِمَة	١٠١٤	٧٩	النَّازِعَات
Abasa	80	1018	Makki	كَلِمَة	١٠١٨	٨٠	عَبَسَ
Al-Takwir	81	1022	Makki	كَلِمَة	١٠٢٢	٨١	التَّكْوِير
Al-Infitar	82	1024	Makki	كَلِمَة	١٠٢٤	٨٢	الْإِنْفِطَار
Al-Mutaffifin	83	1026	Makki	كَلِمَة	١٠٢٦	٨٣	الْمُطَفِّفِينَ
Al-Inshiqaq	84	1029	Makki	كَلِمَة	١٠٢٩	٨٤	الْإِنْشِقَاق
Al-Buruj	85	1032	Makki	كَلِمَة	١٠٣٢	٨٥	الْبُرُوج
Al-Tariq	86	1034	Makki	كَلِمَة	١٠٣٤	٨٦	الطَّارِق
Al-A'la	87	1035	Makki	كَلِمَة	١٠٣٥	٨٧	الأعلى
Al-Ghashiyah	88	1037	Makki	كَلِمَة	١٠٣٧	٨٨	الغَاشِيَة
Al-Fajr	89	1039	Makki	كَلِمَة	١٠٣٩	٨٩	الفَجْر
Al-Balad	90	1042	Makki	كَلِمَة	١٠٤٢	٩٠	الْبَلَد
Al-Shams	91	1043	Makki	كَلِمَة	١٠٤٣	٩١	الشمس
Al-Lail	92	1045	Makki	كَلِمَة	١٠٤٥	٩٢	الليل
Al-Duha	93	1046	Makki	كَلِمَة	١٠٤٦	٩٣	الضُّحَى
Al-Inshirah	94	1047	Makki	كَلِمَة	١٠٤٧	٩٤	الشَّرْح
Al-Tin	95	1048	Makki	كَلِمَة	١٠٤٨	٩٥	التِّين
Al-Alaq	96	1049	Makki	كَلِمَة	١٠٤٩	٩٦	العَلَق

﴿ فَهَرَسَ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَّنَ الْبَيْتَ وَالْمَدِينَةَ مِنْهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السُّورَة
Al-Qadr	97	1051	Makki	مَكِّيَة	١٠٥١	٩٧	الْقَدْر
Al-Bayyinah	98	1051	Madani	مَدَنِيَة	١٠٥١	٩٨	الْبَيِّنَة
Al-Zilzal	99	1053	Madani	مَدَنِيَة	١٠٥٣	٩٩	الزَّلْزَلَة
Al-A'diyat	100	1054	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٤	١٠٠	الْعَادِيَات
Al-Qariah	101	1055	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٥	١٠١	الْقَارِعَة
Al-Takathur	102	1056	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٦	١٠٢	التَّكَاثُر
Al-Asr	103	1056	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٦	١٠٣	الْعَصْر
Al-Humazah	104	1057	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٧	١٠٤	الْهُمَزَة
Al-Fil	105	1058	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٨	١٠٥	الْفِيل
Quraish	106	1058	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٨	١٠٦	قُرَيْش
Al-Maun	107	1059	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٩	١٠٧	الْمَاعُون
Al-Kausar	108	1059	Makki	مَكِّيَة	١٠٥٩	١٠٨	الْكَوْثَر
Al-Kafirun	109	1060	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٠	١٠٩	الْكَافِرُون
Al-Nasr	110	1061	Madani	مَدَنِيَة	١٠٦١	١١٠	النَّصْر
Al-Lahab	111	1061	Makki	مَكِّيَة	١٠٦١	١١١	الْمَسَد
Al-Ikhlash	112	1062	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٢	١١٢	الْإِخْلَاص
Al-Falaq	113	1062	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٢	١١٣	الْفَلَق
An-Nas	114	1063	Makki	مَكِّيَة	١٠٦٣	١١٤	النَّاس

إِنَّ بَدَلَةَ الشُّؤْنِ الْإِسْلَامِيِّ وَالْأَوْاقِنِ وَالِدَعْوَةَ وَالْإِشْتِاقَ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةَ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِي

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُتَوَرَّةِ

إِذِيسَّرُهَا أَنْ يُصَدِرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتُرْجَمَةَ مَعْنَايَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْإِيرَانُونِيَّةِ الْفَلِسْتِينِيَّةِ

سَأَلَ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَحْزِي

خَلِيفَةَ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ الْمَلِكِ فَهْدَانَ بْنَ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ أَبِي سَعْدٍ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَليُّ التَّوْفِيقِ

Sabenar a giya opisina a wizarat as so'on al islamiyah wal aokaf wad daowa wal irsada sii sa Saudi Arabia a aya tomo tong'go sa Mojamma al Malic Fahad sii sa Madinah al Monawarah na iphaka piya ginawa niyan so kapakada ya manga a Mojamma sangkai a salompok ko kini tomboken sii ko Qur'an al Karim agoso kiya ira nona ko manga ma ana niyan.

Phangni niyan ko ALLAH a kang gona an o ka dandan o manga Manosiya nagoso kabalasi niyan ki Al Malic Fahd Bin Abdil Aziz Al'Saud sa mapiya a balas ko galebak iyan a mala sii ko kape phaka daya manga ko kitabo ALLAH a sesela'an.

So ALLAH i kirek ko toro'an

صممتك لهد لطباعة المسحف العرفه
 المراقبة السهائبة
 ٢٠٩

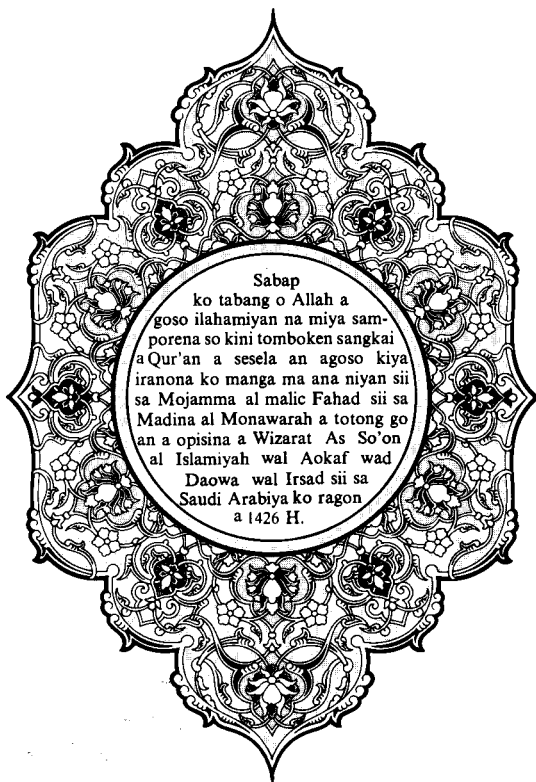
حقوق الطبع محفوظة

مَجْمَعُ الْمَدِينَةِ الشَّرِيفَةِ لِلْمَدِينَةِ الشَّرِيفَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

موقع الإنترنت : www.qurancomplex.org

البريد الإلكتروني : kfcpqh@qurancomplex.org

Sabap
ko tabang o Allah a
goso ilahamiyan na miya sam-
porena so kini tomboken sangkai
a Qur'an a sesela an agoso kiya
iranona ko manga ma ana niyan sii
sa Mojamma al malic Fahad sii sa
Madina al Monawarah a totong go
an a opisina a Wizarat As So'on
al Islamiyah wal Aokaf wad
Daowa wal Irsad sii sa
Saudi Arabiya ko ragon
a 1426 H.

So manga kabenar ko kipe tomboken sangkai a -Qur'an al Karim- na
siibo sa tangan a Mojamma al Malic Fahad sa Madina al Mounawarah

P.O. BOX 6262 MADINA

Website: www.qurancomplex.org
E-mail: kfcphq@qurancomplex.org

القرآن الكريم

وترجمة معانية إلى
اللغة الإيرانية
الفارسية